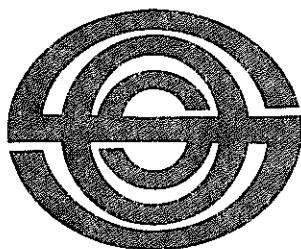

Skogsstatistisk årsbok

1979

Sveriges officiella statistik
Skogsstyrelsen
Jönköping 1981

Statistical Yearbook of Forestry 1979

Official Statistics of Sweden
National Board of Forestry
Jönköping 1981

Tidigare publicering

Årspublikationen Skogsstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Skogshushållning. Den är en fortsättning och utvidgning av Det enskilda skogsbruket som utgavs av skogsstyrelsen 1942–1950. I publikationen har tidigare ingått domänverkets driftsstatistik under åren 1969–1973.

Vissa preliminära uppgifter har tidigare publicerats i serien Skoglig statistikinformation.

Previous publication

The annual Statistical Yearbook of Forestry has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Forestry. It is a continuation and extention of Private Forestry which was published by The National Board of Forestry 1942–1950. The operating statistics of Swedish Forest Service have previously been included in the publication for the years 1969–1973.

Some preliminary data has been published in the Forestry statistical information series.

Published by
the National Board of Forestry, 551 83 Jönköping

Liber Förlag/Allmänna förlaget 146 79 108
ISBN 91-38-05470-1

Omslagsbild: Östbergs Fabriks AB
(klämbankslunnare)

Printed in Sweden
Norstedts Tryckeri, Stockholm 1981

Förord

Skogsstyrelsen framlägger härmed "Skogsstatistisk årsbok 1979". Avsikten är att ge en samlad redovisning av skogliga och vissa skogsindustriella uppgifter. Förutom uppgifter från skogsstyrelsens egna undersökningar innehåller publikationen statistik producerad av andra myndigheter, institutioner, organisationer, föreningar etc.

Skogsstatistisk årsbok har utkommit sedan 1951. Under denna tid har omfanget gradvis ökat. För att undersöka om Skogsstatistisk årsbok svarade mot de verkliga behoven tillsattes år 1974 en utredning med representer från skogsstyrelsen och statistiska centralbyrån. De synpunkter som framkom i nämnda utrednings slutrappport användes i den omarbetning av Skogsstatistisk årsbok som inleddes i och med Skogsstatistisk årsbok 1977. Omarbetningen har fortsatt i årets upplaga.

Samtidigt med att Skogsstatistisk årsbok omarbetats har arbete med att på olika sätt förbättra den skogliga statistiken påbörjats. Detta är en uppgift som kommer att ta lång tid att genomföra.

Statistikuppgifterna i denna årsbok omfattar huvudsakligen kalenderåret 1979 (avverkningsåret 1978/79) men även vissa tillgängliga uppgifter av senare datum ingår.

För det värdefulla bistånd vid årsbokens utarbetande som lämnats av myndigheter, institutioner och organisationer samt enskilda personer vill skogsstyrelsen framföra sin stora tacksamhet.

Jönköping i januari 1981

BO S HEDSTRÖM

Nils Erik Nilsson

Innehåll

Contents

9	Faktarutor	Compressed facts
10	Figurer	Figures
12	Tabeller	Tables
3	Förord	Preface
15	Tecken och förkortningar	Symbols and abbreviations
17	Förändringar i Skogsstatistisk årsbok mellan 1978 och 1979	Changes in the Statistical Yearbook of Forestry between 1978 and 1979
18	1 Inledning	1 Introduction
18	1.1 Allmänt	1.1 General
18	1.2 Söksystem	1.2 Search system
18	1.3 Områdesindelningar	1.3 Geographical divisions
20	1.4 Adresser	1.4 Addresses
20	1.5 Källhänvisningar	1.5 Bibliography
25	2 Den skogliga statistikproduktionen	2 The producers of forestry statistics
25	2.1 Statistikproducenter	2.1 Producers of statistics
25	2.1.1 Statliga myndigheter som producerar skoglig statistik	2.1.1 State authorities producing forestry statistics
27	2.1.2 Bransch- och intresseorganisationer som producerar skoglig statistik	2.1.2 Trade interest organization producing forestry statistics
27	2.1.3 Statistik rörande internationella frågor	2.1.3 Statistics concerning international questions
27	2.2 Skogsinventering	2.2 Forest inventory
27	2.2.1 Riksskogstaxeringen	2.2.1 The National Forest Survey
28	2.2.2 Övrig skogsinventering	2.2.2 Forest mapping and planning
29	2.3 Publikationer som innehåller skogsstatistiska uppgifter	2.3 Publications containing forest statistical data
29	2.4 Källhänvisningar	2.4 Bibliography
31	3 Skogspolitiska förhållanden	3 Forest policy conditions
31	3.1 Översikt	3.1 Review
31	3.2 Ägandeförhållanden	3.2 Ownership conditions

31	3.3	Skogsindustrins struktur	3.3	Structure of forest industry
32	3.4	Offentlig administration	3.4	Public administration
32	3.4.1	Skoglig administration	3.4.1	Forestry administration
32	3.4.2	Övrig administration med skoglig anknytning	3.4.2	Other administration connected to forestry
33	3.5	Skoglig utbildning och forskning	3.5	Education and research in forestry
33	3.5.1	Utbildning	3.5.1	Education
33	3.5.2	Forskning och utveckling	3.5.2	Research and development
34	3.6	Föreningar och organisationer	3.6	Associations and organizations
34	3.6.1	Föreningar och organisationer inom skognäringen	3.6.1	Associations and organizations in forestry
35	3.6.2	Arbetsmarknadens organisationer	3.6.2	Trade organizations
35	3.6.3	Internationella organisationer	3.6.3	International organizations
35	3.7	Lagar och förordningar	3.7	Laws and regulations
37	3.8	Källhänvisningar	3.8	Bibliography
44	4	Skog och skogsmark	4	Forest and forest land
44	4.1	Dataunderlaget	4.1	Basic data
44	4.2	Skogsmarken	4.2	Area of forest land
45	4.3	Virkesförråd, trädantal och tillväxt	4.3	Volume, number of trees and annual increment of growing stock
46	4.4	Källhänvisningar	4.4	Bibliography
62	5	Skogsvård	5	Silviculture
62	5.1	Fröanskaffning och plantproduktion	5.1	Seed acquisition and plant production
63	5.2	Beståndsanläggning	5.2	Forest regeneration
64	5.3	Beståndsvård	5.3	Stand treatment
66	5.4	Behandling med kemiska bekämpningsmedel	5.4	Use of chemicals in forestry
66	5.5	Skador på skogen	5.5	Damage to forest
68	5.6	Källhänvisningar	5.6	Bibliography
84	6	Avverkning och virkesmätning	6	Logging operations, fellings and removals
84	6.1	Begrepp	6.1	Terminology
84	6.2	Skogsbrukets drivningsmetoder	6.2	Logging methods
84	6.2.1	Storskogsbruket	6.2.1	Large-scale forestry

6 Innehåll

85	6.2.2 Drivningsmetoder inom privatiskogsbruket	6.2.2 Logging methods in small-scale forestry
85	6.3 Anmälda slutavverkningar	6.3 Notified clear fellings
85	6.4 Avverkningsvolymer	6.4 Production of timber
86	6.5 Virkesmätning	6.5 Timber measurement
86	6.6 Källhänvisningar	6.6 Bibliography
95	7 Lager och förbrukning av skogsprodukter	7 Inventories and consumption of forest products
95	7.1 Allmänt	7.1 General
95	7.2 Lager av rundvirke och flis	7.2 Stock of timber and chips
95	7.3 Förbrukning av rundvirke och biprodukter	7.3 Consumption of roundwood and wood residues
95	7.4 Prövning enligt 136 a § byggnadslagen	7.4 Examination according to 136 a § the Building Act
96	7.5 Brännved och övrigt virke	7.5 Fuelwood and various timber assortments
96	7.6 Källhänvisningar	7.6 Bibliography
106	8 Virkestransporter	8 Timber transports
106	8.1 Flottningen i allmänna flottleder	8.1 Floating
107	8.2 Järnvägstransporter	8.2 Railway transports
107	8.3 Lastbilstransporter och skogsbilvägar	8.3 Lorry transports and forest roads
107	8.3.1 Lastbilstransporter	8.3.1 Lorry transports
107	8.3.2 Skogsbilvägar	8.3.2 Forest roads
107	8.4 Inrikes fartygstransporter	8.4 Domestic sea transports
107	8.5 Havsfloftning	8.5 Sea floating
107	8.6 Källhänvisningar	8.6 Bibliography
116	9 Skogsindustrins produktion	9 Forest industry production
116	9.1 Sågverksindustrin	9.1 Sawmill industry
116	9.2 Tryckimpregnering av virke	9.2 Pressure treatment of wood
116	9.3 Faner- och plywoodindustrin	9.3 Veneer and plywood industry
116	9.4 Massaindustrin	9.4 Pulp industry
117	9.5 Träfiberskiveindustrin	9.5 Fibreboard industry
117	9.6 Spånskiveindustrin	9.6 Particle board industry
117	9.7 Pappers- och pappindustrin	9.7 Paper and paperboard industry
117	9.8 Förbrukning av returpapper	9.8 Consumption of waste-paper

117	9.9 Producerade skogs- och skogsindustriprodukter	9.9 Produced forest and forest industry products
118	9.10 Källhänvisningar	9.10 Bibliography
128	10 Skogsprodukternas utnyttjande	10 The use of forest products and forest industry products
128	10.1 Utrikeshandel	10.1 Foreign trade
128	10.2 Inhemsk tillgång	10.2 Domestic supply
129	10.3 Källhänvisningar	10.3 Bibliography
139	11 Priser	11 Prices
139	11.1 Råvarupriser	11.1 Wood prices
140	11.2 Produktpriser	11.2 Prices for wood products
140	11.3 Källhänvisningar	11.3 Bibliography
150	12 Sysselsättning	12 Employment
150	12.1 Förvärvsarbetande och arbetslösa	12.1 Economically active and unemployed persons
150	12.2 Arbetskraften i skogsbruket	12.2 Labour force in forestry
152	12.3 Källhänvisningar	12.3 Bibliography
159	13 Löner, avtal och sociala kostnader	13 Wages, collective wages agreements and social costs
159	13.1 Löner	13.1 Wages
159	13.2 Avtal	13.2 Collective wages agreements
159	13.3 Sociala kostnader	13.3 Social costs
159	13.4 Källhänvisningar	13.4 Bibliography
163	14 Arbetsskador och arhetarskydd	14 Occupational accidents and labour protection
163	14.1 Arbetsskadeförsäkringen	14.1 Occupational injuries insurance
163	14.2 Yrkesskadestatistik ersätts av arbetsskadestatistik	14.2 Statistics on occupational accidents replaced by occupational safety statistics
164	14.3 Arbetsskador i skogsarbete inom privatskogsbruket 1979	14.3 Working damage in forestry during 1979
164	14.4 Källhänvisningar	14.4 Bibliography
171	15 Skogsbrukets ekonomi	15 The economy of forestry
171	15.1 Investeringar och underhåll	15.1 Investments and maintenance
171	15.2 Avverkningskostnader	15.2 Costs of logging

8 Innehåll

172	15.3	Produktionsvärde och rånet-tovärde	15.3 Production value and gross revenue
173	15.4	Skogens taxerade värde	15.4 The taxed value of the forest
174	15.5	Statligt stöd till skogsbruket	15.5 Government support to for-estry
174	15.5.1	Statligt stöd till skogsbruket to m 31 dec 1979	15.5.1 Government support to for-estry until Dec 31, 1979
174	15.5.2	Statligt stöd till skogsbruket from 1 jan 1980	15.5.2 Government support to for-estry from Jan 1, 1980
175	15.6	Källhänvisningar	15.6 Bibliography
187	16	Skogsindustrins ekonomi	16 The economy of the forest in-dustry
187	16.1	Skogsindustrins omfattning och struktur	16.1 The extension and structure of the forest industry
187	16.2	Investeringar och under-hållskostnader	16.2 Investments and mainten-ance costs
187	16.3	Sysselsättning	16.3 Employment
187	16.4	Statligt stöd till skogsindu-strin	16.4 Government supports to for-est industry
188	16.5	Råvaruförbrukning	16.5 Wood consumption
188	16.6	Produktionskostnader	16.6 Production costs
188	16.7	Skogsindustrins lönsamhet	16.7 The profitability of the forest industry
189	16.8	Marknader för vissa av skogsindustrins produkter	16.8 The market for some forest industry products
189	16.9	Källhänvisningar	16.9 Bibliography
195	17	Skognäringens roll i sam-hällsekonomin	17 The forest sector in the na-tional economy
195	17.1	Utvecklingen under 1970-ta-let	17.1 Development during the 1970s
196	17.2	Långtidsutredningen 1980	17.2 The long-term investigation of 1980
196	17.3	Huvudalternativen i LU 80	17.3 Main alternatives in LU 80
197	17.4	Energi	17.4 Energy
198	17.5	Källhänvisningar	17.5 Bibliography
201	18	Internationella uppgifter	18 International statistics
201	18.1	Världens skogsresurser	18.1 World forest resources
201	18.2	Världens virkesuttag	18.2 World wood production
201	18.3	Världens produktion av skogsindustriprodukter	18.3 World production of wood industry products

201	18.4 Världshandeln med skogsprodukter	18.4 The world trade in forest products
202	18.5 Genomsnittliga priser för skogs- och skogsindustriprodukter i olika länder	18.5 Average prices for forest and forest industry products in different countries
202	18.6 Virkesbalanser och prognoser (för Europa)	18.6 Timber balances and prognoses (for Europe)
202	18.7 Källhänvisningar	18.7 Bibliography
212	Bilaga 1 Ordförklaringar	Appendix 1 Explanations of words
214	Bilaga 2 Definition av ägslag enligt riksskogstaxeringen	Appendix 2 Definition of land-use categories according to the National Forest Survey
216	Bilaga 3 Definition av ägargrupper enligt riksskogstaxeringen	Appendix 3 Definition of ownership categories according to the National Forest Survey
217	Summary	Summary in English
224	List of terms	List of terms
232	Sakregister	Alphabetical index

Faktarutor**Compressed facts**

2	<i>Den skogliga statistikproduktionen</i>	<i>2 The producers of forestry statistics</i>
26	Skogsstyrelsens statistikpublikationer	Statistical publications edited by the National Board of Forestry
27	De viktigaste observationerna vid riksskogstaxeringen	Important observations made by the National Forest Survey
28	Uppgifter som insamlas vid översiktlig skogsinventering	Data collected from forest inventories
35	<i>3 Skogspolitiska förhållanden</i>	<i>3 Forest policy conditions</i>
	Arbetsmarknadens organisationer med skoglig anknytning	Employers' associations and labour unions connected to the forestry
62	<i>5 Skogsvård</i>	<i>5 Silviculture</i>
62	Fröanskaffning	Seed supply
62	Tallfröskörd	Pine seed harvest
63	Utlämnade plantor	Delivered plants
64	Hjälpplantering	Beeting
64	Hjälpplantering p g a snytbaggeskador	Beeting caused by pine weevil
65	Skogsgödsling, olika tillfördta kvävepreparat	Forest fertilization, various nitrogen fertilizers used

66	Skogsgödsling. Spridningssätt vid skogsgödsling på fastmark och torvmark. Areell fördelning	Forest fertilization. Way of spreading on minerals and peat soils
	<i>8 Virkestransporter</i>	<i>8 Timber transports</i>
106	Flottnings	Floating
	<i>14 Arbetsskador och arbetskydd</i>	<i>14 Occupational accidents and labour protection</i>
164	Arbetsskador bland självverksamma skogsägare	Industrial injuries among self-working forest owners

Figurer*1 Inledning*

21–24 1.1–1.4 Områdesindelningar, län och landsdelar, avverkningskostnadsområden och prisområden, virkesmättningsföreningar och återstående flottleder samt skogsägarcforeningar

3 Skogspolitiska förhållanden

38 3.1 Skoglig utbildning

5 Skogsvård

69–72 5.1, 5.2, 5.4–5.6 Skogsvårdsåtgärder

70–72 5.3, 5.5, 5.6 Avverkning

73 5.7 Granskog dödad av granbarkborren

73 5.8 Områden aktuella för bekämpning av granbarkborren 1979–80

74 5.9 Lagring av virke vid bilväg

75 5.10 Inventering av skogsavfall (barrträd)

7 Lager och förbrukning av skogsprudkter

97 7.1 Sambandet mellan bruttoavverkning, nettoavverkning och virkesuttag

98 7.2 Årlig bruttoavverkning enligt riksskogstaxeringens stubb inventering

99 7.3 Ansökningar enligt 136 a § byggnadslagen om ökat behov av träfiberråvara

Figures*1 Introduction*

1.1–1.4 Geographical divisions, counties and regions, felling costs and wood prices, timber measurement associations, remaining floatways and forest owners associations

3 Forest policy conditions

3.1 Forestry education

5 Silviculture

5.1, 5.2, 5.4–5.6 Silvicultural measures

5.3, 5.5, 5.6 Felling

5.7 Growing stock of Norway spruce killed by bark beetles

5.8 Areas where bark beetles have been fought 1979–80

5.9 Storage of unbarked, untreated timber by motorroads

5.10 Inventory of logging residues (softwood)

7 Inventories and consumption of forest products

7.1 The relation between the terms gross fellings, net fellings and removals

7.2 Annual felling according to the stump enumerations

7.3 Applications according to 136 a § of the Building Act concerning increased need of wood fibre

	<i>8 Virkestransporter</i>	<i>8 Timber transports</i>
108	8.1 Rundvirkestransporter med lastbil, järnväg och älvflofning	8.1 Transport of roundwood by lorries, railroad and riverfloating
109	8.2 Havsfloftat virke	8.2 Sea-floated logs and pulpwood
	<i>9 Skogsindustrins produktion</i>	<i>9 Forest industry production</i>
119	9.1 Förbrukning av industrivirke och brännved samt produktionsflödet från den svenska skogsindustrin	9.1 Consumption of industrial wood and fuelwood and the flow of products from the Swedish forest industry
	<i>10 Skogsprodukternas utnyttjande</i>	<i>10 The use of forest products and forest industry products</i>
130	10.1 Sveriges, Finlands, Sovjetunionens och Kanadas relativt andelar av exporten av sågade och hyvlade barrträvaror till vissa västeuropeiska importländer	10.1 Sweden's, Finland's, the Soviet union's and Canada's shares of the export of sawn and planned softwood of some West-European countries
	<i>11 Priser</i>	<i>11 Prices</i>
141	11.1 Prisutveckling för sågtimmer av tall och gran	11.1 The price trend for sawtimber of pine and spruce
142	11.2 Prisutveckling för massaved av tall, gran och björk	11.2 The price trend for pulpwood of pine, spruce and birch
	<i>12 Sysselsättning</i>	<i>12 Employment</i>
152	12.1 Åldersklassfördelningen vid domänverket	12.1 Age distribution at the Forest Service
153	12.2 Antal sysselsatta i beredskapsarbeten	12.2 Number of relief workers
	<i>15 Skogsbrukets ekonomi</i>	<i>15 The economy of forestry</i>
176	15.1 De svenska avverkningarnas brutto- och rånettvärden	15.1 Estimated gross and stumpage values in Sweden
	<i>16 Skogsindustrins ekonomi</i>	<i>16 The economy of the forest industry</i>
190	16.1 Bruttomarginalen för skogsindustrieföretag med mer än 500 anställda	16.1 Gross margin for forest enterprises with more than 500 employees
	<i>17 Skogsindustrins roll i samhällsekonomin</i>	<i>17 The forest sector in the national economy</i>
199	17.1 Den skogliga råvarans förädling i Sverige och produktionsvärdets uppbyggnad	17.1 The processing of primary forest products in Sweden and the composition of the production value

Tabeller**Tables**

	<i>2 Den skogliga statistikproduktionen</i>	<i>2 The producers of forestry statistics</i>
30	2.1 Skogsindelningsarbeten	2.1 Forest mapping and planning
	<i>3 Skogspolitiska förhållanden</i>	<i>3 Forest policy conditions</i>
39–43	3.1–3.4, 3.7 Skogsmark och ägareförhållanden	3.1–3.4, 3.7 Forest land, ownership and size structure in forestry
41	3.5 Skogsindustrins ägareförhållanden	3.5 Ownership and size structure in forest industry
42	3.6 Skoglig utbildning	3.6 Forestry education
	<i>4 Skog och skogsmark</i>	<i>4 Forest and forest land</i>
47–50	4.1–4.4 Skogsmarksareal	4.1–4.4 Forest area
51–55	4.5–4.7 Virkesförråd	4.5–4.7 Growing stock
58	4.8 Trädantal	4.8 Number of trees
60, 61	4.9, 4.10 Tillväxt	4.9, 4.10 Annual growth
	<i>5 Skogsvård</i>	<i>5 Silviculture</i>
76, 81	5.1, 5.7 Skogsvårdsåtgärder	5.1, 5.7 Silvicultural measures
77, 78	5.2, 5.3 Dikning	5.2, 5.3 Ditching
78, 79	5.4, 5.5 Gödsling	5.4, 5.5 Forest fertilization
80	5.6 Försålda bekämpningsmedel	5.6 Sales of pesticides
82, 83	5.8, 5.9 Skogsbränder	5.8, 5.9 Forest fires
	<i>6 Avverkning och virkesmätning</i>	<i>6 Logging operations, fellings and removals</i>
87–92	6.1–6.7 Avverkning	6.1–6.7 Felling
93, 94	6.8, 6.9 Virkesmätning	6.8, 6.9 Wood measurement
	<i>7 Lager och förbrukning av skogsprodukter</i>	<i>7 Inventories and consumption of forest products</i>
100	7.1 Lager av rundvirke och flis	7.1 Inventories of roundwood and chips
100–103	7.2–7.7 Virkesförbrukning	7.2–7.7 Wood consumption
104, 105	7.8, 7.9 Brännved	7.8, 7.9 Fuelwood
	<i>8 Virkestransporter</i>	<i>8 Timber transports</i>
110, 111	8.1, 8.2 Flottning	8.1, 8.2 Floating
112	8.3 Järnvägstransporter	8.3 Railroad transportation
113, 114	8.4, 8.5 Lastbilstransporter	8.4, 8.5 Lorry transportation
114	8.6 Medeltransportavstånd	8.6 Average length of transportation

115	8.7 Skogsbilvägar	8.7 Forest roads
	<i>9 Skogsindustrins produktion</i>	<i>9 Forest industry production</i>
120–124	9.1–9.5 Sägverksindustrin	9.1–9.5 Sawmills
124	9.6 Tryckimpregnerat virke	9.6 Pressure-treated wood
125–127	9.7–9.9, 9.11 Massa- och pappersindustrin	9.7–9.9, 9.11 Pulp and paper industry
127	9.10 Träfiberskive- och spånplattindustrin	9.10 Wallboard and particle board industry
	<i>10 Skogsprodukternas utnyttjande</i>	<i>10 The use of forest products and forest industry products</i>
131–137	10.1, 10.3, 10.5–10.8 Export av skogsprodukter	10.1, 10.3, 10.5–10.8 Export of forest products and forest industry products
132, 135	10.2, 10.4 Import av skogsprodukter	10.2, 10.4 Import of forest products and forest industry products
138	10.9 Inhemsk tillgång på vissa skogsindustriprodukter	10.9 Domestic supply of certain forest industry products
	<i>11 Priser</i>	<i>11 Prices</i>
143–146	11.1, 11.2, 11.5 Sågtimmerpriser	11.1, 11.2, 11.5 Prices of sawtimber
144	11.3 Pris på sågverksflis	11.3 Price on chips
145, 146	11.4, 11.5 Massavedspriser	11.4, 11.5 Price on pulpwood
147	11.6 Stämplingsposter sålda på rot	11.6 Composition, prices obtained etc of standing timber
148, 149	11.7, 11.8 Exportpriser	11.7, 11.8 Exportprices
	<i>12 Sysselsättning</i>	<i>12 Employment</i>
154	12.1 Sysselsatta inom skogsbruk	12.1 Occupation in forestry
155–156	12.2–12.4 Antal arbetstimmar för skogsarbete	12.2–12.4 Number of working hours in forest work
157, 158	12.5, 12.6 Antal arbetstillfällen och arbetsställen	12.5, 12.6 Number of employments and number of establishments
	<i>13 Löner, avtal och sociala kostnader</i>	<i>13 Wages, collective wages agreements and social costs</i>
160	13.1, 13.2 Löner	13.1, 13.2 Wages
161	13.3 Löneavtal	13.3 Collective wages and agreements
161, 162	13.4, 13.5 Sociala kostnader	13.4, 13.5 Social costs
	<i>14 Arbetsskador och arbetsskydd</i>	<i>14 Occupational accidents and labour protection</i>
165–170	14.1–14.6 Arbetsskador	14.1–14.6 Occupational accidents

14 Innehåll

	<i>15 Skogsbrukets ekonomi</i>	<i>15 The economy of forestry</i>
177	15.1 Investeringar och underhållskostnader	15.1 Investments and maintenance costs
178	15.2 Genomsnittliga avverkningskostnader	15.2 Average felling costs
179	15.3 Totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde	15.3 Volume and value of annual fellings
180–186	15.4–15.10 Statsbidrag till skogsbruket	15.4–15.10 Government support to forestry
	<i>16 Skogsindustrins ekonomi</i>	<i>16 The economy of the forest industry</i>
191, 192	16.1, 16.2 Investeringar och underhåll	16.1, 16.2 Investments and maintenance costs
192	16.3 Skogsindustrins delbranscher	16.3 Major branches of the forest industry
193	16.4 Varslade nedläggningar inom skogsindustrin	16.4 Closing downs in the forest industry
193	16.5 Företagens lönsamhetsutveckling	16.5 The companies profitability
194	16.6 Statligt lokaliseringssköd	16.6 Government localization assistance
	<i>17 Skogsnäringens roll i samhällsekonomin</i>	<i>17 The forest sector in the national economy</i>
200	17.1 Skogsnäringens utveckling	17.1 Development of the forest industry sector
	<i>18 Internationella uppgifter</i>	<i>18 International statistics</i>
203	18.1 Världens skogsresurser	18.1 World forest resources
204–206	18.2–18.4 Världens produktion av skogsprodukter	18.2–18.4 World wood production
207, 208	18.5, 18.6 Världshandeln med skogsprodukter	18.5, 18.6 The world trade in forest products
210–211	18.7, 18.8 Virkesbalanser för Europa	18.7, 18.8 Timber balances for Europe

Tecken och förkortningar

Symbols and abbreviations

Symboler

..	Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angås
.	Uppgift kan inte förekomma
P	Preliminära uppgifter
R	Reviderade uppgifter
{0,0}	Mindre än $\{ 0,5 \}$ av enheten

Sorter

mkr	Miljoner kr
tkr	1 000 kr
mm	Millimeter
cm	Centimeter
dm	Decimeter
m	Meter
km	Kilometer
ha	Hektar
m ³	Kubikmeter
m ³ f	Kubikmeter fast mått
m ³ t	Kubikmeter travat mått
m ³ s	Kubikmeter stjälpt mått
m ³ sk	Enhet för trädstams volym ovan stubbskäret inkl topp och bark
ton	Ton
kr	Kronor
US\$	Amerikanska dollar
%	Procent

Kvaliteter

o/s	Osorterad (sågad vara kval I–IV)
V	Kvinta (sågad vara kval V)
VI	Utskott (sågad vara kval VI)

Förkortningar

hb	Helbarkad
ob	Obarkad
pb	På bark (med bark)
ub	Under bark (utan bark)

Symbols

..	Repetition
-	Nil
{0,0}	Magnitude less than half of unit employed
.	Not available or too uncertain to be stated
P	Category not applicable
R	Preliminary figures
	Revised figures

Units of measurement

Million Sw. cr.
1 000 Sw. cr.
Millimetre
Centimetre
Decimetre
Metre
Kilometre
Hectare
Cubic metre
Cubic metre solid volume
Cubic metre piled volume
Cubic metre loose volume
Stem volume over bark (from stump to tip)
Metric ton
Swedish crowns
US dollars
Per cent

Qualities

Unsorted (o/s)
Quinta
Sixths

Abbreviations

Completely barked
Unbarked
Over bark
Under bark

16 Tecken och förkortningar

brh	Brösthöjd	Breast height
ca	Cirka	Approximately
st	Stycken	Pieces
kv	Kvartal	Quarter

Namn på organisationer, myndigheter etc

FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations	Food and Agriculture Organization of the United Nations
SOS	Sveriges officiella statistik	Swedish Official Statistics
SOU	Statens offentliga utredningar	Investigations by the Swedish Gov- ernment
SFS	Svensk förfatningssamling	Swedish statute register
SISU	Skogsindustriernas samarbetsut- skott	The Joint Committee of the Swedish Forest Industries
SCB	Statistiska centralbyrån	National Central Bureau of Statis- tics
SM	Statistiska meddelanden	Statistical reports
SDC	Skogsbrukets Datacentral	Forestry Computing Centre
SLU	Sveriges lantbruksuniversitet	Swedish University of Agricultural Sciences

Län

Counties

Av länsstyrelsen använd be-
teckning

Symbols used by the County
Government Board

Nbtn	Norrbottnens län	BD
Vbtn	Västerbottnens län	AC
Jmtl	Jämtlands län	Z
Vnrl	Västernorrlands län	Y
Gävl	Gävleborgs län	X
Kopp	Kopparbergs län	W
Vrml	Värmlands län	S
Öreb	Örebro län	T
Vstm	Västmanlands län	U
Upps	Uppsala län	C
Sthm	Stockholms län och stad	AB
Södm	Södermanlands län	D
Östg	Östergötlands län	E
Skbg	Skaraborgs län	R
Älvs	Älvborgs län	P
Jkpg	Jönköpings län	F
Kron	Kronobergs län	G
Kalm	Kalmar län	H
Gotl	Gotlands län	I
Gtbg	Göteborgs och Bohus län	O
Hall	Hallands län	N
Blek	Blekinge län	K
Kris	Kristianstads län	L
Malm	Malmöhus län	M

Förändringar i Skogsstatistisk årsbok mellan 1978 och 1979

Tabell i SKÅ 1979	Motsvarande tabell i SKÅ 1978
----------------------	----------------------------------

2.1	2.9
3.1	2.1
3.2	2.2
3.3	2.3
3.4	2.4
3.5	2.5
3.6	2.6
3.7	2.8
4.1	3.1
4.2	3.2
4.3	3.3
4.4	3.4
4.5	3.5
4.6	3.6
4.7	3.7
4.8	ny
4.9	3.8
4.10	3.9
5.1	4.1
5.2	4.3
5.3	4.4
5.4	4.5
5.5	ny
5.6	4.6
5.7	4.7
5.8	5.1
5.9	5.2
6.1	6.1
6.2	ny
6.3	6.2
6.4	6.3
6.5	6.4
6.6	6.5
6.7	ny
6.8	6.6
6.9	6.7
7.1	6.8
7.2	6.9
7.3	6.10
7.4	6.11
7.5	ny
7.6	6.12
7.7	6.13
7.8	ny
7.9	ny
8.1	7.1
8.2	7.2
8.3	7.3
8.4	7.4
8.5	7.5
8.6	7.6
8.7	7.7
9.1	8.1
9.2	ny
9.3	ny
9.4	8.2
9.5	8.3
9.6	8.4
9.7	8.5
9.8	8.6
9.9	8.8

Tabell i SKÅ 1979	Motsvarande tabell i SKÅ 1978
9.10	8.7
9.11	8.9
10.1	9.1
10.2	9.2
10.3	9.3
10.4	9.4
10.5	9.5
10.6	9.6
10.7	9.7
10.8	9.8
10.9	9.9
11.1	10.1
11.2	10.2
11.3	10.3
11.4	10.4
11.5	10.5
11.6	10.6
11.7	10.7
11.8	10.8
12.1	ny
12.2	11.2
12.3	11.3
12.4	11.4
12.5	11.5
12.6	11.6
13.1	12.1
13.2	12.2
13.3	12.3
13.4	12.4
13.5	12.5
14.1	13.1
14.2	13.2
14.3	13.3
14.4	ny
14.5	ny
14.6	13.6
15.1	14.1
15.2	14.2
15.3	14.3
15.4	14.4
15.5	14.5
15.6	14.6
15.7	14.8
15.8	ny
15.9	14.7
15.10	14.9
16.1	15.1
16.2	15.2
16.3	15.3
16.4	15.4
16.5	15.6
16.6	15.5
17.1	16.1
18.1	17.1
18.2	17.2
18.3	17.3
18.4	17.4
18.5	17.5
18.6	17.6
18.7	17.7
18.8	17.8

De tabeller i Skogsstatistisk årsbok 1978 som utgått
hade numren 2.7, 4.2, 11.1, 13.4 och 13.5.

1 Inledning

1.1 Allmänt

Huvudsystet med Skogsstatistisk årsbok är att ge en översiktig och lättillgänglig redovisning av den befintliga statistik som är av betydelse för kunskapen om skognäringen. Årsboken bör kunna betjäna såväl skogliga fackmän som andra personer som har intresse av skogliga data. Den bör sylla måttliga krav på allsidighet och detaljrikedom när det gäller skoglig bakgrundsinformation. När kraven är lägre och endast avser allmänorientering är den populärt hållna och mindre omfattande faktasamlingen SVENSK SKOG (skogsstyrelsen) en lämplig källa. När högre krav på statistiskt underlag måste ställas, tex i samband med speciella undersökningar, fordras andra källor vid sidan om Skogsstatistisk årsbok. Läsaren skall dock i årsboken kunna hitta hänvisningar till sådana källor, både i form av publikationer och i form av myndigheter eller organisationer som kan förmedla information.

Vid urvalet av material är målet att man i denna årsbok skall finna den typ av statistik som man verkligen förväntar sig att i första hand finna i en skogsstatistisk årsbok.

I de fall information har hämtats från lättillgängliga källor har den koncentrerats så mycket som möjligt och hänvisning gjorts till originalkällan. Det måste förutsättas att personer med specialintressen inte har Skogsstatistisk årsbok som huvudkälla utan i första hand utnyttjar originalkällan.

Texten i årsboken skall ge en överblick över datainsamlingsmetoder och statistikens kvalité. De i figurer och tabeller presenterade uppgifterna kommenteras endast i begränsad utsträckning. På vissa punkter ges kompletterande information, där denna inte lämpar sig för siffermässig framställning.

1.2 Söksystemet

Skogsstatistisk årsbok är indelad i 18 kapitel. Kapitelrubrikerna kan i första hand användas som söknyckel. Text, figurer och tabeller hålls samman för varje kapitel i ett block. Vissa sakuppgifter redovisas ibland i texten som faktarutor.

De huvudsakliga sökhjälpmedlen är innehållsförteckningen i början och sakregistret i slutet av boken. Innehållsförteckningen är uppdelad på textavsnitt, figurer, tabeller och faktarutor. I textavsnittet redovisas kapitel och underrubriker medan figurer och tabeller är upptagna gruppvis. Faktarutorna är förtecknade var för sig.

Inuti årsboken anges aktuell kapitelrubrik överst på varje vänstersida och avsnittsrubrik på högersidan.

Till ytterligare hjälp innehåller årsboken:

- Tecken och förkortningar – en nyckel som följer efter innehållsförteckningen.
- Ordförklaringar i bilaga 1.
- Områdesindelningar i kapitel 1.
- Nummerändringar av tabeller mellan nuvarande och föregående års årsbok.
- Definitioner av ägoslag enligt riksskogstaxeringen i bilaga 2. Definitioner av ägargrupper enligt riksskogstaxeringen i bilaga 3.
- För att hjälpa den utländske läsaren är Skogsstatistisk årsbok dessutom utrustad med:
 - Engelsk sammanfattning i slutet av boken.
 - Engelsk rubrik under den svenska till alla figurer och tabeller.
 - List of terms – en översättning av främst de termer som används i figurer och tabeller.

1.3 Områdesindelningar

Inom skogsstatistiken sker en omfattande områdesredovisning av resultat som framkommer

genom skilda undersökningar. Redovisning lämnas särskilt för olika administrativa områden, för områden som avgränsats med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för skogsbruk, med hänsyn till transportförhållanden etc.

Administrativa områden

I statistiken redovisas i allmänhet uppgifter för län. Länsindelningen har emellertid ändrats över tiden i och med att såväl hela församlingar som församlingsdelar flyttats mellan län. I Jordbruksstatistisk årsbok 1978 redovisas förändringar sedan 1952 i länsindelningen till följd av att hela församlingar flyttats mellan län.

I allmänhet används i statistikredovisningen den länsindelning som gällde vid undersöknings genomförande. Länsindelningen i den senaste årsboken hänsätter sig i princip till den nu gällande (dvs 1977 års), utom där annat anges.

Oftast sammanförs länen i redovisningen också till huvudområdena Götaland, Svealand och Norrland (ibland norra och södra Norrland). Viktiga administrativa indelningar visas i fig 1.1.

I de fall där statistik inhämtas via domänverket, bolag etc är länsuppdelningar ungefärliga. Detta beror på att dessa ägare inte internt redovisar statistiken per län. Länsuppdelningen görs i dessa fall ofta proportionellt mot skogsmarksarealen.

Avverkningskostnadsområden

Avverkningskostnaderna redovisas för fem områden. Dessa är redovisade i fig 1.2.

Flottningsföreningar

Flottningsföreningarna indelas i första hand efter den vattandomstol under vilken de lyder och i andra hand efter flodområden. Återstående flottningsföreningar visas i fig 1.3.

Prisområden

Landet är delat i fem prisområden. Deras utbredning visas i fig 1.2.

Skogsägareföreningar

Landet är indelat i nio skogsägareföreningar. De är redovisade i fig 1.4.

Virkesmätningsföreningar

Landet är indelat i åtta virkesmätningsföreningar. Deras omfattning redovisas i fig 1.3.

Övriga områdesindelningar

Inom skogsbruket finns det ytterligare ett antal områdesindelningar som används i olika sammanhang. Här kan nämnas riksskogstaxeringens regionindelning (dessa regioner är dock ej tänkta som redovisningsområden), indelningen i tillväxtområden, områden enligt 1973 års skogsutredning, industriområden etc. I de fall någon av dessa indelningar används ges speciell beskrivning.

Regionindelning i den internationella statistiken

I det internationella avsnittet används oftast FNs klassificering av länderna i ekonomiska klasser och regioner.

Denna indelning ser i stora drag ut som följer:

- A. Utvecklade marknadsekonomier (I-länder)
 - A.1 Nordamerika
 - A.2 Västeuropa: inkluderar Jugoslavien
 - A.3 Oceanien: Australien och Nya Zeeland
 - A.4 Övriga utvecklade marknadsekonomier: Israel, Japan, Sydafrika.
- B. Utvecklingsländer med marknadsekonomi (U-länder)
 - B.1 Afrika: alla länder utom Sydafrika, Egypten, Libyen och Sudan
 - B.2 Främre Orienten: i Afrika ingår Egypten, Libyen och Sudan, i Asien ingår länderna från Turkiet till Afghanistan. Israel ingår ej.
 - B.3 Fjärran Östern: Asien med undantag för länderna i Främre Orienten samt för Japan, Kina, Kampuchea, Nordkorea, Mongoliet och Vietnam
 - B.4 Övriga utvecklingsländer med marknadsekonomi: Papua Nya Guinea och en mängd små öar i Oceanien. Inkluderar även öarna Grönland och Bermuda.
- C. Centralplanerade ekonomier
 - C.1 Asien: se under Fjärran Östern
 - C.2 Östeuropa utom Jugoslavien
 - C.3 Sovjetunionen.

Ofta görs vissa förenklingar i ovanstående schema. Ibland har också givits information för de traditionella världsdelen.

1.4 Adresser

Arbetarskyddsstyrelsen, Skogs- och jordbrukssektionen, 171 84 Solna, tel 08/730 90 00.

Arbetsmarknadsstyrelsen, 171 99 Solna, tel 08/730 60 00.

Domänverket, Huvudkontoret, 791 81 Falun, tel 023/840 00.

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten, Drottninggatan 97, 113 60 Stockholm, tel 08/24 19 20.

Fortifikationsförvaltningen, 631 89 Eskilstuna, tel 016/15 40 00.

Institutet för skogsförbättring, Box 7007, 750 07 Uppsala, tel 018/10 20 00.

Jordbruksdepartementet, 103 33 Stockholm, tel 08/763 10 00.

Lantbrukarnas riksförbund (LRF), 105 33 Stockholm, tel 08/14 16 00.

Lantbrukets utredningsinstitut, 105 33 Stockholm, tel 08/14 16 00.

Lantbruksnämnd (finns en i varje län).

Lantbruksstyrelsen, 551 83 Jönköping, tel 036/16 94 20.

Produktkontrollnämnden, Statens naturvårdsverk, Box 1302, 171 25 Solna, tel 08/98 18 00.

Riksförsäkringsverket, 103 51 Stockholm, tel 08/22 10 80.

Riksskogstaxeringen, Sveriges lantbruksuniversitet, 901 83 Umeå, tel 090/16 50 00.

Skogsbrukets datacentral, Fack, 851 01 Sundsvall, tel 060/15 41 50.

Skogsbrukets Motortransportkommitté, Box 16026, 103 21 Stockholm, tel 08/24 39 00.

Skogsindustriernas Samarbetsutskott, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/22 17 00.

Skogs- och Lantbruksakademien, Box 6806, 113 86 Stockholm, tel 08/30 32 30.

Skogsstyrelsen, 551 83 Jönköping, tel 036/16 94 00.

Skogssällskapet, Stora Torp, 412 72 Göteborg, tel 031/40 01 85.

Skogsvårdsstyrelser (finns en i varje län).

Statens jordbruksnämnd, 551 83 Jönköping, tel 036/16 94 80.

Statens lantmäteriverk, 801 12 Gävle, tel 026/10 03 40.

Statens naturvårdsverk, Box 1302, 171 25 Solna, tel 08/98 18 00.

Statens råd för skogs- och jordbruksforskning, Box 6806, 113 86 Stockholm, tel 08/30 21 05.

Statens vattenfallsverk, 162 87 Vällingby, tel 08/87 00 00.

Statistiska centralbyrån (SCB), 115 81 Stockholm, tel 08/14 05 60.

Statistiska centralbyrån (SCB), Box 902, 701 22 Örebro, tel 019/14 03 20.

Stiftsnämnd (finns en i varje stift).

Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/22 17 00.

Svenska Plywoodföreningen, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/22 17 00.

Svenska Spånskiveföreningen, Box 8015, 171 08 Solna, tel 08/85 02 40.

Svenska Sågverks- och Trävaruexportföreningen, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/22 17 00.

Svenska Wallboardföreningen, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/22 17 00.

Svenska Åkeriförbundet, Box 504, 182 15 Danderyd, tel 08/755 27 20.

Sveriges lantbruksuniversitet, Skogsvetenskapliga fakulteten, 770 73 Garpenberg, tel 0225/221 00.

Sveriges lantbruksuniversitet, Skogsvetenskapliga fakulteten, 901 83 Umeå, tel 090/16 50 00.

Sveriges lantbruksuniversitet, Skogsvetenskapliga fakulteten, 750 07 Uppsala, tel 018/10 20 00.

Sveriges Skogsindustriförbund, S Blasieholmshamnen 4 A, 111 48 Stockholm, tel 08/762 60 00.

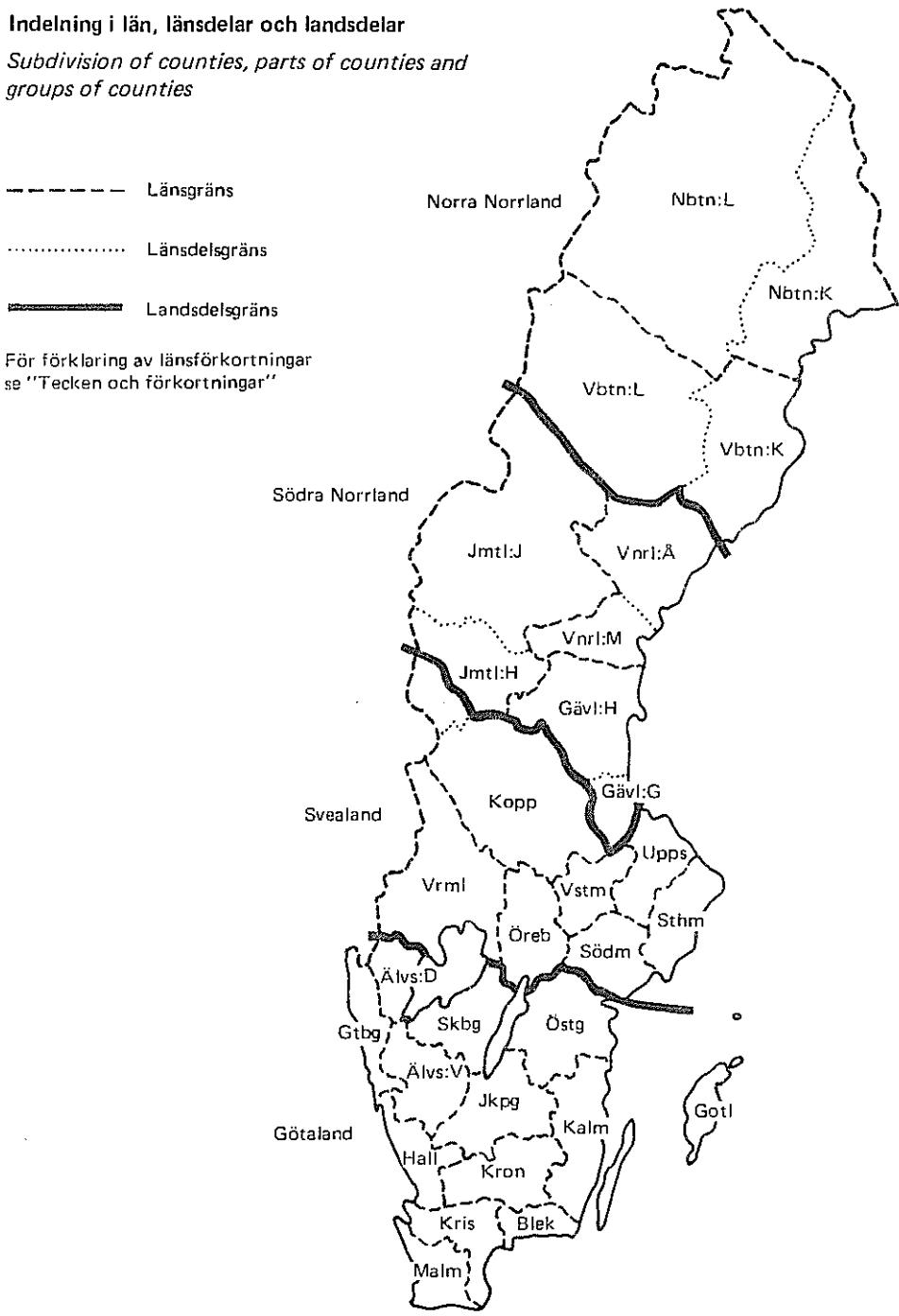
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR), 105 33 Stockholm, tel 08/22 48 55.

Virkesmätningsrådet, Villagatan 1, 114 32 Stockholm, tel 08/23 32 60.

1.5 Källhänvisningar

Rikets indelningar (årligen sedan 1968; uppgifter om administrativa områden). SCB.

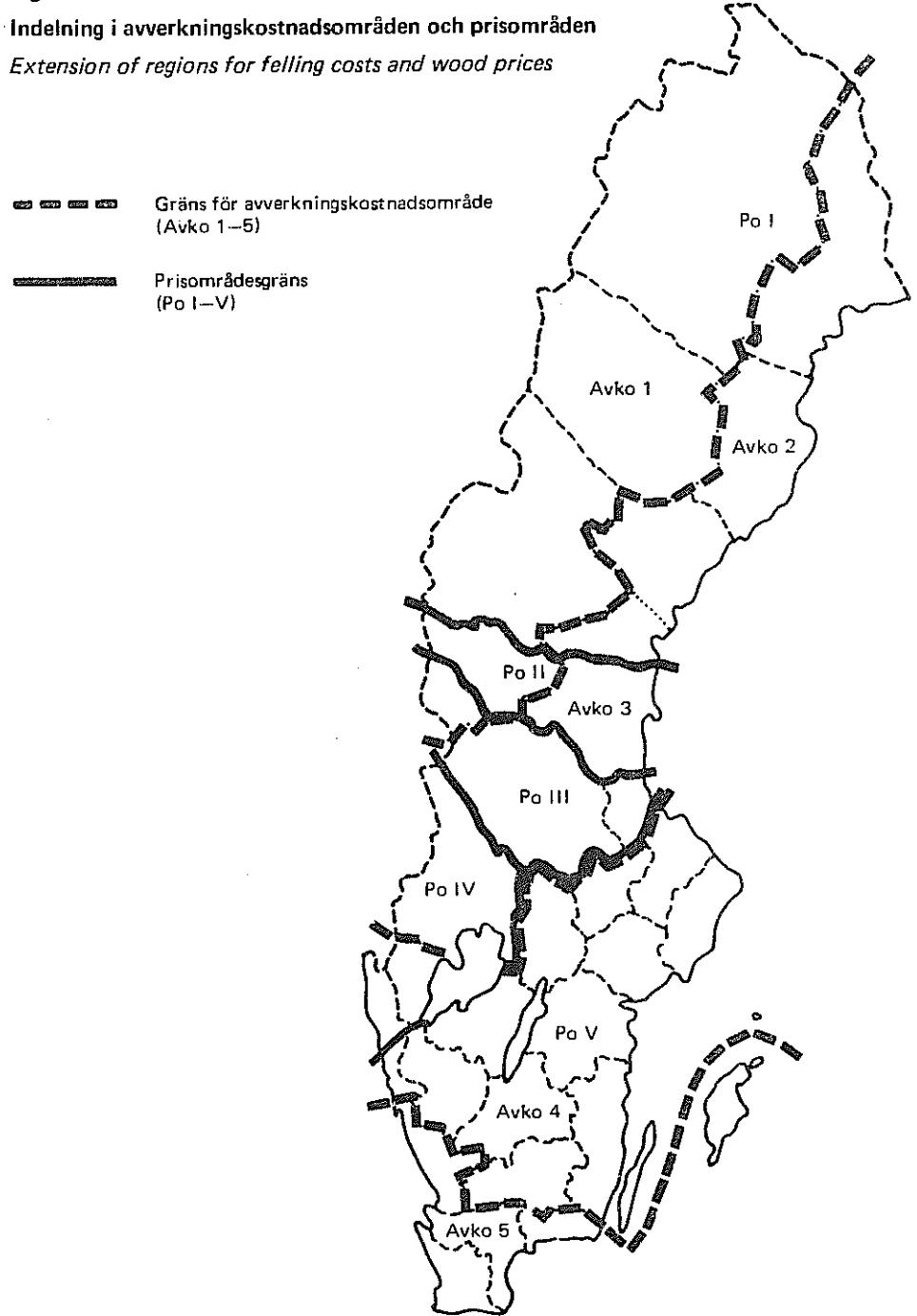
Sveriges kommuner åren 1952–1974. Förändringar i kommunindelning och kommunkoder. SCB. Meddelanden i samordningsfrågor 1973: 12.

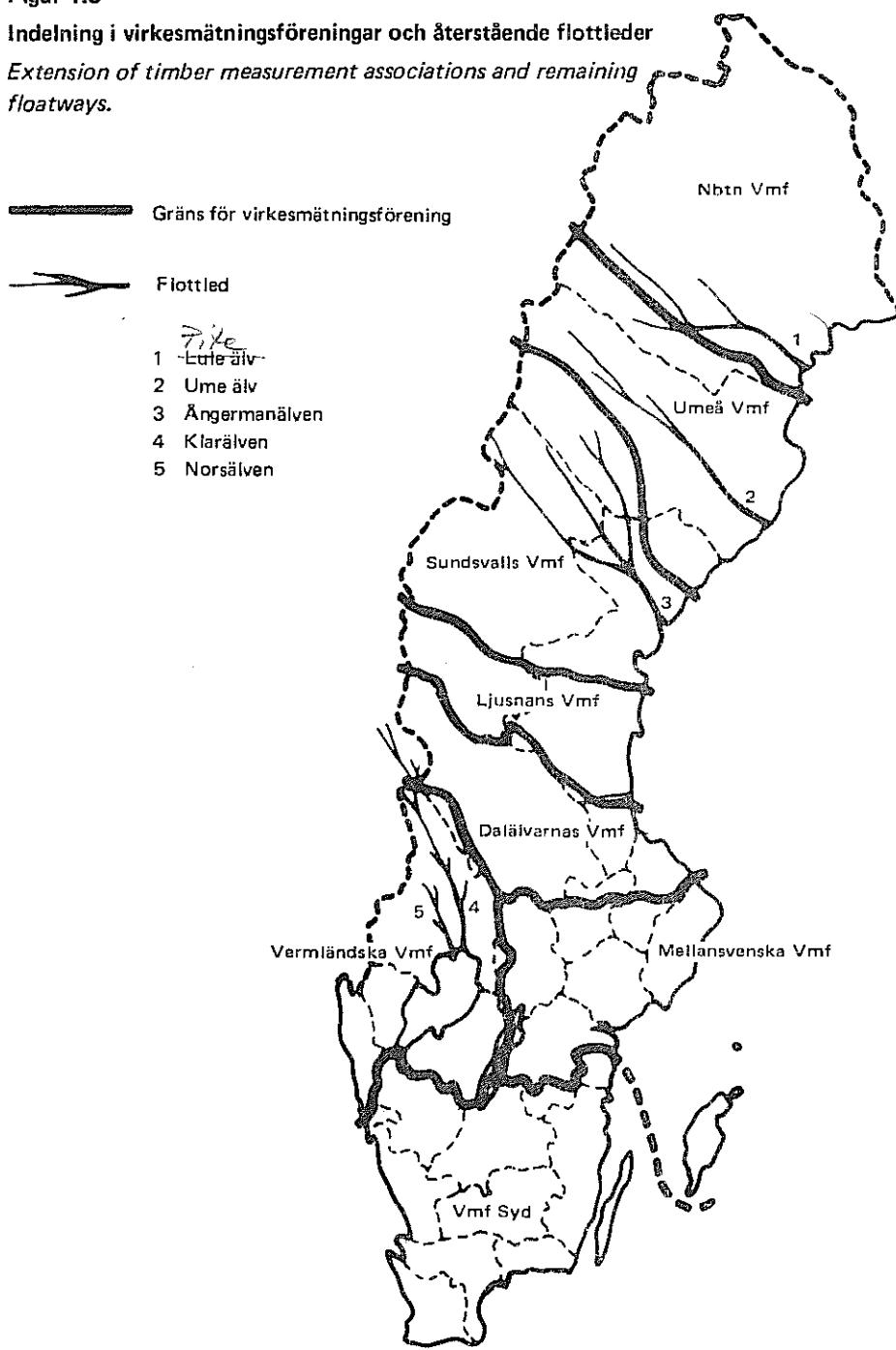
Figur 1.1**Indelning i län, länsdelar och landsdelar***Subdivision of counties, parts of counties and groups of counties*

Figur 1.2

Indelning i avverkningskostnadsområden och prisområden

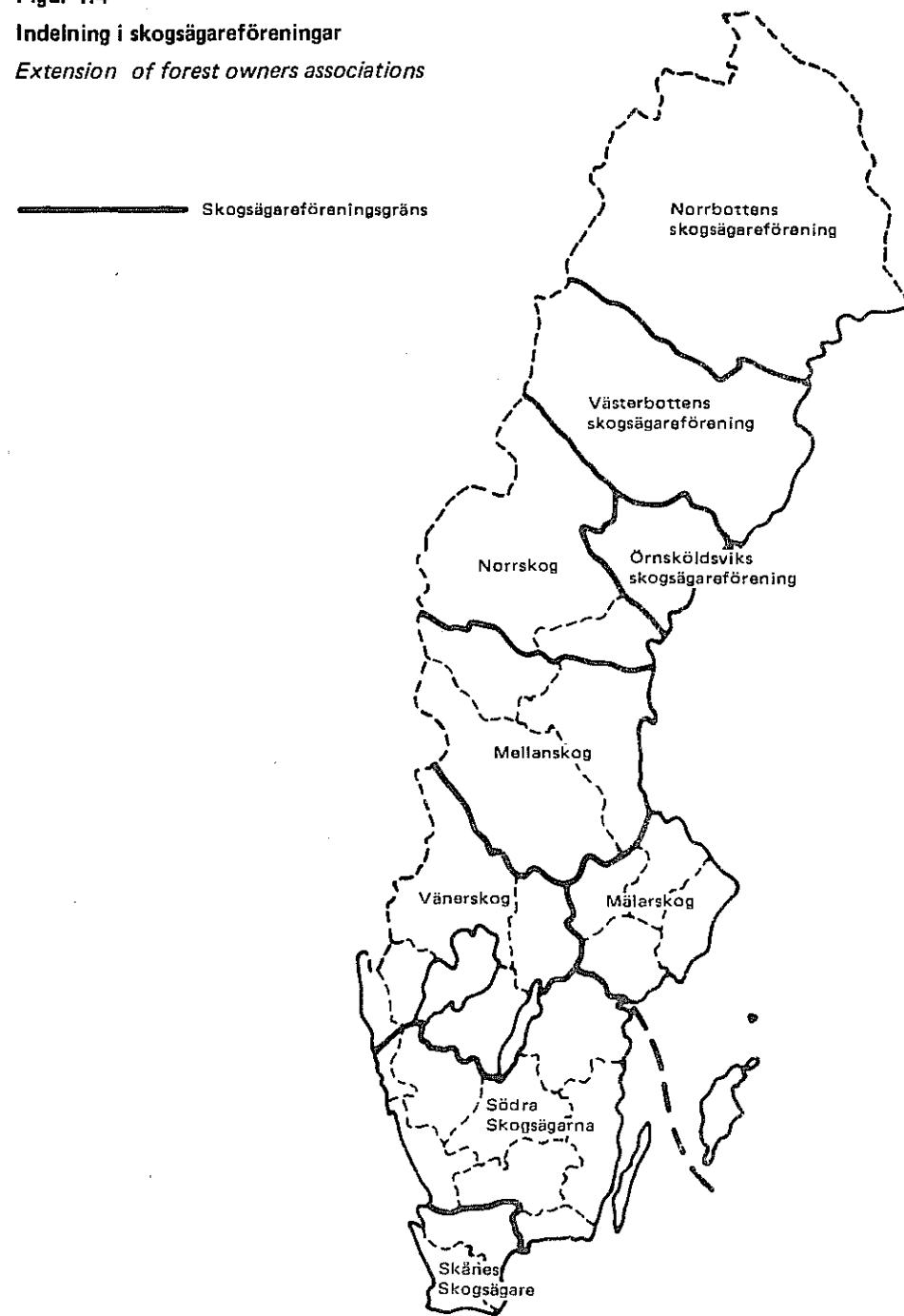
Extension of regions for felling costs and wood prices

Figur 1.3**Indelning i virkesmättningsföreningar och återstående flottleder***Extension of timber measurement associations and remaining floatways.*

Figur 1.4

Indelning i skogsägareföreningar
Extension of forest owners associations

2 Den skogliga statistikproduktionen

2.1 Statistikproducenter

En väsentlig del av innehållet i denna bok bygger på material från regelbundet återkommande undersökningar utförda av olika myndigheter och organisationer. Merparten av statistiken produceras av skogsstyrelsen, riks-skogstaxeringen och statistiska centralbyrån.

I det följande lämnas en redogörelse för den statistikproduktion som sker hos aktuella myndigheter och organisationer och som redovisas i denna bok.

Dessutom redovisas i avsnitt 2.3 de olika statistikorganisationernas regelbundet utkommande publikationer.

2.1.1 Statliga myndigheter som producerar skoglig statistik

Skogsvårdsorganisationen

Skogsvårdsorganisationen (se 3.3) har en omfattande statistikverksamhet med huvudsyfte att kunna lämna underlag för utformning och tillämpning av skogspolitiken. Statistikarbetet bedrivs i första hand av skogsstyrelsens prognosavdelning. Följande användningsområden kan urskiljas:

- prognoser över skogens och skognäringens utveckling under olika förutsättningar
- lagtillsyn
- administration (utformning och förmedling av bidrag, planering och uppföljning av organisationens verksamhet)
- allmän information

Skogsstyrelsen erhåller en stor mängd statistik av skogsvårdsstyrelserna. Till skogsstyrelsen lämnas budgetårsvis uppgifter om skogsvårdsstyrelsernas verksamhet (se 3.4) som skogsstyrelsen sammantäller och publicerar i Skogsvårdsstyrelsernas årsredogörelser och till viss del i Skogsstatistisk årsbok.

Skogsstatistisk årsbok (och den popularisrade versionen Svensk Skog) utgör tillsammans med Skoglig statistikinformation skogsstyrelsens huvudsakliga statistikpublikationer. Till dessa insamlas årligen statistik över utförda skogsvårdsåtgärder, avverkningar, hyggesanmälningar, avverkningskostnader, priser på rotposter, företagna investeringar mm. Statistikuppgifterna erhålls dels från och via skogsvårdsstyrelserna, dels från allmänna skogsägare och dels från vissa större skogsföretag (anslutna till Skogsindustriernas Samarbetsutskott).

En översikt över skogsstyrelsernas ordinarie statistikpublikationer ges i faktarutan "Skogsstyrelsens statistikpublikationer".

Skogsvårdsstyrelserna samlar till Skogsstatistisk årsbok i sin tur in uppgifter från vissa allmänna mindre skogsägare, tex kommuner, vissa mindre aktiebolagsskogar och skogsägareföreningar.

Skogsvårdsstyrelsernas skogsvårdskonsulenter gör bedömningar över utförda åtgärder på återstående arealer.

De skogsägare vilka levererar uppgifter direkt till skogsstyrelsen är domänverket, fortifikationsförvaltningen, vattenfallsverket, lantbruksnämnderna (via lantbruksstyrelsen), Skogssällskapet, stiftsnämnderna, Uppsala universitet och de större skogsbolagen.

Skogsstyrelsen genomför också kontinuerligt eller med intervall diverse specialundersökningar varav vissa resultat redovisas i Skogsstatistisk årsbok. Som exempel kan nämnas brännvedsundersökningen i privatskogsbruket, undersökningar av granbarkborreskador och snytbaggeskador och skogsstyrelsens årliga återväxtinventering.

På grundval av insamlad statistik gör skogsstyrelsen beräkningar över den årliga avver-

Faktaruta: Skogsstyrelsens statistikpublikationer

Statistikpublikation	Innehåll	Periodicitet, antal per år	Anm
Skogsstatistisk årsbok	Skoglig statistik, huvudsakligen i tabellform	1	
Svensk Skog	Se Skogsstatistisk årsbok	1	Populärredovisning av ovanstående
Skoglig statistik-information	Ett ämne per utgåva	ca 35 nr	För snabb spridning av viss skoglig statistik
Skogsvårdsstyrelsernas årsredogörelser	Skogsvårdsstyrelsernas verksamhet i text- och tabellform	1	Huvudsakligen intern statistik

ningens storlek, investeringarnas storlek, rånettovärde mm. För en närmare beskrivning av metodiken för dessa beräkningar hänvisas till respektive kapitel (se registret).

Statistiska centralbyrån (SCB)

SCBs bidrag till skogsstatistiken omfattar huvudsakligen delar av större statistikgrenar, såsom statistiken i anslutning till lantbruksregistret, industri-, utrikeshandels- och transportstatistiken. SCB utför också kvartalsvisa undersökningar av antalet sysselsatta inom stor-skogsbruket samt årsvisa undersökningar om arbetsvolymen och antal arbetstillfällen i hela skogshrukten.

Grundläggande uppgifter om jordbruksföretagen och om förhållanden som belyser företagens struktur, såsom uppgifter om antal, ägodelsfördelning, storleksgrupper och företagarkategorier erhålls sedan 1968 ur det av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättade Lantbrukets företagsregister. Uppgifter till registret insamlas årligen från bla samtliga företag med minst 2 ha åker. Från företag med mindre än 2 ha åker inkluderande rena skogs-företag, insamlas uppgifter med ca 5 års mellanrum vid den s k lantbruksräkningen.

SCBs industristatistik ger produktionen av skogsprodukter. Industristatistiken täcker enbart in arbetsställen med minst fem årsanställda. För massa-, board-, faner- och

plywoodindustrin är den heltäckande, medan däremot ett flertal småsågverk och andra trämaterialtillverkare hamnar utanför statistiken.

SCBs handelsstatistik bygger på uppgifter som insamlats genom tullverket i samband med varornas införsel och utförsel.

Skogsvetenskapliga fakulteten, Sveriges lantbruksuniversitet (skogshögskolan)

Sveriges lantbruksuniversitet är en betydelsefull statistikproducent främst genom att den är huvudman för riksskogstaxeringen. Denna beskrivs närmare i avsnitt 2.2.1.

Statens naturvårdsverk

Produktkontrollnämnden vid statens naturvårdsverk insamlar uppgifter över försälda kvantiteter bekämpningsmedel från producenterna och sammanställer uppgifter om skogsarealer som flygbesprutats med bekämpningsmedel.

Övriga statliga statistikproducenter

Ett flertal myndigheter utöver de ovannämnda samlar in statistik av betydelse för skognäringen. Här kan tex nämnas riksförvärvsverket som samlar in statistik om yrkesskador och publicerar dem i SOS Arbetsskador, arbetsmarknadsstyrelsen som publicerar statistik över regionalpolitiska insatser genom lokaliseringssstöd och utbildningsstöd samt lant-

bruksstyrelsen som redovisar uppgifter över lantbruksnämndernas verksamhet med den yttre rationaliseringen av jord- och skogsmark genom förvärv och försäljning av fastigheter (se också 2.3).

2.1.2 Bransch- och intresseorganisationer som producerar skoglig statistik

En mängd bransch- och intresseorganisationer inom skogsbruket insamlar skoglig statistik av allmän betydelse. Särskilt kan nämnas de regionala virkesråden, Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen, Svenska Sägverks- och Trävaruexportföreningen m.fl., vilka lämnar uppgifter om skogsindustrin och dess virkesförbrukning. Vidare kan nämnas virkesmätningssföreningarna som redovisar volymen inmått virke, flottningsföreningarna som lämnar uppgifter beträffande flottningens omfattning, skogsbrukets motortransportkommitté, institutet för skogsförbättring, Forskningsstiftelsen Skogsarbeten m.fl.

2.1.3 Statistik rörande internationella frågor

Internationell statistik över skogsbruk och skogsindustri sammanställs och publiceras i olika internationella organ. De viktigaste av dessa är Food and Agriculture Organization of United Nations (FAO), Economic Commission for Europe (ECE) samt Organization for Economic Cooperation and Development (OECD). Ett flertal tidskrifter publicerar också internationell statistik över bl.a vissa branscher av skogsindustrin (se 2.3).

2.2 Skogsinventering

2.2.1 Riksskogstaxeringen

Riksskogstaxeringen är en stickprovsinventering av landets skogstillgångar som varje år täcker hela Sveriges landareal. Den utförs sedan 1940-talet av institutionen för skogstaxering vid skogsvetenskapliga fakulteten, Sveriges lantbruksuniversitet (tidigare statens skogsforskningsinstitut).

Den första riksskogstaxeringen utfördes åren 1923–1929. Sedan 1953 täcker taxeringen hela landet varje år med ett glest nät av provytor. Stickprovet har varierat till storlek och

utformning. Sedan 1973 utgörs det av årligen ca 25 000 systematiskt utlagda cirkelprovtytor med en radie av 10 meter. Provytorna besöks och beskrivs i fält med undantag för provytor på sjöll, tomt, åker, i nationalparker och vissa reservat och skjutfält. Stickprovstätheten varierar mellan olika områden. Den är störst i söder och avtar successivt mot norr.

Riksskogstaxeringen har som mål att ge underlag för planering och kontroll av naturresurserna skog på riksnivå och regional nivå samt att ge underlag för den skogliga forskningen. Dess centrala arbetsuppgift är därmed att samla in data om tillstånd och förändringar i skog och markanvändning samt bearbeta och redovisa dessa.

Arbetet med riksskogstaxeringen omfattar alla moment från datainsamlingen i fält till resultatredovisning. En översiktlig sammanställning av de viktigaste observationerna som ingår i datainsamlingen ges i faktarutan ”De viktigaste observationerna vid riksskogstaxering-

Faktaruta: De viktigaste observationerna vid riksskogstaxeringen

På all mark

Ägoslag, ägargrupp

Belägenhet, höjd över havet

Virkesförråd, trädantal

Tillväxt

Utförd avverkning, volym och areal

Trädegenskaper

- volym- och tillväxtbestämmande

- skador

- ålder

Endast på skogsmark

Terrängförhållanden

Mark-, busk- och trädvegetation (även på myr)

Huggningsklass, beståndsålder

Bonitet

Åtgärder, utförda och föreslagna

Slutenhet, grundtyta, medelhöjd

Skador på skogen

Återväxtförhållanden

- utförda åtgärder

- tillstånd

en". Dessutom görs ett antal observationer av mera eller mindre tillfällig karaktär. Dessa kan röra t ex älgskador, tungmetallhalten i mossor, mark för energiskogsodling osv.

Fältarbetet utförs av omkring 20 taxeringsslag med fem man i varje. Två speciella lag utför en systematisk kontrolltaxering som ger information om svagheter i metoderna och om storleken av vissa fel, t ex mät- och registreringsfel.

Resultat från kontrolltaxeringen har redovisats av Daamen (1980). Registrering av data sker med hjälp av pennstanskort. Efter kontroll överförs data till skivminne för vidare bearbetning och arkivering.

Taxeringens noggrannhet är så avpassad att resultaten – i första hand virkesförrådet – efter ett femårigt omdrev skall kunna redovisas länsvis för stora och medelstora län med tillfredsställande säkerhet.

Resultatredovisningen sker på olika sätt. Vissa huvudresultat publiceras årligen i Skogstatistisk årsbok medan mera detaljerade redovisningar lämnas i form av resultatrapporter från institutionen. Dessutom sker en omfattande redovisning på uppdrag.

En närmare redogörelse för riksskogstaxeringens metoder med redovisning och diskussion av resultat och deras kvalitet avseende taxeringssåren 1973–1977 finns i rapport 30 från riksskogstaxeriugen (Svensson 1980). Resultat från riksskogstaxeringens återväxtinventering 1973–1977 redovisas i rapport 28 (Kempe 1980). Ändamål, utformning och användningsområden för riksskogstaxeringen finns beskrivna i rapport 20 i samma serie (Ohlsson 1975).

2.2.2 Övrig skogsinventering

Skogliga företag och organisationer genomför en omfattande heltäckande datainsamling och registrering av skogliga data främst som underlag för skogsbrukets operativa planering och skötsel. Vid inventeringen indelas skogen i avdelningar och en skogskarta upprättas. Numa-
ra domineras ortofotokartorna och vanligen användera skalorna 1:20 000 eller 1:10 000.

Denna verksamhet har förekommit sedan slutet av 1800-talet. Bland skogsvårdsstyrelsernas första arbetsuppgifter fanns att upprätta skogsbruksplaner, och den verksamheten har

varit och är omfattande. Från och med 1980 skall dessutom enligt riksdagsbeslutet skogs-vårdsorganisationen utföra översiktliga skogs-inventeringar över landets privatskog. Storskogsbruket har motsvarande inventeringar och är därför inte berört av beslutet. Riksdagsbeslutet anger också att s k naturvårdsinriktad skogsbruksplan upprättas där detta är särskilt påkallat p g a att området har utpräglat intresse för naturvården eller det rörliga friluftslivet.

Den översiktliga skogsinventeringen skall kunna användas av markägare, serviceorganisationer, skogsvårdsorganisationen och andra samhällsorgan. Skogsinventeringen skall främst vara användbar som underlag för skoglig planläggning, planering av skogsskötselåtgärder, service, lagtillsyn, rådgivning, stödgivning, statistik- och prognosverksamhet och samhällsplanering. Innehållet i den översiktliga skogsinventeringen presenteras i faktaruta.

Faktaruta: Uppgifter som insamlas vid översiktlig skogsinventering

Datainsamlingen utförs på skogsmark och mark som är intressant ur skoglig synpunkt. Övriga ägoslag figurläggs i viss utsträckning på skogskartan.

- Koordinater i rikets system 2,5° W
- Vissa ägoslag
- Areal
- Bonitet (städortsindex)
- Ålder
- Trädslag
- Virkesförråd
- Huggningsklass
- Åtgärdsbehov
- Angelägenhetsgradering
- Vissa bidragsobjekt
- Kompletterande beskrivningar i vis-sa fall

Skogsindelningen omfattar alla moment från datainsamling till resultatsammanställning. Inventeringen presenteras i regel dels i datautskrifter och dels på skogskartor. Normalt ingår beskrivningar av identitet, skog och skogsmark samt skogliga åtgärder. På grund av det stora antalet företag m fl som utför skogsindelnings-

arbeten så varierar innehållet i inventeringarna betydligt. Sättet att utföra datainsamlingen varierar också. Vanligast är dock okuläruppskattning i samband med fältbesök. Datainsamlingen är i mycket stor utsträckning ett ensamarbete. Kontroll av erhållna resultat utförs ibland genom s.k företagstaxeringar. Vanligt är dessutom att resultaten avstämms mot riks-skogstaxeringen.

Någon fullständig statistik över skogsindelningarnas arealomsfattning finns inte. Tillgänglig statistik täcker arbeten utförda av domänverket, skogsägareföreningarna och skogs-vårdsstyrelserna. Den redovisas i tabell 2.1 för åren 1967–1979. Som framgår har skogsvårdsstyrelsernas indelning av skogen i huvudsak formen av inventeringar för större sammanhangande områden med många berörda fastigheter.

2.3 Publikationer som innehåller skogsstatistiska uppgifter

SOS-publikationer

- Allmän månadsstatistik
- Arbetsmarknadsstatistisk årsbok
- Arbetsskador
- Folk- och bostadsräkningen
- Industri
- Lantbruksräkningen
- Statistiska meddelanden (SM)
- Utrikeshandel

Internationella publikationer

- ECE Timber Bulletin for Europe
- FAO Yearbook
- Pulp and Paper International
- Timber Trade Journal
- World Wood

Övriga

- AMS Meddelanden från utredningsenheten
- Institutet för skogsförbättring, "Information"
- SCB Arbetskraftsundersökningen

2.4 Källhänvisningar

Daamen, W 1980: Kontrolltaxeringen åren 1973–1977. Resultat från en kontroll av datainsamlingen vid riksskogstaxeringen. – Inst för skogstaxering, Sveriges lantbruksuniversitet. Rapp 27.

Kempe, G 1980: Riksskogstaxeringens återväxtinventering åren 1973–77. – Inst för skogstaxering, Sveriges lantbruksuniversitet. Rapp 28.

Ohlsson, S 1975: Riksskogstaxeringen. – Ändamål, utformning och användningsområden. – Inst för skogstaxering, skogshögskolan. Rapp och upps 20.

Svensson, S A 1980: Riksskogstaxeringen 1973–1977. Skogstillstånd, tillväxt och avverkning. – Inst för skogstaxering, Sveriges lantbruksuniversitet. Rapp 30.

Tabell 2.1 Under 1967—1979 utförda skogsindelningsarbeten
Management planning and mapping carried out during
the years 1967—1979

År	Domän-verket	Skogsägare-föreningarna	Skogsvårdsstyrelserna		
			Områdes-planer	Fastighetspla-nrar ingående i områdesplaner	Fastighetspla-nrar ej ingående i områdesplaner
1 000 ha					
1967	290	109	449	246	160
1968	343	91	482	188	104
1969	488	41	522	174	77
1970	476	28	591	205	89
1971	463	..	546	212	94
1972	263	..	527	95	97
1973	435	..	394	143	86
1974	263	..	1422	111	127
1975	339	60	1320	105	105
1976	228	46	1404	142	103
1977	219	59	1368	133	120
1978	192	89	1353	173	139
1979	274	55	1321	156	144

¹ Avser det budgetår som börjar under kalenderåret ifråga

Källa: Skogsstyrelsen

3 Skogspolitiska förhållanden

3.1 Översikt

Detta kapitel redovisar förhållanden av skoglig betydelse rörande:

- ägande och andra strukturförhållanden i skogsbruk och skogsindustri,
- offentlig administration,
- utbildning och forskning,
- föreningar och organisationer,
- lagar och förordningar.

Redovisningen sker kortfattat huvudsakligen i textform. En fylligare redovisning finns i Skogsstatistisk årsbok 1977.

3.2 Ägandeförhållanden

Skogsmarken kan med hänsyn till äganderätten indelas i två huvudgrupper: allmänna skogar och enskilda skogar. Allmänna skogar är kronoskogar, ecklesiastika skogar och övriga allmänna skogar. Enskilda skogar består av aktiebolagsskogar och övriga enskilda skogar, de senare benämns vanligen privatskogar. Definitioner enligt riksskogstaxeringen för de olika ägargrupperna anges i bilaga 3.

Statistik beträffande olika ägargrupper skogsmarksinnehav insamlas främst av riksskogstaxeringen. Skogsmarksarealens fördelning på ägargrupper i olika län redovisas i tabell 3.1.

Den stora gruppen privata skogsägare är mycket heterogen vad avser huvudsaklig förvärvskälla, ålder, boende, fastighetsstorlek m.m.

Uppgifter om skogsinnehavens storlek och koppling med åkerarealer av olika storlek samlas in vid lantbruksräkningarna vilka utförs av statistiska centralbyrån vart femte år.

Skogsinnehavens fördelning på storleksgrupper för olika skogsägarkategorier enligt lantbruksräkningen 1976 redovisas i tabell 3.4.

Vissa uppgifter om boendeförhållanden och ålderssammansättningen för privata skogsägare redovisas i tabellerna 3.2 och 3.3. De är resultat från en sambehandling utförd av statistiska centralbyrån mellan 1976 års lantbruksräkning och 1975 års folk- och bostadsräkning (SM J 1979: 14 Ågarförhållandena inom skogsbruket). I undersökningen har endast ingått skogsägare på företag ägda av en eller flera fysiska personer (ej dödsbon).

3.3 Skogsindustrins struktur

Till skogsindustrin hänförs trävaruindustrin (SNI 33) samt massa- och pappersindustrin inkl pappers- och pappvaruindustri (SNI 341). Plywood- och lamellträindustrin (SNI 331191) hänförs till trävaruindustrin och fiberplattindustrin (SNI 34113) till massa- och pappersindustrin. Den gemensamma basen för sektorn är det direkta eller indirekta beroendet av träfiberråvara i olika förädlingsstadier. En överblick över skognäringens ägareförfallanden och industristruktur ges i tabell 3.5. Skogsindustrins struktur redovisas mera detaljerat i avsnitt 9. Dess sammansättning framgår av tabellerna 9.1, 9.2, 12.6 och 16.3.

När det gäller storleksstrukturen skiljer sig trävaruindustrin bla av produktionstekniska skäl väsentligt från övriga delar av skogsindustrin så till vida att antalet små anläggningar är mycket stort inom trävaruindustrin medan cellulosa-industrin domineras av ett litet antal mycket stora anläggningar.

Strukturförändringarna inom trävaruindustrin har lett till att antalet arbetsställen minskat starkt. Det gäller både sågverken och snickerifabrikerna, de två största delbranscherna inom trävaruindustrin. Det är framför allt små arbetsställen som lagts ned.

Massaindustrin (SNI 34111) samt pappers- och pappindustrin (SNI 34112) är de två största delbranscherna inom den fiberförädlade delen av skogsindustrin. Strukturomvandlingen har inom denna del av skogsindustrin hittills inte varit lika stark som inom sågverksindustrin.

Utvecklingen inom trävaruindustrin och massa- och pappersindustrin är likartad i det att strukturen förändrats i riktning mot färre och större enheter.

När det gäller ägarförhållandena inom skogsindustrin har de största förändringarna under senare år skett genom det ökade statliga engagemanget, som bla tagit sig uttryck i delägarskap i Södra Skogsägarnas industri AB och NCB.

3.4 Offentlig administration

3.4.1 Skoglig administration

Skogsvårdsorganisationen

Skogsvårdsorganisationen är sedan 1980, då den nya skogsvårdslagen trädde i kraft, tillstyrksmyndighet över all skog oavsett ägare.

Skogsvårdsorganisationen svarar under jordbruksdepartementet för den statliga skogspolitikens praktiska tillämpning. Den består av skogsstyrelsen och 24 skogsvårdsstyrelser – en i varje län.

Skogsstyrelsen är ett centralt ämbetsverk som är placerat i Jönköping. Det är indelat i följande avdelningar:

- skogsavdelning
- prognosavdelning
- rådgivningsavdelning
- administrativ avdelning

Skogsvårdsstyrelserna är länsorgan. Huvuddelen av deras fältverksamhet och kontakter med skogsägare sker inom cirka 270 lokala distrikt.

Skogsvårdsstyrelsernas arbetsuppgifter:

- Offentlig verksamhet
- tillämpning av skogsvårdslagen
- förmedling av statsbidrag till skogsvård, vägbyggnad mm
- skoglig planläggning
- medverkan i samhällsplanering
- rådgivning till skogsägare m fl
- information om skogsbruk

Uppdragsverksamhet

- frö- och plantförsörjning
- uppdrag åt skogsägare – stämpling, skogsbruksplaner mm
- uppdrag åt andra myndigheter – beredskapsarbeten, naturvård mm

Domänverket

Domänverket är ett affärsdrivande verk som under industridepartementet har att förvalta merparten av statens skogs- och jordbruksinnehav.

Domänverket har sitt huvudkontor i Falun. Organisatoriskt är verket indelat i 6 regioner och 41 revir.

Domänverkets verksamhet har tom 1979 formellt ej varit underkastad skogsvårdslagen, men nära knuten till denna genom instruktions beskrivning av verksamhetsmålet: "Statens skogsbruk skall bedrivas där biologiska och ekonomiska förutsättningar föreligger och enligt de huvudriktslinjer som för övrigt skogsbruk är angivna i skogsvårdslagen (1948: 237)". Den nya skogsvårdslag (1979: 429) som trädde i kraft 1 januari 1980 omfattar all skogsmark och således även statens skogar.

3.4.2 Övrig administration med skoglig anknytning

Vid sidan om den statliga tillsynen förekommer inom offentlig förvaltning en rad verksamheter som berör skogsbruket. Några särskilt betydelsefulla skall nämnas i det följande, myndighetsvis.

Arbetarskyddsstyrelsen

Arbetarskyddsfrågor handläggs av arbetarskyddsstyrelsen och under dess överinseende och ledning av yrkesinspektionen. För de skogliga frågorna svarar en sektion inom tillsynsavdelningens maskinbyrå.

Yrkesinspektionen utövar tillsyn över tillämpningen av arbetarskyddslagen och andra författningsar inom arbetarskyddets område.

Såväl arbetarskyddsstyrelsen som yrkesinspektionen bedriver upplysnings- och rådgivande verksamhet.

Statens naturvårdsverk

Statens naturvårdsverk är under jorbruksdepartementet en central förvaltningsmyndighet på natur- och miljövårdsområdet.

Naturvårdsverket samråder och samarbetar i åtskilliga frågor med andra centrala myndigheter, vars verksamhet griper in på natur- och miljövårdsområdet, tex skogsstyrelsen, domänverket, lantbruksstyrelsen.

I frågor som rör tillämpningen av naturvårdslagen och naturvårdskungörelsen har verket huvudsakligen rådgivande och planerande funktioner. Beslutande organ är i allmänhet länsstyrelserna.

Skogsbranschrådet

Skogsbranschrådet har bildats 1973 för att bedriva samråd mellan berörda samhällsorgan, företag och de anställda, främst i frågor rörande skogsindustrins utveckling och rörande den råvarubas industrin kan räkna med på sikt. Rådet består av högst 12 sakkunniga ledamöter och lyder under industridepartementet.

3.5 Skoglig utbildning och forskning

3.5.1 Utbildning

Skoglig utbildning ges vid gymnasieskolans skogsbrukslinjer samt på skogstekniker-, skogsmästar- och jägmästarlinjerna vid Sveriges lantbruksuniversitet. Dessutom finns en privat skogsteknikerutbildning i Gammelkroppa i Värmland. Parallelt med grundutbildningen bedriver dessa läroanstalter också fortbildning och vidareutbildning. De skogliga utbildningsvägarna åskådliggörs i figur 3.1.

Utbildning för skogsindustrin (sågverks-, pappers- och pappersmasseindustri mfl) sker vid gymnasieskolor, Skogsindustrins Utbildningscentrum, Rikssågverksskolan och tekniska högskolan.

3.5.2 Forskning och utveckling

Den skogsvetenskapliga fakulteten vid Sveriges lantbruksuniversitet bedriver forskning och utbildning. Av skogshögskolans budget faller ca 90 procent på forskning och 10 procent på utbildning. Till skogshögskolan hör 15 institutioner, spridda på orterna Uppsala, Umeå,

Garpenberg och Stockholm samt Skogsmästarskolan i Skinnskatteberg. Sedan 1 juli 1979 ingår även de båda skogsinstituten i Bispgården och Värnamo som institutioner i Sveriges lantbruksuniversitet, nu under beteckningen Norra resp Södra skogsinstitutet. Den centrala förvaltningen ligger i Uppsala och skogsbiblioteket i Umeå.

För fältförsök finns ett antal försöksparkar.

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten i Stockholm är ett organ för rationalisering och utveckling av metoder inom skoglig produktion och administration. Intressenter är stats- och bolags-skogsbruk, skogsägareföreningar mfl. Verksamheten finansieras genom intressentbidrag, anslag från staten, vissa fonder samt genom egna intäkter.

Forskningen har följande huvudmål:

- rationellare beståndsanläggning
- rationellare beståndsbehandling
- rationellare beståndsutveckling
- rationellare lagring och vidaretransport av virke.

Institutet för skogsförbättring

Institutet är ett branschforskningsinstitut som finansieras genom bidrag från skogsbranschen, statsmedel, fondanslag samt serviceintäkter. Verksamheten är främst skogsträdskräfördling och forskning om gödsling av skogsmark.

Svenska Träforskningsinstitutet (STFI)

Träforskningsinstitutet i Stockholm är ett branschforskningsinstitut. Det finansieras genom ett avtal mellan Stiftelsen Cellulosa- och Pappersforskning och Styrelsen för teknisk utveckling (STU), samt genom ett likartat avtal mellan Stiftelsen svensk trädteknisk forskning och STU.

Forskningen bedrivs främst inom områdena trädteknik, massa och papper.

Statens råd för skogs- och jordbruksforskning

Rådet har till uppgift "att främja sådan forskning som är ägnad att gagna jordbrukets och skogsbrukets utveckling och stärka dessa näringars bärkraft". Under budgetåret 1980/81

förfogar rådets skogssektion över 9,15 milj kr (8,0 milj kr under 1979/80) att fördela till forskningsprojekt inom dess verksamhetsområde.

3.6 Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket verkar ett stort antal föreningar och organisationer. För några av de viktigaste lämnas här en kort beskrivning. En något fylligare beskrivning finns i Skogsstatistisk årsbok 1977. En mera omfattande överblick över olika grupper av föreningar ges i skriften *Vem gör vad i Skogssverige*, utgiven årligen av Sveriges skogsvårdsförbund.

3.6.1 Föreningar och organisationer inom skognäringen

Sveriges Skogsvårdsförbund

Förbundet är en ideell förening med syfte att främja skogsbruket och den därmed sammanhängande naturvården. Den anordnar konferenser, exkursioner och den årligen återkommande skogsveckan.

På olika sätt informerar förbundet om skogliga frågor. Det ger ut tidningen *Skogen* och *Sveriges Skogsvårdsförbunds Tidskrift* samt har egen förlagsverksamhet.

Skogsägareföreningarna

I landet finns nio skogsägareföreningar. De är ekonomiska föreningar med uppgift att förbättra lönsamheten i medlemmarnas skogsbruk och tillvarata det privata skogsbrukets intressen. Det gör man främst genom att

- driva rundvirkehandel
- driva avverknings- och skogsvårdsverksamhet
- förädla medlemmarnas virke
- informera och utbilda medlemmar i skogliga frågor.

Skogsägareföreningarna samverkar i Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR) i Stockholm, som är en branschorganisation i lantbrukskooperationen (LRF). Antal medlemmar och anslutna skogsmarksareal i de olika föreningarna framgår av tabell 3.7.

Skogsindustriernas Samarbetsutskott (SISU)

SISU handlägger frågor som är av gemensamt

intresse för skogsindustrin och bolagsskogsbruket. Skogskommittén, vilken är en av SISUs fackkommittéer, är bolagsskogsbrukets beredande instans i skogspolitiska ställningstaganden och dess gemensamma kontaktorgan med myndigheter och organisationer.

Skogssällskapet

Skogssällskapet är en ideell stiftelse med uppgift att främja skogshushållning och naturvård.

Sällskapet biträder offentliga och enskilda skogsägare med skötsel och förvaltning av skogsegendomar och naturvårdsområden. Förvaltningsverksamheten omfattar ca 300 000 ha produktiv skogsmark.

De regionala virkesråden

Skogsföretagen träffade 1975 en frivillig överenskommelse om samverkan kring virkesförbrukningen. Tre regionala virkesråd bildades i vilka ingår företrädare för skogsindustriföretagen, domänverket, skogsägareföreningarna och andra skogsägargrupper samt skogsvårdsorganisationen.

Rådens uppgift är bl a att samla in och sammanställa data som belyser den aktuella och förutsebara virkesbalansen inom regionerna och därmed underlätta en lämplig strukturpassning hos skogsindustrin, inom ramen för de beräknade virkestillgångarna.

Skogsbrukets datacentral (SDC)

SDC är en ekonomisk förening med syfte att utföra databehandling, bedriva konsultverksamhet och sköta andra därmed sammanhängande uppgifter åt sina medlemmar och som uppdragsverksamhet åt andra.

Medlemmar är ett stort antal skogsföretag och samtliga skogsägareföreningar.

Till de större regelbundet pågående ADB-rutinerna hör redovisning av den virkesrävara som virkesmätningsföreningarna mätt in.

Virkesmätningsrådet

Virkesmätningsrådet är en sammanslutning med ändamål att verka för en rättvis, praktisk, ekonomisk och i möjligaste mån enhetlig virkesmätning med beaktande av de krav som föranleds av utvecklingen inom skogsbruket och skogsindustrin.

Med utgångspunkt från skogsstyrelsens virkesmätningsföreskrifter utarbetar rådet mätningsinstruktioner som är avsedda för praktiskt bruk av virkesmarknadens parter och av virkesmätningsföreningarna.

3.6.2 Arbetsmarknadens organisationer

Faktaruta: Arbetsmarknadens organisationer med skoglig anknytning

Arbetsgivare

- Statens arbetsgivarverk
- Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet

Arbetstagare

- Svenska Skogsarbetareförbundet (SSAF)
- Skogsfederationen inom Sveriges Arbetares Centralorganisation
- Sveriges Jägmästares och Forstmästares Riksförbund (SJFR)
- Sveriges Arbetsledareförbund
 - Sveriges Skogstjänstemannaförening
- Statstjänstemannaförbundet
 - ST-Skog
 - Sveriges Kronojägaresförbund

3.6.3 Internationella organisationer

Nordiska skogsunionen

Organisationen verkar för samarbete på skogsbrukets område mellan de fem nordiska länderna.

ECE Timber Committee, Trävarukommittén i Förenta Nationernas Europakommission

Kommittén följer upp rundvirkesförbrukningen och utför rundvirkesbalanser, framställer prognoser rörande produktion, kapacitet och avsaluförhållanden för olika skogsindustriprodukter mm och publicerar rapporter och statistiska uppgifter i The Timber Bulletin for Europe. Medlemmar i trävarukommittén är alla europeiska länder samt Sovjetunionen, USA och Kanada.

FAO Förenta Nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation (Food and Agriculture Organization of the United Nations)

FAO är Förenta Nationernas fackorgan för hela livsmedels- och jordbrukssektorn, vari även inräknas de skogliga frågorna.

ILO, Internationella arbetsbyrån (The International Labour Organization)

Byrån har som syfte att främja arbets- och levnadsvillkoren genom internationellt samarbete över hela världen.

Gemensamma kommittéer

FAO håller gemensamt med Förenta Nationernas Europakommission (ECE) ett sekretariat med säte i Genève. Detta sekretariat betjänar ett flertal kommittéer, bland dem Europakommisionens trävarukommitté (ECE Timber Committee) och följande två underkommittéer till denna:

- Joint FAO/ECE/ILO Committee on Forest Works & Forest Working Techniques, som arbetar med frågor kring effektivitet i skogsarbete, arbetarskydd med mera.
- Joint FAO/ECE Working Party on Forest Economics and Statistics, som har till uppgift att utreda statistisk metodik och sammordning, jämförbarhet och likformighet i skogsproduktstatistiken samt insamling och publicering av sådan statistik.

IUFRO, Internationella skogsforsningsunionen (International Union of Forestry Research Organizations)

Internationellt förbund för skogliga forskningsorganisationer. Dess syfte är att underlätta samarbete och utbyte av idéer mellan forskare i olika länder.

3.7 Lagar och förordningar

Några av de viktigaste lagar och förordningar som reglerar skognäringens förhållanden återges i listan nedan, med uppdelning på tillämpningsområden. Därutöver har myndigheterna i många fall riksdagens uppdrag att utfärda föreskrifter som äger lagens kraft. I skogliga frågor utfärdas sådana föreskrifter av skogs-

styrelsen. De finns samlade i skogsstyrelsens förfatningssamling (SKSFS).

Skogsvårdslagen

- Skogsvårdslagen (1979: 429)
- Skogsvårdsförordningen (1979: 791)
- Föreskrifter mm (SKSFS 1979: 3) angående tillämpning av skogsvårdslagen.

Den 1 januari 1980 trädde 1979 års skogsvårdslag i kraft. Den nya skogspolitiken har grundlagts i betänkandet Skog för framtid SOU 1978: 6, i propositionen Riktlinjer för skogspolitiken mm 1978/79: 110 och i jordbruksutskottets betänkande 1978/79: 30. I väsentliga delar kan den nya skogspolitiken ses som en naturlig utveckling av de mål för skognäringen som statsmakterna hade ställt upp i 1948 års skogsvårdslag. Skogsvårdslagen får även i fortsättningen betraktas som det viktigaste skogspolitiska medlet. Stor vikt läggs även vid det statliga stödet till skogsbruket.

Skogsvårdslagens första paragraf anger samhällets målsättning för skogsbruket. Markens avkastning skall vara hög, varaktig och värdefull. Hänsyn skall tas till naturvården.

De viktigaste bestämmelserna i övrigt säger att:

- Gles, skadad eller på annat sätt undermålig skog skall avverkas och ny skog anläggas (5, 6 §§).
- Sådana föryngringsåtgärder skall vidtas att skog av tillfredsställande täthet och beskaffenhet trygglas (7 §).
- Villkor för användning av och handel med skogsodlingsmaterial ställs upp (8 §).
- Plant- och ungskog skall röjas (9 §).
- Avverkning måste främja skogens utveckling (12 §).
- Skog får inte slutavverkas förrän den nått viss ålder (13 §).
- Slutavverkningarna skall bedrivas i jämn takt (14 §).
- Vissa skogar nära fjällen eller på ntsatta ställen utmed kusterna förklaras som svår föryngrade eller skyddsskogar och ges därmed ökat skydd (18, 19 §§).
- Regler för att minska och förhindra insektsangrepp ställs upp (20 §).
- Hänsyn skall tas till naturvårdens intressen (21 §).

Skoglig administration

- Förordning (1965: 796) med instruktion för skogsstyrelsen (omtryckt 1976: 832, senast ändrad 1980: 327).
- Regeringsbeslut (1975: 34) med instruktion för nämnden för skoglig flygbildteknik
- Lag 1960: 267 om skogsvårdsstyrelser (senast ändrad 1978: 67)
- Förordning 1960: 322) med reglemente för skogsvårdsstyrelserna (omtryckt 1977: 961)
- Förordning (1975: 1021) med instruktion för domänverket (senast ändrad 1979: 796)
- Lag (1952: 166) om häradsallmänningar (senast ändrad 1975: 678)
- Lag (1952: 167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna (senast ändrad 1975: 679)

Statligt stöd

- Förordningen (1979: 792) om statligt stöd till skogsbruket samt skogsstyrelsens verkställighetsföreskrifter (SKSFS 1979: 4) till den-samma
- Kungörelse (1974: 472) om statsbidrag till skogsvård i norra Sverige (senast ändrad 1979: 793) samt skogsstyrelsens verkställighetsföreskrifter (SKSFS 1979: 5) till den-samma.

Skogsbruk mm

- Byggnadslagen (1947: 385, 136 a § gällande lydelse 1976: 213)
- Jordförvärvslagen (1965: 290 senast ändrad 1979: 230)
- Jordförvärvsförordningen (1979: 231)
- Lag (1946: 324) om skogsvårdssavgift (senast ändrad 1979: 431)
- Lag (1979: 595) om tillfällig skogsavgift
- Skogskontolag (1954: 142, senast ändrad 1980: 389)
- Skogsstyrelsens anvisningar (SKSFS 1977: 2) för hantering av handelsgödselmedel vid skogsgödsling.

Vägar och transporter

- Anläggningslag (1973: 1149 senast ändrad 1980: 266)
- Lag om förvaltning av samfälligheter (1973: 1150)

- Väglag (1971: 948 senast ändrad 1980: 265)
- Vägtrafikkungörelse (1972: 603 senast ändrad 1980: 670)
- Terrängkörningslag (1975: 1313)
- Terrängtrafikkungörelse (1972: 594)

Virkesmätning

- Virkesmätningsslag (1966: 209)
- Skogsstyrelsens virkesmätningsföreskrifter (SKSFS 1977: 1, omtryckt 1978: 5)

Miljövård

- Förordning (1967: 444) med instruktion för statens naturvårdsverk (omtryckt 1973: 336 senast ändrad 1980: 517)
- Naturvårdsdrag (1964: 822 omtryckt 1974: 1025)
- Naturvårdsförordning (1976: 484, senast ändrad 1979: 794)
- Lag (1974: 434) om bevarande av bokskog (senast ändrad 1979: 430)
- Kungörelse (1974: 436) om bevarande av bokskog
- Miljöskyddslag (1969: 387 omtryckt 1972: 782 senast ändrad 1980: 205)
- Miljöskyddskungörelse (1969: 388 senast ändrad 1977: 894)
- Lag (1973: 329) om hälso- och miljöfarliga varor (senast ändrad 1980: 217)
- Kungörelse (1973: 334) om hälso- och miljöfarliga varor (senast ändrad 1980: 84)

- Lag om förbud under viss tid mot spridning av bekämpningsmedel över skogsmark (1980: 368).

3.8 Källhänvisningar

- Industridepartementet Ds I 1978: 6 Träfiberski
veindustrin – förslag till framtida struktur.
- Industridepartementet Ds I 1979: 5 Skogsindu
strin – nuläge och utvecklingsmöjligheter.
- Lantbruksräkningen 1976. – SOS 1977.
- SIND Utredning 1976: 7 Industriutvecklingen i
Sverige.
- SIND Utredning 1977: 1 Den träbearbetande
industrin 1976–80.
- SIND Utredning 1977: 7 Sågverksindustri och
skivindustri.
- SIND Utredning 1977: 11 Industriutvecklingen
i Sverige.
- SIND Utredning 1978: 9 Industriutvecklingen i
Sverige.
- SIND Utredning 1979: 11 Industriutvecklingen
i Sverige.
- Sveriges Skogsvärdsförbund 1979: Vem gör
vad 79/80 i Skogssverige.
- Ägareförhållanden inom skogsbruket. –
SOS, Statistiska meddelanden J 1979: 14.

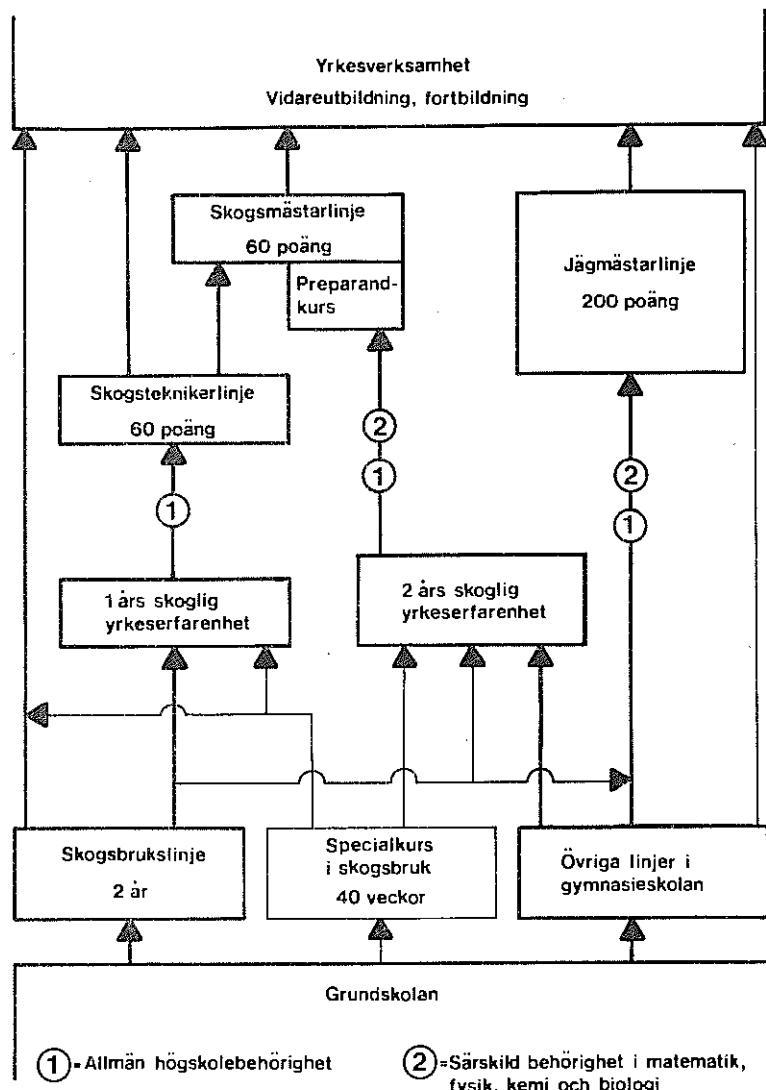
Övriga källor:

Riksskogstaxeringen. Sveriges lantbruksuni
versitet, institutionen för skogstaxering,
901 83 Umeå.

Figur 3.1

De skogliga utbildningsvägarna

Possible courses of forestry education

Källa: Skogsstyrelsen

Tabell 3.1 Areal av skogsmark och impediment¹ med fördelning på län och ägarteregionalisering under perioden 1975–1979
Area of forest and unproductive land by county and ownership category during the period 1975–1979

Län och landsdel	Ägarteregionalisering								Samtliga Areal, 1 000 ha	
	Kronan		Övriga allmänna		Aktiebolag		Privata			
	Skogs- mark	Impedi- ment	Skogs- mark	Impedi- ment	Skogs- mark	Impedi- ment	Skogs- mark	Impedi- ment		
Areal, procent av arealen för samtliga ägarteregionalisering								Areal, 1 000 ha		
Nbtn	52	50	8	7	10	8	30	34	3 923 1 901	
Vbtn	32	30	3	4	23	25	42	40	3 284 1 010	
Jmtl	5	5	8	13	46	42	42	40	2 802 915	
Vnrl	6	7	3	4	46	48	44	41	1 727 290	
Gävl	7	9	8	12	44	41	41	38	1 466 177	
Kopp	11	20	10	14	33	30	46	36	2 096 393	
Vrml	7	5			38	44	55	51	1 344 184	
Öreb	31	33			28	39	42	27	585 55	
Vstm	28	34			24	38	48	28	381 46	
Upps	20	23			32	21	48	56	408 44	
Sthm	31	34			9	9	59	57	281 87	
Södm	23	31			7	13	69	56	316 50	
Östg	24	24			14	20	62	57	583 85	
Skbg	23	31			7	8	70	61	373 38	
Älvs	13	10			7	7	80	83	696 128	
Jkpg	15	12			4	12	80	76	678 85	
Kron	10	8			11	8	79	84	631 61	
Kalm	17	16			7	7	76	76	713 108	
Gotl	12	15			4	14	84	71	143 35	
Gtbg	21	18			3	3	76	79	175 171	
Hall	12	16			4	3	84	81	267 68	
Biek	8	9			5	4	87	87	186 12	
Kris	10	5			5	9	86	85	283 19	
Malm	26	4			4	11	70	85	73 3	
N Norrland	43	44	6	6	16	14	35	36	7 207 2 902	
S Norrland	6	6	6	11	45	43	42	40	5 996 1 382	
Svealand	9	14	10	13	30	30	50	43	5 414 861	
Götaland	8	7	8	9	7	8	77	76	4 800 812	
Hela landet	18	25	7	8	25	22	49	44	23 418 5 957	

¹ Med impediment avses ägoslagen myr och berg. I tidigare redovisningar till och med Skogsstatistisk årsbok 1977 ingick även fjällbarrskog. För definition av ägoslagen se bilaga 2.

² Definition av ägarteregionalisering se bilaga 3.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 3.2 Bostadens belägenhet i förhållande till skogsmarkens belägenhet för privata skogsägare
Localization of dwelling relative to localization of forest for private forest owners

Skogsmark och bostad i	Antal skogsägare på företag med		Samtliga skogsägare ¹
	Högst 2 ha åker	Mera än 2 ha åker	
Samma församling	84 581	92 693	177 274
Samma kommun, olika församlingar	20 873	6 829	27 702
Samma län, olika kommuner	16 666	2 169	18 835
Olika län	22 934	1 686	24 620
Summa	145 054	103 377	248 431

¹ I statistiken ingår fysiska personer och enkla bolag som kan identifieras med personnummer.

Kommentarer se texten.

Källa: SOS SM I 1979: 14, sid 29.

Tabell 3.3 Ålderssammansättningen för skogsägare med högst 2 ha åker och för jordbruksägare enligt lantbruksregistret (mera än 2 ha åker)

Age distribution for forest owners with up to 2 hectares of arable land and for farmers with more than 2 hectares of arable land

Grupp	Ålder					Summa
	—29	30—49	50—64	65—74	75—	
Procent av summan						
Skogsägare	6,4	26,7	34,3	21,2	11,4	100
Jordbruksägare	6,2	34,7	41,8	14,0	3,3	100

Källa: SOS SM I 1979: 14, sid 13.

Tabell 3.4 Skogsmarksarealens fördelning efter skogsinnehavets storlek inom ägargrupper, 1976

Forest area distributed into enterprises according to size of forest area held, by ownership category, for the year 1976

Skogs- marksinne- havets storlek	Ägargrupp		
	Fysisk person, enkelt bolag, dödsbo	Aktie- bolag	Staten, kommun, kyrka, övriga
Ha	1 000 ha		
0,1—50	3 202	9	22
50,1—200	4 718	25	86
200,1+	2 637	5 987	5 914
Summa	10 557	6 020	6 022

Källa: Lantbruksräkningen 1976. Tabell 5.4.

Tabell 3.5 Den svenska skogsnäringens ägareförhållande och industristruktur år 1979

Ownership pattern and structure of Swedish forestry and forest industry for the year 1979

Ägare	Andel av industriproduktionen			Andel av rå- varubehovet (%)	Andel av skogsproduk- tionen (%)
	Sågverk	Massa	Skivor		
Procent					
Staten ¹	7,4	7,2	14,0	7,4	12,2
Övriga allmänna	—	—	—	—	7,8
Integrerade skogsbolag	21,6	73,2	50,8	52,9	20,8
Privata skogsägare och deras föreningar	15,6	19,6	35,2	18,5	57,9
Köpsågverk	55,3	—	—	21,2	1,3
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Hänsyn har ej tagits till statens andelar i Ncb och Södra Skogsägarna.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 3.6 Omfattningen av skoglig utbildning hos olika utbildningsanordnare åren 1978/79 och 1979/80
Volume of forestry education by organizing body for the years 1978/79 and 1979/80

Utbildningsanordnare, typ av utbildning	Antal kurser		Antal elever		Antal elevdagar	
	1978/79	1979/80	1978/79	1979/80	1978/79	1979/80
Gymnasieskolor						
Skogsbrukslinje, årskurs 1	25	24	638	635	127 600	127 000
Skogsbrukslinje, årskurs 2	24	24	579	598	115 800	119 600
Grundutbildning, 40 veckor	13	13	226	217	45 200	43 400
Driftsekonominisk kurs, 16 veckor	4	3	45	28	3 775	2 240
Körning med skogstraktor, 10 veckor	10	8	94	81	4 700	40 500
Förmanskurs, 14 veckor	4	3	60	44	7 050	4 400
Fortbildning, 1–5 veckor	174	164	2 149	1 660	15 043	11 191
Kombinerade skogs- och jordbruksföretag	2	11	30	98	2 250	7 350
Skogsinstitutet¹						
Skogsteknikerkurs	3	5	135	164	31 550	30 624
Fortbildning	19	34	357	594	1 715	2 232
Skogsmästarskolan						
Skogsmästarutbildning	1	2	31	56	9 765	8 600
Preparandkurs	1	1	22	24	2 200	2 400
Fortbildning	12	10	390	256	2 823	1 849
Skogshögskolan						
Jägmästarutbildning ²	4	4	173	173	36 300	35 507
Fortbildning	16	19	627	843	1 487	2 439
Arbetsmarknadsutbildning						
Avverkning i skogsvård	5	24	203	331	4 530	4 085
Körning med skogstraktor samt maskinlära	6	2	190	23	1 755	1 150
Kurs för skogs- o byggnadsarbetare med ryggbesvär	1	7	55	56	2 750	2 800
Forskningsstiftelsen						
Skogsarbeten						
Fortbildning	29	24	1 037	846	1 922	1 791
Umeå universitet						
Skoglig produktionslära	2	4	22	33	1 210	1 815
Skogsvårdsstyrelsernas rådgivning	—	—	106 800	142 500	107 300	146 300

¹ Inkl Gammelkroppa skogsskola.

² Uppskattade värden.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 3.7 Skogsägareföreningarnas medlemsantal, ansluten skogsmarksareal samt virkesfängst 1979

Number of members, area of forest and logging volume connected to the Forest owners' associations 1979

Förening	Antal medlemmar ¹	Skogsmarks- areal ² 1 000 ha	Virkes- fängst 1 000 m ³ sk
Skånes Skogsägare ³	.	.	.
Södra Skogsägarna	42 748	1 953	5 285
Vänerskog	23 230	902	2 782
Mälarskog	9 639	623	1 540
Mellanskog	13 400	890	2 216
Norrskog	14 179	1 158	1 285
Ornsköldsviks	.	.	.
Skogsägareförening	3 097	212	220
Västerbottens	.	.	.
Skogsägare	9 828	574	412
Norrbottens läns	.	.	.
Skogsägareförening	6 415	480	219

¹ Ca 123 000 privata skogsägare är medlemmar i någon av landets skogsägareföreningar.

² Ca 7 milj ha skogsmark, dvs 60 % av de enskilda skogarna eller ca 1/3 av landets skogsmarksareal ägs av skogsägarförelsens medlemmar.

³ Föreningen är under uppbyggnad.

Källa: Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund.

4 Skog och skogsmark

4.1 Dataunderlaget

I detta kapitel redovisas uppgifter om virkesförråd, trädantal, tillväxt och arealer, främst skogsmarksarealens sammansättning. Källa är i samtliga fall riksskogstaxeringen, vilken beskrivs närmare i avsnitt 2.2.1.

De redovisade uppgifterna är medeltal från fem års riksskogstaxering, vanligen avseende perioden 1975–1979. De förnyas – med undantag för tillväxtuppgifterna – varje år, dvs det äldsta året i femårsmedeltalet utesluts och ett nytt år läggs till.

Riksskogstaxeringens karaktär av stickprovsinventering medför att uppgifterna är beläftade med slumpmässiga fel. Ett mått på dessa är medelfelen. Dessa har senast beräknats för perioden 1968–1972 och redovisats i rapport 21 från riksskogstaxeringen (Eriksson och Janz 1975). De metodförändringar som har förekommit sedan dess bedöms inte ha påverkat noggrannheten väsentligt. Av rapporten framgår att skogsmarksarealen i hela landet enligt fem års taxering är skattad med ett medelfel av 0,5 procent. För enskilda län är medelfelen mellan 1 och 4 procent, något högre för de allra minsta länen. Medelfelet till uppgiften om virkesförråd per hektar skogsmark enligt fem års taxering är också 0,5 procent för hela landet och mellan 1,5 och knappt 6 procent för länsvisa uppgifter allt efter länetts storlek och förhållanden. Inom mindre grupper, tex virkesförrådet av tall inom en viss diameterklass i ett län är medelfelet avsevärt större.

Medelfelen begränsar särskilt våra möjligheter att utläsa förändringar. Skillnader mellan medeltal för två delvis överlappande femårsperioder är mera sällan statistiskt säkerställda. För att följa en utveckling behöver man vanligen en längre tidsserie. Vid sidan av medelfel förekommer andra fel som har olika orsaker, är

svåra att upptäcka och mäta och kan vara systematiska, dvs dra åt ett håll. Systematiska fel är till skillnad från medelfel oberoende av stickprovets storlek. En väsentlig orsak för systematiska fel är svårigheten att i fält avgöra om en viss mark är skogsmark eller inte. För hela landet måste man räkna med att avgränsningssvårigheter leder till fel som är flera gånger större än medelfelet, medan i de mindre länen medelfelet sannolikt blir större än övriga fel.

Bland övriga fel kan också nämnas det fel som beror på att man vid mätningen och registreringen i fält inte får med alla träd som står på en provyta. Av regelmässigt utförda kontroller kan man dra slutsatsen att virkesförrådet på grund av sådana fel underskattas något, som medeltal för landet med ca 1 procent. Betydande variationer förekommer dock mellan områden och år. Resultat från kontrolltaxeringen 1973–1977 har redovisats i en rapport från riksskogstaxeringen (Daamen 1980).

4.2 Skogsmarken

I detta avsnitt redovisas landarealens fördelning på ägoslag (tab 4.1) samt skogsmarkens fördelning på åldersklasser (tab 4.2), huggningsklasser (tab 4.3) och bonitetsklasser (tab 4.4). Redovisningen sker för län och landsdelar och avser perioden 1975–1979. De i tabellerna använda definitionerna överensstämmer med dem som gäller inom riksskogstaxeringen. Ägoslagsdefinitionerna återges i bilaga 2. För övrigt kan de viktigaste definitionerna sammansättas på följande sätt.

– Definitionen av skogsmark ansluter sig till det skogsmarksbegrepp som gäller i skogsårvärdslagen. Den skiljer sig i vissa avseenden från den definition som används i lantbruks-

registret och i fastighetstaxeringen. En sammordning är dock att vänta inom kort så att alla stora statistikinsamlare tillämpar en definition som ansluter sig till skogsvårdslagen.

- Åldersklasser avser skogsbeständens volymvärda medelålder, bestämd på provytan och dess närmaste omgivning (cirkel med radien 20 meter). Kalmark har inom riks-skogstaxeringen fram till och med år 1972 redovisats som en egen åldersklass (0–2 år). Sedan 1973 anges dock även på kalmark i förekommande fall åldern för de utvecklingsbara träd som där finns. Därför är areaen i åldersklass 0–2 år ej jämförbar mellan redovisningar före och efter början av 1973 (lägre efter 1973). Övriga åldersklasser påverkas givetvis också av denna förändring, men endast i försumbar utsträckning.

- Huggningsklasser är i tabell 4.3 grupperade i fyra grupper som avgränsas på följande sätt (med riksskogstaxeringens huggningsklassbeteckningar inom parentes).

* Kalmark (huggningsklass A) – skog med en slutenhet under 0,3. Med slutenhet 0,3 menas att skogens täthet är 30 procent av ett riktvärde för full slutenhet. Fram till 1977 har även plantskog yngre än 3 år förts till kalmark. Från 1978 ingår sådan skog i ungskog.

* Ungskog (huggningsklass B) – plant- eller ungskog (beträffande plantskog yngre än 3 år se kalmark) där härskande och medhärs-kande träd till övervägande del är klenare än 10 cm i brösthöjd.

* Gallringsskog (huggningsklass C, D1, D2 och D4) – skog i vilken härskande och medhärs-kande träd till övervägande del är 10 cm eller grövre i brösthöjd och där minst en ytterligare gallring föreslås. Som gallrings-skog redovisas även sådan äldre skog som inte bör gallras någon mer gång, men som vid inventeringstillfället ännu ej är slutav-verkningsmogen.

* Slutavverkningsskog (huggningsklass D3 och E) – slutavverkningsmogen skog och tras- och skräpskog.

- Boniteringen avser att gruppera skogsmar-ken i klasser med likartad produktionsför-

måga. Den sker efter Tor Jonsons schema och indelar skogsmarken i 8 klasser betecknade I–VIII, där I är den bästa och VIII är den sämsta klassen. En närmare redogörelse för bonitetsbegreppet finns i Skogsstatistisk årsbok 1976, sid 31 f. Medelboniter områdesvis har beräknats genom vägning med idealbonitet i m^3 skräknat enligt Jonson.

4.3 Virkesförråd, trädantal och tillväxt

Tabellerna 4.5–4.8 återger vissa viktiga resultat beträffande virkesförrådets storlek och sammansättning samt trädantal per hektar för åren 1975–1979, tabellerna 4.9 och 4.10 ger tillväxtuppgifter för perioden 1973–1977. Tabell 4.8 beträffande trädantal per hektar är ny för Skogsstatistisk årsbok.

Metoderna för insamling och beräkning av dataunderlaget finns översiktligt beskrivna i rapport 30 från riksskogstaxeringen (Svensson 1980).

Virkesförrådet på alla ägoslag har i hela landet ökat från 1 760 milj m^3 sk under 1920-talet till ca 2 450 milj m^3 sk i mitten av 1960-talet. Sedan dess är förrådets storlek i stort sett oförändrad med en svag tendens till ökning under senare år. Den tidigare förrådsökningen har varit koncentrerad till Götaland som på 1920-talet hade det lägsta och nu det högsta virkesförrådet bland de fyra redovisade landsdelarna. Den förrådsökning under senare år som har konstaterats är nästan helt att hämföra till lövträdförrådet. Förrådet av björk anges i tabell 4.6 till 262 milj m^3 sk. Av denna volym är 29 procent vårtbjörk och 71 procent glasbjörk.

Virkesförrådets årliga tillväxt redovisas i tabellerna 4.9 för skogsmark och 4.10 för samtliga ägoslag. I båda fallen anges dels avsatt tillväxt, vilket är den för senaste femårsperiod uppmätta tillväxten i genomsnitt per år, dels väderkorrigeras tillväxt, vilket är årlig tillväxt korrigeras att avse "normala" väderleksbe tingelser.

Tillväxten mäts för respektive senaste femårsperiod på träd som står kvar och är levande vid inventeringstillfället.

Den tillväxt som under perioden har avsatts

på träd vilka under perioden har avverkats eller dött på annat sätt registreras inte och är ej med i redovisningen. Ett tillägg för sådan "tillväxt på avverkat virke" har gjorts i fotnot till tabellerna. Närmast föregående tillväxtredovisning avsåg perioden 1968–1972. Den är redovisad i Skogsstatistisk årsbok 1977. Jämfört med denna period har en markant ökning av lövträdens tillväxt skett (en ökning med 25 procent för avsatt tillväxt på skogsmark), medan barrträdens tillväxt har minskat något. Denna utveckling bör till stor del vara en följd av en starkt ökande andel lövträd i ungskogarna.

4.4 Källhänvisningar

Daamen, W 1980: Kontrolltaxeringen åren

1973–1977. Resultat från en kontroll av datainsamlingen vid riksskogstaxeringen. – Inst för skogstaxering, Sveriges lantbruksuniversitet. Rapp 27.

Eriksson, A och Janz, K 1975: Riksskogstaxeringen åren 1968–1972. – Inst för skogstaxering, skogshögskolan. Rapp o Upps 21.

Svensson, S A 1980: Riksskogstaxeringen 1973–1977. Skogstillstånd, tillväxt och avverkning. – Inst för skogstaxering, Sveriges lantbruksuniversitet. Rapp 30.

Övriga källor

Riksskogstaxeringen, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för skogstaxering, 901 83 Umeå.

Tabell 4.1 Landarealens fördelning på ägoslag inom län och landsdelar under perioden 1975—1979
Land use categories within counties and regions during the period 1975—1979

Län och landsdel ¹	Ägoslag							Total landareal
	Inägor ²	Skogs- mark	Fjäll- barrskog	Myr	Berg	Diverse mark	Fjäll ²	
	1 000 ha							
Nbtn	104	3 923	304	1 792	109	69	3 589	9 891
Vbtn	155	3 284	67	936	66	72	964	5 543
Jmtl	80	2 802	169	866	49	51	972	4 989
Vnrl	124	1 727	—	209	81	37	—	2 178
Gävl	138	1 467	—	154	24	37	—	1 819
Kep	139	2 096	35	384	9	39	132	2 835
Vrml	200	1 345	—	144	40	31	—	1 760
Öreb	194	585	—	45	10	17	—	852
Vstm	195	381	—	37	10	8	—	630
Upps	237	408	—	17	27	9	—	699
Sthm	271	282	—	7	80	9	—	649
Södm	227	316	—	10	40	12	—	606
Östg	373	583	—	21	64	16	—	1 057
Skbg	374	372	—	28	10	9	—	794
Ålvs	298	696	—	78	50	17	—	1 139
Jkpg	207	678	—	80	5	24	—	994
Kron	137	631	—	60	2	16	—	846
Kalm	280	713	—	28	80	16	—	1 117
Gotl	132	143	—	9	27	3	—	314
Gtbg	160	175	—	23	148	6	—	511
Hall	202	267	—	51	17	9	—	545
Blek	88	186	—	4	8	5	—	292
Kris	295	283	—	18	—	8	—	606
Malm	412	73	—	3	—	4	—	492
N Norrland	259	7 207	371	2 727	175	141	4 553	15 434
S Norrland	342	5 996	169	1 228	153	125	972	8 986
Svealand	1 464	5 414	35	645	216	124	132	8 030
Götaland	2 958	4 800	—	402	410	136	—	8 706
Hela landet	5 023	23 418	575	5 003	954	525	5 657	41 156
Perioden 1923—1929³								
N Norrland	364	7 323	282	2 841	80	74	4 460	15 423
S Norrland	424	5 866	75	1 318	120	40	1 158	9 002
Svealand	1 504	5 154	50	901	197	58	81	7 946
Götaland	2 925	4 435	—	778	437	113	—	8 688
Hela landet	5 217	22 778	406	5 838	834	286	5 699	41 058
Perioden 1938—1952⁴								
N Norrland	384	7 278	309	2 782	95	91	4 467	15 406
S Norrland	480	6 006	167	1 127	103	50	1 065	8 998
Svealand	1 696	5 179	52	717	179	61	90	7 974
Götaland	3 199	4 458	—	549	422	85	—	8 713
Hela landet	5 758	22 921	528	5 175	799	287	5 622	41 090

¹ Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.

² Ägoslagsgruppen nationalparker, reservat, skjutfält m m redovisas i Norrland och Kopparbergs län som fjäll, i övriga landet som inägor.

³ Följande ingrepp i grunddata har gjorts för att göra uppgifterna jämförbara med dem som redovisas för övriga perioder. Arealer som 1923—1929 registrerats som skogsmark i bonitetsklass IX har här redovisas som fjällbarrskog. För Gotska Sandön har lagts till 700 ha under rubriken inägor och 2 900 ha skogsmark. På Öland har 1923—1929 endast skogsmark identifierats. Övrig areal har i denna tabell fördelats på ägoslag med ledning av uppgifter från taxeringen 1948. Därvid utföll på inägor 77 800, på myr 1 000, på berg 35 300 och på diverse mark 2 100 ha.

⁴ Följande ingrepp i grunddata har gjorts för att göra uppgifterna jämförbara med dem som redovisas för övriga perioder. Under rubriken inägor har lagts till otaxerade områden. Dessa är 16 500 ha skjutfält i Örebro län, 89 000 ha för Storstockholm och Utö skjutfält och 1 000 ha för nationalpark och impediment på Gotska Sandön. Vidare har lagts till 2 700 ha skogsmark på Gotska Sandön.

Tabell 4.2 Skogsmarksarealens fördelning på åldersklasser inom län och landsdelar under perioden 1975–1979

Forest area by age class within counties and regions during the period 1975–1979

Län och landsdel ¹	Areal 1 000 ha	Åldersklass, år ²									
		0–2	3–20	21–40	41–60	61–80	81–100	101–120	121–140	141–160	160+
		Procent av skogsmarksarealen									
Nbtn	3 923	4	16	8	9	8	11	18	9	8	9
Vbtn	3 284	5	12	9	10	11	16	19	10	5	3
Jmtl	2 802	6	13	5	4	10	19	21	13	5	6
Vnrl	1 727	7	16	8	9	16	20	15	6	2	1
Gävl	1 467	6	18	11	12	18	18	10	4	1	1
Kopp	2 096	6	18	7	7	13	17	16	9	3	3
Vrml	1 345	6	23	15	10	15	16	10	4	1	0
Öreb	585	6	22	12	15	17	18			11	
Vstm	381	5	19	14	15	21	17			9	
Upps	408	6	15	13	19	22	16			9	
Sthm	282	6	14	12	15	20	20			13	
Södm	316	6	18	16	26	16	12			7	
Östg	583	4	20	15	18	18	15			10	
Skbg	373	5	21	13	22	21	12			6	
Älvs	696	4	20	12	20	22	14			8	
Jkpg	678	4	18	13	22	22	14			7	
Kron	631	4	19	12	28	21	13			4	
Kalm	713	4	16	12	24	22	14			8	
Gotl	143	6	12	6	9	15	22	18	8	2	2
Gtbg	175	5	17	14	25	21	12			5	
Hall	267	4	19	16	32	20	8			2	
Blek	186	3	19	16	33	20	8			1	
Kris	283	3	21	18	30	18	8			3	
Malm	73	6	27	24	22	11	6			5	
N Norrland	7 207	4	14	9	9	9	13	18	10	6	6
S Norrland	5 996	6	15	8	8	14	19	16	9	3	3
Svealand	5 414	6	20	11	12	16	16	11	5	2	1
Götaland	4 800	4	19	13	24	21	13	5	1	0	0
Hela landet	23 418	5	17	10	12	14	15	14	7	3	3

¹ Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.

² Värdena ej helt jämförbara med motsvarande värden från 1972 och tidigare — se texten.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.3 Skogsmarksareal med fördelning på huggningsklasser inom ägargrupper och landsdelar under perioden 1975—1979
Forest area by cutting class within ownership categories and regions during the period 1975—1979

Landsdel ¹	Ägargrupp	Huggningsklass				Summa
		Kalmark	Ungskog	Gallrings-skog	Slutav-verknings-skog	
		Procent av skogsmarksarealen				
N Norrland	Allmänna	8	25	27	40	3 530
	Aktiebolag	7	24	34	35	1 153
	Privata	11	20	34	35	2 525
	Samtliga	9	23	30	38	7 207
S Norrland	Allmänna	5	22	30	43	735
	Aktiebolag	7	24	26	43	2 723
	Privata	8	17	30	45	2 538
	Samtliga	7	20	28	44	5 996
Svealand	Allmänna	8	25	30	37	1 057
	Aktiebolag	7	31	28	33	1 639
	Privata	8	20	33	38	2 718
	Samtliga	8	24	31	37	5 414
Götaland	Allmänna	5	29	36	30	753
	Aktiebolag	5	33	33	29	356
	Privata	5	20	41	34	3 691
	Samtliga	5	22	39	33	4 800
Hela landet	Allmänna	7	25	29	39	6 075
	Aktiebolag	7	26	29	38	5 871
	Privata	8	19	35	38	11 472
	Samtliga	7	23	32	38	23 418

¹ Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.4 Skogsmarkens fördelning på bonitetsklasser och medelbonitet inom län och landsdelar under perioden 1975—1979
Forest area by site class and mean site quality within counties and regions during the period 1975—1979

Län och landsdel ¹	Skogsmark 1 000 ha	Bonitetsklass (Jonson)								Medel- bonitet m^3 sk/ha/år
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
		Areal i procent								
Nbtn	3 923	—	—	—	5	32	39	20	4	2,7
Vbtn	3 284	—	—	2	16	41	28	10	2	3,2
Jmtl	2 802	—	—	4	18	36	29	12	2	3,2
Virl	1 727	—	3	17	36	30	10	3	—	4,3
Gävl	1 467	2	6	30	36	18	7	2	—	4,9
Kopp	2 096	1	4	17	26	26	19	6	1	4,1
Vrml	1 345	5	16	26	29	16	7	2	—	5,4
Öreb	585	5	18	39	27	8	2	1	—	5,8
Vstm	381	3	18	45	26	6	2	1	—	5,8
Upps	408	2	19	43	26	7	3	1	—	5,8
Sthm	282	2	16	34	30	12	4	1	—	5,5
Södm	316	9	25	38	17	7	3	—	—	6,3
Östg	583	10	24	37	20	6	2	—	—	6,4
Skbg	373	14	31	34	14	5	2	—	—	6,8
Älvs	696	11	28	31	16	8	4	2	—	6,4
Jkpg	678	14	32	33	12	4	3	1	—	6,8
Kron	631	13	35	32	13	4	2	1	—	6,9
Kaln	713	12	26	35	21	5	1	—	—	6,6
Gotl	143	1	3	6	24	34	21	9	2	3,6
Gtbg	175	10	24	30	20	11	4	1	—	6,1
Hall	267	25	32	26	11	5	2	1	—	7,4
Blek	186	26	43	21	7	2	—	—	—	7,9
Kris	283	46	29	14	5	3	1	1	—	8,5
Malm	73	68	18	9	3	1	—	—	—	9,3
N Norrland	7 207	—	—	1	10	36	34	16	3	2,9
S Norrland	5 996	—	2	14	28	30	18	7	1	3,9
Svealand	5 414	3	12	28	27	17	10	3	1	5,0
Götaland	4 800	16	29	30	15	6	3	1	—	6,8
Hela landet	23 418	4	9	16	20	24	18	7	1	4,5

¹ Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.5 Virkesförråd på skogsmark inom län och landsdelar med fördelning på trädslag och diameterklasser under perioden 1975—1979

Growing stock on forest area within counties and regions by species and diameter class during the period 1975—1979

Län och landsdel ¹	Trädslag ²	Diameterklass (cm på bark)			Summa Milj m ³ sk	Procent av samtaliga trädsrag
		0—15	15—25	25+		
		Milj m ³ sk				
Nbtn	Tall	25	53	50	128	53
	Gran	20	26	18	64	26
	Löv	26	12	3	41	17
	Torra	2	3	4	9	4
	Summa	74	95	75	243	100
Vbtn	Tall	19	44	42	106	40
	Gran	30	51	38	119	44
	Löv	21	12	3	36	13
	Torra	2	3	3	8	3
	Summa	72	110	86	268	100
Jmtl	Tall	15	39	32	86	31
	Gran	39	64	47	150	54
	Löv	17	11	4	33	12
	Torra	2	3	3	8	3
	Summa	73	117	85	276	100
Vnrl	Tall	6	20	25	51	26
	Gran	29	50	35	113	58
	Löv	13	9	4	26	13
	Torra	2	2	1	6	3
	Summa	51	81	65	196	100
Gävl	Tall	10	28	36	75	44
	Gran	19	31	21	72	42
	Löv	10	8	4	21	12
	Torra	1	1	1	2	1
	Summa	40	68	62	170	100
Kopp	Tall	13	42	48	103	49
	Gran	21	36	27	84	40
	Löv	9	6	3	18	9
	Torra	1	2	1	4	2
	Summa	44	86	79	209	100
Vrml	Tall	6	16	23	45	31
	Gran	15	30	32	77	54
	Löv	7	6	4	18	12
	Torra	1	2	1	4	3
	Summa	30	53	60	144	100
Öreb	Tall	2	8	16	26	37
	Gran	7	14	14	34	48
	Löv	3	3	2	9	13
	Torra	0	1	0	2	3
	Summa	13	26	33	72	100
Vstm	Tall	2	6	11	19	42
	Gran	4	8	7	19	41
	Löv	2	3	2	7	15
	Torra	0	0	0	1	2
	Summa	8	18	20	46	100
Upps	Tall	2	7	13	22	42
	Gran	4	9	9	22	42
	Löv	3	3	2	8	15
	Torra	0	0	0	1	2
	Summa	9	20	24	52	100

Län och landsdel ¹	Trädslag ²	Diameterklass (cm på bark)			Summa	Procent av samtliga trädsäg
		0–15	15–25	25+		
		Milj m ³ sk				
Sthm	Tall	1	3	10	14	39
	Gran	2	5	7	14	39
	Löv	2	3	2	7	19
	Torra	0	0	0	1	2
	Summa	6	11	19	36	100
Södm	Tall	2	5	9	15	39
	Gran	3	6	7	15	41
	Löv	2	2	2	7	18
	Torra	0	0	0	1	2
	Summa	7	13	18	37	100
Östg	Tall	3	8	22	33	43
	Gran	5	10	16	31	41
	Löv	2	4	4	11	14
	Torra	0	0	1	1	2
	Summa	12	22	42	76	100
Skbg	Tall	1	5	14	20	41
	Gran	4	7	9	19	39
	Löv	3	3	3	9	19
	Torra	0	0	0	1	1
	Summa	8	16	26	50	100
Älvs	Tall	1	7	14	22	24
	Gran	7	17	28	51	56
	Löv	4	6	5	16	17
	Torra	0	1	1	2	2
	Summa	14	30	47	91	100
Jkpg	Tall	2	8	17	28	30
	Gran	8	19	26	53	56
	Löv	4	4	3	11	12
	Torra	1	1	0	2	2
	Summa	15	32	47	94	100
Kron	Tall	2	8	14	25	29
	Gran	8	18	22	48	56
	Löv	3	4	3	11	13
	Torra	0	0	0	1	1
	Summa	14	30	40	84	100
Kalm	Tall	3	9	21	33	38
	Gran	7	14	18	40	45
	Löv	5	5	5	14	16
	Torra	0	0	0	1	1
	Summa	15	29	45	90	100
Gotl	Tall	1	3	5	9	73
	Gran	0	1	1	2	18
	Löv	0	0	0	1	8
	Torra	0	0	0	0	1
	Summa	2	4	6	12	100
Gtbg	Tall	0	2	4	6	26
	Gran	2	4	6	11	49
	Löv	2	2	1	5	22
	Torra	0	0	0	1	3
	Summa	4	8	11	23	100
Hall	Tall	1	3	5	10	26
	Gran	3	6	9	19	49
	Löv	2	3	3	8	23
	Torra	0	0	0	1	2
	Summa	6	13	18	38	100

Län och landsdel ¹	Trädslag ²	Diameterklass (cm på bark)			Summa Milj m ³ sk	Procent av samtliga trädsrag
		0—15	15—25	25+		
Blek	Tall	0	1	2	4	15
	Gran	3	5	7	14	57
	Löv	2	2	2	7	26
	Torra	0	0	0	0	2
	Summa	5	8	13	25	100
Kris	Tall	1	2	5	8	19
	Gran	3	5	8	17	41
	Löv	3	5	8	16	39
	Torra	0	0	0	0	1
	Summa	7	12	21	40	100
Malm	Tall	0	0	0	0	4
	Gran	1	1	2	4	35
	Löv	1	1	4	6	60
	Torra	0	0	0	0	1
	Summa	2	3	6	10	100
N Norrland	Tall	44	97	92	234	46
	Gran	50	77	56	183	36
	Löv	47	24	6	77	15
	Torra	4	6	7	17	3
	Summa	146	204	161	511	100
S Norrland	Tall	31	87	93	211	33
	Gran	87	146	103	335	52
	Löv	40	28	11	80	12
	Torra	5	6	5	16	2
	Summa	163	266	212	642	100
Svealand	Tall	27	87	130	244	41
	Gran	57	107	102	265	45
	Löv	28	27	18	74	12
	Torra	3	5	4	12	2
	Summa	115	226	254	595	100
Götaland	Tall	16	57	125	198	31
	Gran	51	106	152	309	49
	Löv	35	39	41	116	18
	Torra	2	4	4	10	2
	Summa	104	206	322	633	100
Hela landet	Tall	118	328	440	886	37
	Gran	244	436	412	1 092	46
	Löv	151	118	78	346	15
	Torra	15	22	19	56	2
	Summa	528	903	949	2 381	100

¹ Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.² "Torra" avser döda och vindfällda träd.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.6 Virkesförråd inom landsdelar med fördelning på trädslag och diameterklasser under perioden 1975—1979. Samtliga ägoslag
Growing stock within regions by species and diameter class during the period 1975—1979. All land use categories

Landsdet ¹	Trädslag ²	Diameterklass (cm på bark)										Summa
		0—5	5—10	10—15	15—20	20—25	25—30	30—35	35—45	45+		
		Milj m ³ sk										
N Norrland	Tall	3	17	33	47	55	47	28	17	3	251	
	Gran	4	17	33	42	38	27	15	12	4	193	
	Björk	9	20	23	16	7	3	1	0	0	78	
	Asp	0	0	1	1	1	0	0	0	0	4	
	Gråal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
	Övr lövträd	0	1	1	1	0	0	0	0	0	4	
	Torra	0	2	3	3	4	3	2	2	0	20	
	Summa	17	58	94	110	105	81	47	32	8	552	
S Norrland	Tall	2	10	24	41	51	45	28	19	2	222	
	Gran	5	28	57	75	72	51	30	19	3	342	
	Björk	5	13	18	14	9	4	2	1	0	68	
	Asp	0	1	2	2	2	1	1	1	0	8	
	Klibbal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
	Gråal	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4	
	Övr lövträd	0	1	1	1	1	0	0	1	0	5	
	Torra	0	2	3	3	3	2	1	1	0	17	
	Summa	13	56	107	137	137	104	63	42	7	668	
Svealand	Tall	2	8	21	37	54	54	42	32	4	254	
	Gran	3	18	36	51	56	46	31	22	3	266	
	Björk	3	8	11	11	9	6	3	2	0	53	
	Asp	1	1	1	2	2	1	1	1	0	10	
	Klibbal	0	1	1	1	1	1	0	0	0	6	
	Gråal	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	
	Ek	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	
	Övr lövträd	0	1	1	1	0	0	0	0	0	4	
	Torra	0	1	2	3	3	2	1	1	0	13	
	Summa	10	38	74	106	126	111	79	58	9	611	
Götaland	Tall	1	5	12	23	37	45	40	38	6	208	
	Gran	3	16	32	47	60	57	44	42	10	311	
	Björk	3	8	12	13	11	7	4	4	1	63	
	Asp	1	1	1	2	2	2	1	1	0	10	
	Klibbal	0	1	2	3	3	2	1	1	0	14	
	Ek	1	1	2	2	2	2	2	3	3	18	
	Bok	0	0	1	1	2	2	2	3	3	13	
	Ask, alm, lind	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
	Övr lövträd	1	2	1	1	1	0	0	0	0	7	
	Torra	0	1	2	2	2	2	1	1	0	12	
	Summa	10	36	66	95	119	119	96	92	25	657	
Hela landet	Tall	8	40	90	148	197	191	139	106	15	934	
	Gran	15	79	159	216	226	182	120	94	20	1 113	
	Björk	20	48	64	54	36	20	10	7	2	262	
	Asp	2	3	5	6	6	4	3	3	1	32	
	Klibbal	1	2	4	5	4	3	2	1	0	22	
	Gråal	1	2	2	1	0	0	0	0	0	7	
	Ek	1	1	2	2	2	2	2	3	4	20	
	Bok	0	0	1	1	2	2	2	3	3	13	
	Ask, alm, lind	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
	Övr lövträd	2	4	4	3	2	2	1	1	1	20	
	Torra	0	7	11	12	12	9	6	5	2	62	
	Summa	50	188	342	447	487	415	285	225	49	2 488	

¹ Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.² "Torrä" avser döda och vindfällda träd.

Tabell 4.7 Virkesförråd per ha skogsmark åldersklassvis inom ägargrupper och län under perioden 1975—1979
Growing stock per hectare of forest within age classes, ownership categories and counties during the period 1975—1979

Län och landsdel ¹	Ägargrupp	Åldersklass, år										Samt- liga
		0—2	3—20	21—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121—140	141—160	161+	
		M ³ sk/ha										
Nbtn	Kronan	8	9	13	44	59	83	93	78	81	86	60
	Övr allm	3	12	14	46	70	82	84	84	68	92	57
	Aktiebolag	7	14	24	60	75	98	113	109	102	89	71
	Privata	10	11	21	49	74	96	90	98	85	70	64
	Samtliga	8	10	17	48	68	90	94	87	82	85	62
Vbtn	Allmänna	14	6	17	54	78	96	105	108	110	126	73
	Aktiebolag	8	6	26	68	95	124	144	126	128	132	89
	Privata	6	10	28	68	96	113	123	133	116	140	86
	Samtliga	9	7	24	65	91	110	122	121	115	131	82
Jmtl	Kronan	2	5	34	102	96	130	156	147	104	100	93
	Övr allm	3	5	25	95	69	113	119	125	112	113	98
	Aktiebolag	6	8	27	73	102	126	135	120	125	98	89
	Privata	5	10	33	79	119	133	143	134	148	116	109
	Samtliga	5	8	31	78	108	129	139	127	130	107	98
Vnrl	Allmänna	1	19	26	84	130	146	138	145	131	186	94
	Aktiebolag	3	11	35	96	145	169	179	159	142	150	112
	Privata	3	12	46	115	156	182	200	172	167	156	122
	Samtliga	2	12	39	103	149	173	184	162	149	158	115
Gävt	Kronan	9	10	43	71	119	128	137	163	144	178	89
	Övr allm	3	19	50	124	140	160	200	177	160	156	110
	Aktiebolag	5	9	61	128	164	174	175	195	214	150	112
	Privata	6	15	68	138	171	196	199	203	168	83	129
	Samtliga	5	12	63	130	161	179	183	193	187	151	117
Kopp	Kronan	2	11	21	85	90	94	89	91	83	97	68
	Övr allm	7	7	48	117	122	94	115	106	121	134	82
	Aktiebolag	2	8	45	118	154	153	174	142	136	120	98
	Privata	7	16	57	119	163	149	146	141	131	107	112
	Samtliga	5	11	49	117	152	140	145	129	121	109	100
Vrml	Allmänna	0	13	65	130	176	161	187	127	135	343	102
	Aktiebolag	0	6	47	141	177	172	171	148	137	0	89
	Privata	5	16	62	156	196	186	171	138	126	162	119
	Samtliga	2	11	56	150	188	179	172	142	130	164	107
Öreb	Allmänna	5	14	63	163	184	184			164		117
	Aktiebolag	6	9	81	149	196	180			187		108
	Privata	9	13	90	160	193	183			235		134
	Samtliga	7	12	81	159	191	183			201		122
Vstm	Allmänna	7	14	68	154	180	201			171		121
	Aktiebolag	13	14	65	136	186	176			192		108
	Privata	16	14	62	132	186	200			195		128
	Samtliga	13	14	64	139	184	195			188		121
Upps	Allmänna	0	15	53	109	167	191			180		110
	Aktiebolag	0	7	85	149	193	240			222		138
	Privata	6	28	66	126	184	179			205		127
	Samtliga	3	18	71	130	184	200			203		127
Sthm	Allmänna + aktiebolag	0	18	70	138	185	200			206		128
	Privata	2	13	77	132	164	187			169		127
	Samtliga	2	16	74	134	172	192			184		127
Södm	Allmänna + aktiebolag	1	13	68	126	199	200			199		106
	Privata	23	14	83	163	178	179			208		128
	Samtliga	17	14	77	155	184	186			206		121

Län och landsdel ¹	Ägargrupp	Åldersklass, år										San liga
		0—2	3—20	21—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121—140	141—160	161+	
		M ³ sk/ha										
Östg	Allmänna	12	12	70	160	198	227			189		139
	Aktiebolag	7	11	62	130	164	204			194		104
	Privata	8	16	89	149	195	223			206		132
	Samtliga	8	14	81	150	193	221			203		129
Skbg	Allmänna + aktiebolag	21	13	82	172	217	199			157		121
	Privata	11	15	107	163	207	231			222		141
	Samtliga	14	14	99	165	210	224			196		135
Älvs	Allmänna	0	17	67	181	189	204			161		118
	Aktiebolag	29	16	61	154	235	194			159		112
	Privata	14	12	81	163	189	205			199		135
	Samtliga	13	14	77	164	191	204			191		131
Jkpg	Allmänna + aktiebolag	0	15	76	169	170	219			234		125
	Privata	8	12	85	168	204	213			223		143
	Samtliga	7	13	83	168	199	214			225		140
Kron	Allmänna	3	12	92	175	147	167			246		109
	Aktiebolag	2	8	65	162	197	167			147		96
	Privata	15	16	85	168	201	220			201		144
	Samtliga	12	13	83	168	196	211			201		135
Kalm	Allmänna + aktiebolag	5	11	70	146	159	170			180		103
	Privata	14	15	81	152	183	175			164		131
	Samtliga	11	13	78	151	178	174			167		124
Gotl	Samtliga	9	6	61	83	100	112	107	115	114	92	85
Gtbg	Allmänna + aktiebolag	38	15	68	142	169	176			157		104
	Privata	15	18	86	176	199	188			163		131
	Samtliga	20	17	81	168	192	186			163		128
Hall	Allmänna + aktiebolag	0	12	124	229	227	190			168		156
	Privata	25	14	113	178	190	213			215		138
	Samtliga	23	13	115	186	195	210			201		141
Blek	Allmänna + aktiebolag	0	11	119	174	201	204			113		128
	Privata	8	18	107	167	205	227			209		137
	Samtliga	6	17	108	168	205	223			177		136
Kris	Allmänna + aktiebolag	5	13	118	193	212	199			170		137
	Privata	13	26	121	177	222	244			231		146
	Samtliga	11	24	121	179	220	239			225		144
Malm	Allmänna + aktiebolag	28	30	169	213	273	266			250		150
	Privata	12	33	120	224	197	281			236		139
	Samtliga	16	32	136	221	214	277			245		142
N Norrland	Kronan	10	8	14	48	68	90	99	91	89	92	65
	Öv allm	10	12	14	47	64	79	83	81	73	103	58
	Aktiebolag	8	9	25	65	89	115	134	121	119	104	83
	Privata	8	10	25	60	87	106	108	116	100	98	76
	Samtliga	9	9	20	56	80	101	107	103	94	95	71
S Norrland	Kronan	3	9	34	87	112	129	144	147	111	125	90
	Öv allm	3	16	39	106	120	140	139	132	117	119	103
	Aktiebolag	5	9	43	100	137	150	154	138	136	107	101
	Privata	5	12	50	114	148	161	165	147	152	120	118
	Samtliga	5	10	45	106	140	154	157	142	138	115	108

Län och landsdel ¹	Ägargrupp	Åldersklass, år										Samt- liga
		0—2	3—20	21—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121—140	141—160	161+	
M ³ sk/ha												
Svealand	Kronan	2	12	52	135	154	142	119	97	87	97	88
	Övr allm	5	13	63	133	172	158	147	124	141	146	107
	Aktiebolag	2	8	56	135	173	171	176	151	144	118	101
	Privata	8	16	67	143	180	172	168	147	136	125	120
	Samtliga	5	12	62	139	175	168	163	139	131	117	110
Götaland	Kronan	6	11	78	178	185	188	186	243	128	109	112
	Övr allm	13	16	89	167	185	218	196	196	157	94	132
	Aktiebolag	12	12	74	160	186	180	178	143	111	129	107
	Privata	12	16	93	164	195	205	187	186	193	111	137
	Samtliga	12	15	90	165	193	202	187	191	163	113	132
Hela landet	Kronan	8	9	29	82	105	110	107	99	90	94	74
	Övr allm	8	14	58	129	150	151	125	116	105	115	99
	Aktiebolag	5	9	46	110	143	151	154	136	132	108	98
	Privata	8	14	67	138	166	163	148	139	125	111	115
	Samtliga	7	12	55	125	152	151	140	126	111	103	102

¹ Betr områdesindelningen se fig 1.1.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.8 Trädantal per ha skogsmark i olika diameterklasser åldersklassvis inom län och landsdelar under perioden 1975—1979
Number of trees per hectare of forest within diameter classes, age classes, counties and regions during the period 1975—1979

Län och landsdel	Diameterklass cm på bark	Åldersklass år											Samtliga
		0—2	3—10	11—20	21—30	31—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121+		
Antal stammar per ha													
Nbtn	0—10	1 037	668	1 953	2 949	3 888	3 228	2 964	2 321	1 808	1 659	2 068	
	10—25	35	30	20	66	151	378	458	507	450	351	313	
	25+	7	8	8	1	5	8	20	36	50	69	35	
	Summa	1 079	707	1 981	3 017	4 044	3 614	3 442	2 865	2 308	2 079	2 416	
Vbtn	0—10	559	921	2 278	3 224	3 587	3 408	2 668	1 977	1 572	1 426	2 015	
	10—25	18	24	27	123	300	492	565	557	499	433	391	
	25+	10	6	5	3	2	10	29	54	78	95	46	
	Summa	588	951	2 310	3 350	3 889	3 909	3 262	2 588	2 148	1 954	2 451	
Jmtl	0—10	493	962	2 905	4 098	4 484	3 653	2 539	1 906	1 631	1 378	1 904	
	10—25	31	23	39	153	311	548	633	640	606	498	463	
	25+	3	5	3	6	8	14	38	57	79	88	53	
	Summa	526	991	2 946	4 257	4 803	4 215	3 210	2 603	2 316	1 964	2 420	
Vnrl	0—10	559	1 656	3 732	3 784	4 523	3 552	2 689	2 074	1 923	1 742	2 404	
	10—25	11	12	38	200	420	679	741	673	645	547	487	
	25+	1	8	6	5	8	23	63	96	115	102	59	
	Summa	571	1 676	3 776	3 988	4 951	4 254	3 492	2 843	2 683	2 390	2 950	
Gävl	0—10	466	1 469	3 443	3 770	4 085	2 639	1 987	1 438	1 390	1 156	2 090	
	10—25	7	9	59	339	686	739	673	583	517	434	457	
	25+	5	2	7	6	15	38	82	116	125	146	64	
	Summa	478	1 480	3 510	4 114	4 786	3 416	2 742	2 136	2 031	1 736	2 612	
Kopp	0—10	352	888	2 649	3 719	3 610	2 787	1 717	1 230	1 050	804	1 552	
	10—25	14	13	47	246	543	661	607	519	502	377	383	
	25+	3	6	6	6	12	37	80	84	94	96	59	
	Summa	369	906	2 701	3 971	4 165	3 485	2 403	1 833	1 646	1 277	1 994	
Vrml	0—10	482	1 833	4 545	4 117	3 553	2 099	1 348	1 239	1 145	1 000	2 163	
	10—25	8	15	50	280	598	707	559	484	501	399	367	
	25+	1	5	5	6	13	62	120	129	122	120	65	
	Summa	491	1 853	4 599	4 402	4 164	2 868	2 027	1 852	1 768	1 518	2 596	
Öreb	0—10	846	1 562	4 321	4 241	4 404	2 099	1 298	823	848		1 993	
	10—25	15	10	53	413	662	695	518	436	389		378	
	25+	8	3	4	8	29	73	135	146	175		81	
	Summa	869	1 575	4 378	4 663	5 095	2 867	1 950	1 405	1 413		2 453	
Vstm	0—10	1 225	2 218	4 806	4 340	3 520	1 682	1 087	907	965		2 021	
	10—25	25	14	63	388	638	699	523	431	374		398	
	25+	11	10	2	8	10	54	134	162	166		81	
	Summa	1 261	2 243	4 871	4 736	4 168	2 434	1 745	1 501	1 505		2 500	
Upps	0—10	717	1 546	5 364	3 750	2 749	1 751	1 179	960	1 230		1 818	
	10—25	18	10	105	375	707	651	516	410	370		416	
	25+	0	8	12	5	19	59	140	178	180		89	
	Summa	735	1 564	5 481	4 131	3 474	2 462	1 835	1 548	1 781		2 323	
Sthm	0—10	429	1 678	3 806	5 179	2 427	2 249	1 258	996	894		1 748	
	10—25	25	23	73	349	650	637	471	368	299		366	
	25+	0	13	6	6	28	64	144	170	176		98	
	Summa	454	1 714	3 885	5 534	3 105	2 950	1 873	1 534	1 370		2 212	
Södm	0—10	1 235	2 065	3 852	4 330	2 388	1 517	1 574	1 153	904		1 991	
	10—25	11	19	103	426	647	612	431	312	225		375	
	25+	14	3	6	13	28	87	148	170	208		85	
	Summa	1 260	2 087	3 961	4 768	3 062	2 216	2 153	1 635	1 336		2 451	
Östg	0—10	490	3 090	4 186	4 073	2 140	1 606	1 033	883	952		1 916	
	10—25	31	17	88	439	665	593	418	298	245		346	
	25+	8	1	5	11	28	86	159	205	196		97	
	Summa	529	3 108	4 280	4 523	2 832	2 284	1 610	1 386	1 392		2 359	

Län och landsdel	Diameter- klass cm på bark	Åldersklass år											Samtliga
		0—2	3—10	11—20	21—30	31—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121+		
Antal stammar per ha													
Skbg	0—10	465	3 548	5 621	4 017	2 861	1 837	1 501	901	747	747	2 330	
	10—25	17	28	65	573	722	620	423	359	255	255	377	
	25+	11	1	5	12	39	100	183	206	200	200	102	
	Summa	493	3 577	5 692	4 602	3 622	2 557	2 107	1 467	1 201	1 201	2 808	
Älvs	0—10	1 002	3 017	6 302	5 050	4 109	1 573	1 239	889	1 160	1 160	2 313	
	10—25	26	16	66	364	627	598	440	407	447	447	376	
	25+	10	5	6	9	27	102	151	176	162	162	95	
	Summa	1 038	3 038	6 375	5 423	4 763	2 274	1 830	1 472	1 768	1 768	2 784	
Jkpg	0—10	495	1 797	4 348	3 953	2 509	1 695	1 284	1 130	733	733	1 875	
	10—25	25	10	76	466	660	600	476	404	392	392	404	
	25+	5	3	4	8	35	96	147	174	181	181	94	
	Summa	525	1 809	4 429	4 426	3 205	2 391	1 907	1 708	1 305	1 305	2 372	
Kron	0—10	824	2 452	4 656	3 458	2 312	1 397	1 303	842	1 011	1 011	1 874	
	10—25	39	27	81	505	682	627	457	384	327	327	410	
	25+	8	3	2	6	33	93	153	179	177	177	91	
	Summa	871	2 482	4 738	3 970	3 027	2 118	1 912	1 405	1 515	1 515	2 375	
Kalm	0—10	572	1 972	4 263	3 354	2 968	1 746	1 365	1 101	1 080	1 080	1 869	
	10—25	42	9	79	406	598	563	414	337	272	272	363	
	25+	5	2	8	11	31	88	143	158	169	169	91	
	Summa	619	1 983	4 350	3 770	3 597	2 397	1 922	1 595	1 521	1 521	2 323	
Gotl	0—10	302	433	2 180	2 386	2 644	1 662	1 013	1 014	733	733	681	1 071
	10—25	24	28	44	339	606	540	401	368	294	294	239	307
	25+	11	0	0	16	23	42	94	119	126	126	139	85
	Summa	336	461	2 224	2 741	3 273	2 243	1 508	1 501	1 153	1 153	1 059	1 463
Gtbg	0—10	1 103	2 724	5 991	3 749	2 520	1 614	1 133	1 047	903	903	2 143	
	10—25	50	18	98	503	707	622	429	411	407	407	415	
	25+	24	4	11	8	34	120	175	174	136	136	100	
	Summa	1 177	2 746	6 100	4 261	3 260	2 356	1 737	1 632	1 446	1 446	2 658	
Hall	0—10	1 387	2 086	4 679	3 771	2 010	1 318	1 367	1 538	1 718	1 718	1 973	
	10—25	34	21	93	724	788	569	418	357	370	370	435	
	25+	18	2	4	9	37	130	168	182	165	165	98	
	Summa	1 439	2 110	4 776	4 505	2 835	2 017	1 954	2 077	2 252	2 252	2 506	
Blek	0—10	645	3 076	5 537	3 702	2 600	1 651	1 753	1 408	1 503	1 503	2 398	
	10—25	46	13	109	535	675	548	381	257	267	267	390	
	25+	9	2	4	19	48	105	167	182	141	141	90	
	Summa	701	3 092	5 649	4 256	3 324	2 304	2 301	1 847	1 912	1 912	2 878	
Kris	0—10	1 277	2 218	5 380	3 750	2 119	1 525	1 326	996	1 145	1 145	2 201	
	10—25	51	27	172	746	698	558	376	278	285	285	414	
	25+	4	3	5	13	55	122	183	193	171	171	97	
	Summa	1 332	2 248	5 557	4 509	2 873	2 205	1 885	1 467	1 601	1 601	2 712	
Malm	0—10	1 186	2 418	6 233	2 639	1 386	889	1 214	400	1 795	1 795	2 199	
	10—25	38	6	245	891	895	534	265	87	86	86	409	
	25+	18	2	15	6	42	159	194	179	131	131	82	
	Summa	1 243	2 425	6 493	3 536	2 323	1 583	1 673	666	2 011	2 011	2 690	
Norra	0—10	790	771	2 081	3 082	3 744	3 313	2 810	2 138	1 695	1 695	1 573	2 044
Norrland	10—25	26	28	23	93	222	432	514	534	473	473	382	348
	25+	8	7	7	2	4	9	24	45	63	63	78	40
	Summa	825	807	2 110	3 177	3 970	3 754	3 348	2 717	2 231	2 231	2 033	2 432
Södra	0—10	509	1 325	3 313	3 879	4 336	3 236	2 403	1 848	1 670	1 670	1 420	2 094
Norrland	10—25	19	16	45	235	497	666	682	636	602	602	500	468
	25+	3	5	5	5	11	26	61	82	95	95	96	58
	Summa	531	1 346	3 363	4 119	4 844	3 928	3 147	2 567	2 368	2 368	2 017	2 620

Län och landsdel	Diameter- klass cm på bark	Åldersklass år										Samtliga
		0—2	3—10	11—20	21—30	31—40	41—60	61—80	81—100	101—120	121+	
Antal stammar per ha												
Svealand	0—10	570	1 499	3 786	4 079	3 398	2 116	1 425	1 124	1 051	850	1 841
	10—25	14	14	56	314	618	670	548	469	468	374	381
	25+	4	6	6	7	17	60	116	123	120	109	70
	Summa	588	1 518	3 848	4 400	4 034	2 845	2 088	1 716	1 638	1 333	2 291
Götaland	0—10	729	2 527	4 974	3 881	2 625	1 585	1 295	1 001	996	864	2 013
	10—25	32	18	90	502	676	590	431	359	336	280	385
	25+	9	3	5	10	35	101	156	177	169	172	94
	Summa	771	2 547	5 069	4 392	3 337	2 276	1 881	1 537	1 500	1 316	2 492
Hela landet	0—10	638	1 493	3 527	3 714	3 386	2 363	1 907	1 601	1 508	1 403	2 003
	10—25	22	19	53	280	514	583	539	520	502	413	394
	25+	6	5	6	6	19	59	96	99	92	91	63
	Summa	665	1 518	3 586	4 001	3 918	3 005	2 542	2 220	2 103	1 906	2 460

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.9 Årlig tillväxt¹ i virkesförrådet under perioden

1973—1977. Skogsmark

Annual growth of standing volume during the period 1973—1977. Forest land

Landsdel ²	Trädslag				Summa
	Tall	Gran	Björk	Övr löv	
Milj m ³ sk per år					
<i>Ausatt tillväxt</i>					
N Norrland	5,9	4,6	2,2	0,3	13,0
S Norrland	5,3	9,7	1,9	0,7	17,6
Svealand	6,4	9,1	2,0	1,2	18,7
Götaland	5,5	12,1	2,5	2,0	22,2
Hela landet	23,1	35,4	8,7	4,3	71,5
<i>Väderkorrigeras tillväxt</i>					
N Norrland	6,1	4,7	2,1	0,3	13,2
S Norrland	5,2	9,6	1,9	0,7	17,5
Svealand	6,5	9,4	2,0	1,2	19,0
Götaland	5,7	12,5	2,5	2,1	22,8
Hela landet	23,4	36,2	8,6	4,2	72,4

¹ Tillkommer ca 5,5 milj m³sk tillväxt på avverkat virke.

² Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.

Kommentarer se texten.

Källa: Riksskogstaxeringen.

Tabell 4.10 Årlig tillväxt¹ i virkesförrådet under perioden 1973—1977. Alla ägoslag
Annual growth of standing volume during the period 1973—1977. All land use categories

Landsdel ²	Trädslag				Summa
	Tall	Gran	Björk	Övr löv	
Milj m ³ sk per år					
<i>Avsatt tillväxt</i>					
N Norrland	6,4	4,9	2,7	0,3	14,2
S Norrland	5,6	9,8	2,1	0,8	18,3
Svealand	6,7	9,2	2,1	1,3	19,3
Götaland	5,9	12,2	2,7	2,3	23,2
Hela landet	24,6	36,1	9,6	4,7	75,0
<i>Väderkorrigeringad tillväxt</i>					
N Norrland	6,6	4,9	2,6	0,3	14,4
S Norrland	5,5	9,8	2,1	0,8	18,2
Svealand	6,7	9,5	2,1	1,3	19,6
Götaland	6,1	12,6	2,7	2,3	23,7
Hela landet	24,9	36,8	9,5	4,7	75,9

¹ Tillkommer ca 6,0 milj m³sk tillväxt på avverkat virke.

² Betr områdesindelningen se fig 1.1.

Kommentarer se texten.

Källa: Riksskogstaxeringen.

5 Skogsvård

5.1 Fröanskaffning och plantproduktion

Fröanskaffningen i Sverige har tre källor: insamling inom landet av kott och ollon i utvalda inhemska skogsbeständ, fröplantager och fröimport. I genbankutredningens betänkande (Ds Jo 1978: 12) har en skattning gjorts efter bästa tillgängliga kunskap, som visar hur de tre källorna bidrar till att täcka den totala åtgången av barrträdsfrö inom landet enligt trend för året 1977. På sidan 15 i betänkandet redovisas följande resultat med frömängder angivna i ton (i

Faktaruta: Fröanskaffning

Trädslag	Källa	Summa		
		In-hemska bestånd	Plan-tager	Im-port
Gran	2,8	0,4	2,2	5,4
Tall	2,3	1,9	0,1	4,3
Contorta	—	—	0,6	0,6

Faktaruta: Tallfröskörd

Tallfröskörd 1979/80 samt medeltal för åren 1975/76–1979/80. Total fröskörd i kg, skördad areal och utbyten i kg per hl kott				
		Kg	Areal ha	Kg/hl
1979	Norra Sverige	130	118	0,42
	Mellersta Sverige	930	221	0,54
	Södra Sverige	569	84	0,70
	Hela landet	1 629	423	0,63
Medeltal för 1975/76–1979/80	Norra Sverige	507	100	0,54
	Mellersta Sverige	1 499	202	0,63
	Södra Sverige	386	73	0,58
	Hela landet	2 392	375	0,60

betänkandet har värdena för inhemska bestånd och import beträffande granfrö blivit förväxlade, de är korrekta här nedan).

De angivna värdena speglar förhållandena 1977 enligt en trend som är baserad på observationer under en serie av år.

Under säsongen 1979/80 har 50 svenska tallfröplantager skördats på kott. Totalt skördades 423 ha tallfröplantager på 1 629 kg frö vilket innebär 3,8 kg frö per ha. Landets granfröplantager är så unga att de ännu inte nått sitt produktiva stadium och har därför inte producerat någon frömängd av praktisk betydelse (Wilhelmsson 1980).

Uppgifter över plantutlämningen föreligger från domänverket och skogsvårdsstyrelserna samt övriga. I gruppen övriga är skogsbolagens och några privata plantskolor medtagna.

En viss osäkerhet ligger i siffermaterialet, beroende på att överlappning kan ske. Denna beror på att plantskolorna ofta köper och säljer plantor mellan varandra.

Faktaruta: Utlämnade planter

Utlämnade planter 1979 i milj				
	Tall	Gran	Contorta	Övriga
Skogsvårdsstyrelserna				
N Norrland	35,9	3,5	1,1	—
S Norrland	34,2	12,8	2,9	—
Svealand	27,0	23,8	0,2	0,0
Götaland	53,3	45,1	0,2	1,1
Summa	150,5	85,1	4,4	1,1
Domänverket	34,2	20,4	8,6	0,1
Övriga	69,4	31,2	44,2	1,0

5.2 Beståndsanläggning

I detta avsnitt redovisas årlig slutavverkningsareal i fig 5.3, 5.5 och 5.6. Slutavverkningsarealen behandlas också i kap 6 (hyggesanmälningarna). Den areal som under en period behandlats med någon av återväxtåtgärderna hyggesrensning, markberedning eller skogsodling redovisas i fig 5.4, 5.5 och 5.6 samt i tab 5.1. Fig 4.7 i Skogsstatistisk årsbok 1978 har utgått på grund av för stor osäkerhet i värdena.

Datainsamling

Uppgifter om slutavverkad areal och om de arealer som har behandlats med olika skogsvårdsåtgärder samlas dels in genom riksskogstaxeringen, dels genom skogsvårdsorganisationens interna rapporteringssystem, dels genom direkta rapporter från domänverket, aktiebolag m fl stora skogsägare.

Noggrannhet

Stubbinventeringens uppgift om slutavverkad areal i hela landet enligt ett års taxering är behäftad med ett medelfel av ca 10 procent. Motsvarande uppgift för de olika ägargrupperna har sannolikt medelfel upp till 20 procent. Därmed har man nått gränsen för vad som är meningsfullt att redovisa.

För skattad areal av hyggesrensning och markberedning från riksskogstaxeringen är medelfellet på hela landets areal ca 10 procent. Skogsodlingsuppgiften från riksskogstaxering-

en på hela landets areal har ett medelfel på ca 15 procent.

Uppgifter från skogsstyrelsen om arealer där hyggesrensning (inklusive hyggesbränning) har utförts är insamlade med mycket bristfälliga metoder.

Skogsstyrelsens uppgifter om markberedning och skogsodling antas vara något säkrare då datainsamlingen kan få stöd i uppgifter om maskininsatser och om plantutlämning. Ett speciellt osäkerhetsmoment när det gäller skogsodlad areal ligger dock i att en okänd andel av utlämnade planter används för hjälpplantering.

Resultat

Figur 5.6 ger en jämförelse mellan slutavverkad areal enligt riksskogstaxeringen och skogsodlad areal enligt skogsstyrelsen för de två senaste femårsperioderna för ägargrupperna storskogsbruk och småskogsbruk och för tre landsdelar.

Den årliga slutavverkningsarealen (fig 5.3) har för kronan och aktiebolagen varit trendnässigt oförändrad sedan mitten av 1950-talet. För privata har trenden stigit, vilket i huvudsak torde bero på ett ökat uttag per ha.

Den skogsodlade arealen (tab 4.1) har sedan mitten av 1950-talet och fram till och med 1978 ökat i stort sett i samma takt hos alla ägargrupper. Under 1979 har dock de privatas skogsodling minskat med 20 procent.

Skogsvårdsstyrelserna, domänverket och de

större skogsbolagen redovisar antal utlämnade plantor för hjälpplantering. Arealerna har ej

efterfrågats då de ofta kan vara svåra att uppskatta.

Faktaruta: Hjälpplantering

I 1000-tal plantor använda för hjälpplantering 1979 utlämnade av

	Skogsvårdsstyrelserna	Domänverket	Aktiebolagen
N Norrland	3 847		1 306
S Norrland	1 752		3 697
Svealand	4 538		6 629
Götaland	12 392		1 596
Summa	22 529	10 869	13 288

¹ Endast summa pga annan landsuppdelning.

Bidrag har utgått för täckande av kostnader för hjälpplantering pga snytbaggeskador. Bidra-

gen utgår per planta. Inga nya bidrag har utgått under 1979–80.

Faktaruta: Hjälpplantering pga snytbaggeskador

För hjälpplantering på grund av snytbaggeskador utgick bidrag för plantor 1977/78 och 1978/79

	1977/78		1978/79	
	Antal milj plantor	1 000 ha	Antal milj plantor	1 000 ha
Norrland	0,9	0,7	0,6	0,6
Svealand	9,7	10,2	6,5	6,7
Götaland	14,1	12,8	10,0	9,5
Hela landet	24,7	23,7	17,1	16,8

5.3 Beståndsvård

I detta avsnitt redovisas uppgifter om de arealer som varit föremål för röjning (tab 5.1), gallring (fig 5.2) och gödsling (tab 5.5). Mekanisk röjning respektive kemisk röjning genom flygbesprutning särredovisas så att fig 5.1 avser endast mekanisk röjning och tab 5.7 endast kemisk röjning (en mindre andel av flygbesprutningen har karaktär av hyggesrensning). Dessutom anges dikningens omfattning hos olika ägargrupper i längd grävda diken (tab 5.2). För de dikningsföretag, till vilka statsbidrag har beviljats kan även båtnadsarealen re-

dovisas (tab 5.3). Arealomfattningen hos åtgärderna mekanisk röjning och gallring sedan 1954/55 visas även gemensamt och tillsammans med arealer slutavverkning och skogsodling (fig 5.5).

Datainsamling

Uppgifter om mekaniskt röjd och om gallrad areal enligt fig 5.1, 5.2 och 5.5 härstammar från riksskogstaxeringens stubb inventering, uppgifter om kemiskt röjd areal (flygbesprutning mot lövbuskar) från naturvårdsverkets produktkontrollnämnd. Uppgifter om röjd areal

insamlas också genom rapportering till skogs-vårdsstyrelserna (tab 5.1).

Dikningsföretag med statsbidrag samt deras omfattning är kända genom att bidragen förmedlas genom skogsvårdsstyrelserna. Uppgifter om övrig dikning inrapporteras från storskogsbruket direkt till skogsstyrelsen, för småskogsbruket rapporterar skogsvårdsstyrelserna den dikning som kommer till deras kännedom.

Sedan 1962 har Kungl Skogs- och Lantbruksakademien årligen genom en enkät insamlat uppgifter om skogsgödslingen. Enkäten har dels gått ut till skogsägare och dels till de flygföretag som utför gödslingen. Kungl Skogs- och Lantbruksakademien har publicerat resultaten i sin tidskriftsserie. Från och med 1979 har skogsstyrelsen tagit över ansvaret. Resultat avseende skogsgödslingen 1979 har redovisats utförligt i skogsstyrelsens serie Skoglig statistikinformation (nr 429).

Noggrannhet

För noggrannheten i de uppgifter som är hämtade från riksskogstaxeringen (röjd areal och gallrad areal) gäller i stora drag det som har sagts i avsnitt 5.3 beträffande slutavverkad areal.

Uppgifterna om användningen av kemiska bekämpningsmedel inom skogsbruket, vilka samlas in genom naturvårdsverkets produktkontrollnämnd, bör vara relativt tillförlitliga,

de täcker visserligen bara flygbesprutning, men behandling från marken har mycket ringa omfattning. Dikningsuppgifterna kan betraktas som tillförlitliga bara i fråga om den dikning som utförts med statsbidrag. Gödslingskartläggningen kan betraktas som relativt tillförlitlig.

Resultat

Den areal som under ett år behandlas med mekanisk röjning har ökat under hela den redovisade perioden (fig 5.1). Utvecklingen har dock varit olika hos olika ägargrupper.

Den årliga gallringsarealen har minskat kontinuerligt sedan 1950 (fig 5.2) och utvecklingen har varit likartad hos samtliga ägargrupper.

Skogsgödslingens omfattning (tab 5.5) har under åren 1976 och 1977 varit ca 190 000 ha. Under 1978 och 1979 har skogsgödslingen minskat till drygt 130 000 ha (ca 0,6 procent av skogsmarksarealen). Torvmarksgödslingen minskade 1979 jämfört med 1978 med ca 40 procent till ca 1 500 ha. Under 1979 omgödsades ca 33 000 ha.

Under 1979 svarade 11 företag inklusive domänverket för 95 procent av den gödslade arealen.

Använda gödselmedel på fastmark var uteslutande kvävegödsel och på torvmark mest PK- och NPK-produkter (tab 5.4). Av det använda kvävet tillfördes i stort sett allt genom produkter av ammoniumnitrattyp.

Faktaruta: Skogsgödsling, olika tillförd kväve-preparat

Gödselmedel	Tillförd mängd ton
Urea	10 varav kväve 5
Skogs-AN	37 438 varav kväve 13 000
Ammoniumnitrat	18 079 varav kväve 6 000

Härtill kommer kväve i sammansatta gödselmedel för plantskolor och fröplantager

Förbrukningen av fosfor var 74 ton P och kalium 189 ton K. Dessa uppgifter grundar sig på att förbrukningen i plantskolor och fröplantager var ungefär lika stor som 1978.

Gödselmedlen sprids i huvudsak med flygplan eller helikopter. På fastmark domineras flygplausspridning medan traktorspridning och helikopterspridning domineras på torvmark.

Faktaruta: Skogsgödsling. Spridningssätt vid skogsgödsling på fastmark och torvmark. Areell fördelning

Spridningsmetod	Fastmark			Torvmark		
	1975	1977	1979	1975	1977	1979
Procent av all under året gödslad areal						
Fastvingeflyg	72	56	59	49	30	13
Helikopter	27	40	36	45	37	42
Traktor	1,0	4	5	1,1	30	41
För hand	0,5	0,3	0,1	5	4	5

5.4 Behandling med kemiska bekämpningsmedel

Kemiska bekämpningsmedel används i skogsbruket i huvudsak för följande ändamål.

- Fungicider för behandling av frö och plantor mot svampskador.
- Herbicider för ogräsbekämpning vid åkerplantering och i plantskolor samt för bekämpning av lövvegetation på hyggen.
- Insekticider för skydd av obarkat virke mot insektsangrepp.
- Blandpreparat med både insekticider och fungicider för jordbehandling i plantskolor.
- Avskräckningsmedel mot vilt och sork.

Statistiken över användningen av kemiska bekämpningsmedel baseras på en obligatorisk anmälan till naturvårdsverkets produktkontrollnämnd.

Statistikredovisningen belyser dels mängder till skogsbruket försällda preparat, dels flygbesprutningens arealomfattning. I tab 5.6 anges mängder till skogsbruket försällda kemiska bekämpningsmedel under 1979. Mängderna avser verksam substans och anges för skilda produkter och användningsområden dels i ton, dels i procent av all försäljning till samtliga konsumenter. Den i särklass dominerande preparatgruppen i skogsbruket är preparat för bekämpning av lövvegetation på hyggen, i huvudsak för flygbesprutning. Försäljningen till skogsbruket av sådana preparat utgör knappt 2,0 procent av motsvarande försäljning till alla konsumenter inom landet.

Flygbesprutningens arealomfattning 1979 länsvis hos olika skogsägargrupper och sammandrag för 1976–1978 redovisas i tab 5.7. Redovisningen avser anmäld areal och faktiskt besprutad areal. Uppföljningar har visat att den faktiskt besprutade arealen totalt i landet under 1978 var ca 90 procent av den anmälda arealen. För 1979 motsvarade den faktiskt besprutade arealen ca 0,1 procent av skogsmarksarealen. Flygbesprutningen har vanligtvis karaktären av lövröjning och har delvis bekräftats i avsnitt 5.3 om beståndsvård.

I maj 1980 utfärdades en ny lag om "förbud under viss tid mot spridning av bekämpningsmedel över skogsmark". Med viss tid menas t o m juni 1981. Ingen flygbesprutning har därför skett under 1980.

5.5 Skador på skogen

Uppgifter om skogsbränder insamlas av statistiska centralbyrån. För insektsskadorna står i huvudsak skogsstyrelsen. Uppgifter om övriga skador insamlas genom rapportering från skogsvårdsstyrelserna.

Skogsbränder

Ansvaret för skogsbrandstatistiken har från 1976 övertagits av statistiska centralbyrån. Statistiken begränsas numera till skogsbränder på icke kommunägd mark med en släckningskostnad överstigande 3 000 kr. Statistiken bygger på uppgifter redovisade i ansökan om statsbidrag för släckningskostnad.

From 1980 utgår inte längre statsbidrag för släckning av skogsbrand. Som en följd härvär är 1979 det sista året nuvarande skogsbrandstatistik kan redovisas.

Tabell 5.8 redovisar antal bränder, avbränd areal och beräknad skada länsvis för dels samtliga bränder, dels bränder större än 10 ha. Skadan har beräknats efter en schablonmetod utarbetad vid skogshögskolan (Bergman 1963) med 1963 års penningvärde. Under 1979 har registrerats 77 skogsbränder. Ingen av dessa har omfattat en större areal än 100 ha. De största skadorna har inträffat i Kronobergs och Gävleborgs län.

När det gäller den tidsserie som finns i tabellen bör observeras att uppgifter för 1976 och 1979 på den nämnda statistikomläggningen ej är jämförbara med uppgifter för tidigare år.

Skogsbrändernas fördelning på brandorsaker redovisas i tabell 5.9.

Väderleksbetingade skador

Några mera omfattande väderleksbetingade skador har inte rapporterats under 1979.

Insektskador

Inventering av granbarkborreskador från flygplan har utförts av skogsstyrelsen under ett flertal år i de mest skadedrabbade länen. Volymen granskog dödad av granbarkborre enligt dessa inventeringar för åren 1971–1980 redovisas i figur 5.7. Den uppåtgående tendensen från 1976 har brutits. Skadorna har minskat 1979 och 1980.

Under 1979 och 1980 har en massiv bekämpningsinsats mot granbarkborren genomförts varvid nya bekämpningsmetoder används (se också Skogsstatistisk årsbok 1978, avsnitt 5.3). Bekämpningen har genomförts i Jönköpings, Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Kopparbergs, Gävleborgs och Västernorrlands län. I Värmlands län som är svårast drabbat har bekämpningen varit intensivast.

1979 användes 320 000 och 1980 användes 360 000 insektsfällor. Fällorna har varje år fångat ett par miljarder granbarkborrar. Under 1979 och 1980 beviljade regeringen ca 24 resp 27 miljoner kronor i statsbidrag till bekämpningen. Enligt forskarna och erfarenheten från

fältet har bekämpningen givit god effekt vilket ju också framgått av inventeringen.

Märgborreskador förekommer utbrett. Rapporterna tyder dock på en tillbakagång pga förbättrad skogshygien. Enligt skogsstyrelsens inventering av obarkat virke vid bilväg i juli månad har lagren minskat med ca hälften från 1974 till 1979 (se fig 5.8). Fortfarande fanns dock vid bilväg 1979 drygt en miljon m³f obarkat obehandlat virke fördelat på 65 000 vältor.

En bättre skogshygien kunde också konstateras i skogsstyrelsens inventering av avverkningsavfall 1979. Mängden toppar, lump och virke samt fällda träd i avverkningar hade minskat med ca hälften jämfört med en liknande inventering 1977 (se fig 5.9). En förbättring har skett totalt i samtliga landsdelar men mest i Götaland. Eftersom de nya skogsskyddsbestämmelserna trädde i kraft 1978 kan man säga att de redan givit effekt året därpå. Fortfarande fanns dock 1979 många underkända objekt.

Under 1979 har ej genomförts någon mer omfattande inventering av snytbaggeskadorna. Enligt en mindre inventering och rapporter från fältet är angreppen mindre än 1975–1977 troligen beroende på de senaste somrarnas regniga och kalla väder. Ökad markberedningsinsats och förlängd hyggesvila har också hjälpt till att minska skadornas omfattning. 1979 registrerades några nya medel innehållande syntetiska pyretroider för skyddsbehandling av skogsplantor mot insektsangrepp. Under detta år hann de dock inte användas i någon större utsträckning.

Angrepp av röda tallstekeln har förekommit i flera län i södra och mellersta Sverige av vilka följande speciellt kan nämnas nämligen Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Blekinge, Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands och Örebro län. Tyvärr finns ingen bekämpningsmetod tillgänglig.

I Vittskövle, Kristianstads län, har konstaterats angrepp av barrskogsnunna i tallskog. Framgångsrik bekämpning har genomförts 1980.

I Jämtlands län har uppträtt angrepp av svarta bastborrar i föryngringar på ganska omfattande arealer.

En viss tendens till ökade angrepp av sextan-

dande barkborrar även på äldre granskog har konstaterats bla i Värmland.

Vilt- och sorkskador

Den stora älgstammen förorsakar i ökande grad allvarliga skador på skogen. Totalt anger nio skogsvårdsstyrelser att älgskadorna nu börjar anta helt oacceptabla proportioner. Säväl i norra som i södra delarna av landet är skadorna på tallungskog svåra. Från Kalmar län rapporteras att ”40 procent av arealen har ej acceptabla betningsskador” och från Kronobergs län att ”älgnarna redan i maj–juni äter av de spåda tallskotten”.

Skogsstyrelsen har i samarbete med ett antal intressenter under 1980 börjat utarbeta en modell för inventering av älgskador.

På Gotland förekommer vildkaninen rikligt lokalt med betydande skadegörelse som följd. I stort förefaller emellertid vildkaninstammen för närvarande vara decimerad genom myxomatossangrepp. I övrigt rapporteras inga större vildkaninskador.

Tack vare en kraftig nedgång i sorkpopulationen har skogsbruket förskonats från sorkskador. Sorkstammen i norrländslänen befinner sig nu på en mycket låg nivå och förväntas förblif långt under ytterligare något år.

5.6 Källhänvisningar

- Bergman, Ö 1963: En schablonmetod för uppskattning av skogsbrändernas skadegörelse inom olika landsdelar. – Examensarbete i skogsekonomi vid skogshögskolan. Stencil.
- Eriksson, A och Janz, K 1975: Riksskogstaxeringen år 1968–72. – Inst för skogstaxering, skogshögskolan, Rapp och Upps 21.
- Holmen, H 1980: Skogsgödsling i Sverige 1979. – Skoglig statistikinformation nr 429, skogsstyrelsen.
- Jordbruksdepartementet Ds Jo 1978: 12. Skogliga genresurser – bevarande, utnyttjande och förnyelse.
- Ohlsson, S 1975: Riksskogstaxeringen. Ändamål, utformning och användningsområden. – Inst för skogstaxering, skogshögskolan. Rapp o Upps 20.
- Skogsvårdsstyrelsernas årsberättelser 1978–1979 och 1979–1980.
- SOS Statistiska meddelanden: Skogsbrandstatistik, SM J 1980: 10.
- Wilhelmsson, L 1980: Skogsfröplantagernas avkastning skördeåret 1979/80. – Inst för skogsförbättring, Information 1980/81 nr 1.

Övriga källor:

- Riksskogstaxeringen, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för skogstaxering, 901 83 Umeå.
- Statens naturvårdsverk, informationsenheten, Fack, 171 21 Solna 1.

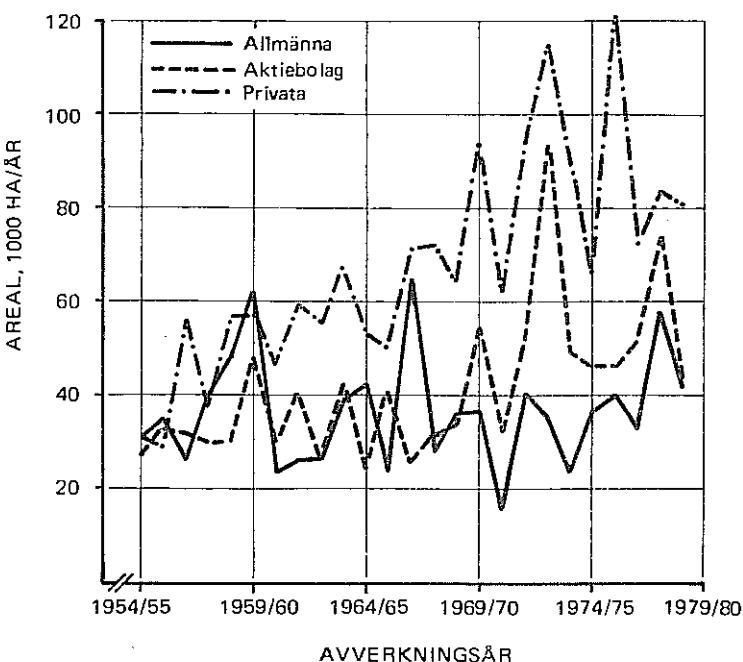
Figur 5.1

Årlig röjningsareal hos olika ägargrupper under avverkningsåren 1954/55–1978/79.

Area subject to cleaning, by ownership category, per annum for the felling years 1954/55–1978/79.

Anm: Avverkningsår 1974/75 omfattar tiden från knoppsprickningen 1974 till knoppsprickningen 1975.

Källa: Riksskogstaxeringen

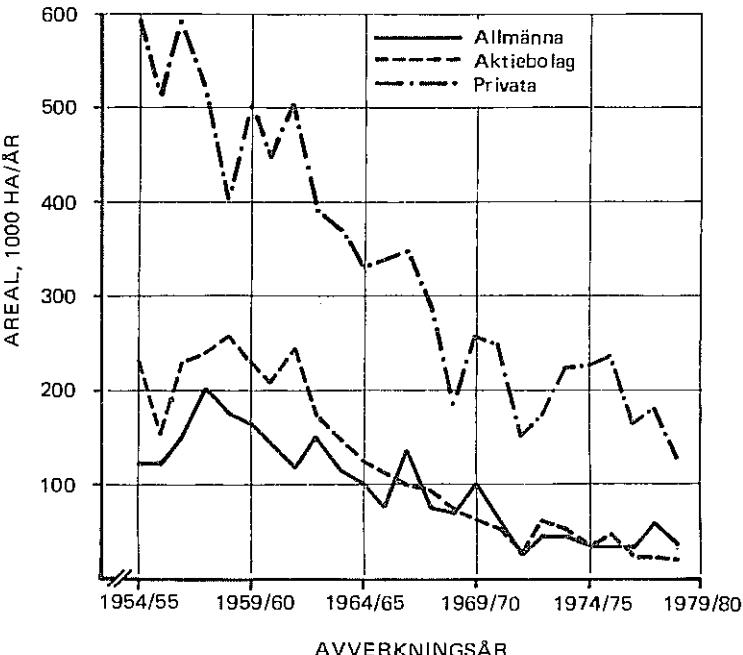
Figur 5.2

Årlig gallringsareal hos olika ägargrupper under avverkningsåren 1954/55–1978/79.

Area subject to thinning, by ownership category, per annum for the felling years 1954/55–1978/79.

Anm: Avverkningsår 1974/75 omfattar tiden från knoppsprickningen 1974 till knoppsprickningen 1975.

Källa: Riksskogstaxeringen

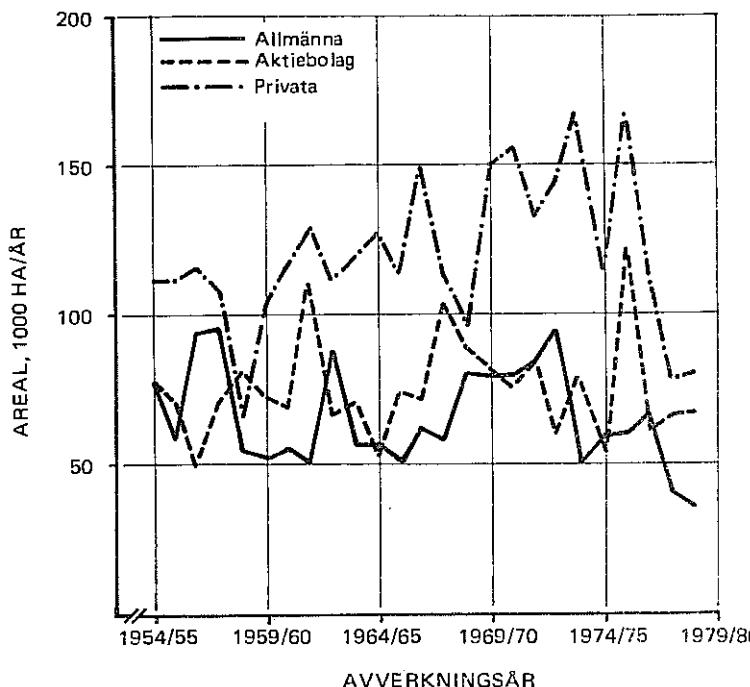
Figur 5.3

Årlig slutavverkningsareal för olika ägargrupper under avverkningsåren 1954/55–1978/79.

Area subject to final felling, by ownership category, per annum for the felling years 1954/55–1978/79.

Anm: Avverkningsår 1974/75 omfattar tiden från knoppsprickningen 1974 till knoppsprickningen 1975.

Källa: Riksskogstaxeringen

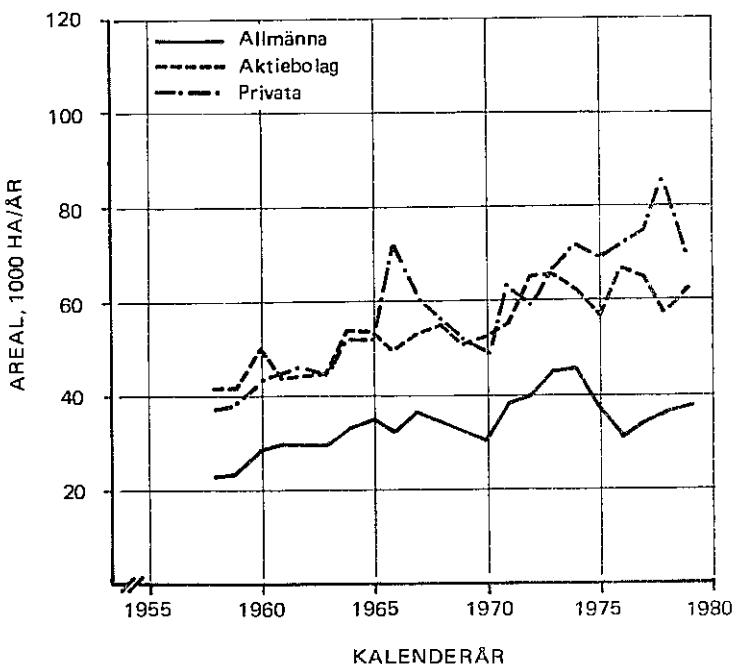

Figur 5.4

Årlig skogsodlingsareal för olika ägargrupper åren 1958–1979.

Area subject to artificial regeneration, by ownership category, per annum for the years 1958–1979.

Källa: Skogsstyrelsen

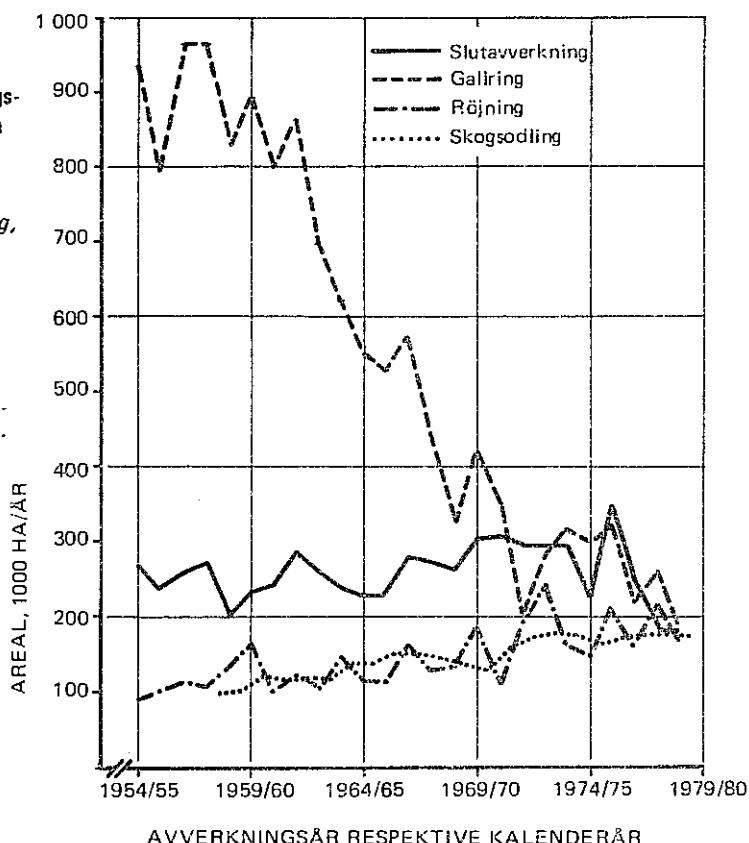

Figur 5.5

Arealer behandlade med röjning, gallring, slutavverkning eller skogsodling, årsvis för avverkningsåren 1954/55–1978/79 respektive kalenderåren 1958–1979.

Area subject to cleaning, thinning, final felling or artificial regeneration, per annum for the felling years 1954/55–1978/79 and the calendar years 1958–1979 respectively.

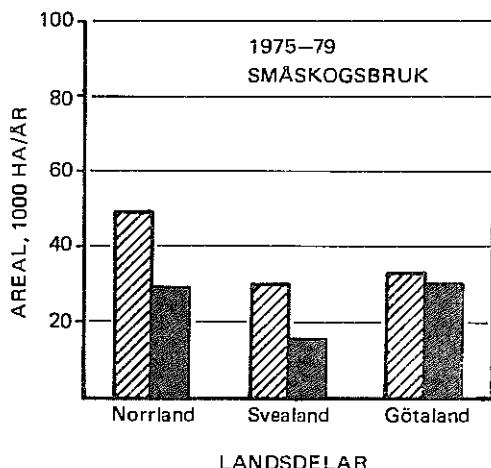
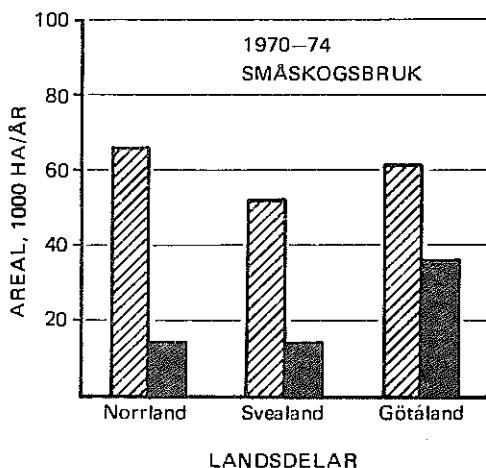
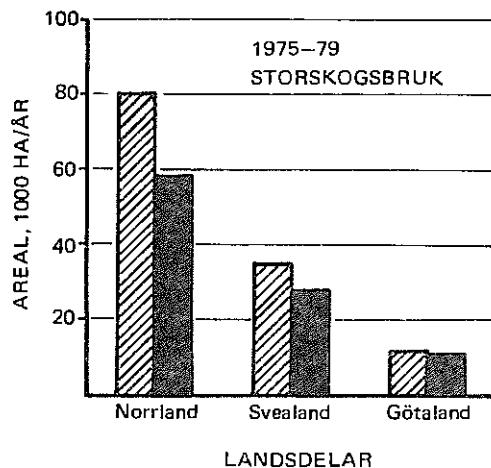
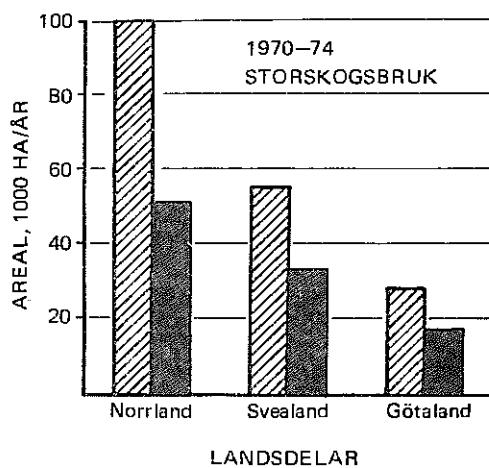
Källa: Riksskogstaxeringen för avverkningar, skogsstyrelsen för skogsodling.

Figur 5.6

Genomsnittlig årlig slutavverkningsareal och skogsodlingsareal för storskogsbruket och för småskogsbruket inom tre landsdelar och två femårsperioder.

Area subject to final felling and area subject to artificial regeneration. Means per annum for large-scale forestry and for small-scale forestry with a breakdown into three regions and two five-year-periods.

[Hatched square] Slutavverkning

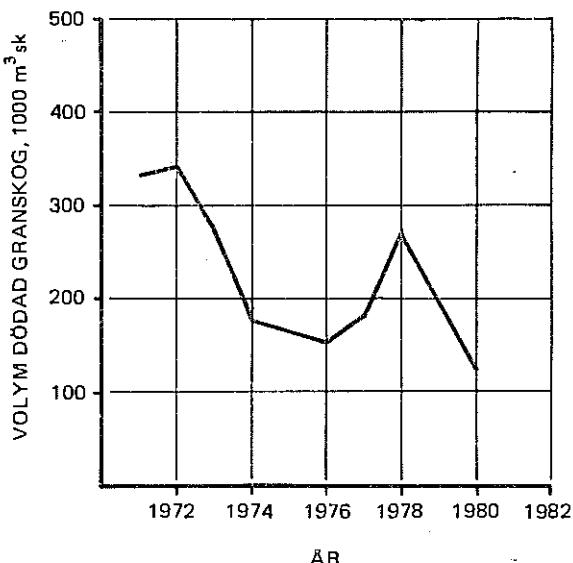
[Solid dark square] Skogsodling

Figur 5.7

Volym granskog som dödats av granbarkborren.

Growing stock of Norway Spruce, killed by bark beetles.

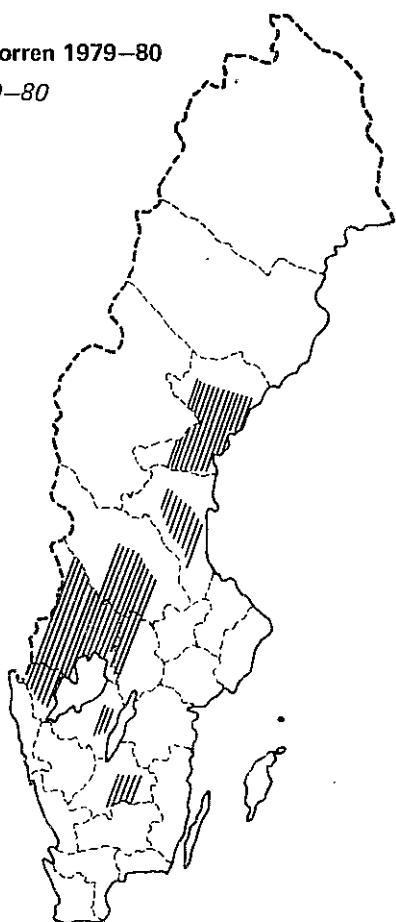
Källa: Skogsstyrelsen

Figur 5.8

Områden aktuella för bekämpning av granbarkborren 1979–80

Areas where bark beetles have been fought 1979–80

Källa: Skogsstyrelsen

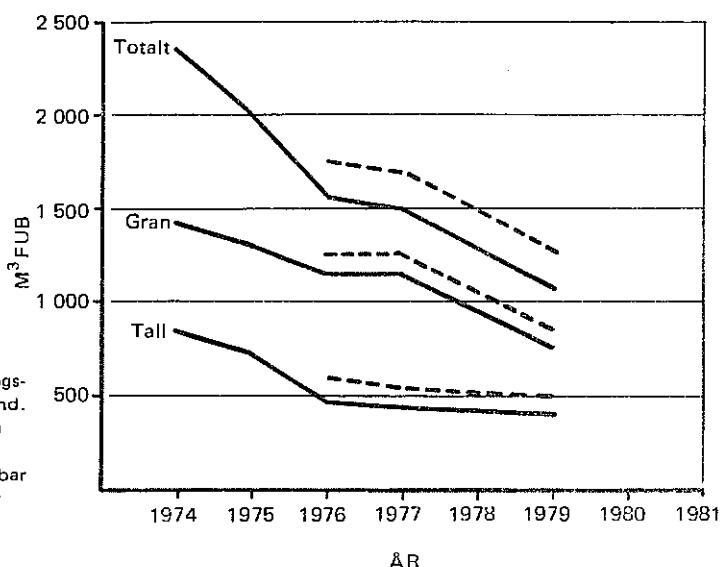
Figur 5.9

Lagring av obarkat, obehandlat virke vid bilväg i juli månad¹

Storage of unbarked, untreated timber by motor-roads in July¹

— 67 % av skogsmarksarealen

- - - 78 % av skogsmarksarealen

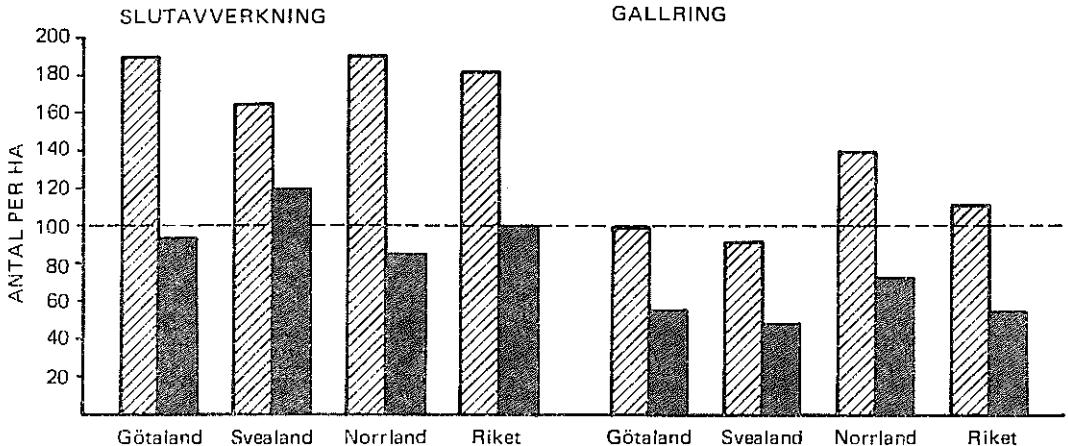

¹ Skogsstyrelsen har inventerat all skogsmark utom höjdlägen i Norrlands inland. Under 1974–75 inventerades på detta sätt 67 % av skogsmarksarealen. 1976 höjdes inventeringsgränsen vilket innebar att man från om detta år täcker 78 % av landets skogsmarksareal.

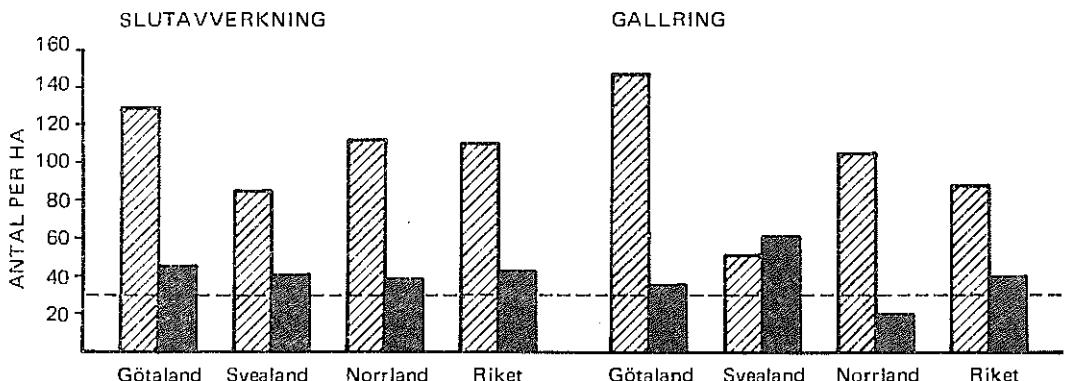
Källa: Skogsstyrelsen

Figur 5.10**Inventering av skogsavfall (barrträd) 1977 och 1979****Inventory of logging residues (soft wood) 1977 and 1979**

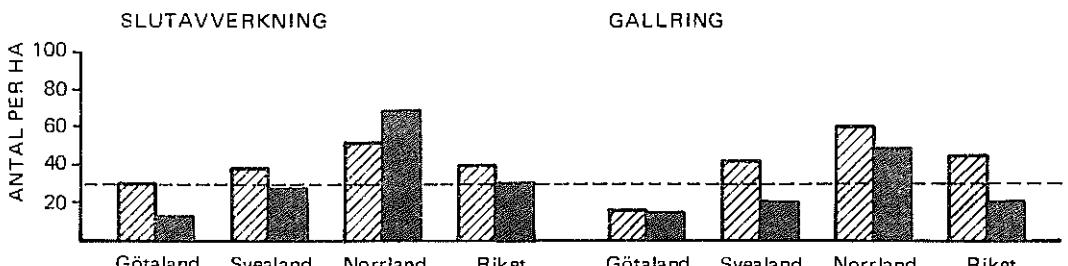
Antal kvarliggande toppar, över 7 cm i kapskäret, per ha

----- Skogsvårdslagens gräns
1979

Antal kvarliggande lump och stock per ha

Antal kvarliggande fällda träd, överstigande 5 cm i brösthöjd, per ha

Källa: Skogsstyrelsen

Tabell 5.1 Arealer, som övergått med skogsvårdsåtgärder 1979, fördelade på skogsägargrupper¹ och län

Area covered by different silvicultural measures during the year 1979, by ownership category and county

Anm: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor med något skiljaktiga definitioner av olika skogsvårdsåtgärder.
Uppgifterna är därför ej fullt jämförbara mellan ägargrupper

Län och landsdel ²	Hyggesrensning					Markberedning					Röjning i plant- och ungskog					Skogsodling ³				
	Kr	ÖA	AB	Priv	Summa	Kr	ÖA	AB	Priv	Summa	Kr	ÖA	AB	Priv	Summa	Kr	ÖA	AB	Priv	Summa
	1 000 ha																			
Nbtn	18,8	2,3	1,8	8,0	30,9	11,5	2,2	5,3	5,5	24,5	9,6	1,8	1,9	10,2	23,5	7,0	2,0	3,6	4,8	17,4
Vbtn	12,0	0,6	5,8	8,5	26,9	8,9	0,7	7,1	4,9	21,6	9,8	0,6	5,0	10,5	25,9	5,8	0,7	7,2	8,1	21,8
Jmtl	1,9	0,5	5,7	5,2	13,4	1,3	0,8	10,8	6,6	19,6	1,9	0,5	8,4	3,0	13,7	2,1	0,9	14,0	9,7	26,7
Vnrl	1,7	0,3	7,0	6,1	15,2	1,6	0,5	7,2	3,0	12,3	2,0	1,1	7,2	3,9	14,2	1,6	0,7	8,1	6,2	16,6
Gävl	1,5	0,6	5,2	2,2	9,6	1,0	0,5	5,3	2,1	8,9	1,1	1,2	7,0	5,5	14,8	1,0	0,7	6,4	2,6	10,7
Kopp	2,1	1,2	6,0	3,8	13,1	1,4	1,8	7,3	4,1	14,6	2,0	0,8	5,8	2,8	11,3	1,2	1,7	9,1	5,9	18,0
Vrml	0,9	0,4	4,7	4,1	10,2	0,5	0,4	6,9	3,2	11,0	0,8	1,4	7,2	5,3	14,7	0,7	0,6	6,8	5,0	13,1
Öreb	2,6	0,4	1,4	0,8	5,2	2,2	0,3	1,7	0,5	4,7	3,5	0,7	2,5	1,5	8,2	1,6	0,3	1,6	0,7	4,3
Vstm	0,1	0,5	0,7	0,6	1,7	0,1	0,3	0,8	0,6	1,7	0,2	1,1	0,9	0,4	2,5	0,0	0,3	0,5	0,5	1,3
Upps	0,1	0,3	1,3	0,7	2,5	0,1	0,3	0,8	0,5	1,7	0,3	1,0	2,1	1,0	4,4	0,1	0,4	1,3	0,8	2,6
Sthm	0,2	0,5	0,1	0,7	1,5	0,2	0,3	0,1	0,4	1,0	0,4	1,3	0,2	0,9	2,8	0,1	0,5	0,2	0,6	1,5
Södm	0,2	0,5	0,1	1,2	2,1	0,3	0,2	0,2	0,9	1,6	0,6	0,9	0,3	1,7	3,6	0,2	0,3	0,2	1,3	1,9
Östg	0,8	0,6	1,5	2,7	5,6	0,9	0,6	1,2	2,3	5,0	1,5	1,2	1,3	4,1	8,1	0,5	0,5	1,1	3,1	5,2
Skbg	0,9	0,2	0,2	0,4	1,7	0,7	0,3	0,2	1,2	2,3	1,7	0,9	0,3	2,1	4,9	0,8	0,3	0,2	2,6	3,9
Älvs	0,4	0,2	0,3	2,2	3,0	0,4	0,2	0,4	1,0	2,0	1,1	1,4	0,7	7,8	10,9	0,5	0,4	0,5	4,0	5,3
Jkpg	0,6	0,2	0,2	3,7	4,7	0,8	0,2	0,3	2,4	3,6	1,2	0,8	0,3	5,6	7,9	0,7	0,3	0,2	3,5	4,7
Kron	0,2	0,3	0,5	2,0	3,0	0,6	0,3	0,4	1,0	2,2	0,7	0,5	1,4	3,6	6,2	0,4	0,2	0,6	2,3	3,5
Kalm	1,1	0,2	0,5	2,4	4,2	1,4	0,2	0,4	2,3	4,2	1,5	0,6	0,8	3,8	6,7	1,1	0,3	0,2	2,7	4,3
Gotl	0,0	0,0	—	0,9	1,0	0,0	0,0	0,1	0,8	1,0	0,0	0,1	—	0,2	0,3	0,0	0,1	—	0,9	1,0
Gtbg	0,1	0,1	0,1	0,3	0,5	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3	0,5	0,2	2,9	3,8	0,1	0,1	0,1	0,5	0,8
Hall	0,1	0,1	0,0	1,3	1,5	0,1	0,1	0,0	0,3	0,5	0,4	0,5	0,0	1,8	2,7	0,1	0,2	0,1	1,4	1,8
Blek	0,0	0,0	0,2	0,8	1,1	0,0	0,1	0,3	0,2	0,6	0,0	0,4	0,2	1,8	2,4	0,0	0,1	0,2	1,1	1,4
Kris	0,0	0,0	—	0,8	0,8	0,1	0,1	0,0	1,0	1,2	0,3	0,2	0,0	6,0	6,6	0,1	0,1	0,0	1,6	1,9
Malmö	0,1	0,0	—	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	0,2	0,5	0,7	0,2	0,0	0,5	1,4	0,3	0,1	0,0	0,2	0,6
N Norrland	30,8	2,9	7,6	16,5	57,9	20,4	2,9	12,3	10,4	46,1	19,4	2,4	6,9	20,7	49,5	12,8	2,7	10,8	12,9	39,3
S Norrland	5,2	1,5	18,0	13,5	38,2	3,9	1,8	23,3	11,7	40,7	5,0	2,8	22,5	12,4	42,7	4,7	2,3	28,5	18,6	54,0
Svealand	6,2	13,6	14,4	11,9	36,2	4,8	3,7	17,7	10,2	36,4	7,8	7,2	19,0	13,6	47,6	4,0	4,1	19,6	15,0	42,7
Götaland	4,3	2,0	3,5	17,6	27,4	5,2	2,2	3,2	12,7	23,3	2,2	7,4	5,2	40,0	54,7	4,6	2,6	3,1	23,9	34,2
Hela landet	46,6	10,0	43,6	59,5	159,7	34,0	10,6	56,6	45,0	147,1	41,6	19,8	53,6	86,8	201,7	26,1	11,7	62,1	70,4	170,3
1978	47,4	13,6	68,7	75,1	204,9	38,2	10,9	55,6	84,9	189,7	49,1	23,6	83,5	100,3	256,5	23,6	12,5	57,4	85,1	178,5

¹ Kr = kronan, ÖA = övriga allmänna, AB = aktiebolag, Priv = privata.² Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.³ Kommentar se texten.

Tabell 5.2 Under 1979 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper inom län
Draining ditches completed during the year 1979, by forest ownership category within counties

Anm: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor med något skiljaktiga definitioner. Uppgifterna är därför ej fullt jämförbara mellan ägargrupper.

Län och landsdel ¹	Ägargrupp				Summa
	Krono-skogar	Övr allm skogar	Aktiebolags-skogar	Privat-skogar	
	Km				
Nbtn	364	272	31	869	1 536
Vbtn	226	2	182	613	1 024
Jmtl	8	1	215	479	704
Vnrl	13	1	324	67	405
Gävl	—	8	206	289	503
Kopp	8	47	157	79	291
Vrml	4	7	149	110	270
Öreb	33	1	28	20	82
Vstm	0	23	2	35	60
Upps	1	16	8	23	48
Sthm	2	16	0	13	32
Södm	0	—	0	16	17
Östg	—	0	15	34	49
Skbg	45	7	3	45	100
Ålvs	30	2	5	152	190
Jkpg	32	6	6	220	264
Kron	2	2	6	183	193
Kalm	—	4	1	24	29
Gotl	0	—	—	10	10
Gtbg	6	—	1	8	15
Hall	6	—	—	111	117
Blek	—	2	—	8	10
Kris	1	1	7	40	48
Malmö	2	—	—	—	2
N Norrland	591	274	213	1 482	2 560
S Norrland	21	10	745	835	1 612
Svealand	50	110	344	296	800
Götaland	124	25	43	835	1 027
Hela landet	785	419	1 346	3 448	5 999
<hr/>					
Dikningens omfattning under tidigare år för hela landet					
1978					5 095
1977					5 683
1976					5 721
1975					5 779
1974					4 640
1973					4 459
1972					3 595
1971					3 437
1970					2 546

¹ Beträffande områdesindelning se fig 1.1.

Tabell 5.3 Dikning med statsbidrag slutförd och avsynad under budgetåren 1969/70—1979/80
Subsidized ditching completed during the fiscal years 1969/70—1979/80

Budgetår	Dikeslängd Km	Båtnadsareal 1 000 ha	Beviljade statsbidrag 1 000 kr
1969/70	990	6,7	781
1970/71	1 004	6,2	769
1971/72	1 745	11,4	1 382
1972/73	2 267	13,2	2 100
1973/74	3 757	29,2	3 628
1974/75	2 251	12,9	2 822
1975/76	4 285	24,4	6 308
1976/77	3 672	20,9	6 323
1977/78	4 254	22,5	7 003
1978/79	3 499	20,9	6 207
1979/80	2 780	16,4	8 680

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 5.4 Medelförbrukning av olika växtnäringsämnen vid skogsgödsling 1970—1979
Average consumption of various mineral nutrients by forest fertilization 1970—1979

År	Fastmark		Torvmark			Plantskolor		
	Kväve	Kväve	Fosfor	Kalium	Kväve	Fosfor	Kalium	
1970	131	71	28	83	88	27	84	
1971	144	52	38	81	71	19	74	
1972	149	40	29	89	81	21	74	
1973	145	58	43	82	80	21	82	
1974	146	50	37	76	79	21	75	
1975	148	84	32	85	64	16	60	
1976	143	78	40	81	71	22	70	
1977	144	71	32	57	66	21	71	
1978	147	68	35	72	68	19	70	
1979	144	92	39	88	—	—	—	

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 5.5 Skogsgödslingens fördelning på fastmark och torvmark och på första gödsling och omgödsling, länsvis för året 1979

Forest area fertilized in the year 1979, with breakdowns into mineral soils/peat soils and first time fertilization/refertilization within counties

Län och landsdel ¹	Fastmark		Torvmark	Summa
	Första gödsling	Omgöds- ling	Summa	
1 000 ha				
Nbnn	16,3	—	16,3	0,2
Vbnn	12,6	—	12,6	—
Jmtl	7,0	—	7,0	—
Vnrl	10,8	—	10,8	—
Gävl	8,7	9,2	17,9	0,2
Kopp	13,1	14,4	27,6	0,1
Vrml	7,2	3,1	10,3	0,2
Öreb	9,0	1,7	10,7	—
Vstm	0,8	1,0	1,8	0,0
Upps	0,3	3,3	3,6	0,0
Sthn	1,0	—	1,0	—
Södm	1,1	—	1,1	—
Östg	3,8	—	3,8	—
Skbg	0,4	—	0,4	—
Älvs	0,3	—	0,3	0,0
Jkpg	1,4	—	1,4	0,1
Kron	1,1	—	1,1	0,5
Kalm	2,4	—	2,4	—
Gotl	—	—	—	—
Gtbg	0,2	0,2	0,4	0,1
Hall	—	—	—	0,0
Blek	0,4	—	0,4	—
Kris	0,9	—	0,9	—
Malm	—	—	—	—
N Norrland	28,8	—	28,8	0,2
S Norrland	26,5	9,2	35,7	0,2
Svealand	32,6	23,5	56,0	0,3
Götaland	10,9	0,2	11,1	0,7
Hela landet	98,8	32,9	131,7	1,4
<hr/>				
Gödsling under tidigare år				
1963	6,0		1,1	7,1
1968	81,0		1,0	82,0
1973	121,1		1,8	122,9
1974	167,4		0,8	168,2
1975	157,4		1,5	158,9
1976	188,8		0,4	189,1
1977	186,1		1,6	187,8
1978	105,7		2,4	105,7

¹ Beträffande områdesindelningen se fig 1.1.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 5.6 Kemiska bekämpningsmedel försällda till skogsbruket år 1979 (1978)
Sales of pesticides for use in forestry during the year 1979 (1978)

Produktslag	Användningsområde	Mängd verksam substans	
		Ton	Procent av all försäljning
Fungicider	Plantskolor	1 (5)	0,2
Herbicider	Plantskolor och plantering på tidigare åker	77 (79)	1,8
Insekticider	Lövbekämpning Obarkat virke Plantskolor Plantbehandling Jordbehandling i plantskolor ¹	14 (19)	6,7
Avskräcknings-medel	Vilt och sork	4 (6)	72,7
Summa		96 (109)	1,8

¹ Innehåller både fungicider och insekticider och räknas ibland till de första

Källa: Statens naturvårdsverk

Tabell 5.7 Flygbesprutning av skogsmark med kemiska bekämpningsmedel 1979
 Spraying of herbicides from airplanes. Treated forest area 1979

Län och landsdel	Anmäld areal hos olika skogsägargrupper				Faktisk besprutat areal Totalt
	Kronan	Aktiebolag	Övriga	Totalt	
Ha					
Nbtn	7 410	2 128	310	9 848	8 775
Vbtn	1 963	—	—	1 963	1 963
Jmtl	777	4 422	—	5 199	4 760
Vnrl	643	4 056	1 274	5 973	5 064
Gävl	197	3 704	36	3 936	3 653
Kopp	33	1 534	110	1 677	1 505
Vrml	230	2 109	25	2 364	1 965
Öreb	374	2 326	154	2 855	2 619
Vstm	50	—	—	50	50
Upps	—	554	59	613	558
Sthm	—	—	—	—	—
Södm	—	—	—	—	—
Östg	66	412	213	690	681
Skbg	320	75	309	704	699
Älvs	666	1 145	729	2 540	2 139
Jkpg	395	32	—	427	79
Kron	—	—	42	42	—
Kalm	409	—	101	510	58
Gotl	—	—	—	—	—
Gibg	133	118	66	317	279
Hall	—	130	8	138	93
Blek	—	—	108	108	—
Kris	—	—	374	374	369
Maln	—	—	11	11	11
Norrländ	10 990	14 310	1 620	26 919	24 215
Svealand	687	6 523	348	7 559	6 697
Götaland	1 989	1 912	1 961	5 861	4 408
Hela landet	13 667	22 744	3 929	40 340	35 320
1978	13 178	18 743	2 880	34 801	29 756
1977	14 705	15 801	4 667	35 173	28 923
1976	6 830	15 234	8 280	30 345	..

Källa: Statens naturvårdsverk.

Tabell 5.8 Skogsbränder 1979, med fördelning på län och landsdelar. Antal, bränd areal och skadornas värde
 Number of forest fires, area destroyed and damage to growing forests in the year 1979 by county

Län och landsdel ¹	Samtliga bränder			Bränder större än 10 ha				
	Antal bränder	Avbränd areal		Beräknad skada ²	Antal bränder	Avbränd areal		
		Totalt	Därav produktiv skogsmark			Ha	Procent	1 000 kr
		Ha						
Nbtn	14	60	93	39	1	36	100	29
Vbtn	4	30	76	29	2	28	78	29
Jmtl	—	—	—	—	—	—	—	—
Vnrl	11	40	26	26	1	18	25	13
Gävl	19	115	90	360	3	82	100	280
Kopp	2	1	87	3	—	—	—	—
Vrml	2	1	50	18	—	—	—	—
Öreb	2	3	98	2	—	—	—	—
Vstm	3	4	36	2	—	—	—	—
Upps	—	—	—	—	—	—	—	—
Sthm	1	1	0	0	—	—	—	—
Södm	—	—	—	—	—	—	—	—
Ostg	—	—	—	—	—	—	—	—
Skbg	1	4	0	0	—	—	—	—
Älvs	—	—	—	—	—	—	—	—
Jkpg	1	1	0	0	—	—	—	—
Kron	8	112	25	150	3	110	25	149
Kalm	5	17	78	70	—	—	—	—
Gotl	1	5	50	3	—	—	—	—
Gtbg	—	—	—	—	—	—	—	—
Hall	3	26	2	3	1	24	0	0
Blek	—	—	—	—	—	—	—	—
Kris	—	—	—	—	—	—	—	—
Malm	—	—	—	—	—	—	—	—
N Norrland	18	89	87	68	3	64	91	58
S Norrland	30	156	64	386	4	100	86	293
Svealand	10	7	73	25	—	—	—	—
Götaland	19	165	27	226	4	134	20	149
Hela landet	77	417	58	705	11	298	58	500
<hr/>								
Tidigare år								
1971	4 711	3 662	54	2 048	69	2 386	—	—
1972	3 062	3 055	53	1 297	50	2 055	—	—
1973	5 799	4 268	38	1 935	78	2 767	—	—
1974	5 832	6 828	52	4 766	93	5 183	—	—
1975	5 833	6 887	38	3 979	72	5 743	—	—
1976	417	4 222	45	5 998	65	3 316	42	4 301
1977	97	688	60	1 162	16	505	56	762
1978	177	1 591	47	3 435	26	1 265	44	2 564

¹ Beträffande områdesindelningen se fig I.1.

² Enligt schablonmetod uppgjord vid skogshögskolan i 1963 års penningvärde.

Tabell 5.9 Skogsbränderna i Sverige 1975—1979 med fördelning på brandorsaker
Causes for forest fire in Sweden 1975—1979

Orsak	Antal i procent					Avbrändt areal 1979		
	1975	1976	1977	1978	1979	Totalt	Därav produktiv skogsmark	Areal produktiv skogsmark per brand Ha
						Ha	Procent	Ha
Åsknedslag	6	9	14	18	21	138	52	4,5
Järnväg	4	8	8	11	6	20	81	3,3
Hyggesbränning	0	1	2	1	3	10	0	0,0
Andra arbetseldar	4	2	1	4	1	1	25	0,1
Campingeldar	4	13	11	10	9	10	84	1,1
Minderårigas lek	24	2	3	1	1	4	0	0,0
Tobaksrökning	1	1	4	1	—	—	—	—
Motoredskap el skogsmaskin	15	15	23	15	22	122	91	6,6
Högspränningssleder		3	2	2	1	2	25	0,5
Annan känd orsak	4	4	5	3	1	1	3	0,0
Okänd orsak	42	42	28	33	32	110	29	1,3
Summa	100	100	100	100	100	417	58	3,1

Källa: SOS SM J 1980: 10.

6 Avverkning och virkesmätning

6.1 Begrepp

Avverkningen i landets skogar redovisas vanligen i måttenheten skogskubikmeter (m^3 sk). I skogskubikmetern ingår hela stamvolymen ovan stubbskäret inklusive trädstammens bark.

Avverkningsvolymen kan anges som bruttoavverkning, nettoavverkning eller virkesuttag.

Med bruttoavverkning avses hela stamvolymen som avskilts från stubben, således även fällda men ej tillvaratagna stammar såsom röjningsvirke. Med nettoavverkning avses endast stammar som helt eller delvis tillvaratagits. Med virkesuttag avses den gagnvirkesvolym som bortforslats från avverkningsplatsen. Virkesuttaget kan antingen redovisas i något av de gängse handelsmåtten (m^3 pb, m^3 ub eller m^3 to) eller omräknas till skogskubikmeter. Sambandet mellan de olika redovisningssättet framgår i huvuddrag av figur 7.1.

6.2 Skogsbrukets drivningsmetoder

6.2.1 Storskogsbruket

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten inventerar regelbundet med hjälp av enkätundersökningar det skogliga mekaniseringssläget i Sverige. De senaste undersökningarna, vilka speglar förhållandena under åren 1970, 1972, 1974, 1976 och 1979, representerar ca 60, 60, 60, 65 och 69 % av landets årliga avverkning.

Enkäterna riktas till det s k storskogsbruket och har dessutom begränsats till företag som under 1979 avverkade mer än 20 000 m^3 sk i egen regi. Följande kategorier är representerade:

- Bolag, entreprenadföretag och rotpostköpare
- Domänverket

● Skogsägareföreningarnas serviceorganisation (ej självverksamma)

● Övriga allmänna skogar och Skogssällskapet

Avverkningsvolymens fördelning på drivningsmetod, dvs virkets form vid terrängtransport, framgår av tabell 6.1.

Enkätgruppens avverkningsvolym under 1979 har också uppdelats efter drivningssystem enligt nedan:

Motormanuell sortimentsmetod	44 %
Kvistaresystem	9 %
Kvistare-kaparesystem	42 %
Skördaresystem	4 %
Övriga system	1 %

Med mekaniseringssgrad avses den procentandel av tiden för motormanuell sortimentshuggning som ersätts med maskinella metoder. De olika operationernas tidsandel antas vara:

Fällning	15 %	Kapning	15 %
Kvistning	55 %	Brossling	15 %

Mekaniseringssgraden har med hjälp av dessa uppgifter beräknats för åren 1972, 1974, 1976 och 1979. Resultaten var för respektive år 16, 28, 43 och 53 %. Denna trend belyses av kraftiga minskningar under motsvarande period för de motormanuella arbetena. Det är emellertid endast i slutavverkningarna som de maskinella systemen vunnit insteg, i gallringarna utförs fortfarande större delen av arbetet med motormanuella metoder.

Antalet enheter för avverkning och terrängtransport anges i tabell 6.1. Uppgifterna omfattar endast de kategorier som ingår i enkätundersökningen.

Sedan 1977 har dagsverksåtgången per avverkad m^3 sk legat i huvudsak stilla. Orsaken härtill kan bli förklaras av övergång till må-

nadslön och att den ökade mekaniseringen i slutavverkningarna uppvägts av större andel gallringar. För domänverkets skogar uppgick dagsverksåtgången för virkets tillredning till $0,07 \text{ dv/m}^3\text{sk}$ år 1979, vilket är samma som för åren 1977 och 1978. Även då det gäller samtliga skogsarbeten har dagsverksåtgången legat stil-la sedan 1977, nämligen $0,12 \text{ dv/m}^3\text{sk}$.

Underlag för mer exakta beräkningar om dagsverksåtgången för samtliga skogsarbeten inom hela skogsbruket saknas, men enligt uppskattningar som gjorts av skogsstyrelsen låg nivån på $0,14 \text{ dv/m}^3\text{sk}$ år 1978. För självver-samma skogsbrukare skulle, enligt samma beräkning, dagverksåtgången under 1978 uppgått till $0,22 \text{ dv/m}^3\text{sk}$. Motsvarande siffra för det övriga skogsbruket var $0,11 \text{ dv/m}^3\text{sk}$. Dock fö-rekommer betydande avvikelse från dessa medelvärden, såväl mellan landsdelar som mellan skogsägarkategorier.

Den årliga avverkade kvantitetens procentuella fördelning på olika avverkningsformer kan beräknas på grundval av riksskogstaxe-ringens stubb inventering. I tabell 6.5 framgår volymförhållandet mellan gallring och slutav-verkning samt övrig avverkning (virke som ut-fallit i samband med röjning, huggning av över-ständare, huggning för väg- och kraftledningar mm).

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten har med hjälp av sitt enkätmaterial beräknat slutav-verkningsandelen till 78 % under 1979. Medel-stammen vid slutavverkning och gallring inne-höll $0,25$ resp $0,12 \text{ m}^3\text{sk}$ och motsvarande uttag per ha var i genomsnitt 152 resp $45 \text{ m}^3\text{sk}$. Medelterrängtransportavståndet bar beräknats till 459 m .

6.2.2 Drivningsmetoder inom privat skogsbru- ket

Skogshögskolan har inom projektet "Drifts-former för små skogsbruksenheter" bla studerat vilka drivningsmetoder och vilken utrustning som används inom privat skogsbruket. Drivningsundersökningen hänsör sig till perioden 1968/69 – 1972/73 medan den om använd utrustning avser förhållandena 1975. Resultat från undersökningarna finns redovisade i tidigare årsböcker. Några nya rapporter om pri-

vatskogsbrukets drivningsmetoder har inte presenterats varför här inte kan redovisas några nya rön inom området.

6.3 Anmälda slutavverkningar

Markägare är skyldiga att till sin skogsvårds-styrelse anmäla slutavverkningsarealer större än $0,5 \text{ ha}$ senast en månad innan avverkningen påbörjas.

Antalet anmälda hyggen per län och ägarka-tegori samt uppgifter om medelhyggenas storlek under budgetåret 1979/80 redovisas i tabell 6.2. I tabellen redovisas även den anmälda arealens andel av respektive ägarkategoris hela skogsmarksinnehav inom län samt för hela lan-det. Uppgifterna för de olika ägarkategorierna är inte helt jämförbara eftersom andelen hyggen som inte omfattas av anmälningsskyldighe-ten är olika.

6.4 Avverkningsvolymer

Uppskattningar av de årliga avverkningarnas storlek utförs fortlöpande enligt två olika mo-deller. Den ena, som baseras på den årliga virkesförbrukningen, utförs av skogsstyrelsen och ger ett mått på nettoavverkningen under respektive avverkningssäsong. Den andra, som baseras på material från riksskogs-taxeringens stubb inventering, utförs av Sveriges lantbruksuniversitet och ger ett mått på bruttoavverkningen (sellings) under en 12-mån-adersperiod räknat från knoppsprickningens början. Vid beräkning av nettoavverkningen (skogsstyrelsens modell) utgör industrins re-dovisade rundvirkesförbrukning under ett ka-lenderår utgångsmaterial. Uppgifterna korri-geras sedan med saldo i utrikeshandeln med rundvirke samt med nettolagerförändringen under kalenderåret. Slutligen görs tillägg för transportförluster, avtumning mm varefter erhållna volymer tillsammans med den beräkna-de brännvedsförbrukningen samt förbrukning-en av övrigt virke inklusive bla lövsågtimmer, stolpar, palar, fanérstock och löv, tändsticks-virke mm anses motsvara virkesuttaget under en 12-månadersperiod som inleds med 4:e kvartalet året innan beräkningsåret. Nettoav-

verkningen enligt denna beräkningsmodell erhålls efter tillägg för de stamdelar som kvarlämnats på avverkningsplatsen såsom toppar och lump samt tillägg för stammarnas barkvolym.

I riksskogstaxeringen skattas de verkställda avverkningarnas storlek genom registrering av stubbar från det senast avslutade avverkningsåret, varvid knoppsprickningens början utgör tidsgränsen. Registreringarna görs på stubbprovtyper, varav en del sammanfaller med provtyper för förrådsuppskattning. Den skattning av verkställd årlig avverkning som görs i stubbinventeringen är behäftad med relativt stora fel av olika slag. För åren 1971/72 och närmast föregående var medelfelen till den redovisade avverkningsvolymen under ett år strax under 20 procent i de två Norrlandsområdena och något mindre än 10 procent i Svealand och Götaland. För hela riket låg medelfelet kring 6 procent. De beräknade medelfelen bedöms inte ha ändrats påtagligt under de följande åren.

I figur 7.2 redovisas bruttoavverkningen enligt stubbinventeringen med uppdelning på landsdelar samt skogsstyrelsens beräkningar över nettoavverkningen med tillägg för kvarlämnade fällda hela träd enligt riksskogstaxeringen. Detta tillägg har gjorts för att uppgifterna om nettoavverkningen skall bli jämförbara med bruttoavverkningen enligt stubbinventeringen.

I tabellerna 6.3–6.7 återfinns material som belyser nettoavverkningen och bruttoavverkningen i riket.

6.5 Virkesmätning

Virkesmätningen i landet utförs till övervägande delen av landets åtta virkesmätningsföreningar. Deras verksamhetsområden framgår av figur 1.3. Virkesinätningsrådet, vars sekretariat är placerat i Stockholm, har bla till uppgift att samordna aktiviteter inom mätningsområdet samt verka för en likformig mätning inom landet. Regler för mätning av de större rundvirke sortimenten utfärdas av

skogsstyrelsen med stöd av virkesmätningslagen.

Virkesredovisningen, innehållande bla volym- och prisberäkning, utförs till största delen av Skogsbrukets datacentral i Sundsvall. Virkesredovisningen, som hittills varit uppdelad på två redovisningsrutiner, kommer i framtiden att överföras till en för hela virkesmarknaden gemensam rutin, den s k VIOL-rutinen.

I tabellerna 6.8 och 6.9 redovisas bla av resp virkesmätningsförening inmätta virkesvolymer per sortiment och mätplatstyp samt genomsnittliga kostnader för mätning och redovisning.

6.6 Källhänvisningar

Drakenberg K & Höök, L 1975: Drivningsundersökning inom privatskogsbruket. — Inst för skogsteknik, skogshögskolan. Rapp o Upps nr 93.

Drakenberg K, Liden E & Sennblad G 1978: Skogsvårdsundersökning inom privatskogsbruket. — Inst för skogsteknik, skogshögskolan. Rapp o Upps nr 122.

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten, Enkätundersökningar rörande mekaniseringensgrad mm vid avverkning inom storskogsbruket.

Jordbruksdepartementet, Skog för framtid, SOU 1978: 7.

Skoglig statistikinformation nr 423, skogsstyrelsen.

Skogsbrukets Datacentral, årsredovisningar, Statistiska centralbyrån, SOS Industri del 1 och 2.

Virkesmätningsföreningarna, verksamhetsberättelser.

Virkesmätningsrådet, Årsredovisning 1978.

Övriga källor:

Bostadsdepartementet, F-enheten, 103 33 Stockholm.

Riksskogstaxeringen, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för skogstaxering, 901 83 Umeå. Redovisningar från stubbinventeringarna.

Tabell 6.1 Antal avverknings- och terrängtransportenheter inom storskogsbruket¹ samt drivningsmetodernas relativa fördelning

Number of logging machines and off-road transport units in large-scale forestry and percentage of annual logging per logging method

Enhets	Antal enheter per år och metod				
	1970	1972	1974	1976	1979
Fällare-läggare	64	9	13	227	263
Fällare-lunnare		118	106	86	36
Kvistare, terränggående	35	113	145	144	121
Kvistare-kapare, terränggående	16	132	273	507	667
Kvistare-kapare, avläggsbundna	26	11	8		
Skördare	—	—	—	11	90
Skotare med griplastare	2 900	2 415	2 615	2 557	2 607
Jordbruksstraktor in griplastare	700	81	65	33	18
Enkel traktor	300
Kläinbankshunnare	40	92	84	65	37
Stropplunnare	560	311	239	218	170
Trädmetod (%)	2,5	2,0	0,5	0,0	0,2
Stammetod (%)	13,0	10,8	7,3	4,6	3,1
Sortimentsmetod (%)	84,5	87,2	92,2	95,4	96,7

¹ Avverkning i egen regi större än 20 000 m³sk/år.

Källa: Forskningsstiftelsen Skogsarbeten.

Tabell 6.2 Anmälda slutavverkningar större än 0,5 ha per län och ägarkategori under budgetåret 1979/80
Notified clearcutting-areas larger than 0.5 ha per county and ownership category during the fiscal year 1979/80

Län	Skogar under domänverkets förvaltning (I)			Övriga allmänna skogar (II)			Bolagsskogar (III)			Privatskogar (IV)			Samtliga (I—IV)		
	Antal hyggen	Medelhygge	Andel av skogs- marken Procent	Antal hyggen	Medelhygge	Andel av skogs- marken Procent	Antal hyggen	Medelhygge	Andel av skogs- marken Procent	Antal hyggen	Medelhygge	Andel av skogs- marken Procent	Antal hyggen	Medelhygge	Andel av skogs- marken Procent
Nbtr	628	51,7	1,4	76	22,6	0,6	294	19,6	1,4	779	4,7	0,3	1 777	24,5	1,0
Vbtr	302	47,4	1,4	32	9,2	1,6	264	28,2	1,2	1 176	3,3	0,4	1 774	14,6	0,9
Jmtl	52	65,5	1,3	30	15,6	0,6	493	57,1	2,7	1 098	8,4	0,9	1 673	24,7	1,7
Vnrl	30	54,1	1,5	72	13,7	2,5	643	22,3	1,8	1 461	3,9	0,7	2 206	10,2	1,3
Gävl	53	26,5	1,4	83	10,3	1,0	524	16,0	1,3	1 830	2,4	0,6	2 490	6,0	1,0
Kopp	67	26,6	0,8	128	14,6	0,9	564	17,4	1,4	2 224	3,1	0,8	2 983	6,8	0,9
Vrml	24	15,2	1,9	63	6,0	1,2	600	9,4	1,2	2 885	2,4	0,9	3 572	3,7	1,0
Öreb	195	11,1	1,5	115	3,8	0,9	242	8,8	1,6	625	3,0	0,7	1 177	5,6	1,1
Vstm	60	11,1	0,8	98	5,0	1,1	76	10,8	1,3	528	1,9	0,5	762	3,9	0,8
Upps	14	5,8	0,5	91	5,4	1,0	210	13,0	1,8	458	2,3	0,6	773	5,6	1,1
Sthm	38	4,8	0,6	154	3,9	0,9	42	6,7	1,1	378	2,2	0,5	612	3,1	0,7
Södm	50	7,8	1,3	103	5,3	1,2	42	5,9	1,0	710	2,9	0,9	905	3,6	1,0
Östg	75	13,9	1,8	155	4,4	1,0	172	9,6	1,5	1 545	2,1	0,9	1 947	3,4	1,1
Skbg	109	8,4	0,2	56	3,3	0,5	54	4,3	1,0	912	2,2	0,8	1 131	3,0	1,0
Älvs	21	11,3	0,7	122	3,3	1,0	79	0,6	1,0	1 789	1,9	0,6	2 011	2,2	0,6
Jkpg	59	9,1	1,2	98	3,1	1,1	67	3,8	0,9	2 551	1,4	0,6	2 775	1,7	0,7
Kron	77	5,4	1,4	50	4,4	0,6	94	5,0	0,7	1 721	1,7	0,7	1 942	2,0	0,7
Kalm	181	10,4	2,3	91	3,4	0,8	87	5,4	1,0	1 984	2,0	0,7	2 343	2,8	0,9
Gotl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gtbg	17	8,0	1,3	48	2,1	0,7	17	4,6	1,4	336	1,7	0,3	418	2,1	0,4
Hall	26	4,1	0,8	37	3,7	0,8	22	2,4	0,8	640	1,8	0,5	725	2,0	0,6
Blek	—	—	—	23	3,8	1,5	12	4,6	0,9	580	1,8	0,6	615	1,9	0,7
Kris	29	5,9	0,7	40	2,4	0,8	17	3,3	0,6	532	1,9	0,4	618	2,2	0,5
Malm	5	7,4	0,7	14	3,0	0,4	—	—	—	119	2,0	0,4	138	2,3	0,4
Hela landet	2 112	30,5	1,4	1 779	6,6	0,9	4 615	19,4	1,7	26 861	2,6	0,6	35 367	6,7	1,1
1978/79	1 911	26,6	1,1	1 900	6,2	0,9	4 775	16,9	1,4	21 876	2,7	0,5	30 462	6,6	0,9

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 6.3 Beräknad årlig bruttoavverkning i riket under drivningsåren 1973/74—1979/80
 Calculated annual gross fellings by assortments during the felling seasons
 1973/74—1979/80

Sortiment	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78	1978/79	1979/80 ¹
	Milj m ³ f ub						
Sågtimmer av barrträd ²	28,4	21,1	22,2	21,7	22,1	21,8	21,1
Mässaved av barr- och lövträd	30,0	33,0	28,9	21,4	20,5	21,4	23,6
Brännyved ³	1,2	1,2	1,2	1,3	1,5	1,7	2,0
Övrigt virke ⁴	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Summa nettoavverkning	60,5	56,2	53,2	45,3	45,0	45,8	47,6
i milj m ³ sk ⁵	72,6	67,5	63,8	54,4	54,0	55,0	57,1
Kvarlämnade fällda hela träd ⁶							
milj m ³ sk	3,7	2,1	2,9	1,6	2,6	2,1	..
Bruttoavverkning milj m ³ sk	76,3	69,6	66,7	56,0	56,6	57,1	..

¹ Prognos.² Inkl bjälk-, sparr- och slipersämmen samt fanérvirke.³ Långved, kastved (även för husbehov).⁴ Props, stolpar, kolved, såg-, fanér- och tändsticksvirke av lövträd, träullsved, gruvtimmer, flottningsbom och dylikt samt virke för jordbruket exkl barrsågtimmer.⁵ Omräknad till m³sk, varvid summan m³f ub ökats med 20 %.⁶ Enligt riksskogstaxeringens stubbinventering.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 6.4 Årlig bruttoavverkning med fördelning på landsdelar och trädslag. Avverkningsår 1974/75—1978/79. Samtliga ägoslag. Milj m³sk
 Total gross fellings in million m³sk by species during the felling seasons 1974/75—1978/79 according to the stump enumerations. All land categories

Avverkningsår ¹	Hela landet					Varav			
	Tall	Gran	Löv	Torra + Vindf	Samtl	Norra Norrländ ²	Södra Norrländ ³	Svealand	Götaland
1974/75	14,9	30,9	9,2	2,6	57,6	8,3	12,7	17,2	19,4
1975/76	22,5	44,2	10,8	4,1	81,6	14,1	22,1	23,6	21,8
1976/77	18,9	29,0	5,8	2,0	55,7	11,3	12,1	17,9	14,5
1977/78	15,0	28,4	7,9	2,0	53,4	7,1	11,5	15,0	19,8
1978/79	14,3	26,9	7,1	4,1	52,4	4,9	13,7	16,9	16,8
Periodmedeltal	17,1	31,9	8,2	3,0	60,1	9,1	14,4	18,1	18,5

¹ Avverkningsåret 1978/79 = tiden mellan vegetationsperiodens början 1978 och dess början 1979.² AC och BD län.³ X, Y och Z län.

Källa: SLU, riksskogstaxeringens stubbinventering.

Tabell 6.5 Årlig bruttoavverkning på produktiv skogsmark enligt stubbinsenteringen fördelad på ägarkategori och huggningsart

Total gross fellings on forest land by owner category and fellingtype according to the stump enumerations

Avverkningsår	Ägargrupp	Huggningsart				Summa
		Slutavv	Gallring	Röjning	Övriga	
		Milj m ³ sk				
1974/75	Kronan	7	0	0	1	8
	Övr allm	2	1	0	0	4
	Aktiebolag	10	2	0	0	13
	Privata	16	12	1	4	32
	Samtliga	35	15	1	5	57
1975/76	Kronan	6	1	0	1	7
	Övr allm	2	1	0	0	4
	Aktiebolag	22	3	0	1	26
	Privata	26	12	1	4	43
	Samtliga	56	17	1	6	80
1976/77	Kronan	6	1	0	0	7
	Övr allm	3	1	0	0	4
	Aktiebolag	11	1	0	0	12
	Privata	18	8	0	4	31
	Samtliga	38	11	1	5	55
1977/78	Kronan	4	1	0	1	6
	Övr allm	2	2	0	1	5
	Aktiebolag	12	1	1	1	14
	Privata	13	9	0	4	27
	Samtliga	31	14	1	7	52
1978/79	Kronan	3	1	0	1	5
	Övr allm	1	1	0	0	3
	Aktiebolag	13	1	0	1	16
	Privata	14	7	1	6	27
	Samtliga	32	10	1	8	51

Källa: SLU, riksskogstaxeringens stubbinsentering.

Tabell 6.6 Genomsnittlig årlig avverkning under femårsperioden 1974/75—1978/79, med fördelning på landsdelar och ägargrupper.
Skogsmark. Milj m³sk

Mean annual fellings during the felling seasons 1974/75—1978/79 within regions and ownergroups. Comparison with the period 1969/70—1973/74. Forest land

Landsdel	Ägargrupp			Samtliga
	Allmänna skogar	Aktiebolags-skogar	Privat-skogar	
N Norrland ¹	4,1	1,5	3,3	8,9
S Norrland ²	1,0	7,1	6,4	14,3
Svealand	3,0	5,9	8,9	17,8
Götaland	2,7	1,7	13,6	18,0
Hela landet	10,7	16,2	32,2	59,1
Jämförelse med perioden 1969/70—1973/74 (perioden 1969/70—1973/74 = 100)				
N Norrland ¹	85	150	65	82
S Norrland ²	56	96	102	92
Svealand	79	88	78	81
Götaland	79	100	83	84
Hela landet	78	96	82	85

¹ AC och BD län.

² X, Y och Z län.

Källa: SLU, riksskogstaxeringens stubb inventering.

Tabel 6.7 Skogsmarksareal som varit föremål för slutavverkning, gallring, röjning och övrig avverkning under perioden 1974/75—1978/79 med fördelning på ägarkategorier¹ samt per landsdel för 1978/79
Forest land area subject to final felling, thinning, cleaning or other fellings during the period 1974/75—1978/79 by ownergroup

Landsdel	Slutavverkning				Gallring				Röjning				Övrigt			
	Allm	AB	Priv	Summa	Allm	AB	Priv	Summa	Allm	AB	Priv	Summa	Allm	AB	Priv	Summa
	1 000 ha															
N Norrland ²	20,1	1,7	8,9	30,7	9,6	1,4	10,5	21,5	11,3	15,1	28,3	54,6	28,2	20,8	40,4	89,4
S Norrland ³	1,2	40,8	15,2	57,2	4,3	3,9	8,3	16,5	8,9	14,0	3,0	25,9	8,6	37,2	27,8	73,6
Svealand	9,1	23,6	26,8	59,5	9,5	9,1	42,6	61,2	6,2	13,7	13,8	33,7	15,4	26,1	74,8	116,2
Götaland	5,0	1,5	28,7	35,1	16,4	6,5	67,3	90,2	15,7	1,0	36,3	52,7	15,4	7,7	133,5	156,7
Hela landet	35,3	67,6	79,5	182,5	39,7	21,0	128,6	189,3	42,0	43,6	81,4	167,0	67,6	91,8	276,5	435,9
1977/78	40,9	66,0	78,2	185,2	57,4	21,7	181,9	261,1	58,3	72,5	83,2	213,9	66,2	51,2	179,5	296,9
1976/77	65,8	61,4	117,0	244,4	34,7	17,5	167,7	219,8	33,1	50,6	72,2	155,9	49,6	32,4	183,8	265,7
1975/76	61,1	122,3	166,9	350,4	35,2	48,9	239,8	323,9	39,4	46,3	121,3	207,0	67,1	57,4	212,4	336,8
1974/75	59,1	53,5	113,6	226,1	34,9	35,8	226,7	297,4	35,8	46,5	64,9	147,2	54,4	49,5	222,0	326,0
Periodmedeltal	52,4	74,2	111,0	237,7	40,4	29,0	188,9	258,3	41,7	51,9	84,6	178,2	61,0	56,5	214,8	332,3

¹ Allm = allmänna, AB = aktiebolag, Priv = Privata.

² AC och BD län.

³ X, Y och Z län.

Källa: SLU, riksskogstaxeringen.

Tabell 6.8 Av virkesmätningsföreningarna inmätta kvantiteter¹ och sågtimrets medelvolym säsongerna 1978/79 och 1979/80 samt kvantiteternas procentuella fördelning på olika mätplatstyper säsongen 1979/80
 Total volumes measured by the wood measurement associations and mean volumes of the sawlogs during the felling seasons 1978/79—1979/80. Percentage of total volumes measured along roads, at mills and elsewhere 1979/80

Virkesmätnings-förening	Sågtimmer 1 000 m ³ ub		Massaved 1 000 m ³ ub		Övrigt virke 1 000 m ³ ub		Summa inmätt volym 1 000 m ³ ub		Sågtimmer medelvolym m ³ ub		Volymfördelning på mätplattstyp 1979/80, procent		
	1978/79	1979/80	1978/79	1979/80	1978/79	1979/80	1978/79	1979/80	1978/79	1979/80	Bilväg	Industri	Övriga
Norrbotten ²	1 195	1 179	2 214	2 253	640	623	4 049	4 055	0,159	0,157	0	92	8
Umeå ²	2 329	2 219	2 677	2 680	653	633	5 659	5 532	0,163	0,165	0	92	8
Söndsvall ²	2 109	2 059	3 953	3 754	1 959	1 926	8 021	7 739	0,195	0,194	6	70	24
Ljusnan	2 107	1 869	2 181	1 851	1 287	1 299	5 575	5 019	0,191	0,170	1	99	0
Dalälvarna	2 575	2 385	4 329	4 108	1 475	1 661	8 379	8 154	0,179	0,150	1	99	0
Wermländska ³	3 163	3 110	3 987	3 834	1 097	1 151	8 247	8 095	0,173	0,168	6	89	5
Mellansvenska ³	2 261	2 539	3 580	3 482	1 438	1 432	7 279	7 453	0,186	0,186	6	91	3
Syd ³	4 332	4 282	6 492	6 839	2 395	2 705	13 219	13 826	0,178	0,176	12	84	4
Hela landet	20 071	19 642	29 413	28 801	10 944	11 430	60 428	59 873	—	—	5	88	7

¹ Inkl dubbelmätt volym.

² Enl SDCs omräkningstal.

³ Inkl bemyndigad mätning.

Källa: Virkesmätningsföreningarnas årsredovisningar.

Tabell 6.9 Genomsnittliga¹ kostnader för virkesmätning redovisade av virkesmätningsföreningarna 1979/80 samt genomsnittliga kostnader för virkesredovisning genom Skogsbruks Data-central (SDC) för prisområde 1—2 resp 3—5 under 1979
Average measuring costs by wood measurement associations 1979/80 and average costs for volume calculation and price calculation within price area 1—2 and 3—5 1979

Pris- område	Virkesmätnings- förening	Förvalt- ning	Fältkostnader				Kontroll	Totalt	SDCs genomsnittliga redovisningskostnad 1979
			Uppräk- ning, US- mätning	Trav-/skäpp-/ TS- mätning	Vägning, VS- mätning	Stock- mätning			
1—2	Norrbotten	0,20	0,41	0,71	0,63	3,31	0,09	1,15	Po 1—2 ⁵ 0,41
	Umeå	0,21	0,43	0,79	0,46	3,31	0,10	1,24	
	Sundsvall	0,22	0,29	0,60	0,67	3,12	0,06	1,05	
	Ljusnan	0,21	—	0,82	—	3,70	0,07	1,51	
3—5	Dalälvarna	0,25	⁴ 0,25	0,70	—	2,98	0,07	1,26	Po 3—5 ⁵ 0,58
	Wermländska	0,27	0,10	0,78	—	2,76	0,09	1,80	
	Mellansvenska	0,42	—	0,94	—	2,03	0,12	1,82	
	Syd	0,22	—	1,14	—	3,04	0,10	2,03	

¹ Med genomsnittlig kostnad för mätning avses beträffande förvaltning och kontroll den totala kostnaden dividerad med totalt redovisad volym i m³fub (inkl bemyndigad mätning). Genomsnittliga fältkostnader och genomsnittlig kostnad totalt avser enbart volymer mätta av VMF-avlönad personal.

² Avser enbart US-mätning.

³ Inkl TT- och TTS-mätning.

⁴ Avser UTB-mätning.

⁵ 1978 års siffror var för Po 1—2 0,35 kr/m³f och för Po 3—5 0,52 kr/m³f (siffrorna reviderade).

Källa: Virkesmätningsföreningarnas och SDCs årsredovisningar.

7 Lager och förbrukning av skogsprodukter

7.1 Allmänt

I detta kapitel redovisas bla uppgifter över skogsindustrins råvarulager och dess sammansättning. En stor del av kapitlet ägnas åt skogsindustrins förbrukning av skogsprodukter. Materialet redovisas där så är möjligt med uppdelning på typ av råvara, trädslag samt per län och landsdel för de olika delbranscherna. För sågverkens del ingår preliminära sammanställningar från 1979 års sågverksinventering. I kapitlet finns även en sammanställning över beviljade ansökningar, prövningspliktiga enligt 136 a § byggnadslagen. Kapitel 7 avslutas med en redovisning av resultaten från en undersökning avseende tillvaratagandet av brännved och dyligt på enskild skogsmark.

7.2 Lager av rundvirke och flis

Uppgifter om volymen avverkat eller importerat men ej förbrukat eller exporterat rundvirke (inkl flis för massa- och skivtillverkning) insamlas kvartalsvis av statistiska centralbyrån. Bland uppgiftslämnarna ingår vid resp årsslut alla de större virkesförbrukande industrierna samt ett urval bland de mindre företagen. Vidare ingår tex skogsägareföreningarna och domänverket samt de större skogsägarna i landet. Vid övriga kvartalsslut baseras undersökningen på ett mindre urval bland uppgiftslämnarna. Uppgifterna som redovisas i tabell 7.1 avser lagervolymen vid resp årsslut samt för den senaste åren resp kvartalsslut.

7.3 Förbrukning av rundvirke och biprodukter

Statistik över den industriella förbrukningen av rundvirke, flis och övriga biprodukter sammantälls och publiceras årligen av statistiska

centralbyrån i SOS Industri. Denna statistik omfattar endast arbetsställen med fem eller fler helårssysselsatta personer, varför bla ett större antal mindre sågverk och vissa smärre träindustrier ej omfattas i materialet. Den samlaade förbrukningen vid dessa enheter är emeller tid, trots antalet, av begränsad storlek och kan uppskattas med stöd av tex utförda sågverksinventeringar (den senaste avsåg år 1979).

Samtliga fiber- och skivindustrier ingår i industristatistiken medan övrig industriell förbrukning, som dock är av mycket ringa omfattning, endast delvis innesfattas. I tabellerna 7.4, 7.6 och 7.7 redovisas uppgifter ur industristatistiken avseende förbrukningen.

Sedan några år har skogsindustribranscherna gemensamt via virkesråden årligen insamlat uppgifter om produktions- och förbrukningsvolymer hos skogsindustriföretagen. Materialet som redovisas i tabellerna 7.2 och 7.3 omfattar förbrukningen vid samtliga fiber- och skivindustrier samt sågverk med en årsproduktion större än 1000 m^3 . Småsågverkens förbrukningsvolym, vilken antagits vara densamma som vid sågverksinventeringen 1973, ingår i redovisningen.

Under 1980 har Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för virkeslära, på skogsstyrelsens uppdrag, genomfört en sågverksinventering för att belysa förhållandena inom den svenska sågverksnäringen under 1979. I tabell 7.5 redovisas preliminära uppgifter över barrsågtimmerförbrukningen vid landets samtliga sågverk under 1979.

7.4 Prövning enligt 136 a § byggnadslagen

Som ett led i den fysiska riksplaneringen lade riksdayen i december 1972 fast vissa riktlinjer

för hushållningen med landets mark- och vattentillgångar. I december 1975 beslutade riksdagen att även sådan verksamhet som är av väsentlig betydelse för hushållningen med träfiberråvara skall prövas av regeringen. Bestämmelserna finns införda i 136 a § byggnadslagen. Gällande lydelse av 136 a § återfinns i SFS 1976: 213 med giltighet från och med den 1 juni 1976. I Skogsstatistisk årsbok 1977 redovisar för i vilka fall prövningsskyldighet gäller enligt nämnda lagrum. Här bör tilläggas att regeringen kan särskilt förordna, med hänsyn till hushållningen med träfiberråvara, att annan än skogsindustriell verksamhet kan prövas enligt 136 a § byggnadslagen, tex anläggning för produktion eller förbrukning av träflis för energiframställning.

I fig 7.3 redovisas det ökade behovet av träfiberråvara från ansökningar prövningspliktiga enligt 136 a § byggnadslagen med undantag av sk övergångsärenden. Vid utgången av år 1979 hade regeringen beviljat en ökad förbrukning om 6 272 840 m³f ub träfiberråvara, varav 5 025 500 m³f ub till massaindustrin, 734 350 m³f ub till sågverken och 513 000 m³f ub till fiber- och skivindustrin inklusive övriga förbrukare.

7.5 Brännved och övrigt virke

Under 1980 har skogsstyrelsen i samarbete med skogsvårdsstyrelserna genomfört en stickprovsundersökning bland landets enskilda skogsägare för att belysa tillvarataget av

brännved och dylikt. Stickprovet omfattade 4 975 brukningsenheter med mer än 0,1 ha skogsmark och de bearbetningsbara svaren uppgick till 4 266 st. I tabellerna 7.8 och 7.9 redovisas under 1979 tillvaratagna volymer brännved per län för hela populationen som uppgick till 234 100 brukningsenheter. Uppgifterna redovisas per län samt med procentuell uppdelning på sortiment och avverkningsstyp.

7.6 Källhänvisningar

Skogsbrukets Datacentral, årsredovisningar. Skogsstyrelsen. Eldning med helved och flis 1979. Privatskogsbruket. Jönköping 1980.

Statistiska centralbyrån, rapporter över lager, tillförsel mm.

Statistiska centralbyrån, SOS Industri del 1 och 2.

Sveriges lantbruksuniversitet, inst för virkeslära. 1979 års sågverksinventering, preliminära resultat. Uppsats nr 101.

Virkesråden inom region 1–3, sammanställningar över enkätundersökningar beträffande virkesförbrukning mm.

Övriga källor:

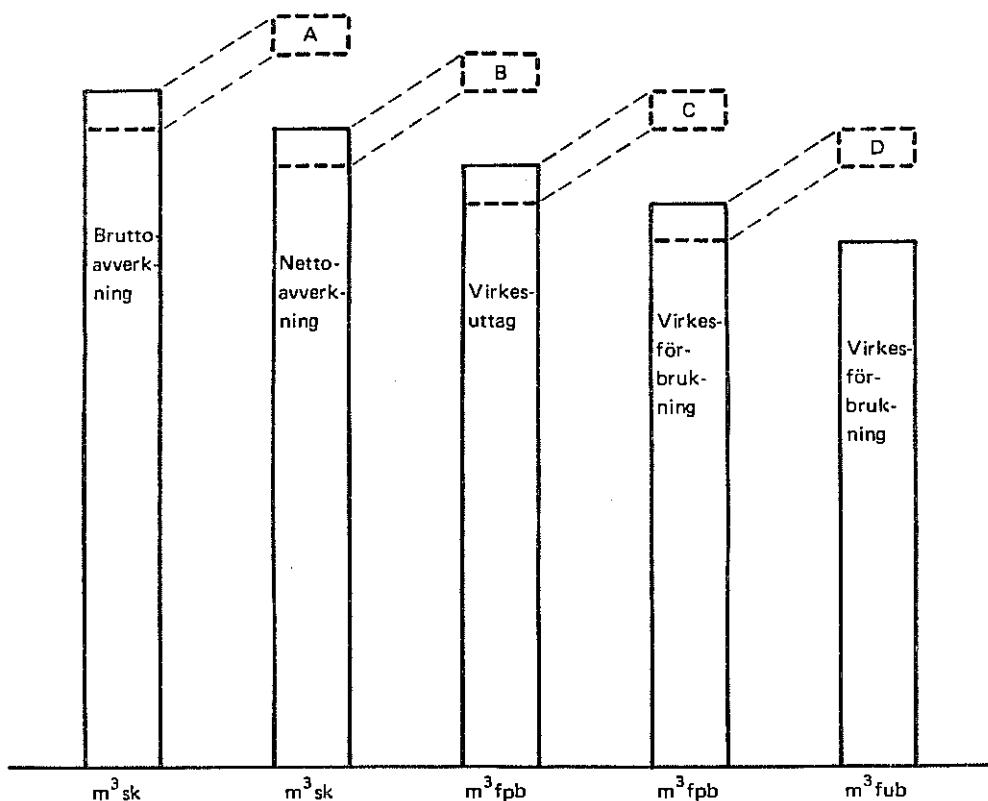
Bostadsdepartementet, F-enheten, 103 33 Stockholm.

Riksskogstaxeringen, Sveriges lantbruksuniversitet, inst för skogstaxering, 901 83 Umeå. Redovisningar från stubbainventeringarna.

Figur 7.1

Sambandet mellan begreppen bruttoavverkning, nettoavverkning och virkesuttag. (Principskiss)

The relation between the terms gross felling, net felling and removal

A = Kvarlämnade fällda hela träd

B = Kvarlämnade ej gagnvirkesdugliga stamdelar, t ex toppar, lump

C = Transportförluster, lagerförluster o dyl

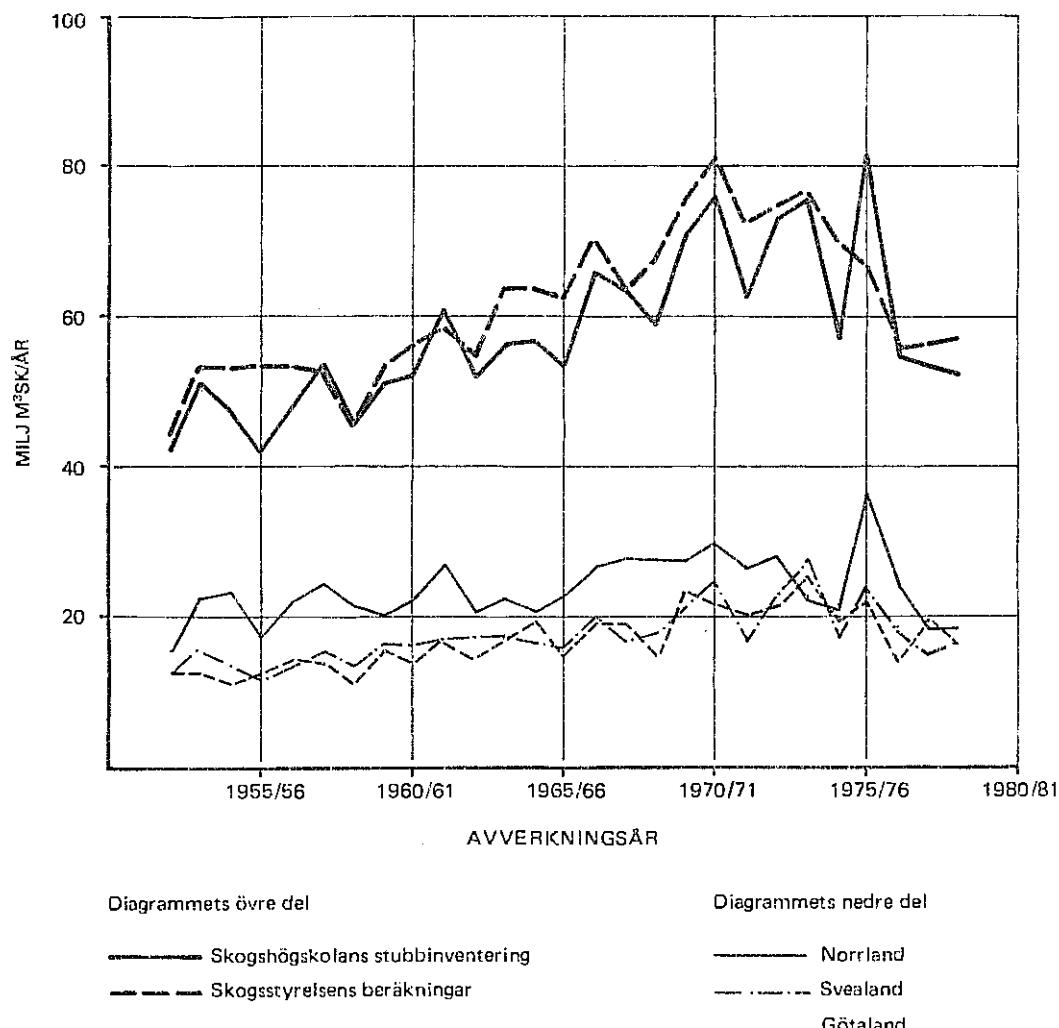
D = Bark

Källa: Skogsstyrelsen

Figur 7.2

Årlig bruttoavverkning enligt riksskogstaxeringens stubbinventering med fördelning på landsdelar samt av skogsstyrelsen beräknad nettoavverkning (virkesuttag) med tillägg för kvarlämnade fällda hela träd (rullande 5-årsmedeltal) enligt stubbinveteringen.

Annual fellings according to the stump enumerations, the whole country and per part of the country. Annual removals, calculated at the National Board of Forestry, added with felled but not removed volumes.

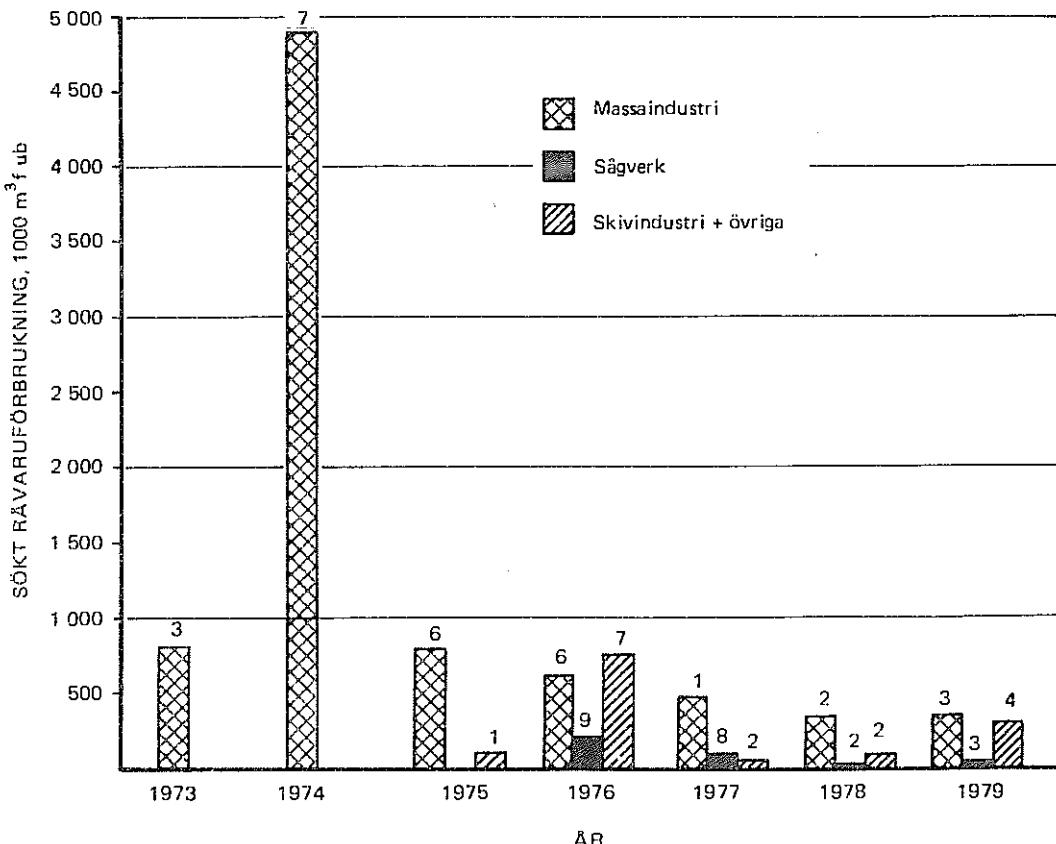

Källa: Sveriges lantbruksuniversitet samt skogsstyrelsen

Figur 7.3

Ansökningar enligt 136 a § byggnadslagen om ökat behov av träfiberråvara, fördelat på massa-industri, sågverk och skivindustri, 1973–1979. Siffrorna anger antalet ansökningar.

Applications according to 136 a § the Building Act concerning increased need of wood fibre, divided into pulp mills, sawmills and board mills, in 1973–1979. The figures stands for the number of applications.

Källa: Skogsstyrelsen

Tabell 7.1 Lager av massaved, flis och barrsågtimmer vid årsslut respektive kvartalsslut
 Inventories of pulpwood, chips and coniferous sawlogs at the end of the year
 resp the quarter

År, kvartal	Massaved				Flis	Summa massa- ved o flis	Barrsåg- timmer	Summa massaved, flis o barr- sågtimmer
	Fur	Gran	Annan	Summa				
1 000 m ³ f ub								
1955	6 812	12 051	..	18 863	4 451	23 314
1960	8 305	9 855	1 578	19 738	2 926	22 664
1965	6 959	9 768	2 892	19 619	3 912	23 531
1970	6 067	5 711	2 056	13 834	1 054	14 888	4 576	19 464
1975	5 595	5 696	4 098	15 389	1 993	17 382	3 572	20 954
1976 I	5 870	6 366	4 333	16 569	1 893	18 462	4 583	23 045
II	6 874	6 991	5 091	18 956	1 850	20 806	4 717	25 523
III	7 124	6 594	5 379	19 097	1 887	20 984	4 238	25 222
IV	6 330	5 965	5 296	17 591	1 845	19 436	3 927	23 363
1977 I	5 950	5 849	5 234	17 033	1 863	18 896	4 812	23 708
II	6 160	6 068	4 839	17 067	2 031	19 098	5 399	24 497
III	7 367	5 559	4 700	17 626	1 767	19 393	4 838	24 231
IV	6 663	5 290	4 142	16 095	2 058	18 153	4 405	22 558
1978 I	6 664	5 787	4 030	16 481	1 543	18 024	5 453	23 477
II	6 865	5 662	3 789	16 316	1 576	17 892	5 480	23 372
III	6 567	4 941	3 671	15 179	1 277	16 456	4 536	20 992
IV	5 106	4 020	3 094	12 220	1 223	13 443	4 174	17 617
1979 I	3 938	3 808	2 804	10 550	1 161	11 711	4 994	16 705
II	4 075	3 726	2 517	10 318	1 529	11 847	4 973	16 820
III	3 528	2 711	1 773	8 012	1 205	9 217	4 142	13 359
IV	2 891	2 112	1 771	6 774	1 118	7 892	3 525	11 417
1980 I	2 419	2 133	1 731	6 283	917	7 200	4 277	11 477
II	2 898	2 328	1 719	6 945	1 155	8 100	4 042	12 142
III	2 124	1 542	1 722	5 388	748	6 136	3 343	9 479

Källa: Statistiska centralbyrån.

Tabell 7.2 Skogsindustrins virkesförbrukning 1974—1979 enligt Virkesråden
 Industrial consumption of wood raw-material 1974—1979

Bransch	1974	1975	1976	1977	1978	1979	Medeltal för perioden 1975—1979		
							Hela landet	Varav från region	1
Milj m ³ f ub									
Plywoodindustrin	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1
Sågverksindustrin	28,3	21,7	23,1	22,2	23,0	23,2	22,6	5,1	5,3
Massa- och pappersindustrin	39,7	35,0	34,1	31,0	33,2	35,7	33,8	11,5	9,1
Träfiberskiveindustrin	1,7	1,3	1,4	1,2	1,2	1,1	1,2	0,4	0,6
Spånskiveindustrin	1,4	1,4	1,4	1,6	1,7	1,7	1,5	0,2	0,2
Biprodkuter från sågverks- industrin förbrukade i massa-, träfiberskive- och spånskive- industrin . . .	10,4	8,0	10,0	9,4	9,2	9,9	9,2	2,3	2,3
Skogsindustrins virkesför- brukning, summa	61,0	51,7	50,3	46,9	50,2	52,1	50,2	15,0	13,0
									22,2

Källa: Virkesråden region 1—3.

Tabell 7.3 Skogsindustrins rundvirkesförbrukning milj m³f ub
Industrial consumption of roundwood

Område	Tall		Gran		Löv		Summa rundvirke		
	1978		1979		1978		1979		
							varav björk		
	1978	1979	1978	1979	1978	1979	1978	1979	
Region 1	6,6	6,4	7,1	7,8	1,7	1,8	1,2	15,4	16,0
Region 2	6,1	6,1	4,9	5,7	1,1	1,1	0,9	12,1	12,9
Region 3	7,6	9,2	10,4	10,6	2,8	3,1	2,9	20,8	22,9
Hela landet	20,3	21,7	22,4	24,1	5,6	6,0	5,0	48,3	51,8
Procent	42,0	41,9	46,4	46,5	11,6	11,6	9,7	100,0	100,0

Källa: Virkesråden region 1—3.

Tabell 7.4 Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke åren 1974—1979
Yearly consumption of roundwood by forest industries in 1974—1979

Anm: redovisningen omfattar samtliga i den officiella, årliga industristatistiken ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). Only enterprises which usually have at least five workers engaged

Industrigren och sortiment	1974	1975	1976	1977	1978	1979
	1 000 m ³ f ub					
Trävaruindustri						
Sågtimmer och fanérstock fördelat på trädslag	³ 26 857	⁴ 21 082	⁵ 22 126	⁶ 21 942	⁷ 22 430	..
furū	11 842	9 116	9 702	9 384	9 571	..
gran	14 267	11 051	11 624	11 307	11 602	..
lövträd ¹	311	485	267	276	284	..
Varav:						
Fanér- och plywoodindustri fördelat på trädslag	337	311	297	341	327	..
furū	115	97	95	131	123	..
gran	166	180	164	165	158	..
lövträd ¹	56	34	38	45	46	..
Wallboardindustri ²						
Massaved fördelat på trädslag	118	160	174	114	94	114
furū	21	21	9	21	5	4
gran	6	3	5	7	4	4
lövträd	—	3	1	—	3	6
ej spec	91	133	159	87	82	100
Massaindustri ²						
Massaved fördelat på trädslag	31 594	27 396	26 400	22 951	24 674	27 335
furū	13 311	12 123	11 553	9 251	10 035	10 982
gran	13 598	11 341	11 029	9 388	10 086	11 298
asp	—	1	2	7	6	14
björk	4 342	3 657	3 541	4 054	4 230	4 666
ej spec	343	274	275	251	317	375

¹ Inkl importerat utomnordiskt lövträd.

² Förbrukning av sågverksavfall redovisas i textavdelningen.

³ Inkluderar 437 000 m³f ub "massaved till försägning" utan uppdelning på trädslag.

⁴ Inkluderar 430 400 m³f ub "massaved till försägning" utan uppdelning på trädslag.

⁵ Inkluderar 532 700 m³f ub "massaved till försägning" utan uppdelning på trädslag.

⁶ Inkluderar 974 700 m³f ub "massaved till försägning" utan uppdelning på trädslag.

⁷ Inkluderar 973 500 m³f ub "massaved till försägning" utan uppdelning på trädslag.

Källa: SCB, Enheten för industristatistik.

Tabell 7.5 Förbrukning av barrsågtimmer med fördelning på län samt storleksklasser enligt 1979 års sågverksinventering
Consumption of coniferous saw-logs in 1979

Län	Storleksklass 1 000 m ³ årsproduktion 1979									Summa
	0,1— 1 000 m ³ ub	0,1— 1 000 m ³ ub	1— 1 000 m ³ ub	2— 1 000 m ³ ub	5— 1 000 m ³ ub	10— 1 000 m ³ ub	25— 1 000 m ³ ub	50— 1 000 m ³ ub	100— 1 000 m ³ ub	
Nbtn	6,3	37,1	2,0	23,4	93,4	348,9	227,5	291,0	517,1	1 546,7
Vbtn	6,7	38,3	8,4	59,7	84,4	442,3	711,1	483,0	—	1 833,9
Jmtl	8,2	24,7	8,5	33,2	57,8	236,8	164,0	—	—	533,2
Vnrl	4,4	17,6	3,8	41,8	79,5	179,4	299,7	435,8	443,0	1 505,0
Gävt	3,2	12,8	7,6	11,6	107,2	226,1	75,0	730,5	1 336,3	2 510,3
Kopp	3,5	12,8	16,7	57,6	95,6	402,0	440,8	404,9	—	1 433,9
Vrml	3,7	15,2	7,4	44,5	45,0	324,5	412,3	—	833,8	1 686,4
Öreb	1,9	11,6	11,2	14,9	18,4	18,3	66,0	426,0	460,9	1 029,2
Vstm	1,1	4,3	—	27,2	13,4	35,8	45,9	287,5	215,9	631,1
Upps	2,3	16,3	1,9	—	18,5	50,5	77,8	163,0	341,8	672,1
Sthm	2,6	6,1	—	13,2	28,9	—	—	—	—	50,8
Södm	2,5	7,4	—	12,3	28,8	122,4	126,3	253,5	—	553,2
Östg	5,0	16,0	3,0	—	76,2	295,1	69,5	168,8	306,7	940,3
Skbg	1,5	19,5	3,8	9,8	53,3	81,9	238,4	136,6	—	544,8
Älvs	3,1	47,3	10,6	89,9	39,7	256,6	187,9	274,8	272,1	1 182,0
Jkpg	3,7	34,7	28,8	58,0	244,0	490,6	644,5	—	—	1 504,3
Kron	0,9	10,3	9,3	52,9	126,0	368,0	195,0	69,5	—	831,9
Kalm	1,1	14,3	16,1	56,0	132,6	527,9	557,6	—	214,0	1 519,6
Gotl	2,4	18,0	5,1	—	—	41,6	—	—	—	67,1
Gtbg	2,2	13,8	—	4,6	—	35,4	—	—	—	56,0
Hall	2,7	20,5	3,0	35,5	51,3	232,4	40,1	—	220,2	605,7
Blek	0,7	6,5	3,3	3,7	—	136,3	172,5	—	—	323,0
Kris	1,5	7,7	22,2	59,4	88,3	243,5	—	—	—	422,6
Malm	0,3	3,3	1,3	11,8	18,5	22,8	—	—	—	58,1
Hela landet	71,4	416,2	174,0	721,1	1 500,8	5 119,1	4 752,1	4 124,8	5 161,8	22 041,3

Källa: SLU, inst för virkeslära, Uppsats nr 101.

Tabell 7.6 Förbrukning av vedråvara i massa- och pappersindustrier 1965—1979
Consumption of wood raw-material in pulp- and papermills 1965—1979

År	Rundvirke			Biprodukter				Totalt
	Barr	Löv	Summa	Sågverksflis	Ribb- och bakaved	Annat och ej spec	Summa	
1 000 m ³ f ub								
1965	21 739	4 197	25 936	3 116	295	14	3 425	29 361
1970	24 425	3 865	28 290	5 603	120	216	5 939	34 229
1971	22 581	3 513	26 094	6 804	103	245	7 152	33 246
1972	23 199	3 746	26 945	7 531	152	229	7 912	34 857
1973	26 683	4 215	30 898	8 412	145	291	8 848	39 746
1974	27 253	4 342	31 595	8 464	21	282	8 767	40 362
1975	23 737	3 657	27 394	7 234	9	236	7 479	34 873
1976	22 856	3 543	26 399	7 828	7	264	8 099	34 498
1977	18 890	4 061	22 951	8 096	7	257	8 360	31 311
1978	20 438	4 236	24 674	9 038	6	225	9 269	33 943
1979	22 655	4 680	27 335	8 849	0	228	9 077	36 412

Källa: SCB.

Tabell 7.7 Förbrukning av vedråvara vid träfiberskiveindustrin 1970—1979
Consumption of wood raw-material in wallboard factories 1970—1979

År	Rundvirke				Biprodukter				Totalt
	Barr	Löv	Ej spec	Summa	Sågverksflis	Ribb- och bakaved	Annat och ej spec	Summa	
1 000 m ³ f ub									
1970	198	3	148	349	726	187	685	1 598	1 947
1971	147	1	113	261	672	164	740	1 576	1 837
1972	83	7	123	213	650	170	804	1 624	1 837
1973	35	8	65	108	702	178	830	1 710	1 818
1974	27	0	91	118	627	205	828	1 660	1 778
1975	24	3	133	160	514	126	613	1 253	1 413
1976	14	1	159	174	514	139	685	1 338	1 512
1977	28	0	87	115	424	134	641	1 199	1 314
1978	9	3	82	94	423	154	588	1 165	1 259
1979	8	6	100	114	404	131	579	1 114	1 228

Källa: SCB.

Tabell 7.8 Brännved, tillveratagen på enskild skogsmark under 1979, per län och sortiment
Fuelwood, collected on private forest land in 1979 per county and assortment

Län	Grenar	Toppar, lump och stubbar	Klena träd som ej ger massaved	Annan stamved	Summa volym	Därav barrved
	Procent				1 000 m ³ f pb	Procent
Nbnn	1,1	12,0	66,3	20,6	128,7	25
Vbnn	2,1	12,8	65,2	19,9	174,6	26
Jmtl	1,4	13,7	60,4	24,5	85,5	43
Vnrl	1,5	10,7	66,4	21,4	105,3	35
Gävl	0,6	18,9	68,6	11,9	116,9	31
Kopp	2,7	23,5	60,4	13,4	195,2	42
Vrml	0,7	18,3	62,7	18,3	167,3	27
Öreb	6,6	24,2	58,2	11,0	89,3	36
Vstm	6,9	28,2	48,9	16,0	49,3	40
Upps	10,5	17,5	44,8	27,2	51,4	39
Sthm	12,3	29,7	37,4	20,6	28,9	33
Södm	9,4	20,0	52,5	18,1	41,3	48
Östg	15,4	20,5	51,9	12,2	71,9	32
Skbg	9,6	21,2	54,8	14,4	114,8	45
Älvs	3,1	20,1	54,7	22,1	183,1	28
Jkpg	6,3	30,7	55,2	7,8	192,2	36
Kron	7,9	21,7	53,3	17,1	132,6	42
Kalm	7,1	24,4	50,0	18,5	125,0	30
Gotl	21,1	29,4	31,4	18,1	54,2	83
Gtbg	8,7	15,7	57,5	18,1	64,9	32
Hall	6,9	27,1	41,7	24,3	86,2	34
Blek	6,2	22,9	46,0	24,9	53,4	19
Kris	12,0	24,1	47,4	16,5	65,3	16
Malm	11,5	23,6	46,0	18,9	12,6	11
Hela landet	5,2	20,6	56,8	17,4	2 387,7	34

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 7.9 Brännved, tillvaratagen på enskild skogsmark under 1979, per län och avverknings-typ
Fuelwood, collected on private forest land in 1979 per county and felling type

Län	Röjning och hygges- rensning	Gallring	Slutav- verkning	Dikes- och hagmarks- rensning	Övrigt	Summa volym
	Procent					1 000 m ³ fpb
Nbtn	54,9	23,1	3,3	9,9	8,8	128,7
Vbtn	49,4	26,6	6,3	13,9	3,8	174,6
Jmtl	46,7	25,0	5,0	16,7	6,6	85,5
Vnrl	47,2	31,9	2,8	13,9	4,2	105,3
Gävl	27,9	29,8	3,8	35,6	2,9	116,9
Kopp	30,0	32,5	8,8	25,0	3,7	195,2
Vrml	45,9	22,4	2,3	27,1	2,3	167,2
Öreb	11,7	53,2	3,9	27,3	3,9	89,3
Vstm	18,1	42,2	9,5	23,3	6,9	49,3
Upps	25,7	49,5	5,0	14,8	5,0	51,4
Sthm	18,1	49,4	3,6	20,5	8,4	28,9
Södm	28,4	46,8	2,8	15,6	6,4	41,3
Östg	25,5	39,8	6,1	26,5	2,0	71,9
Skbg	39,1	33,7	9,8	14,1	3,3	114,8
Älvs	23,8	53,5	1,0	17,8	3,9	183,1
Jkpg	24,7	44,2	4,5	22,1	4,5	192,2
Kron	31,3	44,6	6,2	15,2	2,7	132,6
Kalm	30,0	32,5	5,0	30,0	2,5	125,0
Gotl	28,4	41,8	15,7	11,0	3,1	54,2
Gtbg	31,3	28,1	4,1	34,4	2,1	64,9
Hall	34,8	42,4	5,4	16,3	1,1	86,2
Blek	30,1	38,9	7,1	23,0	0,9	53,4
Kris	33,3	51,4	1,4	13,9	0,0	65,3
Malm	19,6	58,8	3,9	17,6	0,0	12,6
Hela landet	33,7	36,8	5,3	20,0	4,2	2 387,7

Källa: Skogsstyrelsen.

8 Virkestransporter

8.1 Flottningen i allmänna flottleder

Flottningen i allmänna flottleder ombesörjs av flottningsföreningar och regleras genom lagen från den 19 juli 1919.

Varje flottande – bolag, förening eller enskild person – är medlem i den flottningsförening eller de flottningsföreningar inom vilkas verksamhetsområde deras gods flottas.

För de tre nordliga föreningarna rapporteras att väderbetingelserna varit gynnsamma. Dock hade Ångermanälven en period med högvattenläge vilket ledde till virkesbrist vid Sandslåns skilje eftersom vattenhastigheterna upp-

ströms vissa kraftverk resulterade i att regelringsföretaget ej hade nödig kontroll för att flottningen skulle kunna bedrivas med tillfredsställande säkerhet.

Klarälvens flottningsförening rapporterar i stort normal flottning. Vattenföringen har i genomsnitt varit den högsta under hela 1970-talet. Tillgången på fullgod arbetskraft har varit otillsädd för Umeå flottningsföreningens del.

Detaljerad redovisning finns i SCBs Statistiska meddelande Serie T.

Faktaruta: Flottning

Från 1978 upphörande flottleder
Flottning första gången i Kalix älv
Flottning första gången i Lule älv

Flottledernas sammanlagda längd
1959 32 756 km
1969 23 698 km
1979 5 895 km

Flottad kvantitet
1959 9,5 milj m³f
1969 6,0 milj m³f
1979 1,5 milj m³f

Antal sysselsatta arbetare i
flottningsarbete
1959 11 842
1969 787
1979 133

Arbetsproduktivitet m³f ub/
dagsverke
1959 16
1969 33
1979 59

Kalix, Lule och Öre älvar
1700-talets senare hälft
1800-talets mitt (4-årig flottning)

I förhållande till föregående år
– 412 km
± 0 km
– 90 km

I förhållande till föregående år
– 2,6 milj m³f
– 0,1 milj m³f
± 0 milj m³f

I förhållande till föregående år
+3 721
– 883
– 26

8.2 Järnvägstransporter

Transporter av rundvirke med järnväg har under den senaste tioårs-perioden ökat i omfattning bland annat till följd av en minskad älvdrottning. På flera håll i landet har utvecklats särskilda omlastningsterminaler till vilka rundvirket transporteras på lastbil för vidare befordran med järnvägvagn.

En betydande del av skogsindustrins produkter och biprodukter transporteras på järnväg, vilket bla framgår av tabell 8.3 och figur 8.1.

8.3 Lastbilstransporter och skogsbilvägar

8.3.1 Lastbilstransporter

Statistiska centralbyrån har alltsedan ingången av år 1972 redovisat kvartals- och årsvisa oversikter över "Varutransporter med lastbil". Statistiken bygger på kvartalsvisa stratifierade urvalsundersökningar.

I figur 8.1 redovisas transportarbete utfört vid lastbilstransport av rundvirke. Värdena har framräknats genom att de årliga avverkningskvantiteterna har multiplicerats med medeltransportlängden.

Från år 1965 till 1972 har ej funnits möjlighet att erhålla värden på transportarbetet enär statistiken vid denna tid ej upptog delgruppen rundvirke.

I tabellerna 8.4–8.6 redovisas uppgifter över lastbilstransport av rundvirke och skogsindustriprodukter under 1979 samt under de senaste åren.

8.3.2 Skogsbilvägar

Genom en omvägning av uppgiftsinsamlingen redovisas för 1979 skogsbilvägar byggda utan statsbidrag på ägarkategorier medan skogsbilvägar byggda med statsbidrag endast anges för samtliga ägarkategorier tillsammans.

Under 1979 färdigbyggdes 2933 km skogsbilvägar, vilket redovisas i tabell 8.7.

Skogsbilvägnätets samlade längd och dess fördelning på olika väg- och bärighetsklasser redovisas i Skogsstatistisk årsbok 1972.

Skogsvårdsstyrelserna slutavsynade under budgetåret 1979/80 340 st bidragsbeviljade skogsvägföretag med en sammanlagd längd av 1088 km. Totalkostnaden för ifrågavarande vägbyggnad uppgick till ca 61 milj kr varav bidrag utgick med ca 41 milj kr. I kapitel 15 behandlas det statliga stödet till skogsbruket utförligare och i tabell 15.9 redovisas bidragsbeviljade (icke slutavsynade) skogsvägbyggnadsföretag för budgetåret 1979/80 fördelat på olika typer av anslag.

8.4 Inrikes fartygstransporter

Under 1979 transporterades i inrikes fraktfart runt 53 000 ton rundvirke och sågad vara enligt statistiska centralbyråns hamnstatistik för inrikes varutrafik.

Någon särredovisning av sågtimmer och massaved förekommer ej.

8.5 Havsfloppning

Enligt statistiska centralbyråns sjöfartsstatistik hade år 1979 omkring 3,2 milj m³f rundvirke transporterats i timmerfloss till industri eller annan mottagningsplats, vilket är en minskning med ca 4 % jämfört med föregående år. Av dessa 3,2 milj m³f hade inget transporterats till utlandet. Från Finland flöddes 254 000 m³f till främst hamnar längs Norrlandskusten.

Transporternas fördelning mellan olika grupper av transportområden framgår av figur 8.2 och transportarbetet framgår av figur 8.1.

8.6 Källhänvisningar

Flottningsföreningarna, årsredogörelser.

Skogsbrukets motortransportkommitté, utredningar.

Statens järnvägar, verksamhetsredovisningar.

Statistiska centralbyrån, allmän månadsstatistik.

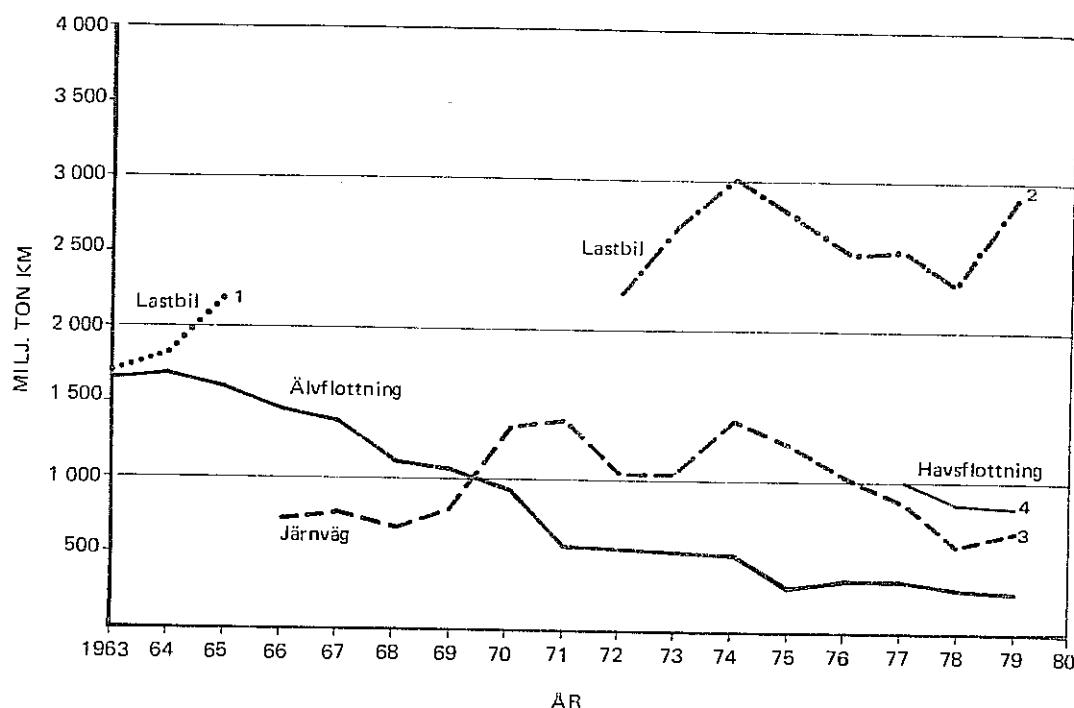
Statistiska centralbyrån, SOS Industri del 1 och 2.

Statistiska centralbyrån, sjöfartsstatistik.

Statistiska centralbyrån, varutransporter med lastbil, SM T.

Figur 8.1

Utfört transportarbete vid rundvirkestransporter med lastbil, järnväg, älvflottnings och havsfottnings
Transport of roundwood by lorries, railroad, riverfloating and seafloating, performed ton-km

¹ Källa: Skogsbrukets motortransportkommitté

² Källa: SCB SM T Varutransporter med lastbil

³ Källa: Statens Järnvägar, ekonomiavdelningen

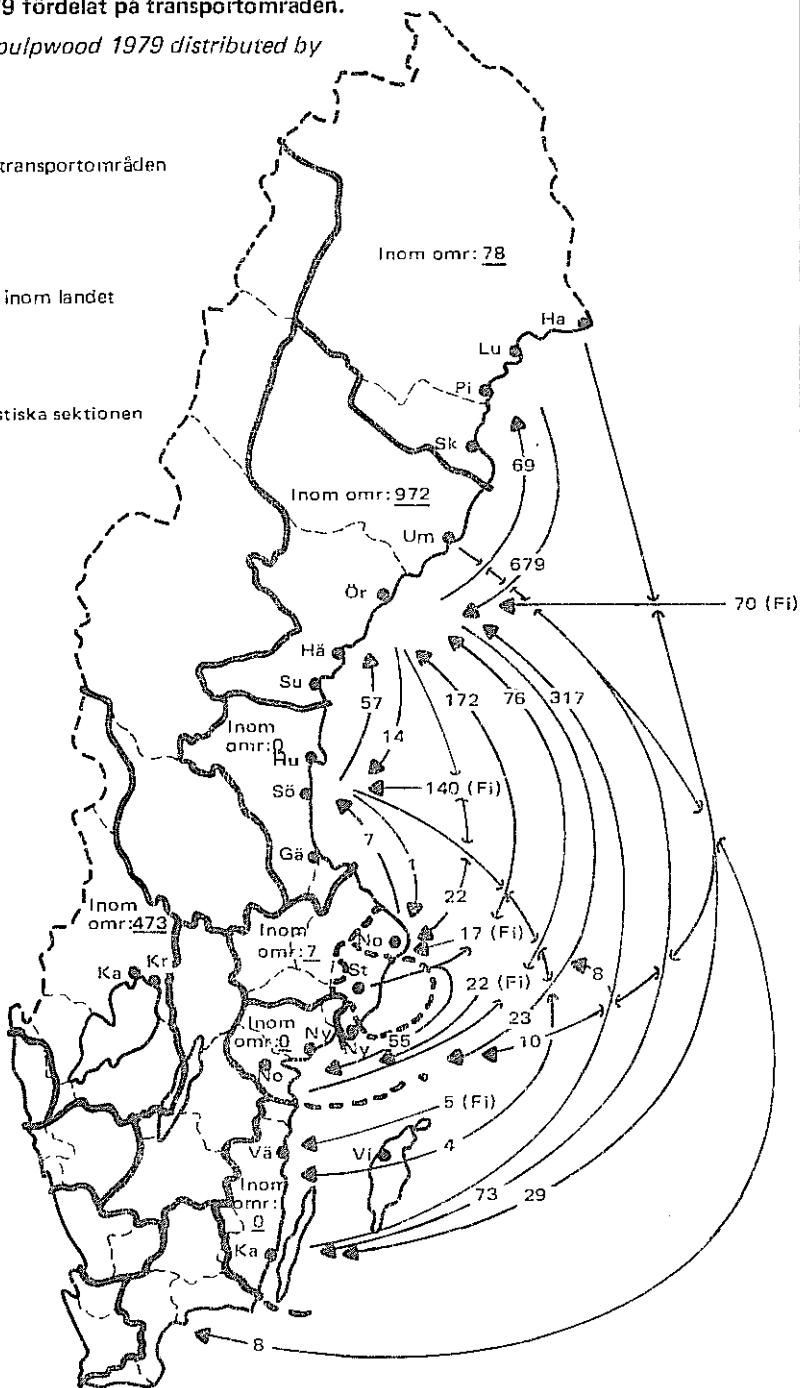
⁴ Källa: SCB SM T Godstransporter: inrikes sjöfart

Figur 8.2**Havsflostat virke 1979 fördelat på transportområden.****Sea-floated logs and pulpwood 1979 distributed by transportarea.**

— Gräns för tulltransportområden
- - - Länsgräns

Enhet: 1000 m³fTotalt: 3 154 000 m³f inom landetExport: 0 m³fImport: 254 000 m³f

Källa: SCB Sjöfartsstatistiska sektionen

Tabell 8.1 Flottledernas längd samt tillsläppt och redovisat flottgods under 1979
Length of floating channels, wood admitted and accounted for during 1979

Vattendomstols- och fodområde	Flottlederna		Under året tillsläppt flottgods	Sortimentsfördelning av redovisat flottgods			Kvar- liggande i flott- lederna	
	Total längd	Under året tra- fikerad längd		Såg- timmer ¹	Gran- massa- ved	Tall- massa- ved		
	Km		1 000 m ³ f ub					
Luleå tingsrätt	1 474	210	185	76	41	69	186	—
Kalix älv	537	—	—	—	—	—	—	—
Lule älv	319	—	—	—	—	—	—	—
Pite älv	618	210	185	76	41	69	186	—
Umebygdens tingsrätt	1 159	414	289	146	105	33	284	—
Ume älv	1 159	414	289	146	105	33	284	—
Jämtbygdens tingsrätt	1 580	944	696	112	481	65	658	5
Ångermanälven	1 580	944	696	112	481	65	658	5
Vänersborgs tingsrätt	1 682	487	352	45	165	142	352	—
Klarälven ²	1 093	487	352	45	165	142	352	—
Norsälven	526	—	—	—	—	—	—	—
Övriga	63	—	—	—	—	—	—	—
Hela landet 1979	5 895	2 055	1 522	379	792	309	1 480	5
Hela landet 1978	5 985	2 455	1 581	431	760	340	1 531	—
Hela landet 1977	6 200	2 945	1 961	470	1 119	462	2 051	2
Hela landet 1976	6 200	3 147	2 371	527	1 245	459	2 269	194
Hela landet 1975	6 936	3 372	2 097	418	1 010	467	1 953	77

¹ Fanér och plywood ingår.

² 28 % av virkesmängden härrör från norskt område.

Källa: Flottningsföreningarnas årsredogörelser.

Tabell 8.2 Medelflottningslängd, transportarbete, kostnader och personalförhållanden under 1979
Average floating distance, transport work, costs and personnel in 1979

Vattendomstols- och flodområde	Medel-flo- ttnings- längd Km	Transport- arbete ¹ 1 000 tonkm	Kostnader (fottning o sortering)		Summa kost- nader Öre/ ton	Antal årsarbetare ² Förvalt- nings- personal Summa			
			Totalt Flott- ning	Varav Skilj- ning			Förvalt- nings- personal I flo- ttnings- arbete		
			Öre/ tonkm	Öre/ ton			Summa I flo- ttnings- arbete		
Luleå tingsrätt	131	23 485	13,7	8,5	677	4 217	7,0	34,3	13,1
Kalix älv	—	—	—	—	—	555	—	4,0	—
Lule älv	—	—	—	—	—	181	1,0	2,9	—
Pite älv	131	23 485	13,7	8,5	677	3 481	6,0	27,4	13,1
Umebygdens tingsrätt	202	56 479	7,8	4,3	720	5 033	7,9	48,5	21,7
Ume älv	202	56 479	7,8	4,3	720	5 033	7,9	48,5	21,7
Jämtbygdens tingsrätt	214	136 248	12,4	7,2	1 031	17 092	19,0	171,0	79,0
Ångermanälven	214	136 248	12,4	7,2	1 031	17 092	19,0	171,0	79,0
Vänersborgs tingsrätt	161	54 818	8,9	3,8	810	14 815	14,1	83,3	19,6
Klarälven	161	54 818	8,9	3,8	810	14 815	14,1	83,3	19,6
Norsälven ³	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela landet 1979	184	271 030	10,8	6,1	874	41 157	48,0	337,1	133,4
Hela landet 1978	190	291 858	10,3	6,0	815	41 169	58,8	374,1	158,6
Hela landet 1977	194	356 753	11,2	6,7	772	51 445	68,4	493,7	229,0
Hela landet 1976	146	355 968	10,7	5,5	608	48 285	73,6	515,5	247,5
Hela landet 1975	142	291 094	11,2	7,1	589	41 754	73,5	505,1	254,6

¹ 0,85 ton = 1 m³f.

² Den totala arbetstiden har här omräknats till årsarbetare enligt riksförsäkringsverkets normer.

³ Administreras av Klarälvens flottningsförening.

⁴ Här i ingår hantering av spillvirke i Vänern.

Källa: Flottningsföreningarnas årsredogörelser.

Tabell 8.3 Järnvägstransport av rundvirke och skogsindustriprodukter 1970—1979
 Railroad transportation of roundwood and forest industry products 1970—1979

År	Rundvirke			Sågade trä- varor	Trä- avfall, flis	Övr trä- varor	Trä- fiber- plattor	Snickeri- varor och andra trä- fabrikat	Summa	Pappers- massa	Papper och papp
	Vikt	Trans- port- arbete	Medel- trans- port- längd								
	1 000 ton	Milj tonkm	Km	1 000 ton							
1970	4 983	1 331,8	267	1 690	110	..	332	171	2 309	1 783	2 422
1971	4 868	1 343,7	276
1972	4 415	1 035,5	235	1 896	93	..	329	178	2 498	1 744	2 336
1973	4 612	1 014,5	220	2 128	86	..	372	205	2 792	2 156	2 690
1974	5 291	1 407,1	266	1 926	118	..	382	272	2 699	2 417	2 934
1975	4 436	1 249,6	284	1 168	308	..	258	252	1 988	1 482	2 024
1976	3 888	1 036,3	266	1 524	514	..	394	275	2 569	1 602	2 406
1977	3 298	867,9	263	1 318	619	..	396	311	2 644	1 746	2 501
1978	2 766	570,1	206	1 387	582	307	375	237	2 888	1 972	2 756
1979	3 051	665,9	218	1 599	607	428	336	249	3 219	1 988	3 084

Källa: Statens järnvägar.

Tabell 8.4 Rundvirke transporterat med lastbil år 1979
Roundwood transported by lorries 1979

Mått på lastbils-transporter	Totalt	Därav i procent på transportavståndsklasser Km						
		0—9	10—24	25—49	50—99	100—149	150—299	300—
Rundvirke 1 000 ton	36 227	6	14	20	30	15	14	1
Varav i yrkesmässig trafik	32 244	5	13	20	31	16	14	1
Transportarbete milj tonkm	2 898	—	3	9	26	22	35	4
Varav i yrkesmässig trafik	2 679	—	3	9	26	22	35	4
Erhållna fraktintäkter för den yrkesmässiga trafiken milj kr	682,4	2	6	14	29	20	26	3

Källa: SOS, SM T 1980: 2.3 jämt motsvarande äldre meddelanden.

Tabell 8.5 Transporter av skogs- och skogsindustriprodukter med lastbil 1974—1979
Transportation of forest and forest industry products by lorries 1974—1979

Produkt	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1974	1975	1976	1977	1978	1979
	1 000 ton						Milj tonkm					
Trävaror o dyl	53 359	49 444	39 761	39 409	36 889	43 635	3 612	3 330	3 059	3 036	2 814	3 634
Varav:												
Rundvirke	44 437	41 372	32 761	33 152	29 696	36 227	3 013	2 820	2 472	2 490	2 305	2 898
Sågade och hyvlade trävaror	5 301	4 316	4 625	5 328	511	506	458	671
Pappersmassa och pappersavfall	1 986	1 409	3 249	2 141	2 026	3 400	159	115	179	166	218	302
Papper, papp och varor därav	4 933	3 628	3 689	4 104	4 235	3 197	518	403	571	518	483	574
Flis och träavfall	8 647	6 052	9 000	9 609	555	416	597	748

Källa: SOS, SM T 1980: 2.3 jämt motsvarande äldre meddelanden.

Tabell 8.6 Medeltransportlängd och medelfraktintäkt för yrkesmässig transport av skogs- och skogsindustriprodukter
Average length of haul and average freight revenue for transports for hire or reward by commodity from forestry or forest industry

Produkt	Medeltransportavstånd						Medelfraktintäkt					
	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1974	1975	1976	1977	1978	1979
	Km						Kr per tonkm					
Trävaror o dyl	68	67	77	77	76	83	0,18	0,20	0,21	0,23	0,25	0,252
Varav:												
Rundvirke	68	68	75	75	78	80	0,18	0,19	0,21	0,23	0,25	0,255
Sågade och hyvlade trävaror	96	117	99	126	0,22	0,22	0,25	0,225
Pappersmassa och pappersavfall	80	82	55	78	108	89	0,17	0,16	0,17	0,20	0,17	0,211
Papper, papp och varor därav	105	111	155	126	114	180	0,19	0,21	0,21	0,23	0,23	0,258
Flis och träavfall	64	69	66 ^a	78	0,20	0,21	0,24	0,240

Källa: SOS, SM T 1980: 2.3 jämt motsvarande äldre meddelanden.

Tabell 8.7 Nybyggda skogsbilvägar utan statsbidrag med fördelning på skogsägargrupper samt med statsbidrag åtgärdade skogsbilvägar, 1979

New built forest roads without subsidies by forest owner groups and forest roads constructed with state subsidies, in 1979

Anm: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor med något skiljaktiga definitioner. Uppgifterna är därför ej fullt jämförbara mellan ägargrupper.

Län och landsdel ¹	Utan statsbidrag				Med statsbidrag Samtliga	Summa
	Krono- skogar	Övriga allm- skogar	Aktie- bolags- skogar	Privat- skogar		
Km						
Nbtn	356,5	15,6	31,0	18,0	181,0	602,1
Vbtn	284,0	2,0	25,3	16,0	115,8	443,1
Jmtl	54,0	8,0	219,0	25,4	171,2	477,6
Vnrl	34,9	7,6	91,0	15,0	81,5	230,0
Gävl	3,0	7,3	34,6	42,1	95,0	182,0
Kopp	3,6	14,0	55,7	5,0	125,6	203,9
Vrml	—	—	2,0	30,0	66,0	98,0
Öreb	5,2	2,1	—	0,8	11,7	19,8
Vstm	1,4	2,9	0,6	—	5,3	10,2
Upps	—	3,8	9,1	20,0	35,0	67,9
Sthm	—	1,0	—	2,3	—	3,3
Södm	—	1,0	0,7	4,0	8,9	14,6
Östg	3,1	5,1	9,3	22,3	18,0	57,8
Skbg	—	1,0	2,0	10,0	—	13,0
Älvs	1,6	1,3	3,4	51,0	15,4	72,7
Jkpg	1,0	1,2	6,4	80,5	46,6	135,7
Kron	1,1	0,5	0,7	60,0	4,3	66,6
Kalm	8,3	1,1	0,0	40,0	12,7	62,1
Gotl	—	0,8	—	0,2	—	1,0
Gtbg	—	1,4	1,0	0,5	4,0	6,9
Hall	2,5	1,6	3,0	43,0	16,4	66,5
Blek	—	1,9	—	3,8	8,5	14,2
Kris	3,8	0,8	—	15,0	4,3	23,9
Malm	—	—	—	—	1,4	1,4
N Norrland	640,5	17,6	56,3	34,0	296,8	1 045,2
S Norrland	91,9	22,9	344,6	82,5	347,7	889,6
Svealand	10,2	24,8	68,1	62,1	252,5	417,7
Götaland	21,4	16,7	25,8	326,3	131,6	521,8
Hela landet	764,0	82,0	494,8	504,9	1 028,6	2 874,3
1978					2 794	
1977					3 497	
1976					3 485	
1975					2 683	
1970					3 054	
1965					3 928	
1960					3 302	
1955					2 462	

¹ Betr områdesindelningen se fig 1.1.

Källa: Skogsstyrelsen.

9 Skogsindustrins produktion

9.1 Sågverksindustrin

Uppgifter som belyser verksamheten inom landets sågverksnäring insamlas årligen av statistiska centralbyrån och redovisas i SOS Industri. Statistiken omfattar företag med minst 5 helårssysselsatta. I tabellerna 9.4 och 9.5 finns uppgifter över sågverksnäringens produktion av dels sågade och hyvlade produkter med fördelning på län, dels biprodukter med fördelning på sortiment och användning.

För att få en samlad bild av hela sågverksbranschen görs särskilda sk sågverksinventeringar. Under 1980 har Sveriges lantbruksuniversitet på skogsstyrelsens uppdrag utfört en total sågverksinventering avseende förhållanden under 1979. Preliminära uppgifter över antal sågverk i drift 1979 fördelade på län och storleksklasser återfinns i tabell 9.2. Motsvarande uppgifter från fyra tidigare inventeringar finns i tabell 9.1. Produktionen av sågat barrvirke under 1979 redovisas i preliminär form i tabell 9.3.

9.2 Tryckimpregnering av virke

Efter en stark expansion under 1950-talet noterade impregneringsindustrin en viss nedgång i totalkvantiteten impregnerat virke i slutet av decenniet. Denna nedgång orsakades av att behovet av impregnerade stolpar och sliprar minskade genom det impregnerade virkets längre hållbarhet. Ungefär samtidigt började emellertid impregneringen av sågade och hyvlade varor samt specialsortiment att öka kraftigt. Detta medförde att den samlade kvantiteten impregnerat virke ökade avsevärt från mitten av 1960-talet och kulminerade 1973. Därefter har den totala volymen minskat något, främst som en följd av lågkonjunkturen inom sågverks- och byggnadsindustrin.

I tabell 9.6 redovisas volymen tryckimpregnerat virke under 1970-talet med fördelning på sortiment.

9.3 Faner- och plywoodindustrin

Produktionen av plywood och lamellträ år 1979 har av Svenska Plywoodföreningen uppskattats till 93 000 m³ (få 94 000 m³) varav 7 000 m³ utgjordes av lamellträ. Enligt industristatistiken som anger produktionen i ton uppgick 1978 års produktion av plywood till 48 625 ton och av lamell- och skiktträ till 7 400 ton.

Enligt Svenska Plywoodföreningen fanns 1979 nio fabriksenheter i landet med produktion av plywood samt lamell- och skiktträ. Av dessa tillverkade fem enheter både plywood och lamellträ medan två enheter tillverkade enbart plywood och de övriga två enbart lamellträ. Deras sammanlagda kapacitet uppges vara ca 115 000 m³ per år.

Den svenska plywoodproduktionen baseras nästan helt på barrvirke och omfattar, utöver lamellträ, i huvudsak tre typer av produkter med följande andelar av 1979 års leveranser:

Snickeriplywood	20 %
K-plywood	60 %
Formplywood	20 %

Landets produktion av enkelfaner under 1978 har med stöd av industristatistiken uppskattats till ca 7 800 ton.

9.4 Massaindustrin

Landets totala produktionskapacitet för framställning av cellulosa och mekanisk massa beräknas under 1979 ha varit 11,2 milj ton. Produktionsvolymen under året uppges av Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen ha varit 9 083 000 ton vilket ger ett kapacitetsut-

nyttjande på 81 %, det högsta sedan 1974. Avsaluproduktionen uppgick till 3,9 milj ton under 1979 vilket motsvarar 43 % av totalproduktionen. Produktionskapaciteten för avsalumassa uppges vara knappt 5,1 milj årston eller ca 45 % av branschens totala produktionskapacitet. I tabell 9.7 redovisas landets massaproduktion samt andelen avsalumassa med fördelning på olika kvaliteter. 1978 års produktion fördelad på län och kvaliteter enligt SCBs industristatistik återfinns i tabell 9.8.

9.5. Träfiberskiveindustrin

Produktionen av träfiberskivor uppgick enligt Svenska Wallboardsföreningen till 482 000 ton under 1979. Ca 15 % av volymen eller 70 000 årston utgjordes av porös board.

Under året ägnade sig 10 företag med 11 fabriker i landet åt produktion av träfiberskivor. Den praktiska produktionskapaciteten beräknas under 1979 ha varit ca 550 000 årston. I tabell 9.10 redovisas de senaste årens produktion av hårda och porösa träfiberskivor.

9.6. Spånskiveindustrin

Produktionskapaciteten för spånskivor har efter en kraftig ökning minskat något under senare delen av 1970-talet. Den nuvarande kapacitetsnivån beräknas vara 1,5–1,6 milj årston vid landets 15 fabriksheter. Produktionsvolymen under 1979, som blev 20 000 m³ lägre än under 1978, uppgick till 123 500 m³. Produktionen har upphört vid två anläggningar, Laholm och Rydö bruk, vars kapaciteter vardera uppgått till 50 000–100 000 m³ per år. Kapacitetsutnyttjandet under 1979 beräknas ha varit något mer än 80 % i den svenska spånskiveindustrin.

I tabell 9.10 redovisas landets totala produktion av spånskivor sedan 1960, dels enligt SCB i 1 000-tal ton, dels enligt Svenska Spånskiveföreningen i 1 000 tal m³.

9.7 Pappers- och pappindustrin

Enligt Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen uppgick den samlade produktions-

kapaciteten för tillverkning av papper och papp under 1979 till 7,3 milj årston. Kapaciteten beräknas således ha ökat med ca 4 procent från 1978.

Produktionsvolymen uppgick 1979 till 6,3 milj ton enligt SCPFs statistik medan kapacitetsutnyttjande i medeltal beräknas ha varit ca 86 % under året.

De svenska leveranserna av papper och kartong uppgick till 6,27 milj ton 1979, varav 4,7 milj ton avsattes på exportmarknaderna.

I tabell 9.9 redovisas produktionen av papper och papp med fördelning på kvalitetsgrupper och län för 1978.

9.8 Förbrukning av returpapper

Returpapper används vid ca 25 bruk främst vid tillverkning av emballagekartong, gipsskivekartong och dylikt samt vid tillverkning av testliner och i viss utsträckning kraftliner och fluting. För att möjliggöra utnyttjande av returpapper krävs omfattande investeringar i utrustning för upplösning och rening av råvaran, samt för tidningspappers- och mjukpappersbruken, särskilda avsvärtningsanläggningar.

Landets förbrukning av returpapper och returpapp uppgick under 1979 till 634 000 ton, en ökning med ca 20 % från föregående år. Importen var under året mer än dubbelt så stor som exporten och uppgick till 163 000 ton eller drygt 25 % av förbrukningen.

I tabell 9.11 redovisas förbrukningen inom landet med fördelning på kvaliteter samt utrikeshandelns omfattning.

9.9 Producerade skogs- och skogsindustriprodukter

Förbrukade (förädlade) kvantiteter rundvirke år 1978 uppdelade på sortiment och användningsområden redovisas schematiskt i figur 9.1. Figuren bygger på sammanställt siffermaterial ur SOS Industri 1978 samt på uppgifter från branschföreningarna.

Den översta siffran i figuren (49 654) anger den totala rundvirkesförbrukningen av industrivirke och brännved, uttryckt i 1 000 m³f. Rundvirkesförbrukningen vid olika insdustri-

grenar framgår av den näst översta siffran. Kvantiteterna är för vissa branscher större än vad som uppges i industristatistiken, beroende på att olika uppräkningsfaktorer utnyttjas för beräkning av den totala konsumtionen av rundvirke. Detta förfarande motiveras av att SCBs statistik endast omfattar tillverningsställen med mer än fem anställda. Beträffande faner-, plywood-, wallboard- och spånskivefabriker samt massa- och pappersindustrier har någon uppräkning inte förekommit. Färdigvaruproduktionen anges på den nedersta raden i de fall den kan uttryckas i sorterna m³ eller ton.

För att göra figur 9.1 någorlunda överskådlig har endast mera betydande leveranser mellan olika industrigenrar redovisats. Sålunda förekommer t ex även leveranser av faner, spånskivor och träfiberplattor till bl a trämöbelvaru- och snickeriindustrin.

9.10 Källhänvisningar

SOS, Industri del 1 och 2.

SOS, SM Iv.

SOS, Utrikeshandel del 1 och 2.

Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen. Verksamhetsberättelse 1979.

Svenska Plywoodföreningen, produktionsstatistik mm.

Svenska Spånskiveföreningen, produktionsstatistik mm.

Svenska Sågverks- och Trävaruexportföreningen. Trävaruåret 1978.

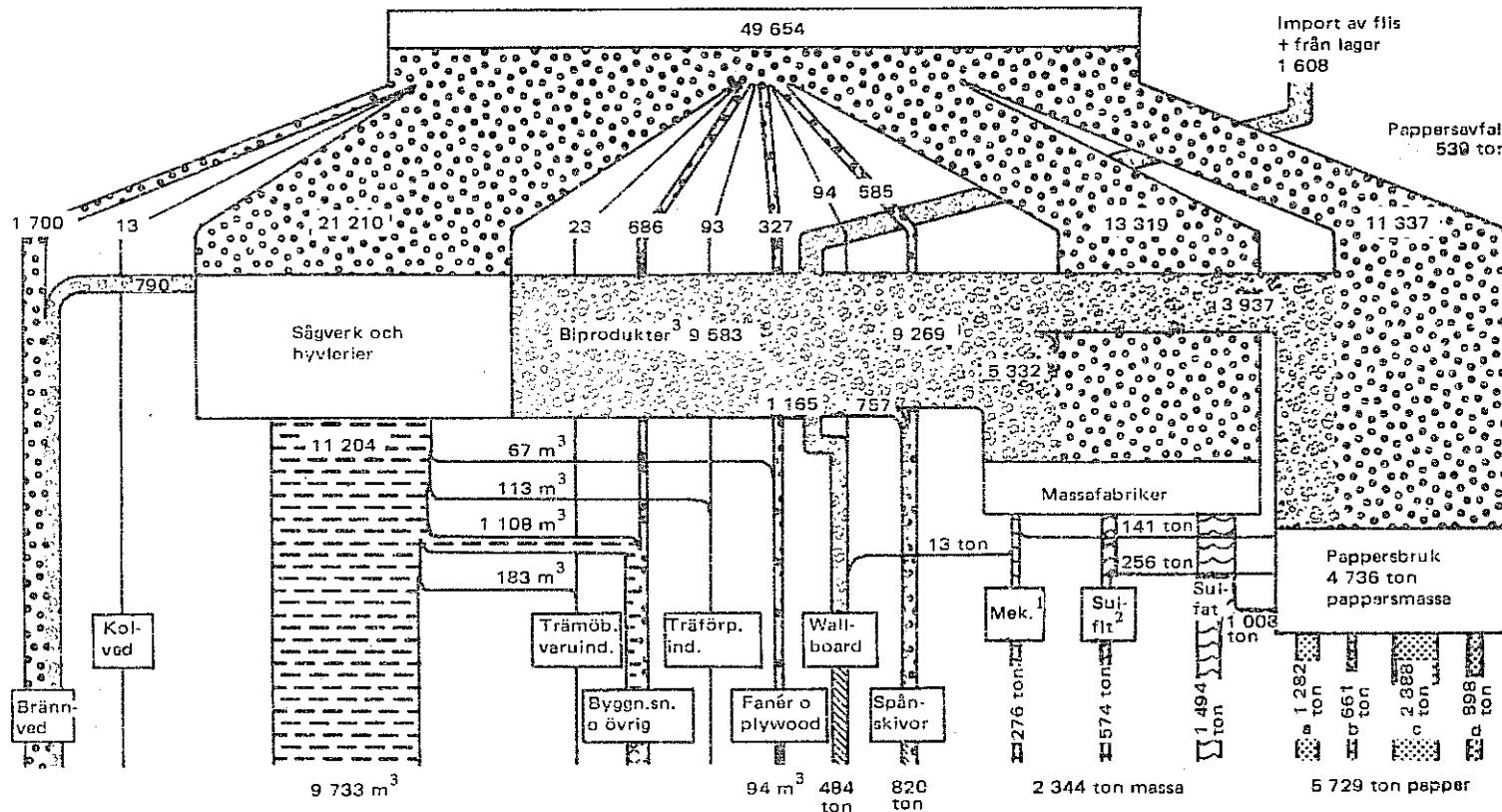
Svenska Träskyddsinstitutet, impregneringsstatistik.

Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för virkeslära. Uppsats nr 101.

Figur 9.1

Schematisk bild över förbrukningen av industrivirke och brännytter samt produktionsflödet från den svenska skogsindustrin 1978 (1000-tal enheter m³f där ej annat anges.)

A schematic figure over the consumption of industrial wood and fuel wood and also the production flow from Sweden's wood industry in 1978 (1000 units m³f if not otherwise stated.)

1 Inkl halvkemisk massa.
2 Inkl dissolvingmassa.
3 Flis, ribb, spän m.m.

a Tidningspapper.
b Annat tryck- o skrivpapper.
c Annat papper o papp ej vidare bearbetat.
d Annat papper eller papp.

Källa: Skogsstyrelsen

Tabell 9.1 Antal sågverk i drift åren 1953, 1958, 1965 och 1973 med fördelning på landsdelar och storleksklasser
 Number of sawmills in operation in the years of 1953, 1958, 1965 and 1973 distributed by county and size class

Område	År	Storleksklass efter produktion i stds										Summa
		< 60	60—	300—	500—	1 000—	2 000—	5 000—	10 000—	15 000—		
		Storleksklass efter produktion i m³										
		< 280	280—	1 400—	2 335—	4 670—	9 340—	23 350—	46 700—	70 050—		
Övre och mellersta	1953	1 084	300	48	46	13	5	6	9	5	1 516	
Norrland	1958	1 098	298	42	49	28	6	6	12	2	1 541	
	1965	668	187	57	43	34	20	5	6	8	1 028	
	1973	586	162	26	22	27	35	17	4	8	887	
Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län	1953	474	208	64	38	37	26	7	1	5	860	
	1958	459	147	47	52	37	25	11	2	5	785	
	1965	297	85	30	39	31	37	13	6	6	544	
	1973	281	87	11	22	22	37	18	6	12	496	
Östra Svealand	1953	757	223	41	45	15	17	6	—	1	1 105	
	1958	620	216	38	35	16	25	4	1	2	957	
	1965	404	110	27	20	14	29	7	3	3	617	
	1973	334	86	11	12	15	19	9	6	7	499	
Götaland	1953	1 750	1 252	253	175	52	15	2	—	—	3 499	
	1958	1 582	1 133	279	199	86	23	4	—	—	3 306	
	1965	977	675	179	193	157	78	16	1	—	2 276	
	1973	741	444	93	104	121	117	52	9	4	1 685	
Hela landet	1953	4 065	1 983	406	304	117	63	21	10	11	6 980	
	1958	3 759	1 794	406	335	167	79	25	15	9	6 589	
	1965	2 346	1 057	293	295	236	164	41	16	17	4 465	
	1973	1 942	779	141	160	185	208	96	25	31	3 567	

Källa: 1973 års skogsutredning: "Virkesbehov och Virkestillgång" DsJo 1975:1.

Tabell 9.2 Antal sågverk i drift med fördelning på län samt storleksklasser enligt 1979 års sågverksinventering
Number of producing sawmills in 1979

Län	Storleksklass, 1 000 m ³ årsproduktion 1979									Summa
	—0,1	0,1—	1—	2—	5—	10—	25—	50—	100—	
Nbtn	101	56	1	4	7	9	4	2	2	186
Vbtn	104	61	3	8	7	12	10	3	—	208
Jmtl	139	56	3	5	4	7	2	—	—	216
Vnrl	74	30	2	8	5	5	4	3	1	132
Gävl	39	22	5	3	7	8	1	5	4	94
Kopp	47	28	7	11	7	12	7	2	—	121
Vrml	61	29	4	6	4	9	7	—	3	123
Öreb	31	24	6	3	1	1	1	3	3	71
Vstm	16	11	—	3	1	1	1	2	1	36
Upps	38	22	1	—	1	2	1	1	1	67
Sthm	46	16	—	2	3	—	—	—	—	67
Södm	46	15	1	2	2	5	2	2	—	75
Östg	89	34	1	1	6	9	1	1	1	143
Skbg	24	29	3	2	5	3	4	1	—	71
Älvs	56	65	5	15	3	9	3	2	1	159
Jkpg	53	60	12	11	18	14	11	—	—	179
Kron	14	16	4	11	10	12	3	1	—	71
Kalm	21	32	6	13	10	19	9	—	1	111
Gotl	31	33	2	—	—	2	—	—	—	68
Gtbg	41	21	—	2	—	1	—	—	—	65
Hall	36	33	3	7	5	9	1	—	1	95
Blek	10	9	1	1	—	5	3	—	—	29
Kris	23	20	9	14	9	8	—	—	—	83
Malm	4	6	1	4	1	1	—	—	—	17
Hela landet	1 144	728	80	136	116	163	75	28	17	2 487

Källa: SLU, inst för virkeslära, Uppslats nr 101.

Tabell 9.3 Produktion av sågat barrvirke med fördelning på län samt storleksklasser enligt 1979 års sågverksinventering
Production of sawn softwood in 1979

Län	Storleksklass, 1 000 m ³ årsproduktion 1979									Summa
	—0,1	0,1—	1—	2—	5—	10—	25—	50—	100—	
	1 000 m ³									
Nbtn	3,2	19,5	1,0	12,7	47,6	166,2	116,7	152,9	246,4	766,2
Vbtn	3,4	19,7	4,2	29,0	43,6	210,4	342,6	217,3	—	870,2
Jmtl	4,2	12,5	4,3	16,1	28,5	108,2	67,8	—	—	241,6
Vnrl	2,2	9,3	2,3	21,6	40,6	90,5	136,5	207,5	216,4	726,9
Gävl	1,6	6,4	4,1	5,5	55,8	113,0	35,0	354,6	607,2	1 183,2
Kopp	1,8	6,8	9,5	29,6	49,1	198,4	231,0	191,7	—	717,9
Vrmj	1,9	8,1	4,1	22,8	21,8	171,9	216,9	—	387,5	835,0
Öreb	1,0	6,2	5,8	9,1	9,6	11,9	32,7	201,6	223,0	500,9
Vstm	0,6	2,2	—	13,3	6,7	17,9	26,1	145,9	114,4	327,1
Upps	1,1	8,2	1,0	—	9,5	24,9	39,1	71,9	165,2	320,9
Sthm	1,4	3,1	—	6,2	16,8	—	—	—	—	27,5
Södm	1,3	3,8	—	6,7	14,9	63,5	64,3	118,5	—	273,0
Östg	2,6	8,3	1,4	—	39,8	154,5	32,1	80,7	158,0	477,4
Skbg	0,7	10,1	2,3	4,7	26,0	45,4	122,7	69,0	—	280,9
Älvs	1,6	24,8	5,7	50,6	20,8	134,1	91,6	142,1	139,0	610,3
Jkpg	1,9	18,1	14,8	30,3	126,3	263,7	334,5	—	—	789,6
Kron	0,4	5,4	5,2	29,9	74,2	192,6	106,8	50,0	—	464,5
Kalm	0,8	7,4	8,9	30,2	70,8	277,6	289,6	—	102,0	787,1
Gotl	1,2	9,0	3,0	—	—	20,1	—	—	—	33,3
Gtbg	1,1	7,3	—	2,7	—	19,0	—	—	—	30,1
Hall	1,3	10,3	2,0	18,5	31,1	123,6	25,2	—	106,4	318,4
Blek	0,4	3,7	2,0	2,0	—	70,8	91,1	—	—	170,0
Kris	0,8	3,9	12,4	33,3	44,8	129,4	—	—	—	224,6
Malm	0,1	1,8	0,8	5,5	9,5	11,9	—	—	—	29,6
Hela landet	36,6	216,0	94,7	380,1	788,0	2 619,6	2 402,3	2 003,5	2 465,4	11 006,2

Källa: SLU, inst för virkeslära, Uppsats nr 101.

Tabell 9.4 Produktion av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1978 per län samt för hela landet 1965—1978

Production of sawn and planed goods and chips in 1978. Counties and for the country 1965—1978

Län och landsdel	Sågade trävaror av barrträd ¹		Sågade trävaror av lövträd ²		Hyvlade trävaror ³		Hack och flis ⁴	
	I industri- statistiken ingående arb.ställen	Vid samt- liga sågar (beräkn)	I industri- statistiken ingående arb.ställen	Vid samt- liga sågar (beräkn)	I industri- statistiken ingående arb.ställen	För bränsle- ändamål	För massa- tillverkn o dyl	
	1 000 m ³				1 000 m ³ s			
Nbtn	688,7	754,0	—	2,9	174,4	0,5	1 236,7	
Vbtn	756,3	773,1	0,9	5,8	239,2	—	1 439,6	
Jmtl	214,8	223,7	—	—	44,4	23,6	471,9	
Vnrl	632,6	704,9	—	0,8	70,4	—	1 735,0	
Gävl	1 093,9	1 192,4	10,0	10,3	166,8	0,7	2 622,5	
Kopp	574,7	597,3	2,0	62,2	144,6	—	1 146,3	
Vrml	896,1	923,9	8,5	10,0	94,8	1,0	1 925,8	
Öreb	560,5	571,6	2,9	9,8	89,7	2,9	1 218,6	
Vstm	302,1	312,7	—	0,8	99,9	—	523,6	
Upps	307,1	318,0	—	0,3	72,0	—	651,0	
Sthm	19,7	32,8	—	0	45,1	—	31,8	
Södm	247,1	275,1	—	0,8	63,6	—	509,4	
Östg	427,7	456,8	5,8	27,6	65,9	23,9	710,8	
Skbg	265,5	271,0	4,5	21,7	59,9	—	580,3	
Älvs	546,9	581,6	4,8	5,7	171,1	5,1	1 018,4	
Jkpg	662,9	711,0	6,4	14,0	401,2	11,0	2 030,3	
Kron	481,1	532,9	0,3	0,6	141,3	—	703,7	
Kalm	803,6	848,0	27,9	55,8	338,6	9,3	1 454,8	
Gotl	29,7	55,8	—	1,6	11,0	—	201,3	
Gtbg	23,9	35,9	—	5,9	63,2	—	41,0	
Hall	308,7	318,3	0,8	3,7	37,2	—	548,2	
Blek	136,3	145,7	0,1	1,4	38,9	10,0	234,0	
Kris	190,1	213,5	38,2	64,9	110,9	10,1	358,2	
Malm	29,8	33,9	9,6	13,0	7,0	0,8	185,3	
Norrland	3 386,3	3 648,1	10,9	19,8	695,5	24,8	7 505,7	
Svealand	2 907,3	3 031,4	13,4	83,9	609,7	3,9	6 006,5	
Götaland	3 906,2	4 204,4	98,4	215,9	1 446,2	70,2	8 066,3	
Hela landet	10 199,8	10 883,9	122,7	319,6	2 751,4	98,9	21 578,5	
1977	10 030,4	10 637,3	117,6	289,0	2 590,4	129,8	21 079,2	
1976	10 390,2	11 021,1	122,2	305,0	2 579,9	105,2	22 001,4	
1975	9 886,7	10 663,7	147,9	300,4	2 285,8	281,1	20 729,4	
1974	13 015,4	14 007,8	144,9	302,2	2 447,9	365,5	24 624,0	
1970	11 043,7	12 126,5	126,2	227,4	2 262,4	161,2	17 228,3	
1965	8 888,9	10 058,4	133,0	213,0	1 883,3	159,0	10 561,3	

¹ Stat nr 44.05.101/108, 44.07.001.

² 44.05.410/999, 44.07.009.

³ 44.13.

⁴ 44.01.9009, 44.09.100.

För historisk trend se tabell 4.29 i Skogsstatistisk årsbok 1977.

Källa: SOS Industri 1978.

Tabell 9.5 Produktion av flis och biprodukter vid sågverksindustrin
Production of chips and miscellaneous wood residues at sawmills

År	Hack eller flis		Ribb- och bakaved			Såg- och hyvelspån		
	För massa- tillverkn o d	För bränsle- ändamål m m	För massa-, board- eller spånskive- tillverkn	För bränsle- ändamål m m	Utan använd- ning	För massa-, board- eller spånskive- tillverkn	För bränsle- ändamål m m	Utan använd- ning
	1 000 m ³ s		1 000 m ³ t			1 000 m ³ s		
1960	6 399	852	392	1 126	..		4 949	
1961	6 919	586	456	935	..		5 305	
1962	7 448	429	659	732	..		5 477	
1963	7 976	365	700	629	..		5 634	
1964	9 306	312	764	561	..		6 304	
1965	10 561	159	842	426	13	913	5 330	278
1966	10 884	173	756	327	9	1 417	4 830	282
1967	12 193	155	777	272	8	1 640	4 825	290
1968	13 754	166	793	213	8	1 994	4 764	348
1969	15 586	110	680	223	5	2 620	4 670	305
1970	17 228	161	598	183	6	2 961	4 588	373
1971	19 855	209	591	263	8	3 366	4 324	328
1972	21 266	232	345	236	11	3 688	4 130	355
1973	23 984	292	379	191	13	4 084	4 779	318
1974	24 624	365	286	107	9	4 110	4 534	213
1975	20 729	281	225	108	17	3 369	3 921	97
1976	22 001	105	222	93	12	3 920	2 528	53
1977	21 051	130	142	61	2	4 010	2 356	..
1978	21 578	99	143	40	—	4 129	2 392	..

Källa: SOS Industri.

Tabell 9.6 Tryckimpregnerat virke 1970—1979
Wood, pressure-treated with preservative agents 1970—1979

Sortiment	1970	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
	m ³ f							
Sliprar	22 723	33 032	34 922	51 169	54 950	36 600	39 000	29 900
Varav med vatten- lösliga preparat	1 223	2 036	2 609	3 521	2 498	1 600	1 800	900
Stolpar	65 758	89 970	91 075	83 414	84 704	94 900	102 500	97 500
Varav med vatten- lösliga preparat	29 146	43 000	45 256	42 634	42 772	45 600	45 700	46 600
Sågade varor inkl stängselstolpar	205 136	386 783	340 614	320 891	307 281	287 000	289 900	315 900
Varav med vatten- lösliga preparat	192 135	375 626	331 915	309 175	297 640	276 800	271 700	285 000
Summa	293 617	509 785	466 611	455 474	446 935	418 500	431 400	443 000
Varav med vatten- lösliga preparat	222 504	420 662	379 780	355 330	342 910	324 000	319 200	332 500

Källa: Svenska Träskyddsinstitutet.

Tabell 9.7 Produktion av pappersmassa 1960—1979 samt andel för avsalu
 Production of woodpulp 1960—1979 and the percentage market pulp

Kvalitet	Produktion					Produktion av massa för avsalu i procent av totalproduktion				
	1960	1970	1975	1978 ¹	1979 ¹	1960	1970	1975	1978 ¹	1979 ¹
	1 000 ton					Procent				
Mekanisk	1 085	1 558	1 636	1 748	1 981	45	31	24	22	25
Halvkemisk	63	310	292	351	348	19	14	12	7	4
Dissolving	475	349	316	231	196	99	92	100	100	100
Sulfit										
Blekt	672	864	673	635	613	87	93	83	76	72
Oblekt	778	606	602	374	405	70	58	55	25	29
Sulfat										
Blekt	699	2 309	2 822	2 945	3 168	92	93	93	72	69
Oblekt	1 228	2 114	2 078	2 273	2 372	67	42	39	19	19
Totalt	4 998	8 109	8 419	8 557	9 083	71	62	60	44	43

¹ Enl Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen.

Källa: SOS Industri.

Tabell 9.8 Produktion av pappersmassa länsvis år 1978
 Production of wood-pulp in 1978 per county

Län	Pappersmassa (torrtänkt vikt)					Summa
	Slipmassa (47.01.10)	Dissolving- massa (47.01.25)	Sulfatmassa (47.01.30, 40)	Sulfitmassa (47.01.50, 60)	Halvkemisk massa (47.01.20)	
	1 000 ton					
Nbñn	—	—	627	—	25	652
Vbñn	175	14	205	55	—	449
Jmtl	—	—	—	36	—	36
Vnrl	298	44	1 091	281	11	1 725
Gävl	8	57	980	144	—	1 189
Kopp	272	—	—	51	—	323
Vrml	101	94	642	38	136	1 011
Öreb	34	—	203	—	—	237
Vstm	—	—	—	—	—	—
Upps	—	—	336	—	—	336
Sthm	286	—	—	93	—	379
Södm	—	—	—	—	—	—
Östg	202	—	165	—	57	424
Skbg	—	—	—	—	56	56
Alvs	101	—	40	35	—	176
Jkpg	—	—	74	5	11	90
Kron	9	—	44	70	—	123
Kalm	—	—	176	—	—	176
Gotl	—	—	—	—	—	—
Gtbg	32	—	—	1	—	33
Hall	204	—	226	65	—	495
Blek	19	—	308	—	—	327
Kris	—	—	—	194	55	249
Malin	—	—	—	—	—	—
Hela landet	1 741	209	5 117	1 068	351	8 486

Källa: SOS Industri 1978.

Tabell 9.9 Produktion av papper och papp år 1978 vid pappersbruk och pappfabriker länsvis samt år 1977 utan uppdelning på län

Production of paper and paperboard in paper mills and paperboard factories by county in 1978. Only total production in 1977

Län och landsdel	Tidnings-papper ¹	Annat tryck- o skrivpapper ej kriterierat ²	Annat papper o papp ej vidare bearbetat (inkl kraftpapper) ³	Annat papper eller papp ⁴	Summa
1 000 ton					
Nbtn	—	—	630,7	—	630,7
Vbtn	—	20,9	280,0	—	300,9
Jmtl	—	—	—	—	—
Vnrl	275,2	239,5	206,9	3,7	725,3
Gävl	—	—	247,9	206,5	454,4
Kopp	289,2	45,4	44,5	93,4	472,5
Vrml	—	—	692,9	25,4	718,3
Öreb	—	—	63,6	34,9	98,5
Vstm	—	—	—	—	—
Upps	—	—	—	—	—
Sthm	319,6	85,7	5,6	—	410,9
Södm	—	—	—	—	—
Östg	137,7	89,8	218,7	115,7	561,9
Skbg	—	—	68,6	36,6	105,2
Älvs	—	2,0	77,3	208,6	287,9
Jkpg	—	—	68,2	35,3	103,5
Kron	—	31,1	107,9	18,4	157,4
Kalm	—	1,2	45,1	52,4	98,7
Gotl	—	—	—	—	—
Gtbg	—	61,6	27,3	58,4	147,3
Hall	260,6	—	9,2	—	269,8
Blek	—	—	47,2	—	47,2
Kris	—	83,4	46,8	8,2	138,4
Malm	—	—	—	—	—
Norrland	275,2	260,4	1 365,5	210,2	2 111,3
Svealand	608,8	131,1	806,6	153,7	1 700,2
Götaland	398,3	269,1	716,3	533,6	1 917,3
Hela landet	1 282,4	660,6	2 888,4	897,5	5 728,8
1977	1 131,5	564,9	2 622,9	794,9	5 114,2

¹ 48.01.11.

² 48.01.17—21.

³ 48.01.22—90.

⁴ 48.02—48.07 (exkl 48.05 enkelwell och 48.07.909).

Källa: SOS Industri 1978.

Tabell 9.10 Produktion av träfiberskivor och spånskivor 1960—1979
Production of wallboard and particle-board 1960—1979

År	Träfiberskivor			Spånskivor	
	Hårda ¹	Porösa ¹	Summa ¹	Se not 1	Se not 2
	1 000 ton			1 000 m ³	
1960	544	70	614	43	74
1965	643	98	741	105	172
1970	627	91	718	233	389
1975	464	78	542	610	929
1976	498	88	586	710	1 090
1977	424	82	506	769	1 184
1978	411	73	484	815	1 255
1979	3412	370	3482	..	1 235

¹ Enligt SCB.² Enligt Svenska Spånskiveföreningen.³ Enligt Svenska Wallboardsföreningen.

Källa: Statistiska centralbyrån, SOS Industri samt Svenska Spånskiveföreningen.

Tabell 9.11 Förbrukning av returpapper och returpapp vid tillverkning av papper och papp 1979¹ samt förbrukning, export och import sedan 1950²
Consumption of wastepaper and paperboard at paper- and paperboardmills 1979 and consumption, export and import from 1950

Kvalitet	Förbrukning	Export	Import
		1 000 ton	
Blandat returpapper	19
Tryckeriretur	5
Kartongretur	11
Well- och solidpappretur	297
Returkraftpapper	7
Tidn, tidskrifter och telefonkataloger	243
Övrigt returpapper	52
Summa förbrukning 1979	634	80	163
" 1978	539	96	88
" 1977	482	102	81
" 1976	434	93	63
" 1975	311	78	51
" 1970	259	91	20
" 1965	197	86	8
" 1960	165	69	4
" 1955	140	51	2
" 1950	67	60	0

¹ Källa: Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen.² Källa: SCB, Industri/Utrikeshandel.

10 Skogsprodukternas utnyttjande

10.1 Utrikeshandel

Underlaget till uppgifterna i tabellerna 10.1–10.8 och figur 10.1 om den svenska exporten och importen av vissa skogs- och skogsindustriprodukter har hämtats ur SCBs utrikeshandelsstatistik samt Svenska Trävaruexportföreningens årsredogörelse. SCBs statistik bygger på uppgifter som insamlas genom tullverket i samband med varornas in- och utförsel och följer beträffande omfattning och avgränsning i huvudsak den av Tullsamarbetsrådet i Bryssel utgivna CCC-nomenklaturen (Customs Co-operation Council Nomenclature, CCCN). Närmare redogörelse för redovisningsprinciperna lämnas i årsboken SOS Utrikeshandel 1976 del II.

Exportprisutvecklingen på vissa skogs- och skogsindustriprodukter redovisas i kapitel 11.2 Produktpriser.

Under 1973 började det frihandelsavtal, som Sverige i juli 1972 undertecknade med Europeiska Gemenskapen (EG), att tillämpas. Tullarna på papper och papp, utom tidningspapper, till den ursprungliga EG-marknaden har reducerats från nivån 12% 1973 till 6% 1979-01-01, en tullsats som gäller även under 1980. Genom att uppställda leveransramar inte utnyttjats under åren har antalet med tull belagda pappers- och pappvaror reducerats från 16, då avtalet trädde i kraft, till hälften. 1979 kännetecknades av en lugn och friktionsfri tillämpning av frihandelsavtalet utan frysning av leveransramar eller utlösning av förhöjd tull (tredjelandstull 12%). Orsaken härtill var förbättrad efterfrågan för EG-industrin och förväntad produktionsökning. För första gången sedan 1975 höjdes samtliga leveransramar för 1979 med avtalsenliga 5%. Enligt avtrappningsschemat skall tullfrihet råda från och med 1984. Sju av de åtta leveransramarna för pap-

pers- och pappvaror överskreds under året utan att detta föranledde någon åtgärd från EG i form av tredjelandstull.

England och Danmark har enligt frihandelsavtalet tullfria kontingenter avseende alla papperssorter utom tidningspapper med rätt att höja dessa 5% per år. Under 1979 överskreds nära hälften av de brittiska kontingenterna, i flera fall mycket kraftigt. Vid överskridande av kontingent i tidigare EFTA-land utgår automatiskt tull som under 1979 var 6%.

10.2 Inhemsk tillgång

I detta avsnitt redovisas inte alla slag av producerade skogsindustriprodukter utan endast de som har större omfattning och som det finns tillgängliga uppgifter för.

Med inhemsk tillgång avses här produktionen minns export men plus import. Av den sålunda beräknade tillgången är inte hela volymen avsedd för direkt konsumtion utan en viss del produceras för lagerhållning. Uppgifter över lagerkvantiteterna vid respektive årsslut har inte funnits tillgängliga för alla varuslag. Dock kan lagervolymen betraktas som en potentiell tillgång. Då det gäller massaindustrins produktion är den till stor del integrerad med vidareförädling inom landet varför marknaden endast har tillgång till själva avsaluproduktionen. Den inhemiska tillgången av massa består därför av avsaluproduktionen minus export och plus import.

Bakgrundsmaterialet har huvudsakligen hämtats från SCBs industri- och utrikeshandelsstatistik utom när det gäller produktionsuppgifterna för år 1979 då underlaget erhållits från respektive branschorganisation. Detta medför en viss osäkerhet i uppgifterna för detta år då en viss diskrepans mellan dessa källor

kan finnas i omfattningen av respektive varu-
slag.

10.3 Källhänvisningar

SOS Industri del 1 och 2.

SOS, Månadsstatistik över utrikeshandeln.

SOS Utrikeshandel del 1 och 2.

Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföre-
ningen, Verksamhetsberättelse 1979.

Svenska Plywoodföreningen, produktionssta-
tistik mm.

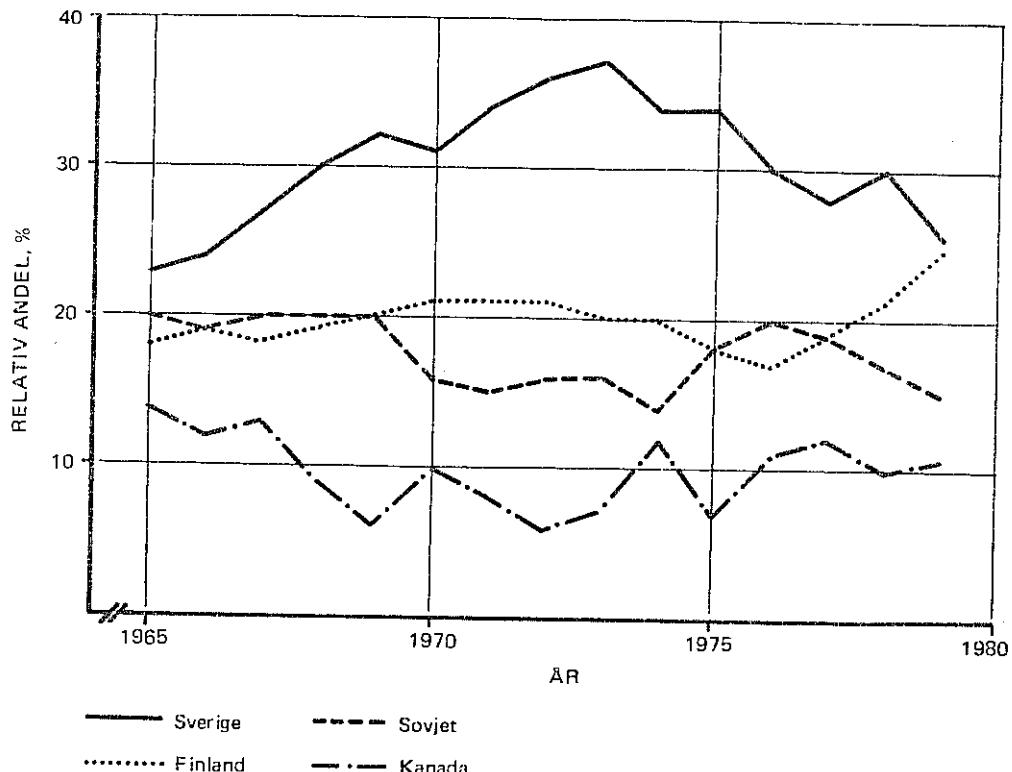
Svenska Spånskiveföreningen, produktions-
statistik mm.

Svenska Sågverks- och Trävaruexportföre-
ningen, Trävaruåret 1979.

Figur 10.1

Sveriges, Finlands, Sovjetunionens och Kanadas relativa andelar av exporten av sågade och hyvlade barrträvaror till vissa västeuropeiska importländer 1965–1979.

Sweden's, Finland's, the Soviet union's and Canada's shares of the export of sawn and planed soft wood to some west European import countries in 1965–1979.

Källa: Svenska Trävaruexportföreningen

Tabell 10.1 Export av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor, pappersmassa och papper 1974—1978 och 1979
Exports of roundwood, sawnwood, veneers, board, pulp and paper in 1974—1978 and 1979

Bryssel	Sortiment	Mått-enhet	1974—78	1979	1974—78	1979
			Kvantitet 1 000-tal	Värde 1 000 kr		
44.01—02	Bränntved och trälol inkl sågspån	m³s	89,3	115,8	4 409,0	9 589,8
44.03.60	Massaved	m³f	1 187,8	562,0	145 362,0	76 492,2
44.03.10 .04.20	Sågtimmer och fanérstock av barträd	m³f	225,1	201,1	41 061,7	44 772,5
44.03.3—4 .04.90	Sågtimmer och fanérstock av lövträd	m³f	19,7	14,9	3 679,4	2 220,9
44.03 .04	Rundvirke och grovt kanthugget virke	m³f	1 489,7	836,6	214 119,9	155 968,5
44.09.10	Massaflis	m³s	1 891,3	679,1	41 085,1	40 041,0
44.05.10 .13.20	Sågade och hyvlade trävaror av barträ	m³	6 437,3	6 922,7	3 718 037,0	5 108 405,5
44.05.101, 105	Därav: bjälkar och sparrar	m³	215,7	204,0	102 097,3	124 782,3
44.05.4, 9 .13.10.90	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ	m³	48,7	72,4	17 589,8	19 130,7
44.05.07, 13	Sågade och hyvlade trävaror	m³	6 497,2	7 004,3	3 736 696,8	5 130 664,0
44.14—16	Fanér, kryssfanér och fanérat	ton	21,5	20,0	62 333,1	63 694,1
44.11	Byggnadsplattor	ton	262,4	242,6	225 366,1	261 470,5
44.11.1	Därav: hårdä träfiberplattor	ton	230,1	220,5	189 070,7	230 469,1
44.18.001	Spänplattor	ton	257,2	344,5	211 993,4	311 062,5
47.02	Pappersavfall o dyl	ton	101,8	80,4	48 981,2	46 513,3
47.01.10	Slipmassa av trä	ton ¹	354,6	435,2	324 612,6	468 710,2
47.01.20	Halvkemisk massa	ton ¹	18,5	20,5	21 719,6	26 049,3
47.01.250	Dissolvingmassa	ton ¹	196,1	173,1	385 382,4	365 415,6
47.01.30—40	Sulfatmassa	ton ¹	2 518,5	2 471,7	3 789 868,7	4 168 553,7
47.01.40	Därav: blekt	ton ¹	2 012,0	2 001,9	3 145 908,4	3 449 273,6
47.01.50—60	Sulfitmassa	ton ¹	562,2	418,9	828 432,4	696 787,3
47.01.60	Därav: blekt	ton ¹	418,9	302,9	631 356,3	524 403,6
47.01	Pappersmassa	ton ¹	3 650,0	3 519,4	5 350 015,8	5 725 516,1
48.01.11	Tidningspapper	ton	921,8	1 240,4	1 421 523,0	2 310 685,9
48.01.17—21 .07.31.802	Annat tryck- och skrivpapper	ton	381,1	524,1	803 232,7	1 437 222,6
48.01—08 .11	Annat papper och papp	ton	2 382,1	3 028,8	4 372 150,5	6 582 973,2
(utom ovan-stående nr)						
48.01—08 .11	Papper och papp totalt	ton	3 685,0	4 793,3	6 596 906,2	10 330 881,7

¹ Torrtänt vikt.

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.2 Import av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor, pappersmassa och papper 1974—1978 och 1979
Imports of roundwood, sawnwood, veneers, board, pulp and paper in 1974—1978 and 1979

Bryssel	Sortiment	Mått-enhet	1974—78	1979	1974—78	1979
			Kvantitet 1 000-tal	Värde 1 000 kr		
44.01—02	Brännved och träkol inkl sågspän	m ³ s	165,8	238,3	6 502,3	14 858,6
44.03.60	Massaved	m ³ f	1 804,7	1 908,2	268 166,1	315 460,6
44.03.10 .04.20	Sågtimmer och fanérstock av barrträd	m ³ f	460,9	553,8	102 511,4	139 753,9
44.03.3—4 .04.90	Sågtimmer och fanérstock av lövträd	m ³ f	27,5	20,6	22 140,6	21 530,9
44.03—04	Rundvirke och grovt kanthugget virke	m ³ f	2 304,9	2 485,4	398 865,4	478 391,9
44.09.10	Massaflis	m ³ s	1 127,7	1 870,5	71 801,2	142 976,9
44.05.10 .13.20	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ	m ³	116,9	221,0	78 238,6	160 090,7
44.05.101, 105	Därav: bjälkar och sparrar	m ³	3,8	1,8	1 668,3	1 152,7
44.05.4, 9 .13.10—90	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ	m ³	87,3	131,3	102 322,6	149 856,8
44.05.07, 13	Sågade och hyvlade trävaror	m ³	213,4	336,9	187 183,2	300 302,6
44.14—16	Fanér, kryssfanér och fanérat trä	ton	65,3	81,9	239 062,1	357 298,6
44.11	Byggnadsplattor	ton	3,9	4,8	3 692,1	5 366,3
44.11.1	Därav: hårdt träfiberplattor	ton	3,3	4,5	2 714,4	4 805,3
44.18.001	Spänplattor	ton	28,2	34,6	23 689,7	44 940,4
47.02	Pappersavfall o dyl	ton	66,3	163,6	25 926,2	74 520,8
47.01	Pappersmassa	ton ¹	19,4	43,5	29 929,0	76 829,5
48.01.17—21 .07.31, 802	Tryck- och skrivpapper utom tidningspapper	ton	23,1	27,4	69 499,1	97 689,6
48.01—08 .11 (utom ovan-stående nr)	Annat papper och papp	ton	129,1	139,3	435 096,6	576 919,1
48.01—08 .11	Papper och papp totalt	ton	152,2	166,7	504 595,7	674 608,7

¹ Tørttänkt vikt.

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.3 Sveriges export av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på importländer 1978 och 1979
Sweden's exports of certain roundwood and forest industry products by country of destination in 1978 and 1979

Bryssel	Sortiment	Importland	Mått-enhet	Export			
				1978	1979	1978	1979
				Kvantitet 1 000-tal	Värde 1 000 kr		
44.03.60	Massaved	Norge	m ³ f	543,6	545,4	79 636,4	74 488,5
		Finland	m ³ f	46,2	14,5	6 443,7	1 746,0
		Danmark	m ³ f	0,9	2,0	124,7	210,0
		Övriga	m ³ f	0,3	0,0	65,4	47,7
		Samtliga	m ³ f	591,0	562,0	86 270,2	76 492,2
44.03.10 .04.20	Sågtimmer och fanérstock av barrträd	Norge	m ³ f	177,1	180,3	35 979,7	37 079,9
		Västtyskland	m ³ f	18,2	11,9	7 212,7	4 394,7
		Danmark	m ³ f	9,2	6,0	3 681,5	2 237,5
		Övriga	m ³ f	4,5	2,9	1 575,5	1 060,4
		Samtliga	m ³ f	209,0	201,1	48 449,4	44 772,5
44.03.3, 4 .04.90	Sågtimmer och fanérstock av lövträd	Västtyskland	m ³ f	0,0	6,6	5,7	630,9
		Danmark	m ³ f	1,0	4,4	130,3	591,5
		Norge	m ³ f	5,8	2,9	852,8	385,3
		Övriga	m ³ f	6,2	1,0	1 457,6	613,3
		Samtliga	m ³ f	13,0	14,9	2 446,4	2 221,0
44.09.10	Massaflis	Norge	m ³ s	699,2	679,1	43 316,0	40 038,3
		Danmark	m ³ s	0,1	0,0	25,8	1,9
		Övriga	m ³ s	—	—	5,6	0,8
		Samtliga	m ³ s	699,3	679,1	43 347,4	40 041,0
44.05.10 .13.20	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ	Storbritannien	m ³	1 628,3	1 543,6	985 761,3	1 053 794,9
		Nederlanderna	m ³	1 057,9	937,6	649 572,6	644 853,7
		Västtyskland	m ³	931,3	969,5	675 439,9	803 128,0
		Danmark	m ³	851,6	841,9	563 554,6	626 655,2
		Frankrike	m ³	600,7	649,8	367 508,0	467 503,0
		Övriga	m ³	1 731,4	1 980,3	1 135 147,3	1 512 470,7
44.14—16	Fanér, kryss-fanér och fane-rat trä	Samtliga	m ³	6 801,2	6 922,7	4 376 983,7	5 108 405,5
		Norge	ton	7,1	7,1	27 486,1	29 861,1
		Storbritannien	ton	4,5	2,4	10 482,3	6 344,8
		Danmark	ton	2,1	2,0	9 862,9	10 535,2
		Övriga	ton	7,7	8,5	29 317,7	36 953,0
44.18.001	Spänplattor	Samtliga	ton	21,4	20,0	77 149,0	83 694,1
		Storbritannien	ton	148,9	172,5	115 455,5	153 335,0
		Danmark	ton	66,2	60,7	58 405,1	58 167,3
		Norge	ton	48,7	47,7	48 487,9	50 558,9
		Övriga	ton	82,1	63,6	59 724,7	49 001,3
44.11	Byggnadsplattor	Samtliga	ton	346,0	344,5	282 073,2	311 062,5
		Storbritannien	ton	83,9	77,6	86 713,6	93 763,7
		Västtyskland	ton	24,9	39,3	21 576,4	39 145,0
		Danmark	ton	35,5	33,4	31 671,3	33 151,2
		Övriga	ton	100,7	92,3	96 419,2	95 410,6
47.01	Pappersmassa	Samtliga	ton	245,0	242,6	236 380,5	261 470,5
		Västtyskland	ton ¹	678,2	650,6	976 964,6	1 089 448,6
		Storbritannien	ton ¹	571,2	549,6	752 955,1	835 282,4
		Frankrike	ton ¹	433,1	431,6	601 950,5	724 846,4
		Italien	ton ¹	405,9	381,3	517 847,8	604 583,6
		Nederlanderna	ton ¹	268,5	272,2	388 491,2	431 030,5
		Övriga	ton ¹	1 513,5	1 234,1	1 930 255,4	2 040 324,6
		Samtliga	ton ¹	3 870,4	3 519,4	5 168 464,6	5 725 516,1

Bryssel	Sortiment	Importland	Mått-enhet	Export			
				1978	1979	1978	1979
				Kvantitet ton ¹	Värde 1 000 kr 1 000-tal		
47.01.10 .20	Därv: Slipmassa av trä inkl halv- kemisk massa	Storbritannien	ton ¹	117,6	116,1	105 649,1	117 467,4
		Japan	ton ¹	46,3	66,9	32 792,8	70 463,8
		Italien	ton ¹	52,3	54,9	45 741,7	61 484,4
		Övriga	ton ¹	220,0	217,8	204 531,4	245 343,9
		Samtliga	ton ¹	436,2	455,7	388 715,0	494 759,5
47.01.250	Dissolving- massa	Storbritannien	ton ¹	23,6	28,6	44 250,0	56 371,3
		Västtyskland	ton ¹	17,6	21,4	35 962,1	45 890,9
		Polen	ton ¹	23,6	19,7	44 620,9	41 053,7
		Övriga	ton ¹	130,0	103,3	239 865,6	222 099,7
		Samtliga	ton ¹	194,8	173,1	364 698,6	365 415,6
47.01.30 .40	Sulfatmassa annan än dissolving- massa	Västtyskland	ton ¹	549,9	534,7	806 846,1	911 173,3
		Storbritannien	ton ¹	370,2	358,0	523 248,9	585 553,8
		Frankrike	ton ¹	328,1	333,6	459 647,4	570 155,2
		Övriga	ton ¹	1 471,0	1 245,4	1 933 477,6	2 101 671,4
		Samtliga	ton ¹	2 719,2	2 471,7	3 723 190,0	4 168 553,7
47.01.50 .60	Sulfitmassa annan än dissolving- massa	Frankrike	ton ¹	73,2	60,8	99 747,1	101 927,5
		Västtyskland	ton ¹	65,0	45,9	91 734,2	77 392,1
		Storbritannien	ton ¹	59,8	46,9	79 807,2	75 889,9
		Övriga	ton ¹	322,3	265,3	420 572,6	441 577,8
		Samtliga	ton ¹	520,3	418,9	691 861,1	696 787,3
48.01.11	Tidningspapper	Västtyskland	ton	253,3	301,3	513 351,2	644 483,7
		Storbritannien	ton	145,8	189,9	271 998,3	373 959,4
		Nederländerna	ton	121,3	118,9	244 774,1	254 571,3
		Övriga	ton	512,6	630,3	799 016,2	1 037 671,5
		Samtliga	ton	1 033,0	1 240,4	1 829 139,8	2 310 685,9
48.01.17—21 .07.31, 802	Annat tryck- och skrivpapper	Storbritannien	ton	110,7	113,0	268 071,4	315 985,4
		Västtyskland	ton	50,6	58,2	112 531,5	156 213,0
		Danmark	ton	41,2	49,2	114 466,6	142 389,0
		Övriga	ton	264,6	303,7	596 646,0	822 635,2
		Samtliga	ton	467,1	524,1	1 091 715,5	1 437 222,6
(utom ovan- stående nr)	Annat papper och papp	Storbritannien	ton	598,8	596,3	1 177 532,3	1 330 230,6
		Västtyskland	ton	429,7	468,2	785 421,3	985 463,5
		Frankrike	ton	298,2	374,5	474 538,0	689 056,0
		Övriga	ton	1 544,5	1 589,5	2 985 135,9	3 578 223,1
		Samtliga	ton	2 871,2	3 028,8	5 422 627,5	6 582 973,2

¹ Törrtänkt vikt.

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.4 Sveriges import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på exportländer 1978 och 1979
 Sweden's imports of certain roundwood and forest industry products by country of destination in 1978 and 1979

Bryssel	Sortiment	Exportland	Mått-enhet	Import			
				1978		1979	
				Kvantitet 1 000-tal	Värde 1 000 kr	1978	1979
44.03.60	Massaved	Finland	m ³ f	18,2	450,7	2 391,9	80 215,7
		Polen	m ³ f	289,4	383,2	42 359,2	63 814,5
		Norge	m ³ f	190,4	375,2	29 636,0	63 016,9
		Övriga	m ³ f	577,8	699,1	85 608,3	108 413,5
		Samtliga	m ³ f	1 075,8	1 908,2	159 995,4	315 460,6
44.03.10 .04.20	Sågtimmer och fanérstock av barrträ	Norge	m ³ f	39,5	241,3	9 032,2	59 411,7
		Finland	m ³ f	90,9	216,2	19 277,5	54 662,8
		Sovjetunionen	m ³ f	71,1	80,1	16 355,1	21 319,0
		Övriga	m ³ f	71,8	16,2	19 234,1	4 360,4
		Samtliga	m ³ f	273,3	553,8	63 898,9	139 753,9
44.09.10	Massaflis	USA	m ³ s	300,0	962,3	25 485,5	86 638,2
		Norge	m ³ s	176,8	337,4	9 617,9	20 058,0
		Finnland	m ³ s	268,1	211,6	15 493,5	12 753,7
		Övriga	m ³ s	390,2	359,2	23 459,2	23 527,0
		Samtliga	m ³ s	1 135,1	1 870,5	74 056,1	142 976,9
44.05.10 .13.20	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ	Finland	m ³	130,2	183,5	95 890,2	134 574,8
		Norge	m ³	6,8	20,0	4 266,1	12 558,9
		Sovjetunionen	m ³	3,5	11,3	1 836,9	4 854,8
		Övriga	m ³	6,2	6,2	7 822,2	8 102,2
		Samtliga	m ³	146,7	221,0	109 815,4	160 090,7
44.14—16	Fanér, kryss-fanér och fanerat trä	Finland	ton	35,9	40,0	129 008,2	159 631,6
		Sovjetunionen	ton	6,6	11,0	9 330,1	19 066,8
		USA	ton	3,9	4,6	23 733,6	26 100,5
		Övriga	ton	23,5	26,3	125 080,4	152 499,8
		Samtliga	ton	70,3	81,9	287 152,3	357 298,6
47.02	Pappersavfall och pappers-makulatur	Västtyskland	ton	44,4	65,9	15 216,3	29 313,4
		Danmark	ton	28,4	44,2	10 533,8	18 680,4
		Norge	ton	13,6	23,4	4 031,1	8 547,2
		Övriga	ton	1,8	30,1	617,5	17 979,8
		Samtliga	ton	88,4	163,6	30 398,7	74 520,8
47.01	Pappersmassa	Norge	ton ¹	15,3	19,0	21 567,3	32 518,1
		Finland	ton ¹	2,6	12,5	6 269,0	19 472,0
		Brasilien	ton ¹	—	4,8	—	8 387,2
		Övriga	ton ¹	1,4	7,2	3 842,0	16 452,2
		Samtliga	ton ¹	19,3	43,5	31 678,3	76 829,5
48.01—08 .11	Papper och papp	Finland	ton	67,0	78,6	188 398,0	242 042,1
		Västtyskland	ton	17,2	17,9	81 245,3	87 341,6
		Danmark	ton	18,5	18,8	42 903,3	49 059,5
		Övriga	ton	44,3	51,4	252 995,1	296 493,6
		Samtliga	ton	147,4	166,7	565 541,7	674 936,8

¹ Torrtänkt vikt.

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.5 Sveriges export och import av rundvirke 1951—1979. 1 000 m³f ub
 Sweden's export and import of roundwood in 1951—1979. 1 000 m³f ub

År	Sågtimmer och fanérstock				Massaved		Övrigt rundvirke		Summa	
	Barr		Löv		Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp
	Exp	Imp	Exp	Imp						
1951—55	70	320	5	37	438	475	526	1	1 039	833
1956—60	144	224	22	45	598	319	248	—	1 012	588
1961—65	214	107	12	41	1 030	627	14	—	1 270	775
1966—70	405	31	24	39	2 456	349	114	1	2 999	420
1971—75	317	124	28	34	2 276	1 065	79	1	2 700	1 224
1976	184	838	13	29	1 273	2 113	70	21	1 540	3 001
1977	230	885	7	26	650	1 926	37	21	924	2 858
1978	209	273	13	24	591	1 076	45	12	858	1 385
1979	201	554	15	21	562	1 908	59	2	837	2 485

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.6 Sveriges export av papper och papp 1961—1979. 1 000 ton
 Sweden's export of paper and paperboard in 1961—1979. 1 000 tons

År	Papper och papp				Summa papper och papp
	Tidnings- papper	Annat tryck- och skrivpapper	Kraftpapper och kraftpapp	Annat papper och papp	
1961—65	429	146	701	384	1 660
1966—70	536	243	1 036	608	2 423
1971—75	839	335	1 380	806	3 360
1976	862	314	1 424	798	3 398
1977	850	402	1 579	931	3 762
1978	1 033	467	1 829	1 042	4 371
1979	1 240	524	1 922	1 107	4 793

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.7 Sveriges export av massa 1951—1979. 1 000 ton torrtänkt vikt
 Sweden's export of wood pulp in 1951—1979. 1 000 tons dry weight

År	Mekanisk, halvkemisk massa	Sulfitmassa				Sulfatmassa			Summa massa
		Oblekt	Blekt	Dissolving	Summa	Oblekt	Blekt	Summa	
1951—55	324	472	239	334	1 045	405	293	698	2 067
1956—60	393	448	412	359	1 219	507	476	983	2 595
1961—65	416	366	570	371	1 307	540	861	1 401	3 124
1966—70	404	285	637	324	1 246	521	1 471	1 992	3 642
1971—75	398	231	518	245	994	603	1 938	2 541	3 933
1976	294	140	313	177	630	379	1 985	2 364	3 288
1977	305	103	346	197	646	448	1 822	2 270	3 221
1978	436	115	405	195	715	537	2 183	2 720	3 871
1979	456	116	303	173	592	470	2 002	2 472	3 519

Källa: SOS Utrikeshandeln.

Tabell 10.8 Sveriges sammalagda export- och importvärden av skogs- och skogsindustriprodukter respektive andelar av utrikeshandeln. Medeltal år 1961—1976 samt år 1977—1979
 Sweden's added export and import values of wood and wood industry products and shares of foreign trade respectively.
 Average for the years 1961—1976 and total values for the year 1977—1979

Sortiment	1961/70				1971/76				1977				1978				1979			
	Exp		Imp		Exp		Imp		Exp		Imp		Exp		Imp		Exp		Imp	
	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%	Milj kr	%
Rundvirke ¹	169		57		241		348		174		569		166		249		156		478	
Massaflis	4		9		34		32		36		165		43		74		40		143	
Sågade och hyv-lade trävaror ²	1 323		86		3 255		155		3 845		230		4 400		227		5 131		300	
Fanérskivor ³	14		75		58		204		60		246		77		287		64		357	
Massa	2 200		7		4 798		30		4 896		20		5 168		32		5 726		77	
Papper och papp	1 821		110		5 250		437		6 894		522		8 343		566		10 331		675	
Träfiberskivor	180		2		224		4		237		4		236		3		261		5	
Spånskivor	19		11		160		28		240		29		282		31		311		45	
Returpapper	22		2		41		20		47		32		51		30		47		75	
Summa ^R	5 752	26	359	2	14 061	21	1 258	2	16 429	19	1 817	2	18 766	19	1 499	2	22 067	19	2 155	2
Hela landet	22 112		23 280		67 650		68 214		85 678		90 246		98 205		92 718		118 147		122 952	

¹ Inkl brännved och "träavfall" (sågspån m m).

² Inkl sliprar och ländännen.

³ Inkl plywood och lamellträ.

^R Uppgiften reviderad.

Källa: SOS Utrikeshandeln.

**Tabell 10.9 Inhemsk tillgång av vissa skogsindustriprodukter
åren 1960—1979**
Domestic supply of certain forest industry products
in 1960—1979

År	Sågade och hyvlade barrträ- varor	Träfiber- skivor	Spän- skivor	Fanér och plywood	Massa	Papper och papp
	1 000 m ³	1 000 ton				
1960	3 595	197	37	53	645	915
1965	4 972	349	97	82	1 156	1 303
1970	5 259	331	208	103	1 299	1 588
1975	5 404	331	398	106	1 879	1 706
1976	4 582	309	473	114	1 533	1 776
1977	4 701	270	503	108	1 035	1 499
1978	4 230	249	496	113	-85	1 505
1979 ^p	4 285	244	514	118	437	1 654

^p Preliminär uppgift.

Källa: SOS Industri och SOS Utrikeshandel samt respektive branschorganisation.

11 Priser

11.1 Råvarupriser

Varje år förhandlar skogsbrukets och skogsindustrins intresseorganisationer om virkespriserna frånsett rotpostpriserna. Förhandlingarna mynnar normalt ut i områdesvisa prisuppgörelse för resp sortiment. Dessa centralt avtalade priser blir därefter normgivande för merparten av säsongens virkesaffärer.

Vid förhandlingarna representeras säljarsidan av representanter för berörda skogsägareföreningar och Sveriges Skogsägares Riksförbund. Massaindustrin uppträder som köparpart antingen genom fast organiserade virkesföreningar eller i andra samarbetsformer utan någon permanent organisation. Inom prisområdena I och II verksamma bolagsägda sågverksföretag är även anslutna till virkesföreningarna och uppträder således även som köparpart vid prisförhandlingarna för sågtimmer. Inom övriga delar av landet representeras köparsidan antingen av de lokala sågverksföreningarna och Föreningen Sågverkens Biprodukter (SÅBI) – en frivillig regional sammanslutning av enskilda sågverk – eller enbart av delegationer från de lokala organisationerna.

Separata prisförhandlingar förs dessutom mellan domänverket som säljare och AB Statens Skogsindustrier, virkesföreningarna och enskilda sågverksföretag som köpare.

För beräkning av pris-indexserier har skogsstyrelsen på uppdrag av statistiska centralbyrån genomfört en undersökning rörande rundvirkets prisutveckling under avverkningssäsongerna 1968/69–1978/79. Som grund för beräkningen av sågtimmerpriserna ligger de olika prisområdesöverenskommelserna för tall och gran av o/s- och V-kvalitet fördelade på fyra och två diameterklasser för tall- resp gran-sågtimmer. Sågtimmers kvalitetsfördelning har

bestämts med ledning av uppgifter erhållna från virkesmätningsföreningar, domänverket, skogsägareföreningar, sågverksföreningar och privata företag. I tabell 11.5 redovisas erhållna indextal för priser på sågtimmer av tall och gran samt de båda trädslagen sammantagna inom landsdelar och riket som helhet. För massaveden finns varje trädslag redovisat för sig och även trädslagen sammanvägda. Jämförelser mellan olika landsdelar bör undvikas med hänsyn till att överenskomsten leveransplats och prissättningsställe varierar mellan olika delar av landet.

I figur 11.2 redovisas leveranspriser och relativ prisindex (enligt konsumenterprisindex) för klass I massaved av obarkad tall, gran och björk under sässongerna 1964/65–1979/80 inom prisområde III–V.

Vid omräkning av priserna för barrmassaved inom prisområdena III–V som tom 1972/73 angetts i kr per m^3 har genomgående tillämpats 68-procentig relativ fastvolym.

Sågverksflis mm

Överenskommelser om priser på sågverksflis träffas årligen mellan sågverkens och den massatillverkande skogsindustrins intresseorganisationer. Inom södra Sverige – omfattande i huvudsak prisområde V – träffas dessa överenskommelser vanligtvis mellan SÅBI och Sydsvenska Virkesföreningen. I tabell 11.3 redovisas de flispriser fritt sågverk som nämnda organisationer träffat för avverkningssäsongerna 1967/68–1979/80 samt priser för 1980/81. Vid omvandling av priserna från m^3 s till m^3 f har tillämpats omföringstalet 0,37.

Priset för sågspån fritt sågverk var för kalenderåret 1979 17 kr/ m^3 s och för 1980 25 kr/ m^3 s

enligt SÅBI. Motsvarande pris för kutterspån var 1979 80 kr/m³s och för 1980 115m³s.

Under året har det varit ett ökande intresse att använda skogsrävara till energiframställning. Då det inte är ett enhetligt sortiment och det inte ännu har utbildats en fungerande marknad redovisas inte några priser.

Rotposter

Rotposternas sammansättning och medelpriser framgår av tabell 11.6 som är en sammanställning av material insamlat av skogsvårdsstyrelserna. Rotpostpriserna kan dock uppvisa betydande variationer varför man bör använda tabell 11.6 med försiktighet.

11.2 Produktpriser

I tabellerna 11.7–11.8 redovisas exportpriser för de viktigaste skogs- och skogsindustriprodukterna. Underlaget till tabellerna har häm-

tats ur statistiska centralbyråns publikationer, Allmän månadsstatistik samt Månadsstatistik över utrikeshandeln, vars statistik bygger på uppgifter som samlas in av tullverket i samband med att varorna förtullas respektive kontrolleras för export.

Med exportpris avses det värde till vilket godset är sålt av exportören, inberäknat omkostnader för försäkring och transport av godset till landets gräns, dvs fritt gränsen eller fob utförselhamn.

11.3 Källhänvisningar

Skogsstyrelsen, stickprovsundersökning.

Skogsägareföreningarnas prislistor för respektive avverkningssäsong.

Statistiska centralbyrån, Allmän månadsstatistik.

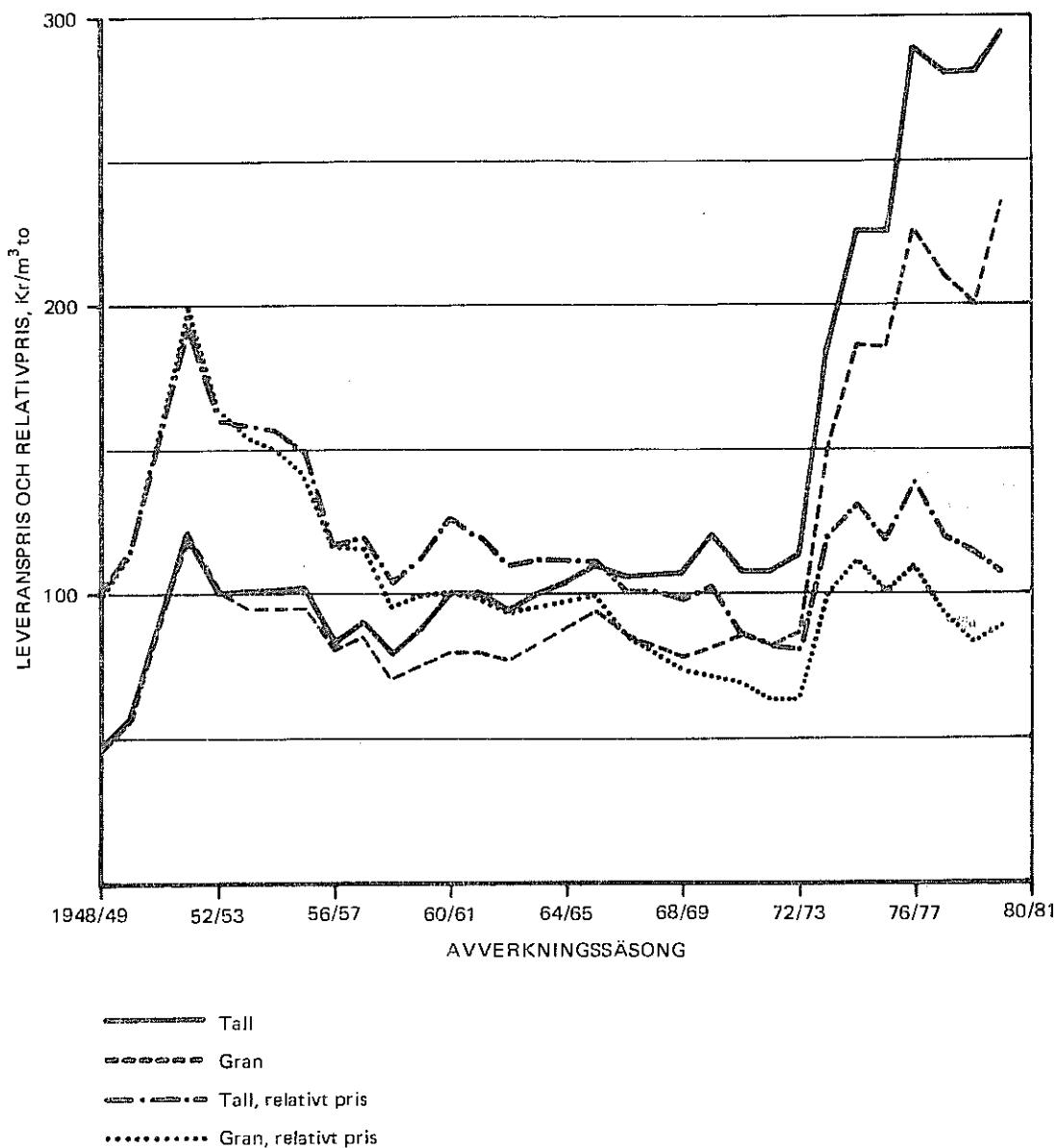
Statistiska centralbyrån, Månadsstatistik över utrikeshandeln.

SÅBIs prislistor.

Figur 11.1

Prisutveckling för sågtimmer av tall och gran, 20 cm OS-kvalitet i Kopparbergs län säsongerna 1948/49–1979/80. Leveranspriser i kr/m³ to och den relativ prisutvecklingen i fast penningvärd (enligt konsumentprisindex)

The price trend for sawtimber for pine and spruce, 20 cm OS-quality in Kopparberg's county 1948/49–1979/80. Delivery prices in Sw Cr/m³ to and the relative price trend at fixed prices (consumer price index)

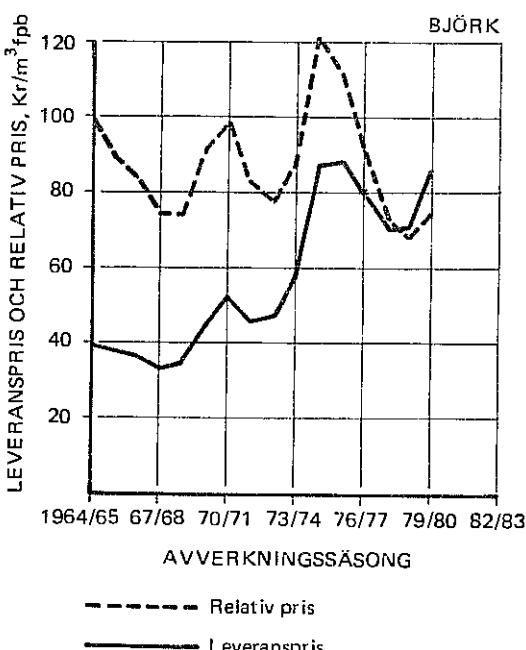
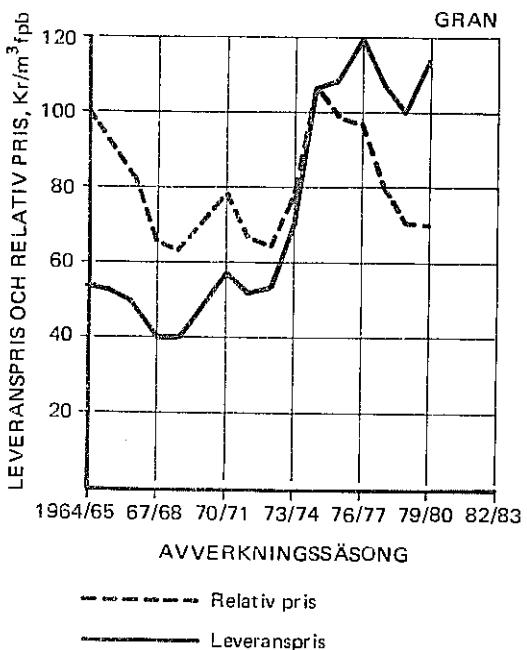
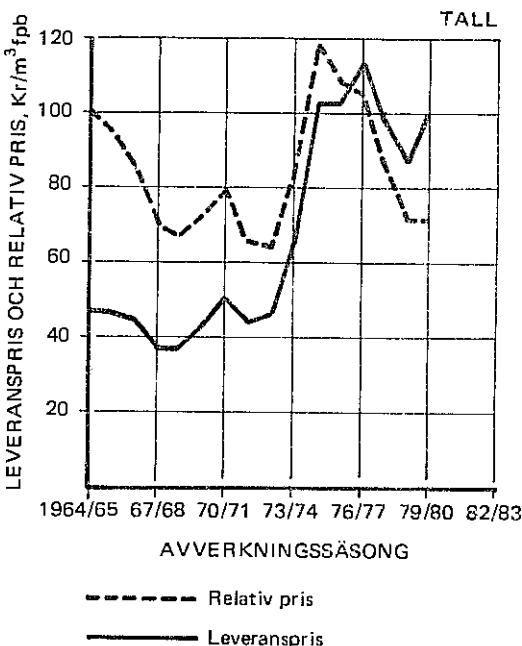

Figur 11.2

Prisutvecklingen för massaved av tall, gran och björk. Priserna avser 3 meters obarkad ved av klass I kvalitet i prisområde III–V under säsongerna 1964/65–1979/80.

Leveranspriser i kr/m³ fpb och den relativa prisutvecklingen i fast penningvärde (enligt konsumenterprisindex)

The price trend for pulpwood of pine, spruce and birch. The prices are on 3 meters unbarked wood and finest quality in price region III–V during the cutting seasons 1964/65–1979/80. Delivering prices in Sw Cr/m³ fpb and the relative price trend at fixed prices (consumer price index)

Tabell 11.1 Av virkesmarknadens parter — undantaget domänverket — överenskomna priser på obarkat sågtimmer under avverkningssäsongen 1979/80. Priset anges vid leverans fritt bilväg med undantag av prisområde 1 (Torneälven-Ljungan) för vilket priset redovisas fritt utsorterat vid slutskilje
 Prices of unbarked coniferous timber agreed upon by the parties of the timber market — except for the Swedish Forest Service. Felling season 1979/80. Prices are given for delivery at motor road with the exception of price region 1 (Torneälven-Ljungan) where prices are quoted free at end of floatway

Prisområde	Trädslag	Medellängd, dm	Bruttopriser i kr per m ³ to, o/s-kvalitet, för olika toppdiameterklasser												Prisavdrag för V- och VI-kvalitet och pristillägg för kvalitet special (S) i procent av o/s-priset ¹		
			12—	13—	14—	15—	16—	18—	20—	22—	24—	26—	28—	30+	V	VI	S
Torneälven-Ljungan	tall	46—48	—	—	212	222	233	254	278	290	300	311	311	311	30	—	30
	gran	46—48	—	—	—	—	195	210	225	230	235	240	240	240	20	—	—
Hälsingland, Härjedalen, Gästrikland och Dalarna	tall	46	—	200	225	225	255	275	295	310	320	330	340	340	230	255	25
	gran	46	—	170	185	185	200	215	235	250	260	270	280	290	15	45	—
Värmland, Örebro, Skaraborg, Bohuslän och Dalsland	tall	46	—	—	235	235	255	275	300	320	335	340	345	345	230	250	30
	gran	46	—	—	205	205	220	235	250	265	275	280	285	285	20	40	—
Västmanland, Uppsala, Stockholm, Södermanland och Gotland	tall	46	210	210	230	230	245	265	285	295	305	315	325	325	230	250	40
	gran	46	170	170	190	190	200	215	225	235	245	255	260	260	20	35	—
Östergötland, Småland, södra Älvborg, Halland och Blekinge	tall	40	190	190	205	205	240	270	300	320	335	350	350	350	25	50	30
	gran	43	190	190	205	205	225	240	255	270	280	290	290	290	10	40	—
Kristianstad och Malmöhus	tall	40	250	250	260	260	295	330	365	390	410	430	430	430	20	50	10
	gran ³	43	250	250	265	265	280	300	315	330	340	350	350	350	0	40	—

¹ Procentsatserna för V- och VI-kvalitet avser toppdiameterklass 22 cm för normalsågtimmer och toppdiameterklass 24 cm för specialsågtimmer.

² Procentsatserna varierar mellan olika toppdiameterklasser.

³ Enhetspris för o/s- och V-kvalitet.

Källa: Skogsägareföreningarnas prislistor.

Tabell 11.2 Leveranspremier för sågtimmer för respektive skogsägareförening avverkningssäsongen 1979/80

Delivery-premium on saw-timber for the different Forest Owners Associations in the fell-ing season 1979/80

Skogsägare-förening	Tid	Kr/m ³ to
Skånes Skogsägare	—	—
Södra Skogsägarna	790801—791115	25
	791116—800115	10
Vänerskog	790801—791231	10
Mälarskog	790801—791031	30
	791101—791231	15
Mellanskog	790801—791231	15
Norrskog	790901—800118	12,50

Källa: Skogsägareföreningarnas prislistor.

**Tabell 11.3 Pris¹ på sågverksflis 1967/68—1980/81
Price on chips 1967/68—1980/81**

Säsong	Kr/m ³ f	Säsong	Kr/m ³ f	Säsong	Kr/m ³ f
1967/68	48:—	1972/73	63:—	1977/78	125:—
1968/69	48:—	1973/74	89:—	1978/79	122:—
1969/70	56:—	1974/75	130:—	1979/80	143:—
1970/71	65:—	1975/76	130:—	1980/81 ^p	166:—
1971/72	58:—	1976/77	150:—		

¹ Fritt sågverk.

^p Preliminära uppgifter.

Källa: SÄBI.

Tabell 11.4 Priser för massaved under avverkningssäsongerna 1969/70—1979/80.
80. Kronor per m³f pb av 3 meters längd, fritt bilväg
Prices of pulpwood. Felling seasons 1969/70—1979/80. Prices per
m³f, delivery at motor road

Prisområde	Avverkningssäsong, Kvalitetsklass, Barkningsgrad							
	69/70 I Ob	74/75 I Ob	77/78 I Ob	78/79 I Ob	79/80 I Ob	79/80 II Ob	79/80 I Hb	79/80 II Hb
Tall								
I ¹	50:15	103:—	113:—	108:—	119:—	—	124:20	—
II ²	54:70	111:40	120:80	87:—	99:—	89:—	129:—	119:—
III	43:20	102:—	95:—	88:—	100:—	90:—	130:—	120:—
IV	43:95	102:—	95:—	87:—	100:—	90:—	130:—	120:—
V ⁴	43:95	102:—	97:—	87:—	101:50	91:50	131:50	121:50
Gran								
I ¹	51:55	104:50	113:—	108:—	119:—	—	124:20	—
II ²	59:65	116:20	126:70	91:—	103:—	92:—	133:—	122:—
III	49:25	106:—	105:—	100:—	114:—	103:—	144:—	133:—
IV	49:25	106:—	105:—	100:—	114:—	103:—	144:—	133:—
V ⁴	48:50	106:—	107:—	100:—	115:50	104:—	145:50	134:—
Björk								
I ¹	50:80	89:—	79:—	79:—	95:—	—	—	—
II ^{2, 3}	30:45	100:20	88:10	69:—	85:—	76:—	—	—
III	48:20	87:—	70:—	70:—	86:—	77:—	—	—
IV	48:20	87:—	70:—	70:—	86:—	77:—	—	—
V ⁴	48:20	88:—	70:—	70:—	90:—	81:—	120:—	111:—

¹ Priset uttryckt i kr/m³f ub, fritt utskilt slutskilje. Fallande längd. Ingen kvalitetsuppdelning. Transportstöd utgår för virke från inlandet.

² Före 1978/79 är priset uttryckt i kr/m³f mi ub, fritt fabrik. Dock är priset för björk för säsongen 1969/70 uttryckt i kr/m³t, fritt fabrik.

³ Transporttillägg utgår enligt särskild skala.

⁴ Fr o m 1970/71 är det garantipriser.

Källa: Skogsägareföreningarnas prislistor.

Tabell 11.5 Indextal för priser på barrsågtimmer och massaved avverkningssäsongerna 1969/70—1979/80. 1968 = basår
Priceindex for sawtimber and pulpwood 1969/70—1979/80. 1968 = 100

Barrsågtimmer

Landsdel	Tall								Gran							
	74	75	76	77	78	79	80	74	75	76	77	78	79	80		
Norrland	196	231	216	257	262	250	268	200	234	226	288	273	246	282		
Svealand	193	237	237	312	292	263	281	192	245	245	336	305	270	322		
Götaland	238	244	275	327	309	283	321	244	249	283	328	321	303	356		
Hela landet	208	236	241	295	285	264	289	218	244	259	322	306	280	326		

Tall och Gran

Landsdel	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
Norrland	115	118	114	124	197	232	219	268	265	247	272
Svealand	108	111	109	116	192	241	238	321	295	266	299
Götaland	111	116	112	126	241	246	278	325	314	292	339
Hela landet	111	115	112	122	212	240	248	306	294	272	306

Massaved

Landsdel	Tall								Gran							
	74	75	76	77	78	79	80	74	75	76	77	78	79	80		
Norrland	158	235	252	286	245	236	261	159	231	248	282	245	229	252		
Svealand	176	169	273	299	256	232	267	176	261	270	299	267	251	287		
Götaland	173	263	266	292	247	223	259	175	259	267	296	266	251	289		
Hela landet	165	247	258	288	245	228	258	167	245	258	290	256	241	266		

Björk

Landsdel	Björk								All massaved							
	74	75	76	77	78	79	80	74	75	76	77	78	79	80		
Norrland	125	203	208	220	170	182	202	155	230	246	278	238	227	247		
Svealand	173	268	269	256	218	218	273	176	265	269	292	254	237	271		
Götaland	178	267	267	257	218	218	279	175	262	268	289	251	235	274		
Hela landet	155	240	243	240	198	208	247	164	245	256	282	244	230	257		

Barrsågtimmer och massaved

Landsdel	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
Norrland	114	125	116	120	171	231	238	277	253	237	263
Svealand	113	124	116	121	185	257	243	290	260	238	293
Götaland	114	125	117	129	218	257	278	317	297	279	321
Hela landet	113	125	116	123	188	242	252	294	269	252	291

Källa: Skogsstyrelsen

Tabell 11.6 Sammansättning, medelpris m m för stämplingsposter sålda på rot från privat-skogar avverkningssäsongen 1979/80
Composition, average prices obtained etc of standing timber on private forests in the cutting year 1979/80

Län eller landsdel	Under- sökt antal rotförför- sälj- ningar	I medeltal per rotförsäljning										
		Antal träd	Virkesvolym			Medelvolym/träd				Medel- körväg i terrängen	Betalt pris/ m³sk	
			m³sk	Fördelning		Tall	Gran	Löv	Tall			
				Tall	Gran	Löv	Tall	Gran	Löv	Samtl		
		Procent		m³sk						Km	Kr	
Nbtn lappm	37	7 923	1 287	64	34	2	0,23	0,11	0,09	0,16	0,9	58,14
kustl	81	3 448	549	65	22	13	0,22	0,11	0,09	0,16	0,8	75,84
Vbtn lappm	63	6 367	1 206	25	70	5	0,26	0,19	0,08	0,19	0,9	67,55
kustl	77	3 001	551	41	48	11	0,26	0,14	0,10	0,18	0,6	98,30
Jmtl	74	9 142	1 656	23	70	7	0,20	0,18	0,13	0,18	0,5	76,18
Vnrl	61	4 487	1 118	20	73	7	0,33	0,24	0,16	0,25	0,7	95,22
Gävl	65	2 728	809	29	63	8	0,45	0,27	0,22	0,30	0,5	130,37
Kopp	101	5 182	1 025	40	53	7	0,25	0,18	0,16	0,20	0,6	119,09
Vrml	73	2 534	787	20	74	6	0,45	0,30	0,23	0,31	0,7	134,47
Öreb	72	2 047	542	27	53	20	0,45	0,24	0,19	0,26	0,5	134,58
Vstm	33	2 375	766	40	49	11	0,52	0,27	0,21	0,32	0,5	147,40
Upps	26	1 809	670	41	54	5	0,57	0,31	0,21	0,37	0,5	132,19
Sthm	21	1 671	471	33	48	19	0,42	0,28	0,18	0,28	0,4	112,58
Södm	30	1 862	797	42	52	6	0,65	0,36	0,26	0,43	0,4	160,58
Östg	50	2 002	683	30	59	11	0,47	0,32	0,23	0,34	0,4	162,56
Skbg	40	1 821	714	38	52	10	0,58	0,37	0,20	0,39	0,3	166,85
Älvs	80	1 749	556	23	71	6	0,39	0,32	0,17	0,32	0,4	166,40
Jkpg	62	1 324	488	25	71	4	0,58	0,36	0,14	0,37	0,3	193,68
Kron	73	1 313	432	28	67	5	0,47	0,31	0,16	0,33	0,2	192,37
Kalm	85	1 648	565	43	50	7	0,46	0,31	0,20	0,34	0,3	182,03
Gotl	30	1 209	273	71	25	4	0,29	0,15	0,11	0,23	0,3	129,36
Gtbg	22	1 794	451	23	63	14	0,31	0,27	0,16	0,25	0,5	120,26
Hall	29	786	347	32	61	7	0,55	0,43	0,24	0,44	0,3	176,81
Blek	25	1 817	503	19	68	13	0,49	0,31	0,13	0,28	0,3	176,26
Kris	33	634	287	29	68	3	0,63	0,42	0,24	0,45	0,2	174,13
Malm	12	926	417	2	98	0	0,70	0,45	—	0,45	0,2	174,18
Norrland	458	5 092	991	34	59	7	0,26	0,17	0,12	0,19	0,7	84,02
Svealand	356	3 012	777	34	57	9	0,37	0,23	0,19	0,26	0,5	131,24
Götaland	541	1 491	503	31	62	7	0,47	0,32	0,18	0,34	0,3	173,22
Hela landet	1 355	3 108	740	33	59	8	0,33	0,22	0,15	0,24	0,5	121,27
1978/79	1 174	2 657	639	35	57	8	0,40	0,24	0,15	0,27	0,5	102,15
1977/78	1 332	3 070	707	33	60	7	0,31	0,22	0,14	0,23	0,5	100,25
1976/77	1 437	3 245	709	30	61	9	0,30	0,21	0,12	0,22	0,5	121,04
1975/76	1 348	3 812	822	30	62	8	0,28	0,21	0,13	0,22	0,6	87,89
1974/75	1 425	4 644	1 021	31	60	9	0,36	0,27	0,18	0,22	0,6	75,16
1973/74	1 520	4 029	1 070	36	59	5	0,34	0,25	0,15	0,27	0,5	54,89
1972/73	1 448	3 681	998	38	57	5	0,33	0,26	0,15	0,27	0,6	35,23
1971/72	1 287	3 734	949	36	58	6	0,31	0,25	0,14	0,25	0,5	29,31
1970/71	1 406	4 464	1 058	33	60	7	0,34	0,27	0,16	0,28	0,5	31,69
1969/70	1 367	3 754	912	38	57	5	0,34	0,27	0,17	0,29	0,7	30,18

Källa: Skogsstyrelsen, stickprovsundersökning.

Tabell 11.7 Exportpriser på rundvirke och sågade barrträvaror under åren 1960—1979 samt kvartalsvis år 1980
Export prices of roundwood and coniferous sawn timber in 1960—1979 and each quarter in 1980

År	Sägtimmer och fanérstock av barrträd	Massaved			Sågade barrträvaror ^{1, 2}				Sågade o hyvlade barrträvaror	
					Furu 63×175 mm		Gran 63×175 mm			
		Tall	Gran	Löv	o/s	V	o/s	V		
Kr per m ³ f					Kr per m ³					
1960	137	61	66	54	273	213	228	204	214	
1965	113	65	72	54	292	248	262	241	254	
1970	91	58	66	55	327	258	279	244	256	
1975	152	117	121	105	688	575	550	450	496	
1976	186	139	147	98	662	563	572	452	546	
1977	216	145	160	96	797	647	670	552	628	
1978	232	135	155	96	823	645	680	556	644	
1979	223	125	143	107	894	682	723	619	738	
1979										
Jan	206	134	158	105	894	682	723	619	678	
Feb	208	130	151	100	906	691	743	640	702	
Mar	206	134	156	112	922	709	750	650	699	
Apr	225	142	156	98	946	722	763	660	699	
Maj	232	129	128	139	957	737	778	677	697	
Jun	253	117	146	57	957	740	778	679	728	
Jul	233	125	143	117	966	751	785	690	716	
Aug	227	109	139	107	966	751	785	693	746	
Sep	244	127	143	110	1 002	811	794	720	774	
Okt	198	108	130	113	1 042	832	850	757	781	
Nov	221	121	138	106	1 047	841	851	757	807	
Dec	230	128	142	109	1 057	846	850	761	801	
1980										
1 kv	233	129	132	121	1 100	903	930	847	869	
2 kv	228	136	151	121	1 125	945	966	882	893	

¹ Avser medelpriiser för tecknade kontrakt.

² Fr o m 1971 anges årets första månadsnottering som prisnotering för helåret.

Källa: SOS, SM H.

Tabell 11.8 Exportpriser på massa, papper och papp åren 1960—1979 samt kvartalsvis år 1980
 Export prices of wood pulp, paper and paperboard in 1960—1979 and each quarter in 1980

År	Massa							Tidnings- papper ¹	Annat tryck- och skriv- papper ²	Annat papper och papp ³			
		Mekanisk massa torr ⁴	Sulfit		Sulfat								
			Blekt	Oblekt	Blekt	Oblekt							
		Dissol- ving	Annan										
		Kr per ton torrtänkt vikt						Kr per ton					
1960	343	845	717	568	725	541	687	1 106	917				
1965	376	883	734	606	734	589	680	982	951				
1970	419	1 001	861	686	838	674	672	1 053	893				
1975	1 062	2 233	1 783	1 605	1 772	1 550	1 520	2 090	1 815				
1976	1 065	2 086	1 705	1 536	1 733	1 485	1 528	2 059	1 655				
1977	976	2 015	1 524	1 482	1 631	1 222	1 698	2 142	1 564				
1978	882	1 856	1 371	1 184	1 429	1 118	1 771	2 333	1 586				
1979	1 080	2 112	1 731	1 487	1 722	1 531	1 865	2 736	1 838				
1979													
Jan	1 035	1 819	1 582	1 386	1 621	1 325	1 891	2 588	1 722				
Feb	990	2 054	1 612	1 452	1 628	1 439	1 814	2 492	1 758				
Mar	1 005	1 980	1 663	1 428	1 649	1 417	1 834	2 587	1 788				
Apr	1 017	2 048	1 680	1 382	1 707	1 507	1 869	2 534	1 739				
Maj	1 035	2 110	1 709	1 485	1 721	1 523	1 827	2 676	1 814				
Jun	1 068	1 967	1 740	1 501	1 758	1 555	1 910	2 673	1 836				
Jul	1 053	2 168	1 761	1 521	1 722	1 559	1 840	2 731	1 821				
Aug	1 059	2 253	1 755	1 520	1 721	1 537	1 906	2 848	1 832				
Sep	1 103	2 154	1 776	1 485	1 751	1 527	1 836	2 946	1 935				
Okt	1 100	2 214	1 868	1 492	1 768	1 640	1 847	2 899	1 910				
Nov	1 221	2 347	1 845	1 523	1 810	1 675	1 905	3 026	1 940				
Dec	1 211	2 376	1 847	1 608	1 814	1 669	1 899	2 808	1 958				
1980													
1 kv	1 205	2 457	1 922	1 685	1 916	1 720	1 988	3 040	2 063				
2 kv	1 325	2 751	2 125	1 900	2 133	1 903	2 062	3 136	2 237				

¹ Art nr 47.01.103.² Art nr 641.1.³ Art nr 641.2.⁴ Art nr 641.3—5.

Källa: SOS, SM H.

12 Sysselsättning

12.1 Förvärvsarbetande och arbetslösa

Vid SCB utförs folk- och bostadsräkningar med i regel fem års intervall. I Skogsstatistisk årsbok 1978 redovisades uppgifter från undersökningen år 1975 om antal förvärvsarbetande i samtliga näringsgrenar och skogsbruket. Uppgifter från 1980 års folk- och bostadsräkning avses redovisas i nästa upplaga av Skogsstatistisk årsbok.

SCB har sedan januari 1970 utfört månatliga arbetskraftundersökningar (se nedan) genom personintervjuer. Genom dessa erhålls information om antal förvärvsarbetande, arbetslösa mm inom olika näringsgrenar. I tabell 12.1 redovisas sysselsättningen i skogsbruk enligt arbetskraftundersökningarna.

Arbetskraftundersökningarnas innehåll och genomförande

Uppgifter inhämtas för varje intervjuperson om arbetsförhållanden mm under en viss mätvecka. Som förvärvsarbetande (sysselsatt) person avses den som under mätveckan utfört inkomstgivande arbete eller som under mätveckan varit tillfälligt frånvarande från sådant arbete. Som förvärvsarbetande (sysselsatta) avses även medhjälpende familjemedlemmar som utan kontant lön under mätveckan arbetat minst 15 timmar.

Arbetskraftundersökningarna genomförs som urvalsundersökningar. Urvalen är stratifierade på kön, civilstånd och län med olika urvalsfraktioner mellan de olika länen.

År 1979 intervjuades varje månad ungefär 22000 personer. Tre separata urval används under varje kvartal. Urvalen förrñas med 1/8 vid varje intervju tillfälle (var tredje månad), vilket medför att uttagna personer intervjuas under sammanlagt två år.

Skattningar för helt kvartal baseras på de tre

separata urvalen sammantagna. Årsmedeltal baseras på de tolv månadsurvalen sammantagna. För årsmedeltalen 1979 var bortfallet 6,5 %.

12.2 Arbetskraften i skogsbruket

SCB genomför årligen undersökningar av sysselsättningen inom skogsbruket. För storskogsbruket insamlas dessutom uppgifter för varje kvartal. I detta avsnitt redovisas årsuppgifter för 1979.

Undersökningspopulation

Till storskogsbruket räknas

- företag med minst 5000 ha skog
- företag som saknar skog, men har minst 10 anställda i skogsarbete vid något tillfälle under året
- vissa företag med mindre än 5000 ha skog, men med ett stort antal anställda i skogsarbete.

I det enskilda skogsbruket ingår samtliga företag med skog som inte tillhör storskogsbruket.

Uppgifter insamlas inte för företag med mindre än 10 anställda och utan egen skog, tex vissa sågverk. Företag där skogsarbetet utförs av personal i beredskapsarbete, fängvårdsinstitutena och elever vid skogsbrukskolor ingår inte i undersökningen, eftersom dessa kategorier inte anses tillhöra den egentliga skogsarbeteskraften.

Till skogsarbete räknas avverkningsarbete, skogsvårdsarbete och övrigt skogsarbete såsom virkesmätning, utsyning, stämpling, taxering, skogsvägarbete mm.

Undersökningsens genomförande

Metodbeskrivning

All skog i riket finns registrerad i lantbrukets företagsregister.

Storskogsbruket omfattar 170 företag. Uppgifter insamlades 1979 från ca 145 av dessa.

Antalet enheter i det enskilda skogsbruket kan uppskattas till omkring 240 000. Företag med mindre än 0,3 ha åker är i lantbruksregistret fn redovisade per taxeringsenhet, varför det totala antalet ägarenheter inte är känt.

Uppgifter insamlades 1979 från ett urval av ca 5 300 enheter i det enskilda skogsbruket. Vid urvalsdragningen har enheterna delats in i storleksklasser efter sin skogsärmarksareal. Sannolikheten att komma med i urvalet var större för företag med stora skogsinnehav än för företag med mindre arealer.

Uppgiftsinsamling

Uppgifterna för 1978 samlades in genom en postenkät till uppgiftslämnarna i februari–mars 1980. Uppgifter begärdes endast om verksamhet i företagets egen regi.

Då produktionsförhållandena normalt skiljer sig mycket mellan företag inom storskogsbruket och det enskilda skogsbruket, skedde uppgiftsinsamlingen i delvis olika form i de båda delundersökningarna.

Bortfall

För storskogsbruket ingick uppgifter för samtliga tillfrågade företag. För det enskilda skogsbruket inkom uppgifter från 4 950 företag, vilket motsvarar ett bortfall om ca 7 %.

Definitioner

Befattningsgrupper (storskogsbruket)

Indelningen bygger på skogsavtalens definitioner av befattningsgrupper eller arbetsvärderingsgrupper för yrkeskunnig personal. Vilka arbetsuppgifter som skall ligga till grund för indelningen har i förkortad form angivits på uppgiftsblanketten enligt följande.

Yrkeskunniga

Befattningsgrupp 1

Enklare skogsvård, tex plantering, plantskolarbeten, plantröjning och liknande huvudsakligen manuella arbeten.

Befattningsgrupp 2

Plantering med hacka eller borrh, stämpling,

aptering, dikning, maskinarbeten huvudsakligen med mindre maskiner vid arbeten i icke skogsterräng.

Befattningsgrupp 3

Upparbeting på avlägg, körning av traktor med vajerkran, maskinarbeten huvudsakligen med större maskiner i icke skogsterräng.

Befattningsgrupp 4

Huggning, körning med häst, vinschning, körning med terränggående skogsmaskin och annat avverkningsarbete.

4.1 Huggare

4.2 Maskinförare

4.3 Övriga

Befattningsgrupp 5

Särskilt kvalificerade arbeten, huvudsakligen av arbetsledande natur och som inte kan hänföras till grupp 1–4.

Ej yrkeskunniga

Ej yrkeskunniga, dvs minderåriga och 18-åringar som ej har skoglig grundutbildning, bla tillfälligt anställda i skogsvårdsarbete med fri lönesättning.

Arbetsstillfälle

Som ett arbetsstillfälle redovisas en person som varit anställd i skogsarbete vid ett företag (exkl personal med enbart arbetsledande uppgifter). Man har ej kunnat följa individer som varit anställda vid flera företag under året och för dessa har alltså varje anställning räknats som ett arbetsstillfälle.

Familjemedlemmar (enskilda skogsbruket)

Skogsägarens maka/make, föräldrar samt hemmavarande barn. Om skogsägaren är en juridisk person (dödsbo, aktiebolag, stiftelse etc) redovisas samtliga sysselsatta under "övrig arbetskraft".

Övrig arbetskraft (enskilda skogsbruket)

Här inräknas fast och tillfälligt anställda arbetare anställda av skogsägaren men inte skogsägareförenings eller rotpostköpare anställda. Hit räknas även skogsägarens syskon, mågar,

sonhustrur, barnbarn och icke hemmavarande barn (oavsett om lön utbetales för det utförda arbetet eller ej).

Övrig arbetskraftsstatistik

Antal arbetsgivare i skogsbruket finns redovisat i tabell 14.1. Sysselsättningen inom flottningsverksamheten framgår av tabell 8.2.

12.3 Källhänvisningar

Arbetskraften i skogsbruket under 1979. – SOS, SM Am 1980: 26.

Arbetskraftsundersökningen. Årsmedeltal 1980. Råtabeller, SCB.

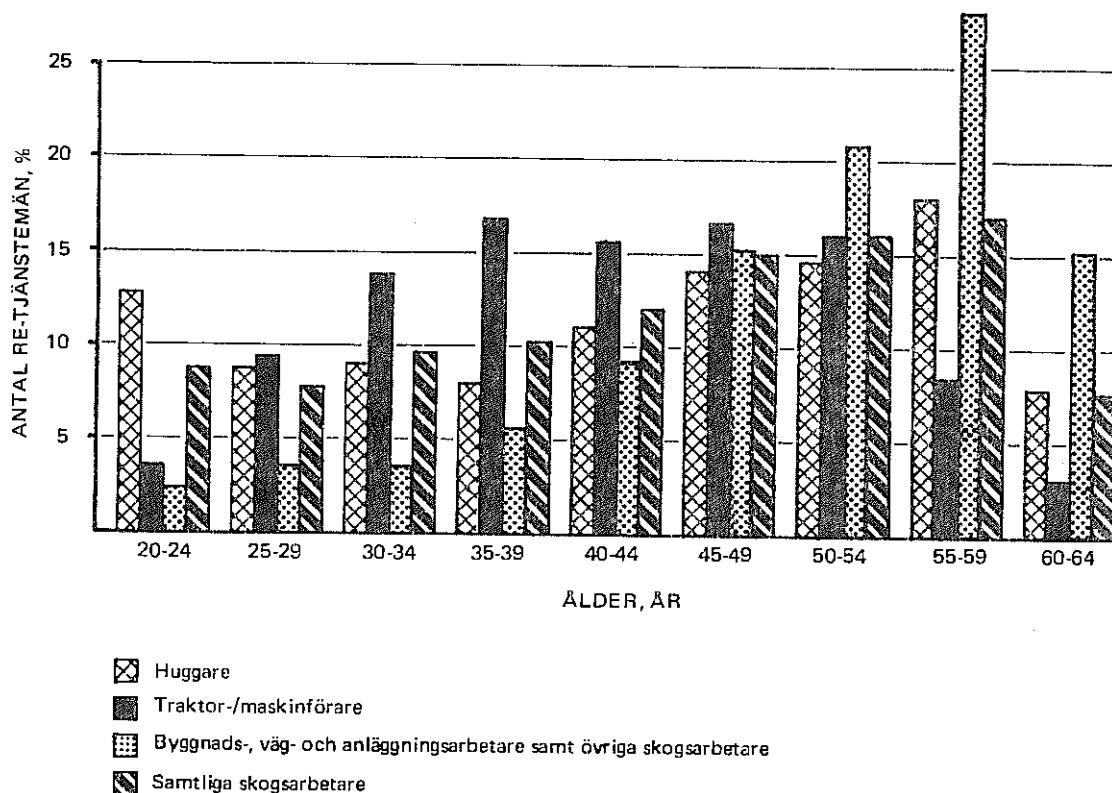
SOS Industristatistik 1978.

Personal- och lönestatistik 1979. – Domänverket.

Figur 12.1

Åldersklassfördelningen vid domänverket efter arbetarkategorier 1979

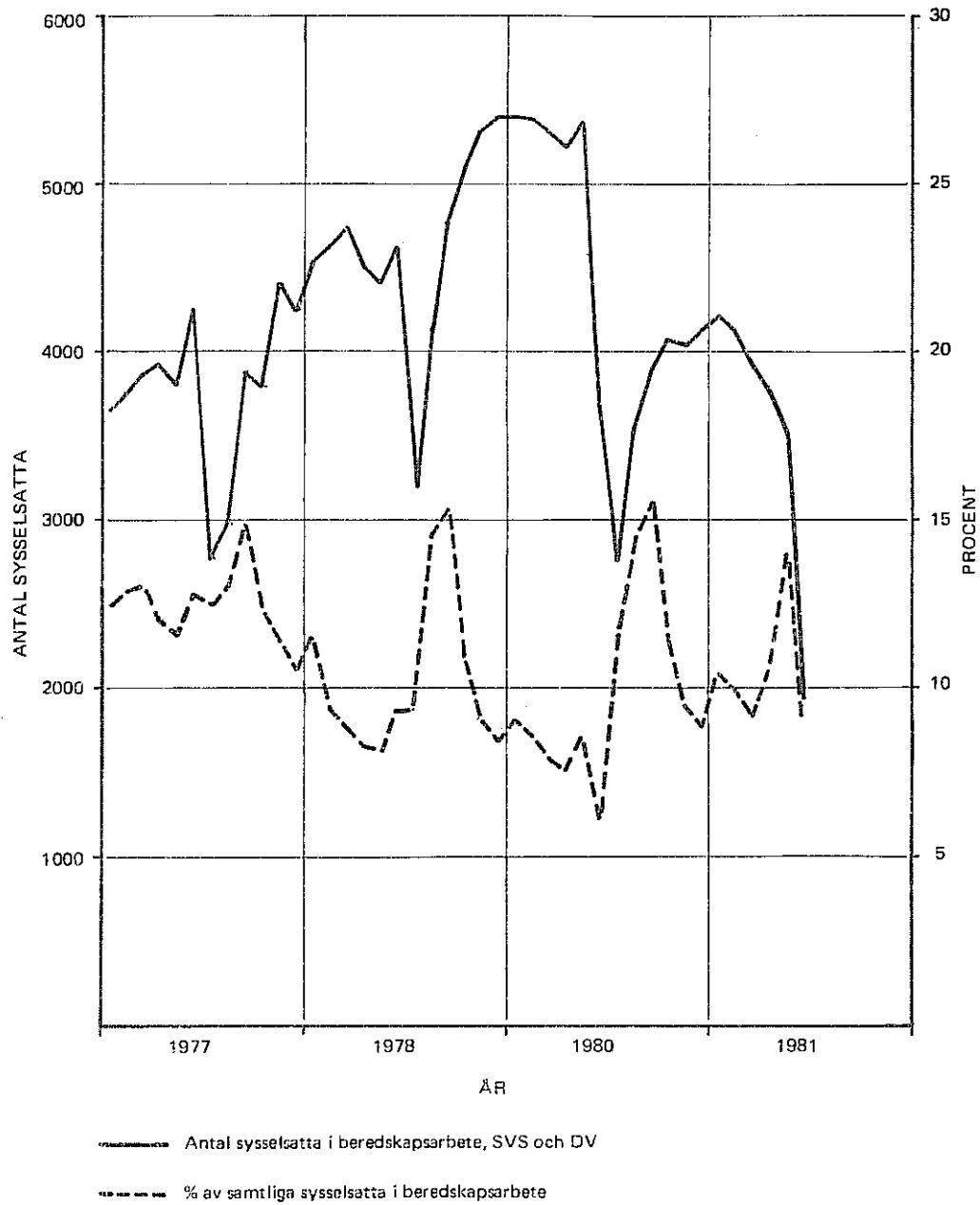
Age distribution at the Forest Service by worker categories 1979

Figur 12.2

**Antal sysselsatta i beredskapsarbeten under skogsvårdsstyrelsernas och domänverkets ledning
1977–1980 samt deras procentuella andel av samtliga sysselsatta i beredskapsarbeten**

*Total number of relief workers conducted by the County Forestry Boards and the Forest Service
1977–1980 and their part of all relief workers*

Källa: Domänverket och skogsstyrelsen

Tabell 12.1 Sysselsatta inom skogsbruk 1970—1979. Riksområden. 100-tal
 Occupation in forestry 1970—1979. County groups. Hundreds of
 employees

År	Riksområde							Summa
	AB	C, D, E, T, U	F, G, H, I	K, L, M	N, O, P, R	S, W, X	Y, Z	
1970	24	176		116		173	77	112 658
1971	20	114	66	30	59	162	79	111 640
1972	18	91	61	35	58	141	79	98 579
1973	16	83	63	34	61	128	73	94 551
1974	13	67	62	25	51	111	57	93 479
1975	11	71	77	27	58	124	53	90 511
1976	15	75	74	25	63	129	81	89 551
1977	11	81	80	19	61	130	76	87 545
1978	7	82	69	20	68	142	76	95 560
1979	8	63	66	22	55	142	75	94 526

Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarna, årsmedeltal resp år.

Tabell 12.2 Antal arbetstimmar (1 000-tal) i skogsarbete under 1979
The number of working-hours (1 000 hours) in forest work in 1979

Län/ Skogsregion	Storskogs- bruket ¹	Enskilda skogs- bruket	Hela skogs- bruket
Nbtn	2 731	1 090	3 821
Vbtn	2 897	1 585	4 482
Jmtl	2 183	1 051	3 234
Vnrl	1 859	1 186	3 045
Gävl	2 548	1 130	3 678
Kopp	3 088	1 334	4 422
Vrml	2 471	1 855	4 326
Öreb	1 229	990	2 219
Vstm	787	598	1 385
Upps	769	683	1 452
Sthm	425	294	719
Södm	609	719	1 328
Östg	1 338	1 130	2 468
Skbg	520	861	1 381
Älvs	987	1 846	2 833
Jkpg	897	2 158	3 055
Kron	680	1 288	1 968
Kalm	820	1 822	2 642
Gotl	31	148	179
Gtbg	176	473	649
Hall	449	715	1 164
Blek	234	549	783
Kris	443	686	1 129
Malm	142	225	367
Skogsregion 1 (län A—R, T, U)	10 536	15 185	25 721
Skogsregion 2 (län S, W—Z)	2 149	6 556	18 705
Skogsregion 3 (län AC, BD)	5 628	2 675	8 303
Hela landet	28 313	24 416	52 729

¹ Utgörs av 170 st enheter bestående av företag, skogsägareföreningar, domänverket, kommuner m fl.

Källa: SOS SM Åm 1980: 26, tabell 1.

Tabell 12.3 Storskogsbruket¹. Antal arbetstimmar² (1 000-tal) i skogsarbete³ under 1979
The large-scale forestry. The number of working-hours (1 000 hours) in forest work in 1979

Skogsregion	Befattningsgrupp (yrkeskunniga)					5	Ej yrkeskunniga	Allt skogsarbete	
	1	2	3	4	Huggare Maskinförare Övriga				
Skogsregion 1 (län A—R, T, U)	288	520	477	6 960	1 282	533	129	347	10 536
Skogsregion 2 (län S, W—Z)	321	587	555	6 347	2 162	1 562	124	491	12 149
Skogsregion 3 (län AC, BD)	84	109	325	2 990	1 065	361	95	599	5 628
Hela landet	693	1 216	1 357	16 297	4 509	2 456	348	1 437	28 313

¹ Utgörs av 170 st enheter bestående av företag, skogsägareföreningar, domänverket, kommuner m fl.

² Inkl arbetstimmar som utförs av t ex jordbruksarbetare som varit anställda som huggare eller förare med egen traktor.

³ Till skogsarbete räknas avverkningsarbete, skogsvårdsarbete och övrigt skogsarbete såsom virkesmätning, stämpling, taxering, skogsvägsarbete m m. Beträffande storskogsbruket härförs till skogsarbete även byggnadsarbete (ej egentliga bostadsbyggen) samt flottningsförberedelser i skogsförvaltningens regi.

Källa: SOS SM Am 1980: 26, tabell 2 A.

Tabell 12.4 Enskilda skogsbruket¹. Antal arbetstimmar (1 000-tal) i skogsarbete under 1979
Other private forestry. The number of working-hours (1 000 hours) in forest work in 1979

Skogsregion	Avverkningsarbete		Skogs-vårdsarbete	Övrigt skogsarbete	Allt skogsarbete
	Tillredningsarbete	Kortvägs-transport			
Skogsregion 1 (län A—R, T, U)	8 688	2 628	3 200	669	15 185
Skogsregion 2 (län S, W—Z)	3 715	853	1 716	272	6 556
Skogsregion 3 (län AC, BD)	1 338	273	893	171	2 675
Hela landet	13 741	3 754	5 809	1 112	24 416
Därav arbete utfört av skogsägaren själv	8 736	2 387	3 648	623	15 394
Familjemedlemmar över 15 år	1 689	392	995	158	3 234
Övrig arbetskraft	3 317	976	1 170	332	5 795

¹ Samtliga företag med skog, vilka inte tillhör storskogsbruket. Antalet enheter uppgår till ca 240 000.

Källa: SOS SM Am 1980: 26, tabell 2 B.

Tabell 12.5 Antal arbetstillfällen¹ under 1979 fördelade efter ålder och antal årsarbetstimmar.**Hela skogsbruket**

The number of employments in 1979 by age and the number of hours worked.

The whole forestry

Län/Skogsregion/ Antal årsarbetstimer	Antal arbetstillfällen i åldersklasser					
	Högst 19	20—24	25—54	55—64	Minst 65	Alla åldrar
Nbtn	1 304	660	4 832	1 841	905	9 542
Vbtn	1 854	1 085	6 968	2 570	1 932	14 409
Jmtl	1 044	588	4 192	1 526	1 287	8 637
Vnrl	849	854	5 279	1 419	758	9 159
Gävl	680	667	4 250	1 353	825	7 783
Kopp	1 218	1 538	7 250	3 085	1 879	14 970
Vrml	589	976	6 986	4 234	1 534	14 319
Öreb	677	120	3 280	1 003	552	5 632
Vstm	81	359	1 979	769	391	3 579
Upps	136	345	1 665	1 216	391	3 753
Sthm	141	156	1 286	372	259	2 214
Södm	154	183	1 673	914	314	3 238
Östg	339	415	4 099	1 240	1 076	7 169
Skbg	351	742	3 700	1 782	1 216	7 791
Älvs	235	900	6 308	2 590	1 281	11 314
Jkpg	970	1 331	8 570	2 433	1 671	14 975
Kron	381	562	4 348	2 331	1 397	9 019
Kalm	344	442	4 890	1 727	1 294	8 697
Gotl	6	121	535	214	243	1 119
Gtbg	292	100	1 940	786	250	3 368
Hall	101	363	1 923	1 026	925	4 338
Blek	48	170	1 880	813	171	3 082
Kris	83	194	1 885	884	514	3 560
Malm	19	42	494	265	188	1 008
Skogsregion 1						
(Län A—R, T, U)	4 358	6 545	50 455	20 365	12 133	93 856
Högst 400 tim	3 865	5 129	40 935	16 087	11 171	77 187
401—1 200 tim	395	862	5 367	2 750	875	10 249
Över 1 200 tim	98	554	4 153	1 528	87	6 420
Skogsregion 2						
(Län S, W—Z)	4 388	4 623	27 957	11 617	6 283	54 868
Högst 400 tim	3 988	3 648	20 299	8 669	5 781	42 385
401—1 200 tim	345	529	3 304	1 653	472	6 303
Över 1 200 tim	55	446	4 354	1 295	30	6 180
Skogsregion 3						
(Län AC, BD)	3 158	1 745	11 800	4 411	2 837	23 951
Högst 400 tim	2 954	1 434	8 394	3 437	2 632	18 851
401—1 200 tim	172	144	1 160	416	198	2 090
Över 1 200 tim	32	167	2 246	558	7	3 010
Hela landet	11 904	12 913	90 212	36 393	21 253	172 675
Högst 400 tim	10 807	10 211	69 628	28 193	19 584	138 423
401—1 200 tim	912	1 535	9 831	4 819	1 545	18 642
Över 1 200 tim	185	1 167	10 753	3 381	124	15 610
Varav i storskogsbruket:						
Hela landet	5 625	3 292	15 374	4 820	480	29 591
Högst 400 tim	4 724	1 235	2 496	705	290	9 450
401—1 200 tim	765	1 004	3 190	1 440	149	6 548
Över 1 200 tim	136	1 053	9 688	2 675	41	13 593
Varav i enskilda skogsbruket:						
Hela landet	6 279	9 621	74 838	31 573	20 773	143 084
Högst 400 tim	6 083	8 976	67 132	27 488	19 294	128 973
401—1 200 tim	147	531	6 641	3 379	1 396	12 094
Över 1 200 tim	49	114	1 065	706	83	2 017

¹ Varje anställning räknas som ett arbetstillfälle.

Tabell 12.6 Antal arbetsställen inom skogsindustrin och arbetsställenas genomsnittstorlek under perioden 1950—1978
 Number of establishments in the Swedish wood-processing industry and average size of establishments 1950—1978

Industrityp/ SNI-kod	Antal arbetsställen					Antal sysselsatta/arbetsställe				
	1950 ¹	1960	1970 ²	1977	1978	1950 ¹	1960	1970 ²	1977	1978
Trävaruindustri										
Sågverk och hyvleri 331111	1 255	1 080	900	699	649	26	26	31	35	36
Impregneringsverk 331112	16	14	15	15	18	18
Låd- och plywood-fabrikér 331191, 3312	117	81	90	69	73	28	34	41	50	48
Spånskiveindustri 331192	12	18	18	97	108	101
Möbelfabrikér 3320	945	615	509	421	409	17	24	31	40	39
Andra snickeri-fabrikér 33112, 3319	986	844	965	746	710	19	24	32	36	39
S:a trävaruindustri 33	3 501	2 736	2 492	1 967	1 874	20	25	32	37	39
Massa- och pappers-industri										
Träsliperier 341111	18	15	10	8	8	95	118	121	138	129
Cellulosafabrikér 341112, 341113	54	53	39	33	29	346	399	393	437	471
Pappersbruk och pappfabrikér 34112	74	71	65	65	65	295	396	433	521	510
Wallboardfabrikér 34113	16	17	13	11	11	191	232	245	236	226
Papp- och pappers-varufabrikér 3412, 3419	191	172	148	136	129	37	51	77	75	79
S:a massa- och pappersindustri 341	353	328	275	253	242	148	194	215	246	250

¹ För erhållande av jämförbarhet har följande justeringar gjorts av industristatistikens siffror. Till 1950 års siffror har fogats 351 träindustrier med 3 286 sysselsatta och 11 massa- och pappersindustrier med 149 sysselsatta vilka påträffades först i samband med 1951 års företagsräkning.

² Ny indelningsgrund, svensk näringsgrensindelning (SNI), infördes 1968.

Källa: SOS Industri för resp år.

13 Löner, avtal och sociala kostnader

13.1 Löner

Statistiken över skogsarbetarnas förtjänster utarbetas av domänverkets centralförvaltning (DV) för domänverkets skogsarbetare samt av Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet (SLA) för skogsarbetare anställda hos dess organisation medlemmar.

Lönestatistiken för år 1979 redovisas i Statistiska meddelanden Åm 1980:15 "Löner för skogsarbetare andra kvartalet 1979". Ersättning för egna motorsågskostnader ingår från 1971 inte i de redovisade förtjänsterna. Från 1972 skiljs i statistiken på manuellt, motormanuellt och maskinellt arbete. Från 1974 beräknas och redovisas ej genomsnittliga timförtjänster för olika yrkesgrupper (tex huggare och traktorförare). I tabell 13.1 redovisas genomsnittliga timförtjänster för skogsarbetare, lantarbetare och vissa industriarbetare 1973–1979.

I tabell 13.2 redovisas den genomsnittliga timförtjänsten för manliga skogsarbetare vid domänverket i olika delar av landet under åren 1971–1979. Domänverkets statistik avser alla kontinuerligt anställda skogsarbetare, dvs arbetare anställda att utföra arbete under "varje avtalsenlig dag under året". Underlaget till statistiken utgör för DVs del uppgifter för 4 400 årsarbetare som avlönas enligt skogsavtalet.

SLA-materialet bygger på uppgifter från 36 större företag omfattande tillsammans ca 14 000 skogsarbetare.

13.2 Avtal

Förhandlingsuppgörelsens resultat för skogsarbetare för 1979 redovisas i tabell 13.3. Enligt överenskommelse baseras förhandlingarna på inkomstläget enligt lönestatistik för skogsavta-

len och virkesmätning andra kvartalet 1979, flottning, skiljeställen och flottläggning jan–aug 1979. Skogsavtalet är uppdelat i två delar, Norrlandsavtalet och Månadslön, med tillägg. Det senare är det största och täcker Syd- och Mellansverige.

13.3 Sociala kostnader

De sk sociala kostnaderna utgör en inte oväsentlig del av lönekostnaderna. Dessa framgår av tabellerna 13.4 och 13.5, vars uppgifter erhållits från Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet. Procentsatserna baserar sig på en genomsnittsinkomst för helårsarbetande skogsarbetare.

I tabell 13.4 redovisas utvecklingen av de sociala kostnaderna från år 1963 till 1979.

I tabell 13.5 görs en uppdelning av de sociala kostnaderna och fördelning på lönen. I den första kolumnen framgår de generella kostnaderna, tillkomna genom lagstiftning eller avtal i procent av all kontant utbetalad lön före avdrag för skatt. Den andra kolumnen avser motsvarande kostnader i procent av arbetspriser (= lön exkl semesterlön men inkl helgdagslön). Semesterlön utgör 12 procent av avtalslön. I tabellen har kostnaden angetts till 13,2 procent pga att semesterlön även beräknas på semesterlönegrundande frånvaro.

13.4 Källhänvisningar

Löneavtal. – Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet.

Personal- och lönestatistik 1979. – Domänverket.

SOS Statistiska meddelanden Åm 1980:15, 16, 17.

Tabell 13.1 Genomsnittliga timförtjänster för skogsarbetare, lantarbetare och vissa industriarbetare 1973—1979. Kr
 Average hourly earnings for forestry workers, farm workers and certain industrial workers 1973—1979. Sw. cr.

År	Skogsarbetare ¹			Lant-arbetare ²	Arbetare inom egentlig industri ³		
	DV	SA	SLA		Trävaru-industri	Massa-, pappers- och pappersvaru-industri	Totalt
1973	17,78	17,33	17,14	14,16	17,57	19,30	19,05
1974	19,37	19,05	19,27	15,95	19,90	22,55	21,32
1975	21,92	22,25	22,12	19,35	23,02	27,03	24,95
1976	26,62	.	25,23	22,37	25,76	30,83	28,16
1977	27,18	.	26,58	24,93	27,84	32,77	30,40
1978	28,64	.	28,00	26,20	30,68	35,12	32,31
1979	30,01	.	29,46	28,26	33,68	40,00	36,01

¹ Ackords-, tid- och helglön samt övertids- och ob-tillägg ingår. Semesterlön och övriga tillägg ingår ej.

² Semesterlön och semesterersättning ingår ej, däremot ackordsförtjänst (av liten omfattning).

³ Inkl övertids- och skifttillägg, helgdags-, semester-, permitteringsslön och andra förmåner.

⁴ Fr o m 1976 är SA och SLA sammanslagna till SLA (Skogs- och Lantarbetsgivarförbundet).

Källa: SOS SM Åm 1980: 15, 16, 17.

Tabell 13.2 Genomsnittliga timförtjänster i kronor¹ för tillsvidareanställda arbetstagare i skogsarbeten vid domänverket, 1971—1979

Average hourly earnings in Sw. cr. of forestry workers at the Swedish Forest Service in 1971—1979

År	Norra Sverige ²			Mellersta Sverige ²			Södra Sverige ²			Hela landet
	Motor-manuellt arbete	Maskinellt arbete	Samtliga arbeten ³	Motor-manuellt arbete	Maskinellt arbete	Samtliga arbeten ³	Motor-manuellt arbete	Maskinellt arbete	Samtliga arbeten ³	
1971	17,82	15,65	15,84	16,55	16,60	15,44	16,73	16,54	15,48	15,65
1972	18,67	15,98	16,85	17,81	17,20	16,79	17,03	16,47	15,93	16,48
1973	20,40	17,43	18,15	19,54	18,48	17,95	18,32	17,79	17,26	17,78
1974	21,58	19,28	19,63	20,69	19,99	19,22	20,28	19,37	19,06	19,37
1975 ⁴	24,16	22,51	22,52	23,70	23,05	22,29	23,51	22,88	22,42	22,45
1976 ⁴	25,72	24,63	25,07	25,77	25,62	25,14	25,12
1977 ⁴	27,23	25,96	26,49	27,23	27,01	26,63	26,59
1978 ⁴	28,79	27,39	27,92	28,40	28,40	27,91	27,91
1979 ⁴	29,45	29,65	29,46	30,46	30,29	30,16	29,98

¹ Exklusivt övertids- och ob-tillägg och övriga tillägg och ersättningar.

² Fr o m år 1976 avser under Norra Sverige redovisade uppgifter endast skogsarbeten enl Norrbottensavtalet och under Södra Sverige skogsarbeten enligt riksavtalet.

³ Manuellt arbete ingår.

⁴ Exklusivt helglön.

Källa: Domänverket.

Tabell 13.3 Löneavtal. Avtal om lönen enligt skogsavtalet 1979 och avtalshöjning 1980
Agreement on wages 1979 and the raise for 1980
for forestry workers

Avtal	Procent av totala arbets- timmer	Inkomstläge 1979	Avtalshöjning 1980	
		Förtjänst kr/timme	Öre/timme	Procent
Skogsavtalet	86,6	30,03	247	8,2
Virkesmätning	7,5	29,44	293	10,0
Flottning	3,5	27,21	304	11,2
Skiljeställen	0,9	27,71	302	10,9
Flottläggning	1,5	34,55	280	8,1
Vägt lönegenomsnitt	100,0	29,93	250	8,4

Källa: Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet.

Tabell 13.4 Företagens sociala kostnader i procent av lönen 1963—1979
The social costs for employers
in percent of the wage 1963—1979

Drivnings- år	Procent av arbetspriser
1963/64	18,6
1964/65	19,1
1965/66	19,2
1966/67	19,2
1967/68	19,4
1968/69	20,4
1969/70	22,1
1970/71	23,4
1971	24,4
1972	24,7
1973	28,1
1974	35,3
1975	42,1
1976	44,5
1977	50,2
1978	53,9
1979	54,2

Källa: Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet.

**Tabell 13.5 Företagens sociala kostnader
1979¹**
**The social costs for employers
1979**

Lag/Avtal	Procent av kontant ut- betald lön inkl semes- terlön	Procent av arbets- priser exkl semester- lön
<i>Enligt lag</i>		
1. ATP	8,4	9,6
2. Sjukförsäkring	10,6	12,0
3. Folkpensionering	8,3	9,4
4. Delpensionsförsäkring	0,2	0,3
5. Arbetsskadeförsäkring (inkl arbetsskydd)	0,4	0,4
6. Arbetslösheits- försäkring	0,4	0,5
7. Vuxenutbildning	0,2	0,3
8. Arbetsmarknads- utbildning	0,4	0,5
9. Lönegaranti	0,2	0,2
10. Barnomsorg	1,6	1,8
11. Allmän arbetsgivar- avgift	—	—
<i>Enligt avtal</i>		
12. Grupplivsförsäkring (AFA) och Avgångs- bidrag (AFA)	0,6	0,7
13. AGS (AMF)	1,5	1,6
14. STP (AMF)	2,9	3,2
15. TFA (AMF)	0,5	0,6
Summa	36,2	41,0
Semesterlön	—	13,2
Summa inkl semes- terlön	36,2	54,2

¹ Procentsatserna baserar sig på genomsnittsinkomst för helårsarbetande skogsarbetare.

Källa: Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet.

14 Arbetsskador och arbetarskydd

14.1 Arbetsskadeförsäkringen

Nya bestämmelser för ersättning vid skador i arbetet gäller från och med den 1 juli 1977.

Alla löntagare är försäkrade för skador i arbetet genom lagen om arbetsskadeförsäkring. Egenföretagare och uppdragstagare är försäkrade, om de är bosatta i Sverige och tillhör ATP.

Den som skadas under militär-, civilförsvars- eller räddningstjänst kan få ersättning enligt lagen om statligt personskadeskydd. Det statliga personskyddet gäller också för den som vistas i anstalt, häkte m.m.

Vid skador som inträffat före 1 juli 1977 gäller lagen om yrkesskadeförsäkring och andra äldre bestämmelser.

14.2 Yrkesskadestatistik ersätts av arbetsskadestatistik

Från 1 januari 1979 ersätts yrkesskadestatistiken av ett informationssystem om arbetsskador (ISA). Arbetarskyddsstyrelsen blir huvudman för systemet. SCB skall producera årlig och kvartalsvis statistik baserat på systemet. Syftet är att skapa underlag för arbetarskydets förebyggande arbete.

Den officiella arbetsskadestatistiken utförmas enligt följande:

Kvartalsstatistik som ger en översiktlig bild av skadeutvecklingen.

Årsstatistik som förutom tabeller innehåller analyser och kommentarer. Årsstatistiken för 1979 beräknas utkomma såsom ett Statistiskt meddelande från SCB våren 1981.

Statistiken gäller arbetsskador som inträffat under de olika kvartalen 1979 och anmälts till försäkringskassan.

Arbetsskadebegreppet

Statistiken gäller arbetsolycksfall och arbetssjukdomar som uppkommit som följd av skadlig inverkan i arbetet. Även olycksfall vid färd till eller från arbetet ingår. Normalt finns bara arbetsolyckor som lett till sjukskrivning med. Tandskador oberoende av sjukskrivningstid ingår i kvartalsstatistikens tabeller.

Kvalitet och jämförbarhet

Jämförelser med tidigare yrkesskadestatistik är svåra att göra. Dels har tidigare ingen kvartalsstatistik publicerats, dels har lagstiftningen ändrats. Vidare bör påpekas att den näringsgrensindelning som användes i yrkesskadestatistiken inte överensstämmer helt med den som nu används i arbetsskadestatistiken (SNI).

På grund av att anmälningsblanketterna ibland är bristfälligt ifyllda omöjliggörs en fullständig och korrekt kodning. Vidare gäller att eftersom detta är en statistik med helt nya indelningsgrunder och kodningsregler kan vissa felaktigheter ha uppstått i kodningen. Vissa typer av fel upptäcks vid maskinella kontroller, varefter de rättas. Andra fel upptäcks vid maskinell bestämning av huvudsaklig händelse och huvudsaklig yttrefaktor.

I ca 6 % av fallen kan inte huvudsaklig yttrefaktor anges därfor att kodningen inte är konsekvent. Samma förhållande gäller för huvudsaklig händelse i ca 1 % av fallen. Även dessa fel rättas i efterhand och kommer att vara korrigerade till årsstatistiken.

På grund av de eftersläpningar i rapporteringssystemet som nu råder innehåller kvartalsstatistiken inte alla under kvartalet inträffade arbetsskador. Total redovisning kommer i årsstatistiken för 1979.

14.3 Arbetsskador i skogsarbete inom privatiskogsbruket 1979

Olycksfall redovisade genom arbetsskadeanmälningar

Under andra halvåret 1977 anmälades 374, under 1978 anmälades 830 och under 1979 anmälades 693 arbetsskador till yrkesinspektionerna. Tyvärr har olyckorna i Jönköpings län bortfallit för 1979, så det totala antalet arbetsskador för 1979 skall vara större. Under 1978 anmälades 69 yrkesskador bland självverksamma skogsägare i Jönköpings län. Med tillägg för olyckorna i Jönköpings län kan det totala antalet arbetsskador bland självverksamma skogsägare uppskattas till ca 760.

Vid jämförelse mellan arbetstagare (se statistik sammanställd av Föreningen Skogsbrukets Arbetarskydd, FSA) och självverksamma skogsägare föreligger inga större skillnader i arbetsskadornas typ och fördelning – förutom andelen olyckor under transportarbete. Bland de självverksamma skogsägarna är ca 30 % transportolyckor medan andelen transportolyckor bland arbetstagare under de sista åren rört sig kring 8 %.

Denna statistik visar, i likhet med annan statistik om arbetsskador i skogsbruk, vikten av att använda säkra arbetsmetoder, skyddsutrustning och riktiga redskap. När det gäller skyddsutrustning skall särskilt benskydd och skyddsstövlar med greppsäker sula framhållas. Av motorsägningsskadorna drabbar drygt 60 % ben/fot och av det totala antalet skador beror ca 18 % på halkning.

Ensamarbete är fortfarande mycket vanligt bland de självverksamma. Av angivna fall inträffade ca 70 % av olyckorna under ensamarbete.

Faktaruta: Arbetsskador bland självverksamma skogsägare 1978 och 1979 samt dödsfall under skogsarbete 1973–1979

Typ av arbete	1978–79	1979	Dödsfall 1973–79
	Procent	Antal	
Huggningsarbete	60	402	37
Transportarbete	29	206	28
Skogsvårdsarbete	6	38	1
Övrigt ¹	5	47	1
Summa	100	693	67

¹ I gruppen övrigt ingår bl a reparation av maskiner, virkesmätning, stämpling, skogsvägs- och dikningsarbeten och vissa arbeten hemma på gården med skoglig anknytning.

14.4 Källhänvisningar

SCB, HS 1980:3, arbetsskador, första kvartal 1979

SCB, HS 1980:6, arbetsskador, andra kvartal 1979

SCB, HS 1980:12, arbetsskador, tredje kvartalet 1979

Arbetsskador i skogsarbete bland självverksamma skogsägare. R-information Lk 4.6 1980-07-07, skogsstyrelsen.

Arbetsskador i skogsarbete 1979. Skogs- och jordbrukssektionen (TBS), arbetarskyddsstyrelsen.

Riksförsäkringsverket. SOS Yrkesskador 1977.

Tabell 14.1 Antal arbetstimmar samt arbetsolycksfall¹ i skogsbruket 1973—1977. Samtliga arbetsgivare
Number of working-hours and number of occupational accidents in forestry work 1973—1977. All employers

Näringsgren ²	År	Antal arbets-givare	1 000 arbets-timmar ³	Arbetsolycksfall		Sjukersätt-nings-dagar	Genom-snittlig invali-dets-procent
				Samtliga fall	Därav		
					Invalidi-tetsfall		
Skogsvård	1973	264	11 584	607	11	—	14 720 17,6
	1974	314	10 567	433	5	—	10 242 32,0
	1975	446	9 909	392	2	—	8 376 12,5
	1976	422	10 273	396	2	—	8 971 15,0
	1977 ⁴	450	10 120	220	2	—	5 258 15,0
Skogsavverkning och flottning	1973	11 355	60 914	3 257	59	7	86 125 21,3
	1974	8 559	61 509	3 528	67	10	100 343 19,0
	1975	10 438	55 891	3 222	48	9	87 622 22,6
	1976	9 062	56 227	2 751 ^R	37 ^R	6	65 416 16,1
	1977 ⁴	7 217	52 614	1 220	29	1	28 830 19,4
Skogsbruk, totalt	1973	11 619	72 498	3 864	70	7	100 845 20,7
	1974	8 873	72 076	3 961	72	10	110 585 19,9
	1975	10 884	65 800	3 614	50	9	95 988 22,2
	1976	9 484	66 500	3 147 ^R	39 ^R	6	74 387 16,0
	1977 ⁴	7 667	62 734	1 440	31	1	34 088 19,1
Samtliga näringsgrenar	1973	280 224	5 699 320	106 689	1 600	180	2 344 565 19,4
	1974	267 616	5 713 865	115 722	1 746	223	2 646 553 19,0
	1975	271 780	5 735 269	115 423	1 648	190	2 500 198 17,1
	1976	260 373	5 792 031	109 632	1 509	144	2 382 942 16,1
	1977 ⁴	252 446	5 789 941	55 358	1 381	85	1 270 196 16,4

¹ S k färdolycksfall ingår inte. Av arbetsolycksfall föranledda yrkesskador indelas i tre svårighetsklasser — övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall.

² Fr o m 1960 registreras arbetsgivaren endast inom en näringsgren och arbetsgivarens huvudsakliga verksamhet avgör näringsgrenstillhörigheten. Olycksfall, som drabbat den i privatskogsbruket ledda arbetskraften t ex i samband med avverkningsarbeten, redovisas därfor huvudsakligen under jordbruk och boskapsskötsel. Olycksfall som drabbat kontorspersonal anställd hos arbetsgivare härförd till t ex näringsgrenen "Skogsavverkning" ingår emellertid fr o m 1960 också bland skogsavverkningens arbetsolycksfall.

³ Avser antal arbetstimmar utförda av arbetstagare anställda hos de försäkringspliktiga arbetsgivare som redovisar i kol "Arbetsgivare".

⁴ Uppgifterna om antal arbetsgivare och arbetstimmar avser hela 1977, medan övriga uppgifter gäller endast första halvåret 1977. Fr o m 1 juli, då lagen om arbetsskadeförsäkring trädde i kraft, är statistiken inte jämförbar.

^R Uppgiften reviderad.

Källa: Riksförsäkringsverket, SOS Yrkesskador 1977.

Tabell 14.2 Genomsnittlig invaliditetsprocent, yrkesskaderisk, förlorade arbetsdagar per arbetsolycksfall samt svårhetstal i skogsbruket och i samtliga näringsgrenar åren 1969—1977

Average invalidity percent, occupational injury risk, lost work days per occupational accident and severity rates in forestry and all other branches

Yrkesskademått	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976 ^R	1977 ¹
Genomsnittlig invaliditetsprocent, arbetsolycksfall									
Skogsbruket	23,0	25,1	22,8	20,9	20,7	19,9	22,2	16,0	19,1
Samtliga näringsgrenar	21,4	21,9	20,1	18,7	19,4	19,0	17,1	16,1	16,4
Olycksfall per 1 milj arbetsstimmrar									
Skogsbruket	72,2	75,0	68,1	60,1	53,2	55,0	54,9	47,3	345,9
Samtliga näringsgrenar	22,0	21,2	19,5	18,9	18,8	20,3	20,1	19,0	319,1
Förlorade arbetsdagar per olycksfall									
Skogsbruket	78	72	58	65	63	69	64	52	40
Samtliga näringsgrenar	60	61	55	56	52	55	48	49	46
Svårhetstal ²									
Skogsbruket	5,66	5,46	3,96	3,93	3,36	3,79	3,49	2,45	1,78
Samtliga näringsgrenar	1,33	1,29	1,09	1,07	0,98	1,11	0,98	0,93	0,85

¹ Uppgifterna gäller första halvåret 1977 innan lagen om arbetsskadeförsäkring trädde i kraft.² Förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetsstimmrar.³ Vid beräkningen har antal arbetsstimmrar för hela 1977 halverats.^R Uppgiften reviderad.

Källa: Riksförsäkringsverket, SOS Yrkesskador 1977.

Tabell 14.3 Antal arbetsskador och dödsfall fördelade på arbetsmoment åren 1977—1979
Number of industrial injuries and deaths distributed on different working operations 1977—1979

Arbetsmoment	Antal			Procent 1979 ^p	Därav antal dödsfall		
	1977	1978	1979 ^p		1977	1978	1979 ^p
Huggningsarbete	2 401	2 490	2 135	69,8	5	3	3
Fällning	773	789	674	22,0	3	3	2
Kvistning	470	451	362	11,8	1	—	—
Kapning	122	141	132	4,3	1	—	—
Brossling	397	415	387	12,7	—	—	—
Förflyttning	193	230	157	5,1	—	—	—
Övrigt och ej angivet	446	464	423	13,9	—	—	1
Transport	317	270	208	6,8	2	1	2
Virkestransport med traktor samt fristående vinsch	218	195	165	5,4	2	1	2
Virkestransport med häst	23	12	9	0,3	—	—	—
Lastning på lastbil	7	19	11	0,4	—	—	—
Flottning och flottläggning	69	44	23	0,7	—	—	—
Övrigt arbete	859	965	716	23,4	—	4	1
Processorarbete, maskinkvist- ning, maskinbarkning m m	41	61	37	1,2	—	—	1
Virkesmätning, tillsyns- stämpling	201	206	109	3,6	—	1	—
Vägarbete, flottledsbyggnad	27	24	18	0,6	—	1	—
Skogsvårdsarbete, natur- vård m m	429	491	371	12,1	—	1	—
Underhåll och reparation av maskiner	161	183	181	5,9	—	1	—
Summa arbetsolycksfall	3 577	3 725	3 059	100,0	7	8	6
Yrkessjukdomar	417	470	281	—	—	—	—
Färd till och från arbetet	55	71	53	—	—	—	—
Totalt	4 049	4 266	3 393	—	7	8	6

^p Preliminära uppgifter, material från Jönköpings distrikt ingår ej.

Källa: Yrkesinspektionens och skogsstyrelsens statistik över arbetsskador.

Tabell 14.4 Antal anmälda arbetsolyckor i skogsbruk och personskadans följd samt förändring i antal arbetsolyckor och antal arbetade timmar jämfört med föregående kvartal 1979. Arbetstagare, uppdragstagare och studerande

Number of occupational accidents in forestry, and result of injury, together with change in number of occupational accidents and number of hours worked compared with the preceding quarter, 1979. Employees, contractors and students

Kvartal	Personskadans följd			Summa föregående kvartal	Jfr med föregående kvartal, procent	Arbetade timmar jfr med föregående kvartal, procent
	Sjukfrånvarons troliga längd	Döds- fall	Summa			
	1—7 dagar	Mer än 7 dagar				
I	332	398	2	732	—	—
II	221	288	1	510	732	70
III	204	232	—	436	510	85

Källa: Arbetsskador 1979, SOS SM HS 1980: 3, HS 1980: 6, HS 1980: 12, tabell 2.

Tabell 14.5 Antal anmälda arbetsolyckor i skogsarbete och huvudsaklig skadad kroppsdel per kvartal 1979. Arbetstagare, uppdragstagare och studerande
 Number of occupational accidents in forestry work and main part of body injured, 1979 per quarter. Employees, contractors and students

Kvartal	Huvudsaklig skadad kroppsdel												Summa
	Huvud ansikte	Ögon	Hals, nacke	Rygg utom nacke	Axel, arm	Hand, handled	Fingrar	Bröst	Buk, bäcken	Höft- led, ben, knä	Fot, fotled	Tår	
I	96	79	10	169	77	76	86	59	6	186	67	12	4 927
II	38	41	10	71	57	63	70	27	5	132	83	8	1 606
III	31	50	13	62	38	39	53	32	4	130	77	10	2 541

Källa: Arbetskador 1979, SOS SM HS 1980: 3, HS 1980: 6, HS 1980: 12, tabell 7.

Tabell 14.6 Antal transportolyckor bland självverksamma skogsägare 1978—1979
Number of transportation accidents among self-working forest owners 1978—1979

Arbetsmoment	1978	1978	1979	1979	Totalt 1978—1979	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Av- och påstigning	9	3,8	12	5,8	21	4,7
Lastning, vinschning	79	33,2	57	27,7	136	30,6
Handlastning	35	14,7	44	21,4	79	17,8
Körning	31	13,0	29	14,1	60	13,5
Fastkörning, losstagnings	6	2,5	3	1,4	9	2,0
Avlästning	42	17,7	12	5,8	54	12,2
Övrigt ¹	² 17	7,1	20	9,7	37	8,4
Ofullständigt beskrivet	19	8,0	29	14,1	48	10,8
Summa	238	100,0	² 206	100,0	444	100,0

¹ I gruppen övrigt ingår bl a "förberedelser för körning samt rekognosering" och "förankring av last och uppbjörning".

² I olyckorna under transportarbete ingår 1979 18 olyckor med häst och 7 olyckor med skoter.

Källa: Skogsstyrelsen (bearbetning av yrkesinspektionens material).

15 Skogsbrukets ekonomi

Ägarförhållanden och andra frågor om skogsbrukets struktur berörs i avsnitt 3. Skogsvärdenas arealmässiga omfattning, inkl dikning, behandlas i avsnitt 5 med tillhörande tabeller medan bilvägsbyggandet och skogsbrukets transporter redovisas i avsnitt 8.

15.1 Investeringar och underhåll

Den årliga omfattningen av underhålls- och förbättringsåtgärder inom skogsbruket har sedan 1951 beräknats av skogsstyrelsen. Tillförlitligheten i dessa beräkningar är helt beroende av säkerheten i de statistikkällor som utnyttjas. I detta avseende finns stora skillnader mellan olika ägarkategorier. Uppgifterna från domänverket, SISU-anslutna bolag samt vissa övriga allmänna skogar bygger på egen inlämnad statistik och måste anses som relativt säkra. För privatskogsbruket saknas en samlad bild av dessa kostnaders verkliga omfattning. De har därför skattats med ledning av dels skogsvårdsstyrelsernas uppgifter om arealen återväxtåtgärder och övriga förbättringsåtgärder på privatiskog, dels på å-priser för respektive åtgärd bedömda med hjälp av domänverkets och skogsbolagens redovisade kostnader för motsvarande åtgärder. Kostnaderna för dikning och vägbyggnad har beräknats med ledning av skogsvårdsstyrelsernas kalkylerade kostnader framtagna i samband med planläggning och projektering av bidragsföretag. De årliga löpande underhållskostnaderna för privatiskogsbrukets diken och vägar har däremot endast kunnat uppskattas på tämligen osäkra grunder eftersom aktuell statistik saknas över såväl beståndet av skogsbilvägar och diken som å-priser för underhållet. Även om de redovisade uppgifterna om investeringar och underhållskostnader i skogsbruket är osäkra i vis-

sa avseenden, torde de ge rätt god belysning av såväl storleksordning som utveckling mellan olika år. Uppgifter om nuläge och hittillsvarande utveckling när det gäller investeringar (exkl maskininvesteringar) och underhållskostnader åren 1978 och 1979 samt femårsmedeltal för perioderna 1956–1960, 1961–1965, 1966–1970 samt 1971–1975 redovisas i tabell 15.1.

Skogsbrukets investeringar delas i nationalräkenskaperna in i tre delar, avseende maskiner, byggnader och skogsvårdsåtgärder. Investeringarna i byggnader avser till den helt övervägande delen nybyggnad och förbättring av skogsbilvägnätet. Efter att under perioden 1965–1974 den åtgärdade väglängden minskat har den gått upp med i genomsnitt nära 10 procent per år 1974–1977. Under 1978 och 1979 har emellertid den behandlade längden skogsbilvägar reducerats med ca 800 km, eller drygt 20 procent, jämfört med 1977.

Sojn investeringar i skogsvård räknas hyggesrensning, markberedning inkl hyggesbränning, skogsodling, gödsling och dikning. Av dessa åtgärder svarade skogsodlingen år 1979 för ca 65 procent och gödslingen för ca 11 procent av investeringsbeloppet. Röjning och lövbekämpning räknas som underhållsåtgärder i detta sammanhang.

I samband med 1980 års långtidsutredning har Forskningsstiftelsen Skogsarbeten bla bedömt maskininvesteringarna i skogsbruket. Enligt detta underlag beräknas maskininvesteringarna år 1979 till ca 40 procent av det totala beloppet för maskiner och skogsvårdsåtgärder sammantagna.

15.2 Avverkningskostnader

I tabell 15.2 redovisas genomsnittliga avverkningskostnader för säsongerna 1970/71–1978/

79 med en uppdelning av landet i olika områden. Från och med avverkningssäsongen 1978/79 har riket indelats i fyra regioner i stället för de tidigare fem områdena. Uppgifter för tidigare säsonger från 1965/66 återfinns i tabell 70 i Skogsstatistisk årsbok 1976.

Kostnaderna har beräknats av skogsstyrelsen på basis av kostnaderna inom privatskogsbruket, vilka uppskattats av skogsvårdsstyrelserna, samt uppgifter från skogsbolagen. Uppgifterna har vägts samman med hänsyn till andelen av avverkningen inom respektive redovisningsområde enligt stubb inventeringen. I tabell 15.2 redovisas två värden för säsongen 1977/78. Då beräkningsunderlaget delvis ändrats skall den ena uppgiften användas för jämförelse bakåt i tiden medan den andra utnyttjas för jämförelse fortsättningsvis.

Underlaget för beräkningarna är osäkert. Därför måste de uppgifter som redovisas i tabellen, betraktas som grova medeltal för kostnaderna inom varje redovisningsområde. Stora variationer förekommer beroende på olika avverkningsmetoder, körningsavstånd och terrängbeskaffenhet, huggningssvårigheter och kvantitetsuttag per hektar och avverknings trakt. Kostnadsuppdelning på gallring och slut avverkning är inte möjlig med ledning av tillgängligt material. Dock utgör gallringsandelen i materialet 21 % (av volymen) för säsongen 1978/79. Skogsstyrelsen ser fn över metoden för att beräkna avverkningskostnaderna i syfte att förbättra uppgifternas kvalitet.

Lönekostnaderna och de till lönerna knutna sociala kostnaderna svarar för en inte oväsentlig del av de direkta drivningskostnaderna. År 1972 motsvarade de sociala kostnaderna i runda tal en fjärdedel av den utbetalda lönen exklusive semester- och helgdagslön. Numera är motsvarande andel omkring 50 procent. I kapitel 13 behandlas löneförhållanden och sociala kostnader inom skogsbruket utförligt.

15.3 Produktionsvärde och rånettvärde

Skogsbrukets bruttoproduktionsvärde omfattar värdet av alla de varor och tjänster som

produceras inom skogsbruket, taget i vid bemärkelse. I bruttoproduktionsvärdet inräknas således förutom avverkningarnas värde inklusive julgransproduktion även värdet av flottningsarbete och övriga transporter till uppsamlingsplats, investeringar utom byggnadsinvesteringar, reparationer i egen regi och plockning av bär och svamp. Dessutom ingår en justeringspost – variationer i skogsuttag – som utgör skillnaden mellan tillväxt och avgång i skogen. Den ojämförligt största posten i produktionsvärdet utgörs av avverkningarnas värde, som regelmässigt svarar för mer än 90 % av bruttoproduktionsvärdet.

Förädlingssvärdet är det värde som återstår sedan bruttoproduktionsvärdet reducerats med kostnader för insatsvaror och tjänster från andra sektorer än skogsbruket samt justerats med nettot av indirekta skatter och subventioner. Förädlingssvärdets andel av bruttoproduktionsvärdet förändras över tiden som en följd av forskjutningar mellan å ena sidan insatsen av arbete och kapital och å andra sidan insatsen av varor och tjänster i produktionen. För skogsbrukets del har förädlingssvärdets andel av produktionsvärdet under senare år varit ca 85 %. Andelen varierar något beroende på virkesuttagets storlek och sortimentssammansättning.

Avverkningarnas bruttvärde definieras som värdet av det gagnvirke och den brännved som avverkas under ett drivningsår. Detta värde är således som regel mindre än skogsbrukets bruttoproduktionsvärde. De avverkade volymerna av sågtimmer och massaved värderas enligt gällande prislistor som vägts samman till riksgenomsnitt. Brännveden åsätts samma värde som björkmassaved. Värdet av övrigt virke (lövsågtimmer, stolpar etc) relateras till barrsågtimmerpriset. I beräkningen av bruttvärdet tas även hänsyn till rotposter och leveranspremier genom ett schablonmässigt tillägg.

Rånettvärde är det värde som återstår sedan avverkningarnas bruttvärde minskats med avverkningskostnaderna. Rånettvärde påverkas således dels av priserna på rundvirke, dels av avverkningskostnaderna. I tabell 15.3 redovisas avverkningens storlek, bruttvärde och rånettvärde. Det förändrade beräk-

ningsunderlaget har medfört att avverkningskostnaden förblivit i huvudsak lika med föregående år eller 62:90 kr/m³sk. I figur 15.1 visas brutto- och rånettvärdets utveckling sedan 1949/50.

De uppgifter som ligger till grund för värdeberäkningarna i tabell 15.3 är i de flesta fall osäkra. Uppgifterna måste därför användas med försiktighet. De speglar bättre utvecklingen över tiden än värdenas absoluta nivå.

15.4 Skogens taxerade värde

Värdet på skogsmark och växande skog (=skogsbruksvärde) bestäms vid de allmänna fastighetstaxeringarna. Nio sådana har förekommit sedan 1928 och en ny omgång genomförs 1981.

Värderingsmetoden är i stort sett oförändrad sedan 1957. Den innebär att värdenivån är knuten till ett salu- eller marknadsvärde och att differentieringen mellan fastigheter sker med ledning av skogens avkastningsvärde.

Värdeutfallen vid fastighetstaxering är starkt beroende av den skattepolsitiska syn som läggs på värderingen. Detta har i praktiken inneburit att den åsatta värdenivån genoingående har levt avsevärt under marknadsvärdet.

1981 års allmänna fastighetstaxering siktar till en värdenivå som svarar mot 67,5 procent av marknadsvärdet. Denna nivå kan beräknas ligga kring 62 miljarder kronor för det totala skogsbruksvärdet. I 1975 års fastighetstaxering blev motsvarande värde 20,6 miljarder kronor.

I Skogsstatistisk årsbok 1976, avsnitt A III, redovisas den i 1975 års fastighetstaxering tillämpade värderingsmetoden. I tabellerna 23 och 24 i samma årgång av årsboken redovisas dels länsvisa värden på skogsmark och växande skog från de två senaste fastighetstaxeringarna, dels jämförelser mellan skogsbruksvärdena vid de allmänna fastighetstaxeringarna från 1938.

Den vid 1981 års fastighetstaxering tillämpade värderingsmodellen finns beskriven i Skattenytt nr 7–8 1980. (Sätryck kan erhållas från skogsstyrelsens prognosavdelning.) Modellen innebär grovt att avkastningsvärdet beräknas och nivåjusteras till 67,5 % av mark-

nadsvärdet. Avkastningsvärdena utgör grunden för värdeifferentiering mellan fastigheter. Värdenivån relateras till marknadsnivån inom områden som är någorlunda homogena ur värdesynpunkt (värdeområden). Modellen leder fram till ett tabellverk för varje värdeområde med ingång efter faktorerna godhetsklass, kostnadsklass, barrskogsförståd, grovskogsprocent, lövskogsförståd, (impedimentklass).

Arbetet med värderingsmodellen (tabellverket) har utförts i följande steg.

- (1) Avverkningsberäkning
- (2) Kostnads- och intäktsberäkning
- (3) Nuvärdeberäkning av simulerade skogsfastigheter
- (4) Framställning av riktvärdetabeller

Avverkningsberäkningen dvs beräkningen av ”normal” avverkning utfördes i varje län. Detta skulle ge kunskap om volymproduktions- och avverkningsmöjligheterna på fastigheter med olika utseende.

Kostnads- och intäktsberäkningen (steg 2) innebar en värdesättning av de åtgärder och virkesuttag som förutsätts i avverkningsberäkningarna.

I steg 3 utnyttjades resultaten från steg 2 för att beräkna avkastningsvärdet för skog i olika åldersklasser. Med hjälp av dessa värden beräknades värden för ett större antal simulerade fastigheter. Dessa är så uppbyggda att de sammantaget speglar dels genomsnittsförhållandena i länet, dels de variationer som förekommer däri.

Riktvärdetabeller (steg 4) anger värden med utgång från de faktorer (godhetsklass, grovskogsprocent osv) som nämnts ovan. De är utformade så att de ger den önskade marknadsvärdenivån om de tillämpas på de simulerade fastigheterna enligt steg 3. Om de fyller det kravet, skall de ge ungefärlig samma utfall om de tillämpas på alla fastigheter i länet.

Vid sidan om riktvärdetabellerna har områdesanvisningar faststälts för 321 områden i landet. De anger medelförhållandet i området i fråga och utnyttjas som hjälpmittel vid deklarationen och vid granskningen av deklarationen.

Den åsyftade marknadsvärdeanpassningen

har erhållits dels genom en anpassning av räntefoten vid avkastningsberäkningen i steg 3 ovan, dels genom justeringen i steg 4 från avkastningsvärde till riktvärde.

15.5 Statligt stöd till skogsbruket

15.5.1 Statligt stöd till skogsbruket t o m 31 dec 1979

Det direkta statliga stödet till skogsbruket innebär i huvudsak att medel ställs till skogsägarnas förfogande genom bidrag. Statens stöd utgår emellertid även i indirekt form genom bla anslag till forskning, utveckling, undervisning, rådgivning och serviceverksamhet inom skogsbrukets område.

Statsbidrag utgår i direkt form till skogsvårdsåtgärder, till byggande av skogsvägar och åtgärder i samband med skadegörelse på skog, samt till skogsbruksplaner.

Staten lämnar bidrag till utförande av vissa produktionsfrämjande åtgärder i skogsbruket bla återväxtåtgärder, röjning, dikning, gallring i vissa fall och avverkning av tras- och restskog.

Statsbidrag utgår med olika belopp beroende på typ av åtgärd, landsdel och skogsägarkategori.

Omfattningen av det statliga stödet till skogsvård under budgetåret 1979/80 framgår av tabellerna 15.4–15.10.

Under perioden 1 jan 1970–30 juni 1980 har bidrag kunnat beviljas även för gallring i hela landet. Omfattningen av beviljade bidrag framgår av tabell 15.10. Bidraget har utgått till privata skogsägare dvs fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser.

Bidragets storlek har varit

- 800 kr per hektar inom den inre delen av stödområdet
- 600 kr per hektar inom den yttre delen av stödområdet
- 500 kr per hektar inom övriga delar av landet.

Lägsta bidragsbelopp som utbetalats har varit 1 000 kr.

15.5.2 Statligt stöd till skogsbruket fr o m 1 jan 1980

Under våren 1979 antogs nya riktlinjer för skogspolitiken. Däri ingår också delvis nya former för det statliga stödet.

Från och med 1980-01-01 utgår således statligt stöd till

- vissa skogsvårdsåtgärder
- åtgärder vid skada på skog
- skogsvägar
- skogsbruksplaner

Ekonomiskt stöd utgår i princip till alla markägarkategorier dock endast under vissa förutsättningar beträffande skogsvägar och avseende skogsbruksplaner endast till privata skogsägare.

Av främst regionalpolitiska skäl har man infört ett skogligt stödområde i norra delen av landet och Gotland. Här är bidraget högre och utgår för flera åtgärder än utanför. Stödområdet har en inre och en yttre zon.

Bidrag beräknas i allmänhet på beräknad sammanlagd kostnad för planläggning, utförande och eventuellt plantmaterial.

I fråga om återväxtåtgärder utgår bidraget som regel med fast belopp per utsatt planta. Bidrag utgår inte till kemisk lövbekämpning eller gödsling.

Under ett övergångsskede fram till och med 30 juni 1984 får högre bidrag beviljas till vissa åtgärder inom huvuddelen av stödområdet.

De nya bestämmelser för beviljande av bidrag till skogsvägbyggnad innebar bla att kyrka och stat kom att lyda under skogsvårdslagen och därmed blev bidragsberättigade. Andra nyheter är att kostnadsfri planläggning av skogsbivägar i vissa fall kan erhållas liksom att staten kan ikläda sig borgensansvar för lån till vägföretag. Stöd kan således utgå som byggnadsbidrag, kostnadsfri planläggning, lånegaranti eller vissa kombinationer av dessa. Nu liksom tidigare tillämpas generella bidragsprocentsatser för de olika vägklasserna beroende på om vägföretagen är belägna inom det skogliga stödområdet eller inte.

Grundläggande för att stöd skall kunna utgå är bla

- att vägen kan passas in i en lokal vägnätsplan

- att vägen är av väsentlig betydelse för skogstransporter och att nyttan av företaget beräknas motsvara kostnaderna för företaget
- att vägen får en godtagbar standard.

Byggande av vägar i tjälsäker standard inom områden som saknar sådana vägar skall prioriteras liksom vägbyggnadsföretag i södra Sverige som ersätter tidigare klass VI-vägar.

Under budgetåret 1979/80 har liksom tidigare år efterfrågan på bidragsmedel i hela landet klart överstigit tilldelade medel, i synnerhet i områden utanför det inre stödområdet.

Den länsvisa fördelningen av vägar som åtgärdats genom nybyggnad, ombyggnad eller större förbättringsarbeten, i skogsvårdsstyrelsernas verksamhet framgår av tabell 15.9. Se även under avsnitt 8.3 Lastbilstransporter och skogsbilvägar. Jämfört med tidigare år har ungefär samma väglängd åtgärdats. I genomsnitt har under den senaste 10-årsperioden ca 1 300 km skogsbilväg årligen åtgärdats.

Den godkända totalkostnaden för av skogs-

vårdsstyrelserna bidragsbeviljade vägar under budgetåret uppgår till 78,7 milj kronor. I genomsnitt har för den senaste tioårsperioden den årliga godkända totalkostnaden varit ca 53,4 milj kronor. Kostnadsutvecklingen följer i stort sett det allmänna konsumenterprisindexets utveckling.

15.6 Källhänvisningar

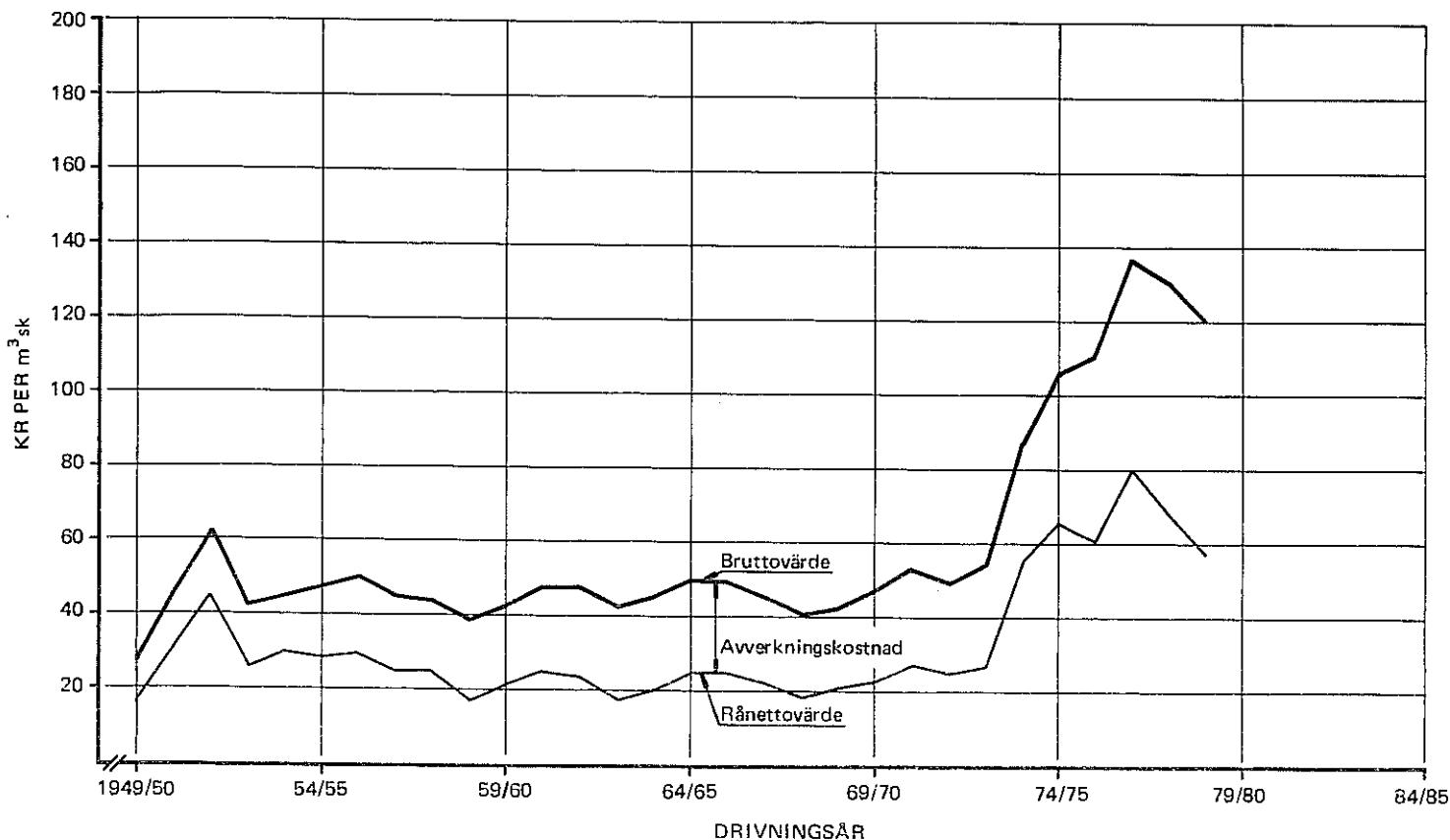
Regeringens propositioner 1978/79: 110 Riktlinjer för skogspolitiken mm. 1978/79: 112 Regionalpolitik.

Statens offentliga utredningar. Skog för framtid (SOU 1978: 6, 7). Att främja regional utveckling (SOU 1978: 46, 47). Regionalpolitiska stödformer och styrmedel (SOU 1978: 62).

SOS SM N

DsE 1980: 4

Nilsson, N-E 1980. Taxering av skog vid 1981 års allmänna fastighetstaxering. Skattenytt nr 7–8 (särtryck).

Figur 15.1**De svenska avverkningarnas beräknade brutto- och rånettvärden drivningsåren 1949/50–1978/79.***Estimated gross and stumpage values in Sweden during the felling seasons 1949/50–1978/79.*

Tabell 15.1 Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket 1956—1979. Hela riket¹
Investments and maintenance costs in Swedish forestry in 1956—1979. The whole country

Åtgärdskategori	Årsmedeltal				1978 ^R	1979
	1956—60	1961—65	1966—70	1971—75		
Hyggesrensning						
Areal i 1 000 ha	205	205	216	225	205	160
Kostnader i 1 000 kr	14 786	15 770	16 644	26 047	54 500	54 800
Kr/ha i medeltal	72	77	77	116	266	343
Markberedning (inkl hyggesbränning)						
Areal i 1 000 ha	72	75	76	109	190	147
Kostnader i 1 000 kr	8 527	9 066	8 028	15 744	57 000	58 500
Kr/ha i medeltal	118	121	106	145-	300	398
Skogsodling (sådd och plantering)						
Areal i 1 000 ha	103	125	142	170	178	170
Kostnader i 1 000 kr	38 879	53 111	69 460	119 548	292 300	348 700
Kr/ha i medeltal	377	425	489	705	1 642	2 051
Röjning i plant-, ung- och stavaskog (underhållskostnad)						
Areal i 1 000 ha	223	224	234	248	256	202
Kostnad i 1 000 kr	23 736	26 343	29 646	62 421	141 300	139 000
Kr/ha i medeltal	106	117	127	252	552	688
Summa skogsvårdsåtgärder enligt ovan						
Areal i 1 000 ha	603	629	668	751	830	679
Kostnad i 1 000 kr	85 928	104 290	123 778	223 710	545 100	601 000
Kr/ha i medeltal	143	166	185	298	657	885
Skogsgödsling						
Areal i 1 000 ha	—	—	—	133	136	133
Kostnader i 1 000 kr	—	—	—	35 876	62 200	61 300
Kr/ha i medeltal	—	—	—	270	457	461
Skogsdiken						
Nydikning i km	3 005	3 462	2 749	4 143	5 097	5 675
Kostnad i 1 000 kr	5 036	5 134	4 949	9 659	9 200	14 300
Kr/meter i medeltal	1,67	1,48	1,80	2,33	1,80	2,50
Underhåll i 1 000 kr	3 667	4 321	4 344	5 906	5 900	6 000
Skogsbilvägar						
Ny- och ombyggnad i km	2 863	3 700	3 491	3 000	2 794	2 677
Kostnad i 1 000 kr	50 378	64 036	76 747	86 267	158 700	167 400
Kr/meter i medeltal	17,60	17,31	21,98	28,75	56,80	62,50
Underhåll i 1 000 kr	29 531	41 797	39 993	43 026	50 700	55 100
Samtliga investerings- och underhållskostnader enligt ovan						
1 milj kr	174,5	219,5	249,8	404,4	832	905
I kr/ha total skogsmark (räknad som 23,5 milj ha 1956—70, 23,7 milj ha 1971 och 1972 samt 23,5 milj ha 1973—79)	7,42	9,34	10,63	17,16	35,40	38,50

¹ Uppgifterna grundar sig på egen statistik ifråga om domänverket, ecklesiastika skogar och bolag. Betr övriga kategorier har bedömningar gjorts.

^R Uppgiften reviderad.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.2 Genomsnittliga avverkningskostnader¹ uttryckta i kr/m³sk för säsongerna 1970/71—1978/79 inom olika områden i landet
Felling costs during the seasons 1970/71—1978/79. Average for regions in Sw cr/m³sk

Avverknings-säsong	Område 1 Norrlands inland inkl Särna-Idre socknar	2 Mellersta och norra Norrlands kustland	3 Gävleborgs län, Dalarna exkl Särna-Idre socknar, Värmland	4 Övriga Svealand samt huvud- delen av Götaland	5 Skåne, Blekinge, Halland och Gotland	Hela landet
1970/71	25:40	24:90	24:50	25:30	25:30	25:—
1971/72	28:80	27:10	25:50	25:20	27:90	26:20
1972/73	29:80	29:40	25:80	24:70	26:50	27:—
1973/74	32:80	34:—	29:30	28:60	31:50	31:—
1974/75	39:20	37:30	39:60	40:30	43:50	39:60
1975/76	49:60	50:—	46:70	49:40	55:30	49:20
1976/77	56:30	56:20	54:80	57:40	66:30	56:90
1977/78 ²	65:50	69:70	59:70	62:20	70:50	64:40
1977/78 ³	63:80	72:70	56:20	61:60	69:80	62:70
<hr/>					<hr/>	
	Norra Norrland	Södra Norrland	Svealand	Götaland	<hr/>	
1978/79	75:20	59:40	63:—	62:—	<hr/>	
					<hr/>	
					<hr/>	

¹ Avser samtliga kostnader för virkets tillredning och transport i terrängen. Kostnader för lastbilstransporter ingår inte.

² Siffrorna avsedda för jämförelse bakåt i tiden.

³ Siffrorna avsedda för jämförelse framåt i tiden.

⁴ Siffran bygger på en gallringsandel av 21 %.

Källa: Skogsstyrelsen. Sammanställning av uppgifter från skogsbolag och skogsvårdsstyrelser.

Tabell 15.3 Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde drivningsåren 1955/56—1978/79

Estimated volume and value of annual fellings in Sweden during the felling seasons 1955/56—1978/79

Värden och mättenheter	Medeltal 1955/56— 1959/60	Medeltal 1960/61— 1964/65	Medeltal 1965/66— 1969/70	Medeltal 1970/71— 1974/75	1976/77	1977/78 ^R	1978/79
A. Avverkning, milj m ³ sk	48,4	56,0	63,7	70,8	54,4	54,0	55,0
B. Bruttovärde, milj kr	2 135	2 581	2 862	4 901	7 445	7 027	6 640
C. Rånettvärde, milj kr	1 148	1 263	1 364	2 801	4 340	3 642	3 180
D. Kostnader ¹ , milj kr för							
a) återväxtåtgärder (hyggesrensn, markberedning, skogsodl)	62	78	94	161	342	404	462
b) underhåll av vägar och diken samt röjning	57	73	77	111	195	198	200
c) nyinvestering i vägar och diken	55	69	82	96	111	168	182
d) skogsgödsling	—	—	—	36	79	62	62
Summa kostnader D	175	220	252	404	727	832	905
E. Återstående värde (C—D), milj kr	973	1 043	1 112	2 397	3 613	2 810	2 275
B. Bruttovärde, kr/m ³ sk	44,11	46,09	44,93	69,20	136,85	130,10	120,75
C. Rånettvärde, kr/m ³ sk	23,72	22,55	21,41	39,60	79,80	67,45	57,80
D. Kostnader ¹ , kr/m ³ sk	3,61	3,92	3,96	5,70	13,40	15,40	16,45
E. Återstående värde (C—D), kr/m ³ sk	20,11	18,62	17,45	33,90	66,40	52,05	41,35
Återstående värde E i % av bruttovärde B	46	40	39	49	49	40	34

¹ Avser det kalenderår då drivningsåret slutar.

R = Uppgifterna reviderade.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.4 Av riksdagen anvisade anslag för produktionsfrämjande åtgärder i skogsbruket, rambelopp¹ för bidragsbeviljning 1975/76—1979/80. 1 000 kr
Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament, maximum amounts for the making of grants in 1975/76—1979/80. 1 000 Sw Cr

Budgetår	Bidrag till skogsförbättringar			Vägbyggnader på skogar i enskild ägo		Åtgärder för intensifierad skogsåvrd i norra Sverige ²			Främjande av skogsåvrd m m	Kursverksamhet för skogsbruks rationalisering m m	Tillfälligt statsbidrag till gallring 1979 ³
	Skogsodlings-åtgärder på nedlagd jordbruksmark	Omplantering efter snytbaggeskador	Verksamheten i övrigt	Inom inre stöd-området	Utanför det inre stöd-området	Intensifierad skogsåvrd i norra Sverige	Samverkansområden	Skogsåvrdsområden			
1975/76	4 500	2 000	3 000	10 500	8 500	30 000	9 000	900	7 500	2 019	.
1976/77	4 500	9 000	3 000	21 500	8 500	37 000	—	100	7 500	2 019	.
1977/78	4 500	20 000	3 000	21 500	8 500	49 000	—	—	7 500	2 329	.
1978/79	4 500	22 000	3 000	21 500	8 500	49 000	—	—	7 500	2 515	.
1979/80	2 250	—	1 500	10 750	4 000	24 500	—	—	4 250	3 385	150 000

¹ Anger det högsta beloppet till vilket bidrag får beviljas under budgetåret.

² Anslaget omfattar även den under "Norrländska skogsproduktionsanslaget" bedrivna verksamheten med skogsåvrdsområden och samverkansområden.

³ Avser tillfälligt bidrag till gallring av skog under perioden 1 januari 1979—30 juni 1980.

Källa: Regeringens regleringsbrev 1975—1980.

Tabell 15.5 Rambelopp för bidragsbeviljning 1979/80 samt regeringens förslag för budgetåret 1980/81 enligt de bidragsbestämmelser som trädde i kraft 1980-01-01. 1 000 kr
 Maximum amounts for the making of grants in 1979/80 and the Government's proposition for the budget year 1980/81 according to the directions of grant 1980-01-01. 1 000 Sw Cr

Budgetår	Bidrag till skogsvård m m					Översiktlig skogsinven- ring	Inom inre zonen av stödområdet	Utanför inre zonen	Främjande av skogs- vård
	Skogsodlings- åtgärder på nedlagd jord- bruksmark	Åtgärder inom det skogliga stödområdet	Skogsodling efter avverk- ning av låg- producerande bestånd	Skogsdikning	Skogsbruks- planer				
1979/80	2 250	44 500	15 000	4 000	1 000	5 000	7 750	10 000	—
1980/81	4 500	85 000	30 000	8 000	1 500	10 000	15 000	20 000	1 000

Källa: Regeringens regleringsbrev.

**Tabell 15.6 Beviljade bidrag 1979/80 (1979-07-01—12-31) ur
anslaget Bidrag till skogsförbättringar fördelat på
län**

State subsidies paid for special silvicultural mea-
sures during the budget year 1979/80 (1979-07-01—
12-31), counties

Län	Nedlagd jordbruks- mark		Icke jordbruks- mark		Övriga åtgärder	
	Återväxtåtgärder		Skogsdikning			
	Areal Ha	Stats- bidrag 1 000 kr	Båtnads- areal Ha	Stats- bidrag 1 000 kr	Areal Ha	Stats- bidrag 1 000 kr
Nbtn	4	4	—	—	—	20
Vbtn	50	70	—	—	—	20
Jmtt	—	—	—	—	—	—
Vnrl	2	3	—	—	—	—
Gävl	27	43	82	35	131	104
Kopp	363	70	99	30	—	—
Vrml	93	84	80	35	—	—
Öreb	51	94	191	25	—	—
Vstm	85	175	240	130	—	—
Upps	42	55	231	40	—	—
Sthm	88	158	73	55	—	—
Södm	61	71	24	9	689	2
Östg	84	139	42	20	1 100	5
Skbg	26	24	57	27	—	—
Älvs	74	140	189	118	47	67
Jkpg	21	40	135	96	724	4
Kron	134	179	289	140	—	—
Kalm	87	142	—	—	12	24
Gott	2	3	32	6	10	13
Gtbg	26	55	62	30	6	5
Hall	34	70	79	65	35	64
Blek	63	90	12	9	25	36
Kris	206	193	—	—	133	132
Malm	40	70	—	—	16	28
Hela landet	1 663	1 972	1 917	870	2 928	524

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.7 Anslaget Åtgärder för intensifierad skogsvård i norra Sverige. Beviljade statsbidrag budgetåret 1979/80 fördelade på län och åtgärdsslag¹
The grant for intensified silviculture in northern Sweden. State subsidies paid during the budget year 1979/80. Counties and action

Län	Intensifierad skogsvård i norra Sverige 1979/80							
	Återväxtåtgärder		Röjning		Dikning		Fastighetsplaner	
	Areal	Stats-bidrag 1 000 kr	Areal	Stats-bidrag 1 000 kr	Areal	Stats-bidrag 1 000 kr	Areal	Stats-bidrag 1 000 kr
	Ha		Ha		Ha		Ha	
Nbtn	3 920	2 347	3 683	1 336	7 151	2 516	245	1
Vbtn	2 634	2 797	4 475	1 655	1 533	500	5 125	31
Jmtl	2 214	2 434	1 975	579	490	187	228	1
Vnrl	646	660	2 339	1 114	173	85	7 218	42
Gävl	964	939	1 464	664	1 206	380	6 264	17
Kopp	1 314	1 334	932	351	—	—	1 285	12
Vrml	121	230	663	430	295	121	1 740	14
Summa	11 813	10 740	15 531	6 128	10 848	3 789	22 105	118

¹ Avser första halvåret av budgetåret.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.8 Beviljade bidrag 1979/80 ur anslaget Bidrag till skogsvård m m fördelat på åtgärd och ägarkategori¹
State subsidies paid for silvicultural measures during the budget year 1979/80 on measure and owner category

Åtgärder	Privata skogsägare		Övriga skogsägare		Totalt	
	Areal Ha	Bidrag 1 000 kr	Areal Ha	Bidrag 1 000 kr	Areal Ha	Bidrag 1 000 kr
Återväxtåtg på nedlagd jordbruksmark	1 901	3 567	151	269	2 052	3 836
Åtgärder på lågproducerande bestånd	5 751	9 104	2 759	4 381	8 510	13 485
Skogsdikning	7 915	3 586	1 638	434	9 552	4 021
Skogsbruksplaner	150 735	937	—	—	150 735	937
<i>Inom stödområdet</i>						
Återväxtåtgärder	8 940	12 444	12 642	14 029	21 582	26 473
Röjning	14 605	6 986	19 862	7 414	34 467	14 399
Gallring	—	—	181	187	181	187
Sork- och kaninskador	716	1 625	372	479	1 088	2 104
Summa	190 563	38 249	37 605	27 193	228 167	65 442

¹ Avser perioden 1 januari—30 juni 1980.

Källa: Skogsstyrelsen.

Tabell 15.9 Bidragsbeviljade skogsvägbyggnadsföretag budgetåret 1979/80, fördelat på län
State subsidies paid for road building during the budget year 1979/80, counties

Län	Anslag	Stöd till skogsvägbyggnad						Åtgärder för intensifierad skogsvård i norra Sverige		
		Utanför inre zon			Inom inre zon					
		Väglängd Km	Godk kostn 1 000 kr	Statsbidr 1 000 kr	Väglängd Km	Godk kostn 1 000 kr	Statsbidr 1 000 kr	Väglängd Km	Godk kostn 1 000 kr	Statsbidr 1 000 kr
Nbtn	—	—	—	—	62,9	4 519,14	3 187,25	—	—	—
Vbtn	45,6	2 678,00	1 334,94	—	114,7	6 938,95	3 645,95	13,5	635,30	254,12
Jmtl	13,1	1 082,00	350,00	—	129,7	9 701,00	5 900,00	—	—	—
Vnrl	55,7	4 037,26	1 955,20	—	8,0	521,21	492,48	—	—	—
Gävl	55,0	2 953,28	1 807,90	—	29,8	1 690,41	693,70	—	—	—
Kopp	63,8	3 568,05	2 270,20	—	46,0	2 981,54	2 093,00	—	—	—
Vrml	49,4	3 523,00	1 343,17	—	8,5	621,90	685,71	—	—	—
Öreb	9,8	463,40	225,00	—	—	—	—	—	—	—
Vstm	8,6	486,83	307,88	—	—	—	—	—	—	—
Upps	21,6	1 504,48	710,94	—	—	—	—	—	—	—
Sthm	13,8	1 176,35	550,00	—	—	—	—	—	—	—
Södm	3,5	284,02	236,56	—	—	—	—	—	—	—
Östg	33,0	2 178,46	650,00	—	—	—	—	—	—	—
Skbg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvs	21,7	1 455,61	761,11	—	—	—	—	—	—	—
Jkpg	25,4	1 914,42	892,76	—	—	—	—	—	—	—
Kron	11,9	646,67	305,24	—	—	—	—	—	—	—
Kalm	9,7	708,74	317,26	—	—	—	—	—	—	—
Gotl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gtbg	11,5	770,70	375,23	—	—	—	—	—	—	—
Hall	0,8	53,56	69,02	—	—	—	—	—	—	—
Blek	4,6	251,50	110,27	—	—	—	—	—	—	—
Kris	6,9	301,50	150,00	—	—	—	—	—	—	—
Malm	1,4	94,20	37,68	—	—	—	—	—	—	—
Heila landet	466,8	30 132,04	14 800,36	399,6	26 974,16	16 698,09	13,5	635,30	254,12	

Källa: Skogsstyrelsen.

Beredskapsmedel						Sysselsättningsfrämjande åtgärder i Norrbotten		
Utanför inre zon			Inom inre zon			Väglängd Km	Godk kostn 1 000 kr	Statsbidr 1 000 kr
Väglängd Km	Godk kostn 1 000 kr	Statsbidr 1 000 kr	Väglängd Km	Godk kostn 1 000 kr	Statsbidr 1 000 kr			
17,1	1 034,00	588,80	27,6	3 033,91	2 414,25	149,4	7 250,14	4 000,00
11,4	858,00	394,70	46,5	3 155,00	2 208,87	—	—	—
46,0	3 751,66	2 233,15	5,2	205,05	364,60	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
4,4	430,00	215,00	9,6	1 200,00	994,50	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
78,9	6 073,66	3 431,65	88,9	7 593,96	5 982,22	149,4	7 250,14	4 000,00

Tabell 15.10 Tillfälligt statsbidrag till gallring beviljat under perioden 1 jan 1979—30 juni 1980

Temporary state subsidies paid for thinning during the period
January 1st 1979—June 30th
1980

Län och landsdel	Bidrag 1 000 kr	Areal ha	Antal beviljade företag
Nbtn	4 917,3	6 935	1 130
Vbtn	7 919,7	11 714	2 453
Jmtl	4 192,1	5 240	985
Vnrl	2 671,5	4 147	892
Gävl	5 646,1	9 426	1 768
Kopp	4 712,4	7 974	1 551
Vrml	4 477,8	8 633	1 823
Öreb	3 282,6	6 565	1 151
Vstm	2 885,9	5 772	1 197
Upps	1 773,9	3 548	716
Sthm	1 557,4	3 130	437
Södm	3 060,0	6 120	860
Östg	6 287,6	12 573	2 293
Skbg	3 277,4	6 555	1 189
Älvs	7 175,1	14 350	2 832
Jkpg	8 895,8	17 792	3 853
Kron	7 718,1	15 436	3 342
Kalm	7 208,0	14 792	3 037
Gotl	732,6	1 387	298
Gtbg	1 233,6	2 467	534
Hall	4 070,2	8 140	1 613
Blek	3 686,2	7 372	1 578
Kris	5 163,8	10 328	1 805
Malmö	1 614,3	3 229	345
Norrland	25 346,7	37 462	7 228
Svealand	21 750,0	41 742	7 735
Götaland	57 062,7	114 421	22 719
Hela landet	104 159,4	193 625	37 682

Källa: Skogsstyrelsen.

16 Skogsindustrins ekonomi

16.1 Skogsindustrins omfattning och struktur

Skogsindustrins omfattning och storlek redovisas i avsnitt 3.3 och i avsnitt 9 samt i tabell 12.6. I tabellerna 9.1 och 9.2 redovisas antalet sågverk resp massa- och fiberskivefabriker. Underlaget till tabellerna är den årliga industristatistiken, som SCB publicerar. De branscher, som har ett betydande antal arbetsställen med färre än fem anställda, är underrepresenterade i industristatistiken.

Genom de intermittenta sågverksinventeringarna söker man överbrygga vissa av industristatistikens brister vad gäller täckningen av sågverksbeståndet. Under 1980 har en ny sågverksinventering genomförts. Delar av resultaten från den redovisas i kapitel 9.

I industriverkets höstrapporter 1979 och 1980 (SIND 1979: 11 och 1980: 12) redovisas en mängd uppgifter om skogsindustrins struktur och utveckling. Även långtidsutredningen 1980 (SOU 1980: 52) behandlar skogsindustrins utveckling. I kapitel 17 presenteras några av långtidsutredningens beräkningar.

16.2 Investerings och underhållskostnader

I tabell 16.1 redovisas skogsindustrins investeringar i byggnader och anläggningar samt i maskiner och inventarier. Dessa uppgifter, liksom uppgifterna i tabell 16.2 om reparations- och underhållskostnader, har hämtats ur SCBs företagsstatistik. I statistiska meddelanden F 1979: 2.5 redovisas insamlingsmetoder och investeringsundersökningarnas kvalitet m.m.

16.3 Sysselsättning

Sysselsättningen år 1978 inom skogsindustrin

och dess delbranscher redovisas i tabell 16.3. Av tabellen framgår även förädlingsvärdet uppdelat på delbranscher. Tabell 12.6 redovisar även sysselsättningen i skogsindustrin. Tabellernas källa är industristatistiken. Det innebär att endast arbetsställen med i medeltal mer än fem anställda ingår i redovisningen, vilket medför att bl.a ett stort antal små sågverk faller utanför redovisningen.

Som jämförelse till uppgifterna i tabell 16.3 kan nämnas att enligt arbetskraftsundersökningarna år 1978 var 88 900 personer sysselsatta i trävaruindustri (89 600 år 1979) och 69 100 i massa-, pappers- och pappersvaruindustri (64 700 år 1979). För den senare bransen är industristatistikens täckning så gott som fullständig vad gäller antalet sysselsatta.

Arbetskraftsundersökningarnas metod och uppläggning redovisas i kapitel 12. Andra källor för sysselsättningsuppgifter är nationalräkenskaperna och centrala företagsregistret (CFR) som båda handhas av statistiska centralbyrån.

I Arbetsmarknadsstatistisk årsbok, som utges av statistiska centralbyrån redovisas förutom sysselsättningsuppgifter även ett stort antal uppgifter om förhållandena på arbetsmarknaden.

De senaste årens konjunkturförhållanden har också lett till att antalet nedläggningar inom skogsindustrin ökat. I tabell 16.4 redovisas varsel om nedläggningar inom skogsindustrin inkl grafisk industri under perioden 1960–1979 och det antal sysselsatta som berörts av varslen.

16.4 Statligt stöd till skogsindustrin

Utformningen av det statliga regionalpolitiska stödet förändrades på många väsentliga punk-

ter i och med riksdagens beslut om den framtida regionalpolitiken i juni 1979.

Det regionalpolitiska stödet kan utgå till näringslivet i form av lokaliseringsstöd, utbildningsstöd, sysselsättningsstöd och offertstöd. Flyttningstöd kan utgå till flyttande arbetskraft.

Till nyheterna i stödhänseende hör dels att kommunerna i vissa delar av landet kan få stöd till bla uppförande av industrilokaler, dels att stödområdet ändrats på ett genomgripande sätt så att det nu utgörs av sex områden med differentierade stödregler. Bestämmelserna för stödet finns reglerade i förordningen (SFS 1979:632) om regionalpolitiskt stöd.

I tabell 16.6 redovisas hur mycket lokaliseringsstöd som utgått till skogsindustrin inkl den grafiska industrin under budgetåren 1972/73–1978/79.

16.5 Råvaruförbrukning

Den fysiska fördelningen av skogsindustrins rundvirkes- och flisförbrukning redovisas i figur 9.1. Förbrukningen av virkesrävara inom de enskilda branscherna inom skogsindustrin behandlas i kapitel 7.

År 1978 utgjorde enligt industristatistiken kostnaderna för rundvirke och flis 56% av de totala råvarukostnaderna inom massa- och pappersindustrin (SNI 3411). Motsvarande andel var 53% inom trämaterial- och byggnads snickeri-industrin (SNI 3311).

16.6 Produktionskostnader

Produktionskostnaderna kan delas upp i kostnader för inköpta råvaror och tjänster, löner och kapitalkostnader. Råvaru- och lönekostnaderna är två stora poster. Råvarukostnaderna har berörts ovan.

Lönekostnadernas andel av saluvärde är enligt industristatistiken lägre inom skogsindustrin än inom tillverkningsindustrin som helhet. Inom trävaruindustrin var andelen år 1978 ca 20% medan den inom massa- och pappersindustrin var 17%.

Kostnadsskillnaderna är stora mellan olika anläggningar inom samma bransch. Kostnads-

strukturen beror bla på anläggningens ålder, vilken påverkar behovet av avskrivningar och underhåll samt effektiviteten i råvaruutnyttjandet. Genomsnittligt sett är kapitalkostnadernas andel större i nyare anläggningar än i äldre. För driftskostnaderna är förhållandet omvänt.

I industriverkets höstrapporter 1977, 1978, 1979 och 1980 (SIND 1977: 11, 1978: 9, 1979: 11 och 1980: 12) och i verkets utredningar Sägverksindustri och skivindustri (SIND 1977: 7), Den träbearbetande industrin (SIND 1977: 1) samt i industridepartementets promemorior Träfiberskiveindustrin – förslag till framtida struktur (Ds I 1978: 6) och Skogsindustrin – nuläge och utvecklingsmöjligheter (Ds I 1979: 5) redovisas detaljerade uppgifter om skogsindustrins kostnads- och konkurrensförförfallanden.

16.7 Skogsindustrins lönsamhet

Skogsindustrins lönsamhet har under 1970-talet genomgått stora svängningar. I industridepartementets promemoria Skogsindustrin – nuläge och utvecklingsmöjligheter (Ds I 1979: 5) redovisas lönsamhetens variationer inom skogsindustrin.

Utvecklingen illustreras även av figur 16.1 som visar bruttomarginalens utveckling åren 1971–1979 inom massa-, pappers- och pappersvaruföretag med mer än 500 anställda. Bruttomarginalen är mätt som rörelseresultatet exklusive bidrag före avskrivningar, finansiella intäkter och kostnader, bokslutsdispositioner och skatt i procent av omsättningen.

Förhållandet att bruttomarginalen är positiv innebär inte att företagen lämnar överskott. År 1979 var bruttomarginalen 12,9% för företag med mer än 200 anställda inom den nyss nämnda branschen. Inklusive bidrag från stat och kommun, exempelvis lagerstöd, utbildnings- och transportstöd, var resultatet 13,0% av omsättningen. Efter avskrivningar hade det sjunkit till 8,1% och nettoresultatet, som inte omfattar extraordinära poster, bokslutsdispositioner eller skatt, var 4,7% av omsättningen.

Motsvarande tal för hela skogsindustrin (SNI 33+341) var 12,0, 12,1, 7,6 och 4,5%.

Inom ramen för DIS-systemet (DIS: Delega-

tionen för Informationssystemet näringsliv-samhälle) insamlas årligen bedömningar från företag inom tillverkningsindustri och parti-handel med mer än 20 anställda om bl a lönsamhetsutvecklingen. Bedömningarna bearbe-tas och redovisas av SCB. I tabell 16.5 redovis-sas bedömningarna av lönsamhetsutvecklingen 1975–1981 omräknade till sk nettotal. Nettotalet utgörs av den bedömning företagen gör av lönsamhetsutvecklingen vägd med antalet an-ställda. Vid bedömningen kan företagen välja mellan alternativen mycket bättre, bättre, ungefär oförändrad, sämre och mycket sämre lönsamhet. Svarsalternativen ges värdena +1, +1, 0, -1 och -1. Efter sammanvägning kan nettotalet anta värden mellan +100 och -100. Om samtliga företag markerar alternativen bättre eller mycket bättre blir nettotalet +100. Nettotalet 0 kan antingen betyda att de flesta företagen svarat "ungefär oförändrat" eller att de företag som avgivit positiva svar tillsam-mans har ungefär lika många anställda som de företag som avgivit negativa svar.

Av tabell 16.5 framgår att framtidsbedöm-ningarna som regel är alltför optimistiska.

16.8 Marknader för vissa av skogs-industrins produkter

Marknadsförhållandena för skogsindustrins produkter belyses bla av utvecklingen av den svenska exporten av dessa produkter till olika länder och när det gäller den inhemska mark-naden även av importutvecklingen.

I tabellerna 10.3 och 10.4 redovisas exporten

och importen av vissa skogsindustriprodukter fördelat på destinations- och ursprungsländer. Därutöver redovisas, i figur 10.1, den svenska skogsindustrins andelar på olika viktiga mark-nader.

I industridepartementets proin memoria Skogs-industrin – nuläge och utvecklingsmöjligheter (Ds I 1979: 5) lämnas också en beskrivning av marknadsförhållandena för de olika del-branscherna inom skogsindustrin.

I långtidsutredningen 1980 behandlas även betydelsen av skogsindustrins exportmöjlig-heter för den ekonomiska utvecklingen fram till mitten av 1980-talet.

16.9 Källhänvisningar

Arbetsmarknadsstyrelsen. Meddelanden från utredningsenheten.

Industridepartementet. Träfiberskiveindustrin (Ds I 1978: 6), Skogsindustrin – nuläge och utvecklingsmöjligheter (Ds I 1979: 5).

Långtidsutredningen 1980. SOU 1980: 52.

SFS 1979: 632.

SOS Arbetsmarknadsstatistisk årsbok.

SOS Industri, del 1.

SOS Statistiska meddelanden, serierna F, I och N.

Statens industriverk Höstrapport 1977 SIND 1977: 11

" " 1978 SIND 1978: 9

" " 1979 SIND 1979: 11

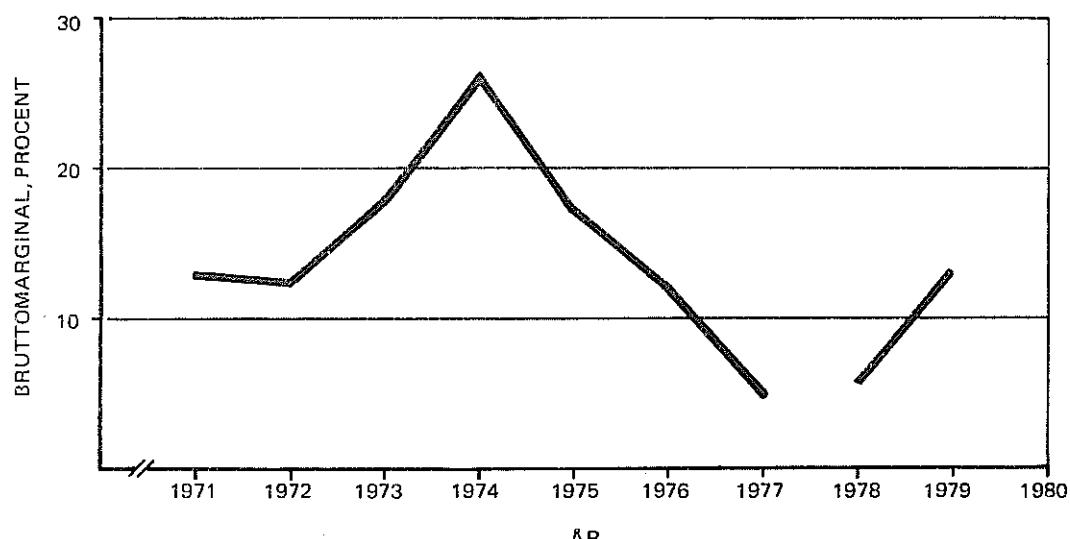
" " 1980 SIND 1980: 12

Statistiska centralbyrån, Arbetskraftsunder-sökningarna, årsmedeltal, råtabeller.

Figur 16.1

Bruttomarginalen¹ för företag med mer än 500 anställda² inom massa-, pappers-, och pappersvaruindustri (SNI 341) 1971–1979

Gross margin for enterprises with more than 500 employees within pulp, paper and paper product industries (SNI 341) 1971–1979

¹ Rörelseresultat exkl. bidrag före avskrivningar, finansiella intäkter och kostnader, bokslutsdispositioner och skatt i procent av omsättningen.

² Uppgiften avser från 1978 företag med mer än 200 anställda.

Källa: SOS SM N och SM F.

Tabell 16.1 Investeringar inom skogsindustrin och hela den svenska industrin verkställda 1970 och 1975—1979 samt prognos 1980 och 1981. Löpande priser
Realized investments in 1970 and 1975—1979 and planned investments in 1980 and 1981 in forest industry and total manufacturing. Current prices

Industrigren/ investeringsobjekt	Investeringar, milj kronor							
	1970	1975	1976	1977	1978	1979	1980 ^p	1981 ^p
Sågverk, hyvleri, träimpregneringsverk								
Byggnader och anläggningar	52	244	187	153	99	120	180	83
Maskiner och inventarier	106	455	418	340	279	355	534	347
Totalt	158	699	605	493	378	475	714	430
Övrig trävaruindustri exkl möbelindustri								
Byggnader och anläggningar	63	161	135	160	130	97	141	105
Maskiner och inventarier	56	207	284	274	229	267	312	269
Totalt	119	368	419	434	359	364	453	374
Möbelindustri								
Byggnader och anläggningar	52	34	78	43	43	42	74	35
Maskiner och inventarier	40	62	87	90	94	82	84	68
Totalt	92	96	165	133	137	124	158	103
Massaindustri								
Byggnader och anläggningar	62	139	221	310	221	189	250	298
Maskiner och inventarier	375	660	812	898	829	778	911	1 257
Totalt	437	799	1 033	1 208	1 050	967	1 161	1 555
Pappers- och pappindustri								
Byggnader och anläggningar	158	220	335	194	130	96	118	146
Maskiner och inventarier	392	1 048	1 476	963	736	668	886	838
Totalt	550	1 268	1 811	1 157	866	764	1 004	984
Pappers- och pappvaruindustri								
Byggnader och anläggningar	47	58	129	119	15	15	43	26
Maskiner och inventarier	72	161	314	251	129	151	158	141
Totalt	119	219	443	370	144	166	201	167
Summa av industrigrenarna ovan								
Byggnader och anläggningar	434	856	1 085	979	638	559	806	693
Maskiner och inventarier	1 041	2 593	3 391	2 816	2 296	2 301	2 885	2 920
Totalt	1 475	3 449	4 476	3 795	2 934	2 860	3 691	3 613
Samtliga industrigrenar								
Byggnader och anläggningar	2 053	4 330	4 579	4 299	3 345	3 428	4 463	3 579
Maskiner och inventarier	4 807	10 029	11 250	10 262	9 435	10 723	14 106	12 995
Totalt	6 860	14 359	15 829	14 561	12 780	14 151	18 569	16 574

^p Prognos.

Källa: SOS, SM F.

Tabell 16.2 Underhålls- och reparationskostnader inom skogsindustri och grafisk industri 1965, 1970 och 1975—1979. Löpande priser
 Repair and maintenance costs in forest and printing industry
 1965, 1970 and 1975—1979. Current prices

Industrigren	Kostnader i milj kronor						
	1965	1970	1975	1976	1977	1978	1979
Trävaru-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri samt grafisk industri	580	766	1 559	1 805	1 803	1 896	2 296
Samtliga industrigrenar	2 425	3 424	6 451	7 304	7 303	7 635	8 669

Källa: SOS, SM F.

Tabell 16.3 Skogsindustrins delbranscher 1978
 Major branches of the forest industry 1978

SNI-kod	Bransch	Antal		Andel av syssel- sättningen Procent	Förädlingsvärde	
		Arbets- ställen	Syssel- sätta		Mkr	Andel Procent
33111	Sågverk, hyvlerier, träimpregneringsverk	664	23 942	32,9	2 560	32,3
33112	Tråhus- och byggn.snickerie	551	23 145	31,8	2 779	35,1
33119	Annan trämaterialindustri	45	4 279	5,9	512	6,5
3312	Träförpackningsindustri	46	1 064	1,5	90	1,1
3319	Övrig trävaruindustri	159	4 215	5,8	370	4,7
3320	Trämöbelvaruindustri	409	16 146	22,2	1 605	20,3
33	Trävaruindustri	1 874	72 791	100	7 916	100
34111	Massaindustri	37	14 705	24,3	1 384	18,0
34112	Pappers- och pappindustri	65	33 181	54,8	4 609	60,1
34113	Träfiberplattindustri	11	2 483	4,1	227	3,0
3412	Pappers- och pappförpackningsindustri	81	6 969	11,5	898	11,7
3419	Övrig pappers- och pappvaruindustri	48	3 193	5,3	555	7,2
341	Massa-, pappers- och pappersvaruindustri	242	60 531	100	7 673	100
33+341	Hela skogsindustrin	2 116	133 322		15 589	

Källa: SOS Industri 1978, del 1, tabell 1 och 2.

Tabell 16.4 Varslade nedläggningar inom skogsindustrin under perioden 1960—1979¹.
Antal varsel och därav berörda arbetstagare
Closing-downs in the Swedish wood-processing industry in 1960—1979. Number of advance notices and wage-earners concerned

		Medeltal för perioden			Årsvisa värden				
		1960— 1964	1965— 1969	1970— 1974	1975	1976	1977	1978	1979
Träindustri	antal arbetssällen	11	23	40	61	85	60	100	69
	antal berörda arbetstagare	352	658	1 171	1 760	1 905	1 780	2 683	1 285
Massa- och pappersin- dustri samt grafisk industri	antal arbetssällen	4	10	12	12	29	25	19	19
	antal berörda arbetstagare	257	1 054	669	240	964	1 280	1 111	914
Summa arbetssällen		15	32	51	73	114	85	119	88
Summa berörda arbetstagare		609	1 712	1 841	2 000	2 869	3 060	3 794	2 199

¹ Årsvisa värden för perioden 1960—1974 återfinns i Skogsstatistisk årsbok 1977, tabell 5.17.

Källa: Utredningsenheten, arbetsmarknadsstyrelsen.

Tabell 16.5 Företagens bedömningar om lönsamhetsutvecklingen 1975—1981 omräknade till nettototal enligt DIS-undersökningarna 1976—1980
The companies' estimates of the development of profitability 1975—1981 in weighted net figures according to the DIS-surveys of 1976—1980

Bransch (SNI)	En- kät- till- fälle	Svar- ande före- tag	Lönsamhetsutvecklingen (netttotal)							
			1975 jäm- fört med 1974	1976 jäm- fört med 1975	1977 jäm- fört med 1976	1978 jäm- fört med 1977	1979 jäm- fört med 1978	1980 jäm- fört med 1979	1981 jäm- fört med 1980	
Trävaruindustri (33)	1976	431	-32	+20	+37	—	—	—	—	
	1977	456	—	-2	+1	+33	—	—	—	
	1978	412	—	—	-22	+7	+39	—	—	
	1979	371	—	—	—	-9	+40	+29	—	
	1980	348	—	—	—	—	+42	+32	+19	
Massa-, pappers- och pappersvaruind. grafisk industri (34)	1976	254	-30	-5	+25	—	—	—	—	
	1977	253	—	0	+3	+38	—	—	—	
	1978	250	—	—	-3	+9	+27	—	—	
	1979	239	—	—	--	+30	+34	+20	—	
	1980	232	—	—	—	—	+41	+12	+7	

Källa: SCB, enheten för industristatistik.

Tabell 16.6 Statligt lokaliseringssstöd budgetåren 1972/73—1978/79 till trä- och möbelindustri samt massa-, pappers- och pappindustri, grafisk industri och totalt till samtliga branscher

Government localization assistance during the budget-years 1972/73—1978/79 to wood and wood product industries incl. furniture manufacturing and pulp, paper and paperboard industries incl. printing, publishing and allied industries and to all branches

Bransch	Budgetår	Antal företag	Därav nylok	Investeringskostnad		Bidrag och avskr län	Lokaliseringsslän	Låne-garanti	Flyttn-ersättning
				Totalt	Därav byggn				
1 000 kr									
Trä- och möbelindustri	1972/73	107	6	159 613	93 199	34 557	69 063	5 108	25
	1973/74	71	5	131 669	82 850	28 377	55 088	1 600	—
	1974/75	68	5	176 877	90 460	33 954	73 373	2 874	—
	1975/76	39	1	85 895	43 621	2 348	43 036	737	—
	1976/77	53	2	166 860	90 117	29 367	74 081	1 670	—
	1977/78	69	4	194 533	98 942	27 634	99 532	2 272	—
	1978/79	46	6	122 511	63 077	23 060	59 669	3 258	—
Massa-, pappers- och pappindustri samt grafisk industri	1972/73	15	3	42 395	13 208	2 611	24 840	100	226
	1973/74	14	2	428 236	86 997	2 280	98 327	75	36
	1974/75	13	1	19 412	8 535	1 922	10 245	90	—
	1975/76	11	1	24 329	11 855	2 882	10 779	1 050	65
	1976/77	11	2	81 706	27 983	9 925	38 082	150	—
	1977/78	16	1	97 294	19 731	1 741	54 954	1 700	—
	1978/79	15	2	150 367	40 819	84	85 713	175	—
Totalt till samtliga branscher	1972/73	363	43	604 972	325 192	89 383	289 102	11 848	3 746
	1973/74	302	30	1 454 995	583 984	158 187	574 223	10 059	1 165
	1974/75	338	31	1 167 288	573 063	158 584	457 351	11 229	1 082
	1975/76	291	23	1 084 662	525 738	107 443	451 593	6 817	137
	1976/77	302	24	1 388 303	713 961	176 539	662 907	9 780	—
	1977/78	308	30	1 305 068	515 030	169 962	541 537	7 428	—
	1978/79	216	30	1 427 179	468 281	67 069	624 404	7 408	—

Källa: Utredningsenheten, arbetsmarknadsstyrelsen.

17 Skogsnäringens roll i samhällsekonomin

17.1 Utvecklingen under 1970-talet

Skogsnäringen har en betydande roll i den svenska ekonomin, inte bara i egenskap av producent av varor för vidareförädling eller slutlig förbrukning inom landet eller för export utan också som inkomstkälla för ett stort antal sysselsatta.

Möjligheterna att ge en aktuell bild av skognäringens ekonomiska roll begränsas av aktuositeten i det tillgängliga statistiska underlaget. Beskrivningarna här baseras i stor utsträckning på nationalräkenskapernas redovisningar, som har 1979 som senaste redovisningsår, och detaljerad industristatistik, med 1978 som senaste redovisningsår. När det gäller input-outputstudierna, som redovisas med flera års mellanrum, avser de senaste officiella tabellerna förhållandena år 1975. Här har använts tabeller framskrivna till 1976. Den avvikelse från de faktiska förhållandena, användningen av de framskrivna tabellerna medför, är så liten att den saknar betydelse i detta sammanhang.

Skogsnäringens betydelse för den svenska ekonomin framgår delvis av tabell 17.1, där uppgifter om produktions- och exportvärden i förhållande till BNP och totalexporten redovisas. Produktionsvärdets uppbyggnad inom skogsnäringen redovisas i figur 17.1.

Nationalräkenskaperna har under 1980 reviderats för perioden 1970–1978. Uppgifter för vart och ett av åren under 1970-talet redovisas i Skoglig statistikinformation nr 445. Tabell 17.1 innehåller reviderade uppgifter för åren 1970 och 1975–1979. Figur 17.1 är framställd innan de reviderade uppgifterna fanns tillgängliga och baseras således på äldre uppgifter. Syftet med figuren är att ge en översiktlig bild av produktionsvärdets uppbyggnad. Det påverkas därför endast i ringa utsträckning av revisionen.

Genom nationalräkenskapernas beskrivning av den svenska ekonomin erhåller man en bild av skogsnäringens direkta och indirekta betydelse för bl a sysselsättningen. I sk input-output-tabeller redovisas i vilken omfattning olika sektorer levererar insatsvaror till varandra. Med hjälp av dessa tabeller kan man studera direkta och indirekta effekter av en produktionsförändring i en given sektor.

De senaste tillgängliga input-output-tabellerna avser år 1976. Det året var ca 152 000 personer sysselsatta i skogsindustrin dvs trävaru- samt massa- och pappersindustrierna (SNI 33 och 341). Den största leverantören av insatsvaror till skogsindustrin är givetvis skogsbruket, som detta år sysselsatte drygt 58 000 personer. De övriga stora underleverantörerna till skogsindustrin och till skogsbruket är sektorerna privata tjänster (ca 34 000 sysselsatta för skogsnäringens räkning år 1976), sambärde (ca 23 000), varuhandel (ca 20 000), verkstadsindustri (ca 18 000) och kemisk industri (ca 12 000). Övriga sektorer bidrar med ca 20 000 sysselsatta i insatsvaruproduktion. Sammantaget var närmare 340 000 personer sysselsatta direkt eller indirekt i skogsnäringen detta år.

I den här beräkningen har förutsatts dels att de som arbetar med produktion av insatsvaror till skogsnäringen ligger på produktionsgenomsnittet när det gäller produktionsvärde per anställd inom resp sektor, dels att vi följer produktionen av insatsvaror ganska många steg tillbaka i produktionskedjan.

I en studie, utförd 1978 av institutet för industriell evolution, Indevo, har förutom skogsindustrins sysselsättningseffekter statens och kommunernas inkomstskatteintäkter av sysselsättningen beräknats. Sammantaget uppgick de till ca 4,6 miljarder kr, varav drygt 3 miljarder

tillföll kommunerna. De på detta sätt genererade skatteintäkterna motsvarade ca 4% av statens inkomster från direkt beskattnings år 1976 och ca 8% av motsvarande intäkter för kommunerna.

Som framgår av avsnitt 10 exporteras en betydande del av skogsnäringens produkter. År 1979 var exportvärdet av dessa produkter ca 23,8 miljarder kr vilket var ca 20% av landets totala exportvärde.

Av skogsindustrins produkter exporteras ca 50%. Huvuddelen av de produkter som ej exporteras går till vidareförädling, huvudsakligen inom andra delar av skogsindustrin. Flödet av råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter inom skogsindustrin redovisas i figur 17.1. Av figuren framgår bl a att av hela skogsindustrins produktionsvärde år 1978, ca 43 miljarder kr, utgjorde förbrukningen av insatsvaror ca 29 miljarder kr och förädlingsvärdet 14,6 (efter revision 13,3) miljarder kr. Motsvarande tal för år 1979 var drygt 51 miljarder i produktionsvärde, 16,9 miljarder i förädlingsvärde och 33,0 miljarder i förbrukning.

17.2 Långtidsutredningen 1980

Långtidsutredningarna, som utarbetas inom ekonomidepartementet, är ett viktigt underlag för den ekonomiska politiken. Utredningarna genomförs som regel var femte år med där-emellan liggande revisioner. I december 1980 lades långtidsutredningen 1980 (LU 80) fram (SOU 1980: 52).

I utredningen presenteras dels två huvudalternativ för den ekonomiska utvecklingen i Sverige till mitten av 1980-talet, dels ytterligare tre utvecklingskalkyler. Till grund för kalkylerna ligger bl a sektorsstudier, som för skogsbrukets del har utarbetats av skogsstyrelsen och Forskningsstiftelsen Skogsarbeten (Ds E 1980: 4) medan underlaget för industrisektorn har utarbetats av statens industriverk (Statens industriverk, höstrapporter 1979 och 1980, SIND 1979: 11, 1980: 12).

17.3 Huvudalternativen i LU 80

Huvudalternativ 1 – en väg till balans

Alternativ 1 präglas i många avseenden av krävet på förbättring i vår externa balans. Genom att stärka vår konkurrensutsatta sektor är det möjligt att åstadkomma denna förbättring vid fullt kapacitetsutnyttjande och full sysselsättning.

Genom en förbättring av konkurrenskraften och lönsamheten i vår industri är det möjligt att stärka dess ställning på exportmarknaderna vilket möjliggör ett visst återtagande av marknadsandelar som förlorats under 1970-talet. Också den svenska industrins ställning på den svenska marknaden stärks. Det kan därmed bli möjligt att motverka den importpenetration som ägt rum under 1970-talet, särskilt när det gäller insatsleveranser till industrin. Detta kräver en god investeringsutveckling och en fortgående förnyelse av industrin, vilket är särskilt viktigt i ett något längre perspektiv. I det femårsperspektivet vi är intresserade av i LU kan nya produkter och nyinvesteringar ge ett viktigt men dock endast marginellt bidrag till en vändning av industriutvecklingen.

Med en viss schematisering kan man säga att industrisektorn har en kostnadsstruktur och produktionsstruktur som inte är avpassade till varandra. På lång sikt måste vi söka nära en industristruktur som är förenlig med de ambitioner vi har när det gäller reallöneutvecklingen. Denna strukturella anpassning är emellertid en mycket tidskrävande process, särskilt i det internationella ekonomiska klimat vi nu verkar i. I det korta och medellånga perspektivet är det därför nödvändigt att det sker en kostnadsanpassning som ger den industrisektorn vi redan har möjlighet att konkurrera och utvecklas. För att kostnadsanpassningen också skall kunna resultera i en ökad efterfrågan på svenska industriprodukter är det nödvändigt att relativpriserna på svenska produkter sänks i motsvarande grad.

Huvudalternativ 2 – en väg mot ökad obalans

Huvudalternativ 2 beskriver en utvecklingsväg för svensk ekonomi fram till 1985 där de centrala trögheterna på ekonomins utbudssida

kvarstår och där den inhemska konsumtionen fortsätter expandera enligt ungefär samma mönster som förut. Konsekvenserna härav blir en utveckling som i långa stycken påminner om den under 1970-talets senare hälft. Utgångslägets kraftiga obalanser förvärras och pga ett stagnerande näringsliv kan den fulla sysselsättningen inte upprätthållas.

Ett av de centrala antagandena i LU 80 är att skogsindustrins tillväxtmöjligheter i alternativ 2 begränsas av att avverkningarna i skogsbruket inte kan höjas nämnvärt över 1979 års nivå. I alternativ 1 begränsas skogsindustrins tillväxt å andra sidan av hänsynen till de långsiktiga avverkningsmöjligheterna. Beräkningarna av skogsbrukets utveckling har därför tagit som utgångspunkt två skilda avverkningsnivåer 1985.

Alternativ 1 innebär en avverkningsnivå i skogsbruket som svarar mot de riklinjer för skogspolitiken som antogs av riksdagen 1979. Under perioden 1979–1985 koinmer avverkningarna i detta alternativ att öka successivt till 75 miljoner m³sk. Alternativ 2 innebär däremot att avverkningarna 1979–1985 ligger kvar ungefär på 1979 års nivå, dvs omkring 60 miljoner m³sk eller ca 15–20% under det långsiktigt inörliga uttaget.

Med dessa allmänna förutsättningar som grund har avverkningarnas fördelning på bla huggningsformier och regioner preciserats av Skogsstyrelsen och Forskningsstiftelsen Skogsarbeten i samråd. Utifrån bla dessa grundförutsättningar har i sektorstudierna beräkningar gjorts av investeringskrav, produktivitetsutveckling samt konsekvenser för sysselsättning.

För skogsindustrin gäller att exportutvecklingen under prognosperioden, 1979–1985, kommer att bli avgörande för produktionsutvecklingen. Givet att skogsindustrins försörjning med råvaror kan tillgodoses och att förädlingsgraden kan ökas, beräknas en årlig tillväxt av förädlingsvärdet med 5% uppkomma i alternativ 1. Med den svagare exportutvecklingen i alternativ 2 begränsas förädlingsvärdets tillväxt till 2% per år. För att den snabba produktionsökning som förutses i alternativ 1 skall kunna uppnås fordras dock att den existerande

produktionsapparaten förnyas och byggs ut. Investeringsvolymen antas därför öka med 10% per år i alternativ 1, medan den i alternativ 2 minskar med nästan 2% per år. Genom en gynnsam produktivitetsutveckling förutses produktionsökningen i alternativ 1 kunna genomföras med i stort sett oförändrad sysselsättning. Produktivitetstillväxten i alternativ 2 är visserligen lägre än i alternativ 1 men ändå tillräckligt hög i förhållande till produktionstillväxten för att leda till en sysselsättningsminskning med närmare 1% per år.

17.4 Energi

Skognäringen har under senare år kommit att spela en allt större roll inom energiområdet. Inom skogsindustrin har man sedan länge utnyttjt virkesavfall, bark och lutar som bränsle. Tekniken att hantera och utnyttja dessa bränslen är väl utvecklad. Därför är det sannolikt att dessa bränslen kommer att vara den främsta energikällan bland biobränslen under det närmaste årtiondet.

Uppgifter om industrins utnyttjande av dessa bränslen åren 1978 och 1979 återfinns i SCBs energistatistik (SOS SM Iv 1980: 13).

Den icke-industriella användningen av vedbränsle består av en storskalig del – kommunala värmeverk etc – och en småskalig del. Vissa uppgifter om den storskaliga förbrukningen – som i vissa fall skall prövas enligt 136 a § BL (se avsnitt 7.3) – återfinns likaledes i SOS SM Iv.

Skogsstyrelsen och statens industriverk har gemensamt utrett förutsättningarna för den storskaliga användningen av skogsrävara. Resultaten har redovisats i rapporten Ökad eldningsmed skogsrävara – möjligheter och konsekvenser (SIND PM 1980: 2). Kortrapporten Ökad eldningsmed flis och ved, som likaledes givits ut av skogsstyrelsen och industriverket gemensamt, innehåller också den uppgifter om förutsättningarna för en storskalig användning av ved och flis.

Uppgifter om den småskaliga förbrukningen 1979 – i småhus och på jordbruksfastigheter – redovisas i SOS SM Bo 1980: 2. Härutöver har skogsstyrelsen under våren 1980 genomfört en

intervjuundersökning i syfte att utröna tillvaratagandet inom privatiskogsbruket av ved för bränsleändamål. Undersökningen har redovisats i en rapport från skogstyrelsen, Eldning med holved och flis 1979. Vissa resultat från undersökningen redovisas i tabellerna 7.8 och 7.9.

17.5 Källhänvisningar

Indevo. Skognäringens betydelse i samhället, Stockholm 1978.

Långtidsutredningen 1980. SOU 1980:52.

Skogsbruket. Bilaga till LU 80. Ds E 1980: 4.

Skogsstyrelsen. Eldning med holved och flis 1979. Privatskogsbruket. Jönköping 1980.

Skogsstyrelsen/Statens industriverk. Ökad eldningsmed flis och ved. Jönköping 1980.

Skogsstyrelsen/Statens industriverk. Ökad eldningsmed skogsråvara – möjligheter och konsekvenser. SIND PM 1980: 2.

SOS Industri

SOS SM Bo 1980: 20

SOS SM Iv 1980: 13

SOS SM, serierna F, I och N.

SOS Utrikeshandel

Statens industriverk. Höstrapport 1979. SIND 1979: 11.

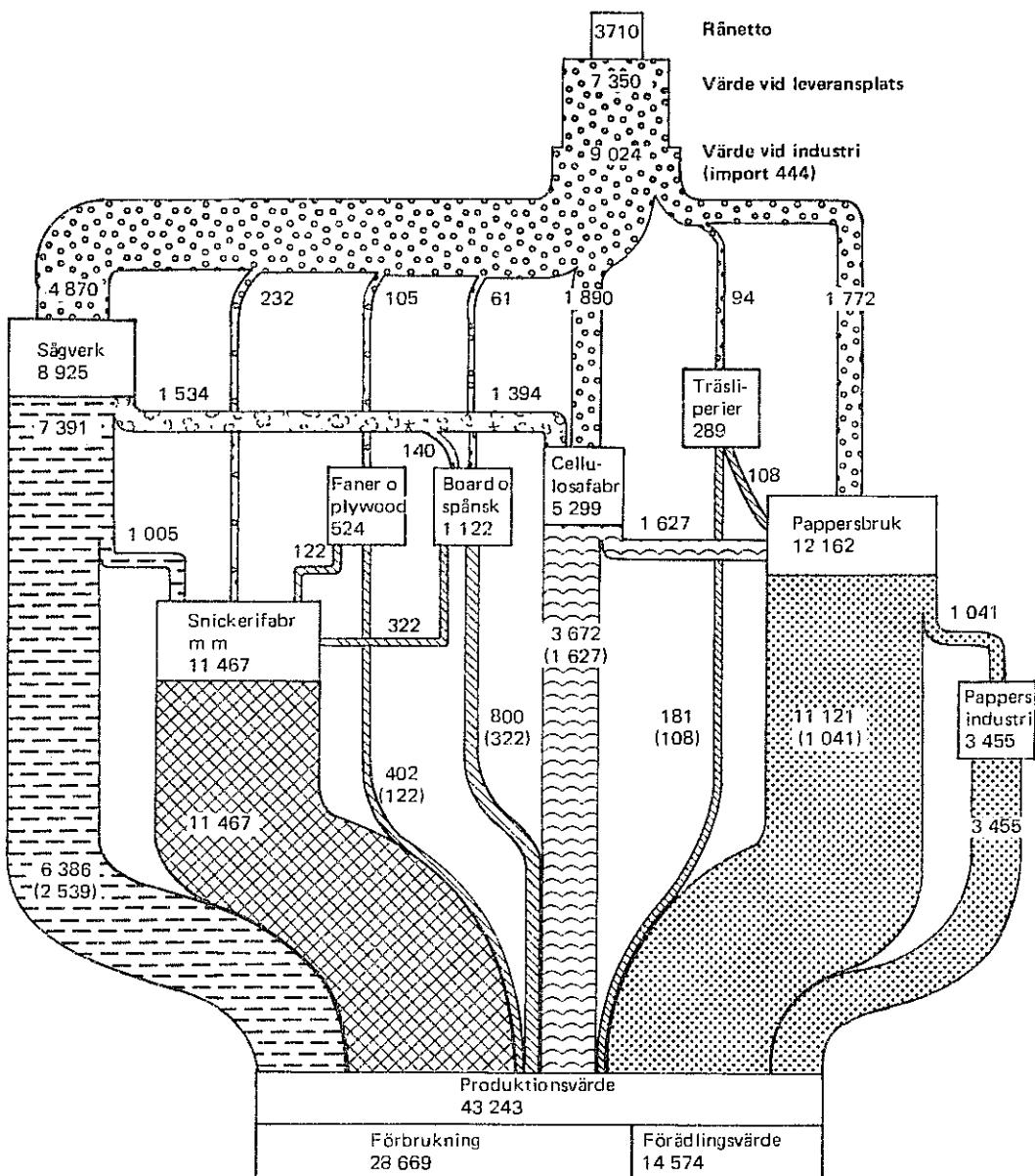
Statens industriverk. Höstrapport 1980. SIND 1980: 12.

Figur 17.1

Den skogliga råvarans förädling i Sverige och produktionsvärdets uppbyggnad är 1978 (milj kr).

The processing of primary forest products in Sweden and the composition of the production value in 1978 (mill Sw Cr).

Anm: Värdena inom parentes avser levererade varor till annan del av skogsindustrin.

Källa: SOS Industri 1978, SOS Utrikeshandel 1978, SOS SM N 1979:7.4, Skogsstyrelsens beräkningar

Tabell 17.1 Skogsnäringens utveckling 1970—1979¹. Värdeuppgifterna avser löpande priser
 Development of the forest industry sector in 1970—1979. Values are given at current prices

Värden och mättenheter	1970	1975	1976	1977	1978	1979 ^b
1 Årsavverkning ² , milj m ³ sk	70,6	67,5	63,8	54,4 ^R	54,0 ^R	55,0
2 a ^R Produktionsvärde ³ för trä-, massa-, pappers- och pappindustri, milj kr	18 429	35 684	38 613	39 376	42 731	51 083
b Beräknat värde av brännpellets, husbehovsvirke mm samt rundvirke för export, milj kr	416	569	535	510	500 ^R	510
c ^R Hela skogsnäringens totalvärde, milj kr	18 845	36 253	39 148	39 886	43 231	51 593
d ^R Hela skogsnäringens beräknade värde per m ³ sk årsavverkning, kr/m ³ sk	267	537	614	733	801	938
3 a Rundvirkesförbrukning i landets industrier, milj m ³ sk	61,7	60,5	60,2	55,2	56,9	.. ^c
b Årsavverkning för förbrukning i landets industrier, m ³ sk	62,4	63,5	60,4	51,7	50,6	.. ^c
4 a ^R Produktionsvärde ³ , milj kr	18 429	35 684	38 613	39 376	42 731	51 083
b ^R Löpande förbrukning ⁴ , milj kr	10 833	21 301	24 416	26 148	28 456	32 971
c ^R Reparationer och underhåll ⁴ , milj kr	417	824	939	955	971	1 188
d ^R Förädlingsvärde ³ , milj kr	7 179	13 559	13 258	12 273	13 304	16 924
5 Produktionsvärde ³ i kr/m ³ sk						
a ^R Av industrien förbrukat rundvirke	299	590	641	713	751	.. ^c
b ^R Av förbrukning avsedd årsavverkning	295	562	639	762	844	.. ^c
6 Förädlingsvärde ³ för						
a ^R Skogsbruk, trä-, massa-, pappers- och pappindustri (SNR 1200, 3410, 3420) i % av BNP ⁴	6,1	6,8	6,0	5,3	4,9	5,1
b ^R Trä-, massa-, pappers- och pappindustri (SNR 3410, 3420) i % av tillverkningsindustrins (SNR 3000) förädlingsvärde ³	16,6	17,0	15,4	14,1	14,5	16,2
7 a Exportvärde ⁵ , milj kr	8 408	15 285	17 080	17 583	20 146	23 798
b ^R Exportvärde ⁵ i % av BNP ⁴	4,9	5,1	5,0	4,8	4,9	5,2
c Exportvärde ⁵ i % av totalt exportvärde	24	21	21	21	21	20

¹ Som en följd av 1980 års revision av nationalräkenskaperna har nya värdeberäkningar gjorts för perioden 1970—1978. Dessa redovisas i sin helhet i skoglig statistikinformation 445. Uppgifter för åren 1950—1969 redovisas i tidigare årgångar av Skogssstatistisk årsbok.

² Uppgifterna om årsavverkningens storlek baseras på uppgifter om virkesförbrukningen under kalenderåret och hänförlig till avverkningssäsong, dvs till andra halvåret före och första halvåret av angivet kalenderår.

³ Till producentpris.

⁴ Till mottagarpris.

⁵ Avser varorna i kapitlen 44, 47 och 48 enligt utrikeshandelsstatistiken.

⁶ Pga ändrad publicering av industristatistiken är dessa uppgifter ännu ej tillgängliga.

^R Reviderad uppgift. ^R vid radnummer anger att alla radens värden reviderats.

^P Preliminär uppgift. ^P vid årtal anger att samtliga värden för året är preliminära.

Källa: SCB, analysstabeller ur nationalräkenskaperna (opublicerad)

SOS Utrikeshandel

SOS Industri

Skogsstyrelsen (raderna 1 och 3).

18 Internationella uppgifter

I de fall tabellinformationen ges under huvudrubrikerna I-länder, U-länder och centralplanerade länder så används genomgående FNs ekonomiska länderklassificering (se kap 1). Ofta har dock vissa förenklingar gjorts.

I vissa fall ges information enbart för länder eller för de traditionella världsdelarna. Detta frätngår alltid av sammanhanget.

18.1 Världens skogsresurser

I rapporten World Forest Resources (Nr 17 1974, Institutionen för skogstaxering, skogshögskolan) redovisas uppgifter om världens skogstillgångar i början av 1970-talet. Redovisningen bygger på resultat av en undersökning som utförts i samarbete med FAO.

Uppgifterna har insamlats genom frågeformulär, korrespondens, litteraturgenomgångar samt i viss mån resor. Mer eller mindre grova arealsiffror finns för samtliga länder. Uppgifter om virkesförråd är mera sällsynta. De regionala uppgifterna om virkesförråd har grovt skattats med hjälp av de spridda inventeringsuppgifter som finns tillgängliga.

En grov klassificering i tillförlitlighetsklassen visar att arealuppgifterna är relativt tillförlitliga för 46% av världens skogsmarksareal, relativt bristfälliga för 21% samt mycket bristfälliga för 33% av skogsmarksarealen. Uppgifter om skogsmarks- och planteringsarealer är mycket ofta överskattningar medan uppgifter om virkesförråd däremot ofta är underrskattningar.

18.2 Världens virkesuttag

Uppgifter om virkesuttagets storlek i olika länder insamlas av FAO med frågeformulär

och publiceras i FAO Yearbook of Forest Products.

Uppgifterna om avverkning är behäftade med stora fel. FAO får ofta inte in information från en del länder. FAO-sekretariatet gör då egna bedömningar. Uppskattningar av kvantiteten brännved är oftast endast kvalificerade gissningar.

18.3 Världens produktion av skogsindustriprodukter

De uppgifter som lämnas i detta avsnitt är hämtade från publikationerna "FAO Yearbook of Forest Products 1979", "ECE Timber Bulletin for Europe 1979", "ECE Annual Forest Products Market Review 1979" och "Pulp and Paper International Review Number 1980". Uppgifter som lämnas för 1979 bör betraktas som preliminära.

Informationen om skogsindustriproduktionen bar många fel. Speciellt ifråga om U-länderna är statistiken om sågverksproduktionen bristfällig. Helt naturligt är det svårt att få in fullständiga uppgifter från en mängd små och spridda enheter. Eftersom produktionen av massa och papper sker i stora enheter och är koncentrerad till I-länderna är den däremot rätt tillförlitlig.

18.4 Världshandeln med skogsprodukter

De uppgifter som lämnas i detta avsnitt är hämtade från publikationerna "FAO Yearbook of Forest Products 1979", "Timber Bulletin for Europe 1979", "ECE Annual Forest Products Market Review 1979" och "Pulp and Paper International Review Number 1980", där ej annat anges.

18.5 Genomsnittliga priser för skogs- och skogsindustriprodukter i olika länder

"Timber Bulletin for Europe" innehåller vissa uppgifter rörande genomsnittliga enhetspriser för olika länders skogs- och skogsindustriprodukter.

Tidigare årgångar av Skogsstatistisk årsbok har innehållit försök till sammanfattning av dessa uppgifter. FAO har publicerat produktvisa prisuppgifter för åren 1960–1977 (FAO 1979).

Dessa uppgifter är ej möjliga att sammanfatta.

18.6 Virkesbalanser och prognoser (för Europa)

ECE och FAO har i utredningen "European Timber Trends and Prospects 1950–2000" lämnat reviderade uppgifter om de europeiska virkestillgångarnas utveckling fram till 1972–74 samt prognoser för tillgången 1980, 1990 och 2000. Som bas för beräkningarna har lagts treårsmedeltalet för berörda uppgifter åren 1969–1971.

Den faktiska utvecklingen av Europas virkesbalans 1913–1972/74 och några av FAO/ECEs tidigare prognoser för utvecklingen fram till år 2000 redovisades i Skogsstatistisk årsbok 1977. Resultatet för dessa tidigare prognoser gavs i sk rundvirkesekvivalenter. Detta innebär dubbelräkning av de biprodukter som används i fiberindustrin. I den nya virkesbalansstudien har denna enhet övergetts. I stället ges resultatet för tre olika typer av produkter.

Grupp 1 produkter:

Sågt virke, plywood och faner samt tillhörande råvaror sågtimmer.

Grupp 2 produkter:

Papper och papp, fiberplattor, spänplattor och dissolvingmassa samt de tillhörande råvarorna massaved, biprodukter av trä och avfallspapper.

Grupp 3 produkter:

Industriellt rundvirke samt brännved.

En detaljerad redovisning av FAO/ECEs senaste prognos gavs i Skogsstatistisk årsbok 1977. Tabell 18.8 innehåller en sammanfattning av de viktigaste uppgifterna. Om uppgifterna för tillgång och efterfrågan i den ursprungliga prognosen jämförs så ses att det är relativt god balans för produktgrupperna 1 och 3. För produktgrupp 2 ändemot är efterfrågan avsevärt större än tillgången (minst 75 milj m³ rundvirke).

För att undersöka möjligheten att få balans mellan tillgång och efterfrågan har en del justeringar gjorts i de ursprungliga antagandena. Dessa inkluderar bla möjligheten av bättre utnyttjande av virket i förädlingen, högre avverkning i Europa, högre import, lägre konsumtion pga stigande priser. En justerad uppsättning värden för konsumtion och tillgång visas längst ner i tabell 18.8.

FAO/ECEs tidigare prognosar har ofta underräknat den verkliga efterfrågan. Det hävdas nu ofta att ECE/FAOs senaste prognos kraftigt överskattar den framtida efterfrågan av skogsprodukter. Detta gäller framför allt grupp 2 produkter. Det finns redan planer på att revidera prognoserna för dessa produkter.

18.7 Källhänvisningar

ECE/FAO 1976: European Timber Trends and Prospects 1950 to 2000. — Genève.

ECE/FAO 1980: Annual Forest Products Market Review.

ECE/FAO 1980: Timber Bulletin for Europe 1979.

FAO 1957: World Forest Products Statistics. A Ten-Year Summary. 1946–1955.

FAO 1965: World Forest Products Statistics. A Ten-Year Summary. 1954–1963.

FAO 1979: Yearbook of Forest Products 1966–1978.

FAO 1979: Forest Products Prices 1960–1977. FAO Forestry Paper Nr 13. — Rom.

Persson R, 1974: World Forest Resources Review of the world's forest resources in the early 1970:s. Rapport nr 17. Institutionen för skogstaxering, skogshögskolan, Stockholm.

Pulp and Paper International Review Number 1980.

World Wood. Review Number 1979.

Tabell 18.1 Landareal, invånarantal, skogsodlingsareal samt virkesförråd i vissa länder, regioner samt hela världen i början av 1970-talet
 Total land area, number of inhabitants, planted area and growing stock in the whole world, regions and certain countries in the early 1970's

Region och land	Land-areal Milj ha	Invånar- antal 1977 ¹ Milj	Skogsmarksareal		Skogsodlad areal		Virkesförråd	
			Sluten skog ² Milj ha	Öppen skogs- mark ³ Milj ha	Under 1978 1 000 ha	Totalt planterad 1 000 ha	Sluten skog 1 000 milj m ³	Öppen skogs- mark 1 000 milj m ³
I-länder	3 276,0	767,3	706	67	..
Kanada	997,6	23,3	322	1 200	17,8	..
USA	936,3	216,8	202	103	4753	..	18,3	..
Västeuropa	385,1	366,6	112	29	..	20 000+	9,2	0,7
Finland	33,7	4,7	18,7	3,7	120	2 600	1,4	..
Frankrike	54,7	53,1	13,0	..	18	..	0,4	..
Italien	30,1	56,4	6,1	1,6	7	650	0,4	..
Jugoslavien	25,5	21,7	7,4	1,3	1	71	0,9	..
Norge	32,4	4,0	8,3	0,6	35	677	0,5	..
Portugal	9,2	8,8	2,9	0,7	0,2	..
Spanien	50,5	36,0	14,3	13,2	70	..	0,4	..
Storbritannien	24,5	56,0	1,9	0,3	26	1 662	0,1	..
Sverige	45,0	8,3	23,4	3,9	172	4 300	2,2	..
Västtyskland	24,9	61,4	7,2	..	70	1 200	1,0	..
Österrike	8,4	7,5	3,7	..	15	..	0,7	..
Australien	768,7	13,8	37,9	99,8	38	694	1,1	..
Nya Zeeland	26,9	3,1	6,2	2,3	39	740	0,3	..
Japan	37,2	113,9	25,3	0	4211	8 868	1,9	..
Sydafrika	122,1	26,1	1,3	2,8	722	1 098	0,1	..
U-länder	6 597,8	2 028,7	1 100	800	..	10 000	150	26
Afrika	2 382,4	337,8	190	550	..	2 000	43	15
Zaire	234,5	25,8	90	90
Latinamerika	2 060,3	337,7	590	150	..	4 000	82	9
Argentina	276,7	26,1	7	32	20	550
Brasilien	851,2	116,1	240	80	350	3 000
Chile	75,7	10,6	5	..	90	650
Mexico	202,6	63,3	30	..	7	40
Venezuela	91,2	12,9	48	..	20	74
Främre Orienten	1 208,4	195,5	10	35	..	200	0,9	0,1
Fjärran Östern	857,2	1 152,9	270	50	..	4 000	23	1,5
Filippinerna	30,0	44,9	13	2	..
Indonesien	190,4	143,3	85
Övriga	89,6	89,6	36	4	3	0,1
Centralplanerade	3 521,4	1 307,3	916	85	..
Asien	1 179,3	938,6	125	8	..
Kina	959,7	866,4	80	30—60	6	..
Östeuropa	101,9	110,1	26	8	3,5	0,1
Polen	31,3	34,7	8,3	..	100	..	0,8	..
Rumänien	23,8	21,6	6,2	0	50	..	1,1	..
Tjeckoslovakien	12,8	14,9	4,5	..	45	..	0,7	..
Östtyskland	10,8	16,7	3,0	0,4	..
Sovjetunionen	2 240,2	258,7	765,4	..	71 029	15 900	73,3	5,6
Världen	13 395	4 103,3	2 700	1 000	..	100—150	300	50

¹ Beräknad folkmängd 1977 enligt FAO.

² Skogar vilkas kronslutnenhet överstiger 20%.

³ Trädvegetation vars slutnenhet understiger 20 % (savannskogar o dyl).

⁴ 1976.

⁵ 1974.

⁶ 1975.

⁷ 1977.

Källa: Persson, R., 1974. World forest resources; World Wood. Review Number, July 1979; FAO Production Yearbook 1977.

Not: Observera att några smärre justeringar har gjorts av originalsiffrorna. På mycket osäkra siffror har decimalssiffror undvikits.

Tabell 18.2 Virkesproduktion i regioner och vissa länder med betydande skogsavverkning 1978
 Wood-production in regions and certain countries with extensive logging in 1978

Region och land	Barrträd			Lövträd			Brännved	Summa		
	Industri- ved totalt	Därvä		Industri- ved totalt	Därvä					
		Såg- timmer	Massa- ved ¹		Såg- timmer	Massa- ved ¹				
Milj m ³ f ub										
I-länder	580,8	402,2	160,0	158,9	73,1	70,4	51,6	791,3		
Kanada	142,0	107,1	*33,8	10,4	*6,6	*3,8	*3,7	*156,1		
USA	*253,4	180,0	*60,0	70,8	*32,5	*32,3	*14,2	*338,4		
Västeuropa	149,5	88,4	53,0	48,6	23,3	19,7	25,0	223,1		
Finland	29,3	15,0	13,2	3,9	1,1	2,7	4,1	37,3		
Frankrike	13,2	9,7	3,0	14,3	8,2	5,5	*2,8	30,3		
Italien	1,0	0,7	—	2,3	1,1	0,5	2,7	5,9		
Jugoslavien	*5,9	*4,0	*0,5	5,9	*2,8	1,1	*4,1	*15,9		
Norge	7,5	4,4	3,0	0,3	—	0,3	*0,5	8,2		
Portugal	6,2	3,7	*2,2	*1,4	*0,3	*1,0	*0,6	*8,1		
Spanien	7,2	2,8	3,8	4,2	1,6	2,2	1,2	12,7		
Storbritannien	*2,6	1,6	*0,9	*1,3	*1,1	*0,2	*0,1	*4,0		
Sverige	40,1	21,4	*18,2	4,0	0,6	*3,3	*3,0	47,1		
Västtyskland	18,7	12,8	*4,4	6,9	4,1	*1,6	*1,8	27,4		
Österrike	10,9	8,0	2,1	1,3	0,5	0,7	*0,9	13,1		
Australien	3,3	2,2	0,9	10,8	5,9	4,4	1,0	15,1		
Nya Zeeland	*8,1	4,7	2,9	0,6	*0,5	*0,1	0,3	*9,0		
Japan	20,2	*17,2	*2,0	11,9	*3,9	7,6	*0,5	32,7		
Sydafrika	4,1	2,7	1,4	5,6	*0,4	*2,4	*7,0	16,7		
U-länder	49,0	34,5	11,7	176,7	123,4	11,7	894,5	1 120,3		
Afrika	3,0	1,1	1,8	32,1	16,3	0,6	308,5	343,6		
Nigeria	—	—	—	*4,3	*2,2	—	*80,6	*84,9		
Tanzania	—	—	—	0,9	0,1	—	39,0	40,0		
Zaire	—	—	—	*2,2	*0,3	—	*18,5	*20,7		
Latinamerika	33,9	25,2	7,9	39,7	24,4	8,1	199,3	272,9		
Argentina	*0,6	—	0,6	*3,5	*1,3	*1,3	*3,1	*7,2		
Brasilien	*18,1	*15,4	*2,2	22,9	*12,6	*6,4	*119,5	*160,5		
Mexico	6,9	4,8	2,1	*0,6	0,5	—	*7,2	14,8		
Venezuela	—	—	—	*0,6	*0,6	—	*8,0	*8,6		
Främre Orienten	7,8	5,1	1,6	8,4	1,8	0,2	46,9	63,1		
Fjärran Östern	4,1	2,9	0,4	95,1	79,7	2,7	334,4	433,7		
Filippinerna	—	—	—	9,8	7,1	*0,8	*24,5	34,3		
Indien	*1,9	*1,7	*0,2	*11,4	6,4	*1,1	*124,2	*137,5		
Indonesien	*0,6	*0,6	—	29,5	27,3	—	*117,7	147,7		
Centralplanerade	336,1	180,3	53,1	82,2	48,6	7,2	271,9	690,1		
Asien	40,6	21,7	3,6	26,2	14,1	1,3	180,1	246,9		
Kina	*39,1	*20,2	*3,6	22,9	12,6	*1,3	*150,6	*212,5		
Östeuropa	43,8	25,3	10,8	24,1	12,8	5,9	14,0	81,9		
Polen	16,7	9,9	3,8	3,4	1,8	1,0	1,5	21,5		
Tjeckoslovakien	13,0	7,8	3,8	3,6	1,8	0,8	1,5	18,1		
Osttyskland	6,3	2,9	1,1	1,8	0,7	0,9	0,5	8,7		
Sovjetunionen	*251,7	*133,3	*38,7	31,9	*21,7	—	*77,8	*361,4		
Världen										
1978	966	617	225	418	245	89	² 1 218	2 602		
1977	963	614	223	407	235	89	² 1 198	2 568		
1976	961	601	233	398	230	87	1 201	2 561		
1975	905	542	235	374	210	84	1 170	2 448		
1965	822	502	183	310	180	55	1 090	2 223		
1955	706	442	193	222	148	29	874	1 802		

¹ Inkluderar pitprops åren 1955 och 1960. För åren 1965, 1970, 1975, 1976, 1977 och 1978 uppgår världens totala produktion av pitprops till 44, 36, 35, 34, 34 resp 34 milj m³.

² Därvä barr 170 milj m³ och löv 1 048 milj m³.

³ Därvä barr 170 milj m³ och löv 1 028 milj m³.

* FAO-sekretariets bedömning.

Källa: FAO "Yearbook of forest products 1978" och föregångare.

Tabell 18.3 Produktion av sågat virke och skivprodukter i regioner och några betydande skogsländer 1978. (För vissa länder ges information för 1979)
 Production of sawnwood and wood-based panels in regions and some countries with extensive forest industries in 1978 (for certain countries information is given for 1979)

Region och land	Sågat virke		Träfiber-skivor	Spän-skivor	Fanér ¹	Plywood
	Barr	Löv				
	1 000 m ³					
I-länder	201 543	40 041	11 814	28 288	2 109	30 680
Kanada ¹	43 651	1 164	861	675	*500	2 511
USA ¹	71 000	17 900	7 200	7 200	..	18 200
Västeuropa	48 888	12 496	2 807	18 901	1 241	2 591
Finland ¹	8 950	85	272	2800	*14	639
Frankrike ¹	5 510	3 700	272	2 191	58	2539
Italien ¹	2 960	1 293	180	1 500	405	410
Jugoslavien ¹	2 390	1 882	99	726	*234	2140
Norge ¹	2 350	5	215	348	..	8
Portugal ¹	2 000	170	70	206	6	20
Spanien ¹	21 495	2628	310	1 380	68	2119
Storbritannien ¹	2785	2589	52	2598	25	22
Sverige ¹	10 987	210	691	1 235	*13	93
Västtyskland ¹	8 204	2 041	315	26 659	*320	444
Österrike ¹	26 108	441	123	1 161	17	8
Australien	1 033	2 155	135	517	27	80
Nya Zeeland	*1 849	*34	136	121	*8	46
Japan	*32 904	*6 412	*592	*941	*300	8 016
Sydafrika	1 398	143	*69	*202	*33	*13
U-länder	17 247	33 465	1 106	1 697	1 383	6 381
Afrika	430	3 468	12	65	273	372
Etiopien	*75	*25	*8	*3	..	*3
Nigeria	..	*937	*2	*66
Tanzania	*20	36	3	3	..	4
Zaire	..	*90	..	*1	*9	*9
Latinamerika	11 099	12 117	881	999	229	1 293
Argentina	*20	*753	*52	*176	*2	*50
Brasilien	*6 952	*6 385	*685	*541	*190	*722
Colombia	*30	*900	*12	*17	*4	*75
Mexico	2 148	135	28	162	*1	188
Venezuela	..	*349	*2	*35	..	*40
Främre Orienten	2 930	824	98	540	15	128
Fjärran Östern	2 749	16 841	115	93	852	4 573
Filippinerna	..	1 781	*54	..	546	490
Indien	*1 000	*3 000	*25	*14	*19	*149
Indonesien	..	*2 500	*1	*424
Centralplanerade	121 314	26 937	4 980	8 604	894	4 491
Asien	12 814	7 685	301	44	..	1 548
Kina	*12 090	*7 096	*301	*43	..	*1 527
Östeuropa	15 700	6 052	1 722	3 783	418	821
Polen ¹	6 494	1 180	684	1 008	*38	211
Rumänien ¹	2 067	2 526	303	994	*67	306
Tjeckoslovakien ¹	24 179	2794	2194	2563	77	2464
Östtyskland ¹	*1 780	*440	*270	*830	*170	*50
Sovjetunionen	*92 800	*13 200	*2 957	4 777	*476	2 122
Världen	340 104	100 443	17 899	38 589	4 386	41 553

* FAO-sekretariats bedömning.

¹ 1979 års uppgifter enligt Timber Bulletin for Europe 1979 (ECE/FAO). Informationen för fanér gäller 1978 (ur FAO Yearbook of Forest Products 1978).

² Avviker från uppgift lämnad för publicering i Timber Bulletin for Europe 1979.

Källa: FAO Yearbook of Forest Products 1978, Timber Bulletin for Europe 1979.

Tabell 18.4 Produktion av massa och papper i vissa betydande producentländer år 1979
 Production of pulp and paper in some countries with extensive forest industries
 in 1979

Region och land	Massa				Paper och papp			
	Mekanisk	Halv-kemisk	Kemisk	Summa ¹	Tidnings-papper	Tryck- och skrivpapper	Papp	Summa
	1 000 ton							
I-länder ²	20 886	6 781	67 052	99 501	20 231	31 658	..	127 484
Kanada	7 588	323	11 805	19 716	8 756	1 480	742	13 488
USA	3 978	3 690	37 432	45 103	3 685	14 032	..	58 882
Västeuropa ²	7 824	1 325	14 839	25 786	5 022	13 149	..	41 277
Finland	2 238	290	4 509	7 037	1 330	2 060	1 499	5 738
Frankrike	453	203	1 272	1 928	280	2 027	551	5 261
Italien	557	73	558	1 188	272	1 888	1 216	5 101
Nederländerna	146	—	6	152	116	567	615	1 704
Norge	920	75	534	1 529	568	351	83	1 400
Portugal	—	—	728	728	91	495
Spanien	186	145	884	1 215	114	589	308	2 251
Storbritannien	172	95	60	325	364	1 004	..	4 198
Sverige	1 981	348	6 754	9 083	1 484	999	..	6 280
Västtyskland	1 136	71	759	1 966	611	2 707	297	7 444
Österrike	221	46	956	1 223	171	624	252	1 565
Australien	196	278	204	678	212	196	..	1 310
Japan	1 772	1 090	7 131	9 993	2 566	4 537	2 530	17 861
Nya Zeeland	552	18	631	1 201	309	37	86	722
Sydafrika	152	82	754	988	224	182	137	1 122
U-länder ³	610	235	3 718	6 596	806	2 631	..	10 254
Afrika ²	15	6	271	335	17	78	..	257
Kenya	—	20	..	61
Marocko	—	—	83	82	—	19	32	92
Swaziland	—	—	160	160	—	—	—	—
Latinamerika ²	338	209	2 918	4 195	371	1 412	..	6 161
Argentina	33	85	295	413	96	166	56	800
Brasilien	145	152	2 148	2 443	125	737	387	3 002
Chile	130	—	570	701	134	63	..	306
Colombia	—	33	171	204	—	66	87	367
Mexico	59	—	660	717	95	406	191	1 731
Venezuela	10	—	—	50	85	..	233	500
Främre Orienten ²	88	3	157	369	77	154	..	715
Turkiet	94	2	196	293	88	64	106	468
Bortre Asien ²	168	17	372	1 697	341	987	..	3 121
Filippinerna	170	350
Indien	700	39	450	250	971
Korea	139	—	—	139	194	304	269	1 630
Centralplanerade ²	3 337	620	9 836	19 524	3 079	4 342	..	22 287
Kina	*4 000	*5 000
Östeuropa	690	270	2 205	5 790	370	849	..	5 259
Polen	159	59	556	774	91	195	238	1 248
Rumänien	723	819
Tjeckoslovakien	166	82	609	858	74	252	329	1 172
Östtyskland	173	—	496	669	114	183	395	1 217
Sovjetunionen	*9 000	*8 800
Världen 1979	128 939	171 015
1978	24 833	7 636	80 606	125 621	24 116	38 631	..	160 025
1977	24 496	7 343	76 925	120 808	22 880	35 898	..	153 739
1976	24 558	7 071	75 575	119 076	22 427	34 101	..	148 651
1975	22 473	6 869	68 587	109 418	20 957	29 234	..	132 257
1970	23 942	7 216	66 031	107 926	21 563	27 318	..	128 057
1965	21 753	4 793	48 750	84 421	17 019	19 602	..	97 619
1960	18 270	63 103	13 976	13 490	24 375	73 519
1950	12 180	35 510	8 685	7 635	14 310	42 600

¹ I summorna ingår även icke träbaserade massor. Totalt för 1978 var detta 8 milj ton.

² Uppgifter för 1978 ur FAO Yearbook of Forest Products.

* PPI-sekretariats bedömning.

Tabell 18.5 Export och import av rundvirke och massaflis från regioner och länder med betydande rundvirkeshandel år 1979
 Export and import of some roundwood assortments and chips in regions and countries with extensive roundwood trade in 1979

Land och region	Export				Import			
	Såg- och fanér-timmer		Massa-ved	Massa-flis, bipro- dukter	Såg- och fanér-timmer		Massa-ved	Massa-flis, bipro- dukter
	Barr	Löv			Barr	Löv		
1 000 m ³ f								
I-känder ¹	18 478	2 634	5 458	8 835	25 739	30 437	13 168	14 323
Kanada	788	45	1 889	2 718	1 921	1 685	1 673	—
USA	17 070	583	600	7 800	536	66	500	2 600
Västeuropa ¹	1 889	2 098	4 066	2 247	4 087	7 908	10 966	3 177
Belgien o Luxemburg	305	157	114	38	316	333	2 267	365
Danmark	20	36	382	90	18	21	—	—
Finland ³	528	4	505	50	528	9	2 505	270
Frankrike	112	725	1 572	495	111	1 761	488	384
Italien	5	4	—	—	1 214	2 719	1 360	114
Jugoslavien	4	1 436	—	*15	44	1 172	1 070	*5
Nederlanderna	11	38	124	182	33	301	203	107
Norge	229	1	426	90	166	17	636	211
Schweiz	414	309	1 20	355	53	153	1 155	1 295
Spanien	8	3	—	10	29	1 687	745	—
Storbritannien	8	16	11	*39	2	213	—	1
Sverige	296	15	561	251	554	21	1 909	691
Västtyskland	1 581	189	870	570	1 770	1 287	979	416
Österrike	1 151	1 136	128	114	1 821	1 129	1 338	237
Japan ¹	18	2	—	—	19 595	21 901	955	10 244
Nya Zeeland ¹	*970	*3	39	498	—	*6	—	—
U-länder ¹	992	45 221	101	715	1 402	8 778	1	—
Afrika ¹	14	6 024	1	—	37	201	—	—
Elfenbenskusten ¹	—	2 760	—	—	—	—	—	—
Gabon ¹	—	*1 200	—	—	—	—	—	—
Latinamerika ¹	690	38	100	—	5	107	—	—
Främre Orienten ¹	1	5	—	—	135	82	—	—
Bortre Asien ¹	270	38 475	—	600	2 412	8 389	—	—
Filippinerna ¹	—	2 200	—	—	—	—	—	—
Indonesien ¹	257	19 200	—	—	—	—	—	—
Sydkorea ¹	—	—	—	—	2 400	7 009	—	—
Malaysia ^{1,2}	9	16 713	—	*600	*67	25	—	—
Centralplanerade ¹	9 964	209	9 315	236	1 060	7 658	1 352	192
Kina ¹	*28	*9	—	—	*199	*7 209	—	*192
Östeuropa ¹	466	126	3 296	244	806	262	1 345	—
Polen	—	—	1 050	65	68	36	—	—
Rumänien	—	—	190	—	—	*83	—	—
Tjeckoslovakien	765	262	2 080	337	—	83	—	—
Ungern	—	48	640	18	*603	*47	289	—
Östtyskland	*48	*—	*169	..	*...	*60	*—	..
Sovjetunionen	7 730	75	—	—	52	156	—	—
Världen ¹	29 434	48 064	14 873	11 573	29 387	46 873	14 522	14 515

¹ Siffror för 1978 ur FAO Yearbook of Forest Products 1978.

² Inkluderar Västmalaysia, Sabah, Sarawak.

³ Avvikelse från uppgift lämnad för publicering i Timber Bulletin for Europe.

* Sekretariats bedömningar.

Källa: FAO/ECE 1980, Timber Bulletin for Europe (delvis reviderade siffror).

Tabell 18.6 Export och import av några skogsindustriprodukter i vissa regioner och länder år 1979

Export and import of some important forest industry products within certain regions and countries for the year 1979

Region och land	Sågat virke				Massa		Träfiberskivor		Spånskivor		Papper o papp	
	Barr		Löv		Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp
	Exp	Imp	Exp	Imp								
	1 000 m ³				1 000 m ³		1 000 ton		1 000 m ³		1 000 ton	
I-länder ¹	53 068	56 075	3 898	7 802	17 216	16 067	1 406	1 486	4 325	4 381	27 516	23 068
Kanada	31 287	786	263	624	^6 999	^174	^90	^97	—	^68	^9 160	^3 292
USA	4 200	26 400	900	900	^2 663	^3 916	*4 181	*4 351	140	1343	^2 822	^8 191
Västeuropa ¹	18 193	23 585	2 514	5 624	7 207	10 209	1 076	1 031	4 160	3 964	15 312	13 389
Belgien —												
Luxemburg	99	1 167	99	561	^153	^394	24	76	1 215	107	^455	^1 017
Danmark	51	1 504	58	76	^60	^101	*2	*78	21	170	^142	^764
Finland	6 599	—	38	^23	^1 865	^20	104	—	318	2	^4 685	^26
Frankrike	136	2 381	630	798	^218	^1 704	145	66	386	440	^1 006	^1 996
Italien	^25	*4 350	109	1 349	^1	^1 699	52	52	26	412	^713	^856
Jugoslavien	236	264	923	34	^83	^182	50	—	73	45	^109	^109
Nederlanderna	86	2 648	131	860	^13	^656	32	120	77	547	^865	^1 366
Norge	464	330	—	55	^425	^167	64	8	50	80	^1 011	^151
Schweiz	53	376	72	84	^34	^258	16	22	287	74	^235	^362
Spanien	^117	^772	2	^542	^129	^257	*42	*1	*154	*1	^252	^336
Storbritannien	^20	^7 214	31	823	^5	^2 023	17	409	47	1 540	^420	^3 717
Sverige	6 919	220	73	111	^3 520	^40	359	6	547	56	^4 725	^163
Västtyskland	420	4 398	354	1 011	^110	^2 306	71	281	718	896	^1 665	^3 755
Österrike	4 231	331	122	131	^232	^148	84	7	663	29	^934	^163
Australien ¹	2	632	27	299	^2	^249	14	4	1	1	^71	^673
Japan ¹	9	3 380	60	255	^110	^186	6	—	—	4	^659	^323
Nya Zeeland ¹	*327	*6	*6	*12	^443	^6	*6	—	19	—	^306	^43
Sydafrika ¹	*43	*9	*15	*120	^320	^130	*42	*1	*2	*2	^175	^154

Region och land	Sågat virke				Massa		Träfiberskivor		Spånskivor		Papper o papp	
	Barr		Löv		Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp	Exp	Imp
	Exp	Imp	Exp	Imp	1 000 m ³	1 000 ton	Exp	Imp	Exp	Imp	1 000 m ³	1 000 ton
<i>U-länder¹</i>	2 094	4 575	6 876	2 998	939	1 572	226	189	56	135	443	4 737
Afrika ¹	111	782	769	171	233	244	42	84	7	26	28	495
Elfenbenskusten ¹	—	—	337	—	—	—	—	—	*1	*3	—	—
Ghana ¹	—	—	*73	—	—	—	—	—	*1	—	—	—
Nigeria ¹	—	—	*13	—	—	—	—	—	*26	—	*1	*3 140
Latinamerika ^{1,*}	1 425	1 336	588	755	706	486	207	12	14	23	266	1 891
Argentina ¹	—	*316	—	*78	—	*133	*18	*2	—	—	*25	*167
Brasilien ¹	112	—	155	595	*579	*67	173	—	1	—	*121	*271
Chile ¹	773	—	22	—	*432	*33	13	—	6	—	*104	*51
Venezuela ¹	*1	—	—	—	—	*300	—	—	—	—	*3	*240
Främre Orienten ¹	74	2 208	1	194	—	89	—	24	15	76	10	642
Bortre Asien ¹	467	221	5 474	1 869	—	754	18	67	22	8	*39	1 704
Filippinerna ¹	—	*42	573	—	—	*140	—	*1	—	—	*3	*385
Indonesien ¹	—	—	756	—	—	*3120	—	—	—	—	*12	*327
Sydkorea ¹	460	*148	42	—	—	*3444	5	—	19	—	*53	*30
Malaysia ^{1,2}	*6	*1	2 787	*160	—	*34	—	24	*15	—	*35	*405
Centralplanerade ¹	10 849	3 256	1 196	383	878	1 116	613	288	672	563	1 782	1 796
Kina ¹	*28	*1	*178	*53	*21	*46	—	—	—	*1	*161	*61
Östeuropa ¹	2 676	3 123	1 018	82	81	1 070	316	288	351	562	609	1 106
Polen	734	179	26	7	—	*178	*214	*158	6	214	*38	*229
Rumänien	547	—	394	—	*31	..	48	—	293	—	*160	*54
Tjeckoslovakien	*908	*119	67	1	*12	*97	1	..	*165	*158
Östtyskland	*30	*1 245	*—	*60	*20	*159	..	*93	..	*4277	*171	*315
Sovjetunionen	7 447	114	—	229	*678	*3200	296	—	*321	—	*3 1 000	*3 600
Världen ¹	66 011	63 906	11 969	11 182	19 033	18 754	2 246	1 961	5 054	5 078	29 741	29 601

¹ Uppgifter för 1978 ur FAO Yearbook of Forest Products 1978.² Inkluderar Västmalaysia, Sabah, Sarawak (viss intern handel).³ Uppgifter för 1979 ur Pulp and Paper International Review number 1980.⁴ Uppgifter för 1978 ur Timber Bulletin for Europe 1979.⁵ Avviker från uppgift lämnad för publicering i Timber Bulletin for Europe 1979.

* Sekretariatens bedömningar.

Källa: FAO/ECE 1980. Timber Bulletin for Europe (reviderade siffror); FAO 1980. Yearbook of Forest Products 1978; Pulp and Paper International Review number 1980.

Tabell 18.7 Värde i US\$ av export resp import av rundvirke och skogsindustriprodukter fördelade på regioner och viktiga handelsländer år 1978
The value in US\$ of export and import of roundwood and forest industry products distributed by regions and countries with extensive trade year 1978

Region och land	Rundvirkessortiment		Skogsindustriprodukter		Totalt skogsprodukter	
	Export ¹	Import ²	Export ¹	Import ²	Export ¹	Import ²
	Miljoner US \$					
I-länder	2 224	6 364	26 156	27 976	28 380	34 340
Kanada	100	75	8 051	511	8 151	586
USA	1 266	81	2 704	7 499	3 970	7 580
Västeuropa	702	1 958	14 530	17 817	15 232	19 775
Belgien—Luxemburg	46	129	580	1 093	626	1 222
Danmark	16	9	108	746	124	755
Finland	54	91	3 234	61	3 288	152
Frankrike	166	261	864	1 875	1 030	2 136
Italien	3	427	544	1 607	547	2 034
Jugoslavien	*63	51	256	189	319	240
Nederlanderna	20	71	657	2 049	677	2 120
Norge	10	48	612	294	622	342
Schweiz	65	45	215	585	280	630
Spanien	7	111	221	424	228	535
Storbritannien	7	50	532	4 268	539	4 318
Sverige	48	73	4 095	256	4 143	329
Västtyrkland	120	376	1 273	3 542	1 393	3 918
Österrike	68	94	1 085	290	1 153	384
Australien	94	2	34	519	128	521
Nya Zeeland	51	1	188	40	239	41
Japan	8	4 220	510	1 327	518	5 547
Sydafrika	3	4	131	125	134	129
U-länder	2 505	867	2 553	4 281	5 058	5 148
Afrika	550	37	287	547	837	584
Elfenbenskusten	257	0	77	18	334	18
Gabon	*82	..	23	2	105	2
Ghana	*55	..	23	21	78	21
Nigeria	6	..	2	122	8	122
Latinamerika	29	15	602	1 320	631	1 335
Argentina	0	0	14	183	14	183
Brasilien	2	6	239	274	241	280
Chile	*21	..	198	..	219	..
Främre Orienten	1	83	25	1 071	26	1 154
Bortre Asien	1 893	732	1 626	1 325	3 519	2 057
Filippinerna	145	..	164	..	309	44
Indonesien	935	..	88	..	1 023	151
Sydkorea	0	643	524	159	524	802
Malaysia ³	729	3	449	126	1 178	129
Centralplanerade	875	583	2 871	1 871	3 746	2 454
Asien	28	429	425	104	453	533
Kina	*25	*428	419	92	*444	*520
Östeuropa	150	127	795	1 242	945	1 369
Polen	31	7	128	235	159	242
Rumänien	3	..	280	..	283	45
Tjeckoslovakien	77	9	213	160	290	169
Östtyskland	*10	*20	97	359	107	379
Sovjetunionen	697	27	1 651	525	2 348	552
Världen totalt	5 604	7 814	31 581	34 127	37 185	41 941

¹ f o b.² cif.³ Inkluderar Västmalaysia, Sabah och Sarawak.

* FAO-sekretariats bedömning.

Källa: FAO "Yearbook of forest products 1978".

Tabell 18.8 Europas konsumtion och tillgång på virke i olika produktgrupper. Den historiska utvecklingen från 1949—1951 till 1969—1971 samt prognoser för år 2000

European consumption and supply of forest products. Recapitulation of trends 1949—1951 to 1969—1971 and prognosis for the year 2000

Produktgrupp och år	Konsum-tion	Tillgång				
		Totalt	Europeisk avverkning	Bipro-dukter	Avfalls-papper	Netto-import
	Milj m ³ rundvirke					
<i>Historisk utveckling</i>						
1949—51	Totalt ¹	302	302	294	5	..
	Grupp 1	107
	Grupp 2	42
	Grupp 3	160
1959—61	Grupp 1	134	133	118	—	15
	Grupp 2	89	87	60	13	1
	Grupp 3	129	129	129	—	—
1969—71	Grupp 1	168	170	144	—	26
	Grupp 2	166	164	94	28	17
	Grupp 3	99	99	99	—	1
<i>Ursprungliga prognoser²</i>						
År 2000						
Grupp 1	Låg	215	210	174	—	36
	Hög	285	250	200	—	50
Grupp 2	Låg	565	385	171	65	100
	Hög	735	490	200	90	135
Grupp 3	Låg	50	40	40	—	—
	Hög	60	55	55	—	—
<i>Justerade prognoser</i>						
Grupp 1		240	240	195	—	45
Grupp 2		485	470	205	80	115
Grupp 3		55	55	55	—	—

¹ I rundvirkesekvivalenter.

² Tillväxtantagande om befolkning och BNP. Vid låg tillväxt stiger BNP/kapita med 252 % mellan 1970 och 2000. Vid hög tillväxt stiger BNP/kapita med 335 %.

Källa: ECE/FAO 1976. European Timber Trends and Prospects 1950 to 2000.

Ordförklaringar

Bonitet	Markens/ståndortens virkesproducerande förmåga, påverkas bl a av geografiskt läge, klimat, geologi, jordmån, fuktighetsförhållanden, exposition och trädslag.
Brossling	Hopdragning av virke i terräng.
Dissolvingmassa	Kemisk massa avsedd främst för framställning av kemiska konstfiberprodukter.
Fungicid	Ämne med förmåga att döda svampsporer och svampmycel.
Gallring	Beståndsvårdande utglesning av skog under tillvaratagande av virke.
Halvkemisk massa	Massa i vilken fibrerna efter en inledande kemisk behandling, vanligen kokning, frilagts på mekanisk väg.
Herbicid	Ämne, oftast organisk förening, som även i låg koncentration förmår hämma livsviktiga fysiologiska funktioner hos högre växter. Termen herbicid används numera ofta om ogräsbekämpningsmedel och lövbekämpningsmedel.
Huggningsklass	Klass av skogsbestånd med avseende på utvecklingsgrad och den art av huggningsåtgärd som närmast bör utföras.
Hyggesbränning	Reglerad bränning av hygge i föryngringsbefrämjande syfte.
Hyggesrensning	Föryngringsbefrämjande åtgärd på hygge innebärande att kvarlämnade mindervärda träd och hindrande buskvegetation dödas genom fällning eller på annat sätt.
Impediment	Mark ej lämplig för skogsproduktion eller jordbruksproduktion. Här avses ägoslagen myr och berg (se definition i bilaga 2). I tidigare redovisningar to m Skogsstatistisk årsbok 1977 ingick även fjällbarrskog.
Insektticid	Ämne med insektsdödande förmåga.
Kemisk massa	Massa i vilken fibrerna frilagts på kemisk väg, vanligen genom kokning.
Markberedning	Bearbetning av marken på ett hygge så att mineraljorden blottas fläckvis eller i stråk.
Mekanisk massa	Massa i vilken fibrerna frilagts uteslutande på mekanisk väg.

Rotpost	Utsynad och märkt rotstående skog.
Röjning	Beståndsvårdande utglesning av skog ej avseende uttag av virke.
Skogsodling	Sådd eller plantering i fält.
Slutavverkning	Avverkning som innebär att produktionsprocessen för befintlig trädgeneration med undantag för eventuella fröträd avbryts.
Sortimentsmetod	Drivningsmetod vid vilken de utnyttjade delarna av träden transportereras kapade i standardlängder eller fallande längder.
Stammetod	Drivningsmetod vid vilken hela kvistade stammar transportereras ofta med toppen avkapad.
Stubbinventering	Mätning och registrering av stubbar från avverkade träd för uppskattning av den avverkade volymen.
Stämpling	Utväljande och utmärkande av träd för avverkning.
Timmerkvaliteter	Sågtimmer av barrträd och sågade trävaror bedöms i sex kvaliteter enligt nedanstående schema:
	<i>Normalsågtimmer Sågad vara</i>
osorterad (o/s)	I–IV
kviuta	V
utskott	VI
Trädmetod	Drivningsmetod vid vilken fällda, okvistade träd transportereras kapade vid roten och ibland även i toppen.
Virkesförråd	Den sammanlagda volymen mätt i skogskubikmeter av alla trädstammar som uppnått en höjd av minst 1,3 m och som står inom en angiven areal. Döda och vindfällda träd är medräknade. Ytterligare ordförklaringar ges i texten och i bilagorna 2 och 3.

Definition av ägoslag enligt riksskogstaxeringen

Riksskogstaxeringen registrerar följande ägoslag:

Skogsmark

Myr

Berg och vissa impediment

Kraftledningar

Diverse mark

Fjällbarrskog

Fjäll

Vägar och järnvägar

Inägor

**Nationalparker, reservat, vissa skjutfält mm
(endast landarealen)**

De viktigaste ägoslagen definieras som följer:

Skogsmark

Mark som är lämplig för skogsproduktion och ej väsentligen utnyttjas för annat ändamål. Idealproduktionen är minst 1 m³ sk per hektar och år.

Till skogsmark förs även hagmark samt ej längre brukad åker och äng.

Myr

Med myr avses våta marker med torvbildande växtsamhället, vilka vanligen är trädlösa eller endast glest trädbevuxna. Idealproduktionen är mindre än 1 m³ sk per hektar och år. I myringår blå mossar och kärr.

Berg och vissa impediment

Denna grupp omfattar blå berg i dagen, stenbunden mark med otillräcklig skogsproduktion samt vissa andra marker som ej utnyttjas för jordbruks- eller skogsproduktion. Till denna grupp förs tex klapperstensfält och gallstränder samt Ölands alvar. Idealproduktionen är mindre än 1 m³ sk per hektar och år.

Kraftledningar på förutvarande skogsmark

Gator för elektriska ledningar med en bredd av minst 5 meter, där det tidigare ägoslaget utgör-

des av skogsmark. Om bredden ej överstiger 5 meter förs de till omgivande eller angränsande ägoslag.

Diverse mark

Uppsamlingsgrupp för diverse marker som icke direkt används för jordbruks- eller skogsproduktion, exempelvis

- upplagsplatser
- grustag
- gruvöppningar
- torv- och dytag
- slalombackar

Diverse mark inom eller i gräns mot inägoområden redovisas inte separat utan förs till "inägor".

Fjällbarrskog

Fjällbarrskogen bildar i regel en övergångszon mellan fjäll och skogsmark. Inom områden, där björk går upp mot kalfjället, kännetecknas fjällbarrskogen av att barrträden inte ensamma är eller har varit beståndsbildande; relativt tätta grupper av barrskog kan dock förekomma. Björken är av subalpin typ. Örtrika typer med björk av mera ordinär stamform, men med gran av fjällskogstyp, hänförs till fjällbarrskog. I områden, där barrträdet utan björk går upp mot kalfjället, kännetecknas fjällbarrskogen av att barrträden har upphört att vara beståndsbildande i den omfattningen, att de kan producera idealt 1 m³ sk per hektar och år.

Fjäll

Landområden ovan barrskogsgränsen – mesostadels kala, men i nedan angivna fall även trädbevuxna.

Subalpin björk går upp mot kalfjället: Områden med enbart subalpin björk hänförs till fjäll. Även insprängda enstaka barrträdet eller stubbar efter barrträdet får förekomma. – Stubbar får utvisa att barrträdet, om ej beståndsbildande, dock tidigare förekommit i större omfattning.

Barrträd går upp mot kalfjället: Endast enstaka halvt krypande buskar av gran eller tall får förekomma. Angående stubbar se ovan.

Vägar och järnvägar

Med väg avses permanent bilväg, dvs väg som under större delen av året är trafikerbar med tung lastbil. Till väg förs förutom vägbanan även den mark som åtgår för tex diken, skärningar och banketter samt mark där skogen avlägsnats i samband med siktröjning.

Med järnväg avses område för spårbunden trafik. I likhet med definitionen för väg avses i regel ett större område än själva banvallen. Sådant område är ofta inhägnat, vilket underlättar gränsdragningen mot omgivande ägoslag.

Vägar och järnvägar inom eller i gräns mot inägoområden förs till "inägor".

Inägor

Till inägor förs nedan beskrivna ägoslag.

1. Åker

All uppbruten mark, som är eller beräknas bli använd för odling av säd, rotfrukter, foderväxter, trädgårdsväxter m.m.

2. Betesmark och äng

Mark som väsentligen utnyttjas för bete eller foderproduktion.

3. Inägobackar (gårdesbackar)

Uppsamlingsgrupp för marker inom eller intill ägoslagen enligt punkt 1–2 ovan, vilka på grund av belägenhet, olämplig bedskaffenhet,

liten areal eller dylikt i regel ej kan användas för produktivt ändamål.

Hit förs, oberoende av om hägnader finns eller ej, även skogsmarksbälten, vilka med hänsyn till närliggande åker ej lämpligen kan utnyttjas för skogsproduktion.

4. Diverse inägor

Uppsamlingsgrupp för diverse markslag, som ej utnyttjas för jordbruksändamål tex tomt, samhälle, industriområde, flygfält samt militärt område ej hänförligt till skogsmark såsom vissa delar av övningsområdena och skjutfältens målområden. Vissa skjutfält förs dock i sin helhet till ägoslag NRS.

Nationalparker, reservat, skjutfält mm (NRS)

Uppsamlingsgrupp för nedanstående områdens landarcäl:

Nationalparker

Fridlysta områden (naturreservat och naturminnen)

Domänreservat

ESRO skjutfält (endast raketbasen)

Robotskjutfältet

Bofors skjutfält

Utö skjutfält

Vissa andra skjutfälts målområden

Storstockholm (varmed avses kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby samt del av Vaxholms kommun).

Definition av ägargrupper enligt riksskogstaxeringen

Vid riksskogstaxeringens redovisning av ägargrupper tillämpas följande avgränsningar.

Kronan

Kronoparker, statens utarrenderade jordbruksdomäners skogar, kronoholmar, kronolägenheter, kroنوöverloppsmarker och oavmätta kromarker eller med andra ord staten tillhöriga skogar, som står under domänverkets förvaltning och vars avkastning tillförs domänverkets fond.

Ecklesiastika ägare

Kyrkofondens, biskopslöneregleringsfondens och övriga ecklesiastika skogar.

Övriga allmänna ägare

Renbetesfjällens skogar, härads- och sockenallmänningar, allmänna inrättningars och stiftelsers skogar, skogar tillhörande lantbruksnämnder, skogar hörande till Skogssällskapet, kommuners skogar, kronohemman med uppläten åborätt mfl. Staten tillhöriga skogar, som förvaltas av annan myndighet än domänverket, såsom statens vattenfallsverk, fortifikationsförvaltningen mfl.

Aktiebolag

Skogar tillhöriga aktiebolag (altså bolag ställda på aktier och ej enkla bolag).

Privata ägare

Privatskogarna omfattar godsens skogar, bondhemmanens skogar, skogar tillhöriga bolag, som ej har karaktär av aktiebolag, samt skronohemman och kronobyggen i Norrbottens och Västerbottens län.

Summary

In most cases the data published in the Statistical Yearbook of Forestry 1979 refer to the year 1979 or felling season 1978/79. Very often time series are also given.

1 Introduction

The Statistical Yearbook of Forestry covers most forestry statistics of importance and its main purpose is to be a clear and easily accessible account of the existing statistics which are of importance for the knowledge of forestry.

To make it easier for our foreign readers the book besides this summary contains an English headline under the Swedish on each figure and table and a "List of terms" which is a translation of the main Swedish words used in the figures and tables.

The data presented in this yearbook are usually given for countries and larger areas. In certain cases data are instead given for price regions, felling costs per region, the regions of Timber Measurement Associations etc. The geographical divisions used are shown in fig 1.1–1.4. In the presentations of international statistics we use in most cases FAO's classification of countries into economic classes and regions.

2 The producers of forestry statistics

The main part of the data presented in this yearbook is based on surveys carried out at regular intervals by different authorities, organizations etc. The most important producers of forestry statistics are the National Board of Forestry (and the County Forestry Boards), the National Forest Survey at the Swedish University of Agricultural Sciences, the National Central Bureau of Statistics, the Timber Measurement Associations, the floating asso-

ciations, the Logging Research Foundation and the Regional wood raw material councils.

The National Forest Survey

The National Forest Survey is an annual inventory covering the whole of Sweden. It is performed as a sampling survey with low sampling fraction. The aim of the inventory is to provide basic data for planning and control of the forest resource at a national and regional level and also to give basic data for forest research. The main task is therefore to collect, process and present data on the state and changes of the forest resource and of land use. The National Forest Survey is carried out by the Department of Forest Survey at the Swedish University of Agricultural Sciences.

The first survey started 1923 and proceeded countywise. Since 1953 the survey covers the whole country every year, the intention being that the compilation of results normally should be based on data from several years' survey.

As from 1973 the sample consists of about 25 000 systematically distributed circular plots with a radius of 10 meters. All plots are visited in the field except for plots in the high mountains, on built up areas and similar. Main observations are

on all land: land use category, ownership category, growing stock, growth, recent fellings and tree properties,

on forest land: terrain conditions, vegetative cover, cutting class, age, site quality, silvicultural measures taken recently and ditto proposed, density, damages and regeneration status (in young stands).

Forest mapping and planning

Forest maps and management plans are a tool in the tactical planning (which activity at what

time and what place?) for single forest holdings. If aggregated they can be used even in more long term planning for larger areas, such as a civil district, provided that full coverage can be obtained. A main element in Swedish management plans is the delimitation of treatment units on maps on the scale of 1:10 000 or 1:20 000. Data collection is usually done by visual reconnaissance and with the help of aerial photographs.

Management plans of varying age do exist for almost all public and company forests and for a majority of private forests. From the year 1980 forest inventory for management purposes and covering larger groups of holdings will be carried out regularly in all forests. The National Board of Forestry has taken responsibility to coordinate inventory and mapping work with the aim to facilitate an integrated use of the results of such work.

Table 2.1 shows the volume of mapping and planning work done during the period 1967–1979 for certain groups of enterprises.

3 Forest policy conditions

Ownership and size structure in forestry

The distribution of forest and unproductive land (swamps and bare rocks) into ownership categories is shown countywise in table 3.1 on the basis of the National Forest Survey 1975–1979. Public and company forests are usually in large holdings of more than 200 hectares of forest (table 3.4). Private forests belong to various size groups, 30 per cent of the area is in holdings with less than 50 hectares of forest. The more than 200 000 private owners form a very heterogeneous group as to main source of income, age, localization of dwelling relative to localization of forest holding, size of forest holding and combination with agriculture etc. Part of those variables have been investigated by the 1976 Census of Agriculture in combination with the 1975 Population and Housing Census. Information of particular interest for forest policy is shown in tables 3.2 (localization of dwelling), 3.3 (age distribution, comparison between "pure forest owners" and "farmers") and 3.4 (size distribution of forest holdings by ownership category). The connection between

size of forest and size of arable land within one holding is shown in the 1977 edition of this yearbook (table 2.2). In this context forest owners are classified as pure forest owners if they own not more than 2.0 hectares of arable land and as farmers if they own more than 2.0 hectares of arable land. Available statistics show that pure forest owners live distant from their holdings to a greater extent than farmers do and that they are older than farmers.

Ownership and size structure in the forest industry

Table 3.5 gives information on ownership conditions in forest industry. Further information concerning size structure, regional distribution and employment within different branches of the forest industry is given in tables 9.1, 9.2, 12.6 and 16.3. Main features are a continued concentration to fewer and bigger units and a decreasing number of employees in particular within the sawmilling branch. Major changes in ownership structure during the last years are mainly due to an increased governmental participation in the forest industry.

Public administration

A new forestry act went into effect on January 1, 1980 implying that all forests now are under the supervision of the National Board of Forestry with its regional organization. According to the previous regulation only private forests were under the supervision of the National Board of Forestry, while state and certain other public authorities executed the supervision of their own forests according to rules similar to the Forestry Act.

The National Board of Forestry, with its office in Jönköping, is a central administrative authority under the jurisdiction of the Ministry of Agriculture. It is responsible for the practical implementation of the forest policy established by the Government and the Parliament. Its work is carried out with the help of 24 County Forestry Boards.

The National Board has four departments as follows and a Unit for International Matters.

- Forestry Department
- Forecasting Department

- Extension Department

- Administrative Department

The County Forestry Boards have the following tasks

- Activities financed by public funds
- implementation of the Forestry Act
- administration of subsidies for silviculture, road construction etc.
- devising forest management plans
- participation in national planning
- extension services to forest owners and others
- information about forestry
- Contractual services
- supplying seed and plants
- performing tasks for forest owners – marking standing timber, forest management plans etc.
- assistance to other public authorities – relief work, nature conservation etc.

The Swedish Forest Service is a profit-making organization which, under the Ministry of Industry, manages the majority of the State's possession of forest and farmland, i.e. about 18% of Sweden's forest area.

The National Board of Labour Protection and under its superintendence the Labour Inspectorate supervise the obedience of the Labour Welfare Act. The National Environment Protection Board supervises among other things the obedience of the Environmental Protection Act.

Forestry Education and Research

Table 3.6 gives an over all picture of the volume of forestry education provided by different bodies during the years 1977/78 and 1978/79. The various courses of forestry education are illustrated in figure 3.1.

Forestry education is provided at upper secondary schools, many of which have a two year (or one year) forestry course, at two Forest Institutes having three term forest technician courses, at the State College for Forest Engineers (1 1/2 years) and at the College of Forestry (about 4 1/2 years).

Forestry education is also provided by other organizations. Among those the County Forestry Boards are most important. They have a

large activity of extension services mainly directed towards private forest owners and their employees.

Forest research is carried out at the College of Forestry, which is part of the Swedish University of Agricultural Sciences, and also by some other organizations such as the Institute for Forest Improvement, the Logging Research Foundation and the Swedish Forest Products Research Laboratory. The Swedish Council for Forestry and Agricultural Research is an organization that provides financial support to research projects.

The College of Forestry has 15 departments at Uppsala, Umeå, Garpenberg and Stockholm. The State College for Forest Engineers at Skinnskatteberg and two Forest Institutes at Bispgården and Värnåmo make up three additional departments. 90 per cent of the College's budget are used for research and development, 10 per cent for education.

Associations and organizations

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Sveriges Skogsvårdsförbund (the Swedish Forestry Association) is a non-profit-making association promoting forestry and silviculture. It does organize conferences and excursions and publish periodicals covering forestry topics.

Forest owner's associations have been established in order to promote the economic interest of the individual forest owners. In the country there are nine associations which all are united in Sveriges Skogsägaresföreningars Riksförbund (the National Federation of Swedish Forest Owners). Table 3.7 shows the number of members and the forest area covered for the different associations.

The private forest companies are united in Skogsindustriernas Samarbetsutskott (the Joint Committee of Swedish Forest Industries).

Laws and regulations

Laws and regulations of major significance are listed in section 3.7. Of particular interest is the new Forestry Act, in effect since January 1, 1980. It is part of new guidelines for forest

policy, decided upon by the parliament in May 1979. The new guidelines including the Forestry Act are summarized in English in a pamphlet entitled "SWEDEN'S NEW FOREST POLICY". Corresponding summaries have been produced in German and French. The summaries can be obtained from the National Board of Forestry.

4 Forest and forest land

Data on the forest resource as to area, growing stock, number of trees and growth are shown in the tables 4.1–4.10. The information given has all been collected by the Swedish National Forest Survey, a systematic sampling survey covering the whole country with about 25 000 field sample plots every year.

Main features of the Swedish forest resource are:

- Forest covers 57 per cent of the total land area (table 4.1). This percentage has only varied between 55.5 and 57.3 since the first National Forest Survey 1923–1929.
- The age class distribution (table 4.2) is characterized by a general lack of forest in the age interval 20–80 years and a corresponding surplus of forest older than 100 years.
- Table 4.3 on the distribution of forest into cutting classes reveals that a remarkably large share of forest is mature for final felling.
- The growing stock of the whole country including dead and windthrown trees is estimated to be 2 488 million m³ sk (stem volume from the stump to the tip of the tree, including bark), of which 96 per cent within forest. The growing stock has increased steadily since the 1920's from a level of 1 760 million m³ sk. The increase has been particularly high for southern Sweden and for trees with a diameter above 25 cm. Since around 1965, however, the total growing stock is almost unchanged, except for a substantial increase of the volume of broadleaved trees during recent years.
- Annual growth (table 4.9 for forest and table 4.10 for all land use categories) is given as recorded growth and as growth adjusted to normal climate. Information on recorded

growth is used e.g. for balance calculations covering a passed period, while adjusted growth is used e.g. for forecasts. Since the last growth estimation covering the period 1968–1972 total growth has risen very slightly while growth of broadleaved trees has risen by 25 per cent (recorded growth in forest).

5 Silviculture

This section covers supply of seeds and plants, silvicultural measures (table 5.1 and figures 5.1–5.6), ditching (tables 5.2 and 5.3) and fertilization (tables 5.4 and 5.6). The chapter ends with damage to the forest (tables 5.8, 5.9 and figures 5.7–5.10).

The delivery of plants from nurseries were (1979) about 240 million pine plants, 130 million spruce plants, 25 million *Pinus contorta* plants and 1 million other species.

Annual areas of final felling and of artificial regeneration are shown in figures 5.3 and 5.4 and can be compared to each other in figures 5.5 and 5.6. It is, however, still substantially lower in small-scale forestry than in large-scale forestry.

Statistics on silvicultural measures in established forest show a certain increase in the annual area subject to cleaning and a substantial decrease in the thinning activity, with a stabilization though during the seventies (fig 5.1, 5.2 and 5.5). The area of chemical cleaning has declined drastically after 1970, when several restrictions were introduced on this kind of treatment (tab 5.7).

Forest fertilization does occur almost exclusively in large-scale forestry. During 1979 about 133 000 ha of forest area have been fertilized (tables 5.4 and 5.5).

Table 5.6 show chemical pesticides in forestry.

The most serious causes of damage in forestry in recent years have been bark beetles (fig 5.7). Statistics on forest fires are shown in tables 5.8 and 5.9.

6 Logging operations, fellings and removals

Chapter six contains statistics and information

about logging operations, fellings and removals within Swedish forestry.

Part 6.1 deals with the relation between certain terms such as gross and net felling, removal and consumption of wood. In part 6.2 the mechanization in cutting and off-road extraction is described within different ownergroups. The figures are based on investigations made by the Logging Research Foundation (covering large-scale forestry) and the Swedish University of Agricultural Sciences (small-scale forestry). Data showing the thinning clearcutting relation are provided by the annual stump enumerations carried out by the Swedish University of Agricultural Sciences.

Number of notified clearcutting areas per county and ownergroup are to be found in table 6.2 and part 6.3. Data are provided by the County Forestry Boards.

Part 6.4 deals with fellings and removals within Swedish forestry. The annual gross fellings in Sweden are estimated by the University of Agricultural Sciences in Umeå and based on the stump enumerations, a low-percentage, systematic, sampling method. The annual net fellings are calculated by the National Board of Forestry and based on data about consumption of roundwood, changes in inventories and foreign trade balances. These figures about the annual net fellings are converted into gross fellings and shown in table 6.3.

In part 6.5 figures are given about measurement and scaling of roundwood. Statistics from the eight independent wood measurement associations in Sweden are given about volumes and costs during the last seasons.

7 Inventories and consumption of forest products.

Quarterly figures about inventories of sawlogs, pulpwood and pulpehips are given in part 7.2. The end-year-level of 1979 was the lowest during the post-war period.

Statistics about industrial consumption of wood, given in part 7.3, are produced mainly by the National Central Bureau of Statistics and the Regional wood raw material councils (Virkesråden). During 1980 an investigation on capacity and structure of the sawmill industry

has been made by the University of Agricultural Sciences in Uppsala. Preliminary figures from that investigation about the total saw log consumption in 1979 can be found in table 7.5.

Part 7.4 deals with some restrictions on the expansion of the wood consuming industry due to the relation between forestry production and the industrial wood consumption in Sweden.

The volume of fuelwood, collected on private forest land, has recently been investigated by the National Board of Forestry. In part 7.5 and tables 7.8–7.9 some results are given.

8 Timber transports

Roundwood and chips transported from forest to consuming industry go mainly by lorry, railway, river- or sea-floating. Figures are given about volumes transported on roads, rails, rivers and lakes along with available data about average costs and mean distances. Some data about sea-floating and forest-road building are also given in this part.

9 Forest industry production

Chapter nine contains figures and tables about the structure and production within branches and subbranches of the wood consuming industry in Sweden. Most data are produced by the National Central Bureau of Statistics and some branch associations.

Section 9.1 contains information about the sawmill industry. Figures about the total number of mills distributed by region and size group during the period 1953–1973 can be found in table 9.1. The figures are derived from the results of special investigations on the capacity and structure of the sawmill industry. A new total investigation has been made in 1980, focused on the situation in 1979. Preliminary figures about structure and production in 1979 can be found in the tables 9.2–9.3.

Annual production volumes by product and county can be found in tables 9.4 and 9.5.

Section 9.2 deals with pressure treatment of timber with preservative agents. Volumes of timber by product and type of agent (water soluable or not) are given in table 9.6.

Information about the production of veneer,

plywood and blockboard can be found in part 9.3.

For the pulp industry production figures are given by county and grade in section 9.4 and in the tables 9.7–9.8. Total production volumes and the production of market pulp by grade as well as operating rates are described in the same section. The wallboard and particle board industries are dealt with in section 9.5 and 9.6. Table 9.10 contains figures on volumes produced during the last years.

Figures concerning the production of paper and paperboard are given in section 9.7. Production volumes by county and grade can be found in table 9.9.

Section 9.8 deals with recycled paper and paperboard. Figures about volumes consumed in paper- and paperboard mills by grade along with import and export figures can be found in table 9.11.

In section 9.9 a brief survey of roundwood consumption and forest industry production is given. The product flow is illustrated in figure 9.2.

10 The use of forest products and forest industry products

Part 10.1 covers the Swedish foreign trade with forest products and forest industry products. Data are derived from statistics produced by the Customs Department and published by the National Central Bureau of Statistics.

Part 10.2 covers the domestic supply of forest industry products. Data are mainly derived from statistics published by the National Central Bureau of Statistics. The domestic supply is defined as the forest industry production reduced by export but increased by import.

11 Prices

Part 11.1 deals with prices on the forestry raw products. The prices on timber, pulpwood and chips have been furnished by the forest owners associations.

Data to part 11.2 are derived from statistical reports in the Serie U published by the National Central Bureau of Statistics. Export price is defined as the value to which the products are sold, including costs for insurance and transport to the border.

12 Employment

The general census of population and housing carried out by the National Central Bureau of Statistics at five years interval gives information about the total labour force in the country. Data from the 1980 census will be published in next edition of the Yearbook of Forest Statistics.

Since 1970 the National Central Bureau of Statistics publishes data from the Labour Force Surveys on number of employment, unemployment etc within different branches. See table 12.1.

The National Central Bureau of Statistics also carries out surveys about the labour force in forestry. Separate surveys are made in large-scale forestry and other private forestry. The population of the large-scale forestry includes 175 enterprises. Those enterprises own about 50 per cent of the forest land in Sweden. Information from other private forestry has been collected from a sample of 5 300 enterprises.

Data has been collected on e. g., the number of working hours in different kinds of work, the number of employees by age and the number of permanent labour. See tables 12.2–12.6.

13 Wages, collective wages agreements and social costs

Wage statistics of forestry workers are published by the National Central Bureau of Statistics. Data are prepared by the Swedish Forest Service and by the Swedish Employers Confederation. Results are shown in tables 13.1–13.5.

14 Occupational accidents and labour protection

Tables 14.1–14.6 give information about occupational accidents in forestry. Some of these statistics are published by the National Social Insurance Board. These statistics are based on information from the employment injury insurance. Statistics on occupational accidents in forestry are also collected by the Board of Labour Protection. These statistics are based on reports to the Insurance Offices.

15 The economy of forestry

The information in this chapter has been extracted from various statistical reports in the Series H, N and F published by the National Central Bureau of Statistics. Data are also derived from the Swedish Forest Service and the private forest companies united in the Joint Committee of the Swedish Forest Industries. Figures on governmental grants and other assistance have been collected from the regulation messages published by the Government and from information issued by the National Board of Forestry. Costs of felling, production and stumpage values have been calculated by the Forecasting Department of the National Board of Forestry on the basis of figures collected from private and corporate forestry.

16 The economy of the forest industry

The information in the parts 16.1–16.3, 16.5–16.8 has been extracted from various statistical reports in the series F, I, N, the Yearbook of Labour Statistics and the Labour Force Survey issued by the National Central Bureau of Statistics. Figures concerning governmental grants and other assistance in part 16.4 have been collected from the Labour Market Board.

The National Board of Industry yearly publishes reports on the industrial development in Sweden. These reports and other studies, published by the Ministry of Industry, have also been used as sources of information.

17 The forest sector in the national economy

The main sources for this chapter have been calculations made by the Forecasting Department of the National Board of Forestry and input-output-studies published by the National Central Bureau of Statistics. Unpublished statistics concerning the forest industry have also been used in the preparation of figure 17.1.

In 1980 the national accounts have been revised for the period 1970–1978. Accordingly, the values in table 17.1 have been revised.

The National Economic Survey (LU 80) has also been used as a source of information. Some of the results concerning the forest industry sector are described in this chapter.

18 International statistics

The tables 18.1–18.8 present an international statistical review, where most of the material is extracted from FAO and FAO/ECE-statistics.

List of terms

Letters Åå, Ää and Öö at end of list. The English terms give the meaning of the Swedish terms used in the tables and the graphs, but they are not always direct translations.

A	B	
AB	See Aktiebolag	Offent
Aktiebolag	Limited company	Backwards
Allmän (allm)	Public, general	Bark (incl bark)
Alm	Elm tree (<i>Ulmus glabra</i>)	Conifers
Andel av	Part of	Softwood
Andra (annan, annat)	Other	Group of employees
Anläggningar	Establishments	Eligibility
Anmäld	Reported	Pesticides
Anslag	Grant, allowance	Relief work
Anställd	Employee	Relief funds
Antal	Number (of)	Rock surface
Användning	Utilization	Estimated
Arbetarpersonal	Workers	Concerned
Arbete	Work	Decision
Arbetsdagar	Working days, work days	Spray
Arbetsgivare	Employer	Age of stands
Arbetsmarknadsutbildning	Education arranged by the national labour market board	Grant, approve
Arbetsolycksfall	Occupational accidents at actual work-place	Grants
Arbetspriser	Wages	Motorroad
Arbetsställen	Establishments	Biology
Arbetstagare	Wage-earners, employee	Wood residues
Arbetsstillfälle	Opportunity for employ- ment	Balks
Arbetstimmar	Working hours	Birch (<i>Betula pubescens</i> & <i>B. verrucosa</i>)
Areal	Area	Mixed waste paper
Ask	Ashtree (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Bleached
Asp	Aspen (<i>Populus tremula</i>)	GDP (= Gross domestic product)
Av	Of	Fibreboard
Avbränd	Burned	Beech (<i>Fagus silvatica</i>)
Avdelning	Division, subdivision	Company
Avfalls (-papper)	Waste (paper)	Site class
Avläggsbundna	Bound to landing	Dwelling
Avsatt tillväxt	Recorded growth	Botany
Avsedda	Intended	Fire
Avskräckningsmedel	Deterrent agent	Branch
Avtal	Agreement (on wages)	Latitude
Avverkning	Felling, logging	Latitude zone
Avverkningssäsong (-år)	Felling season	Piling
		Gross felling
		Gross margin
		Gross price
		Gross value

Bryssel (nomenklaturen)	Customs Co-operation Council Nomenclature (CCCN)	Enskild	Private
Bränd areal	Burned area	Entomologi	Entomology
Bränder	Fires	Excl	Excluding
Brännved	Fuelwood	Exportland	Exporting country
Bränsleåndamål	Fuel use	F	
Budgetår	Fiscal year	Fabrik	Factory, mill
Buskbekämpning	Shrub clearing	Fabriker i drift	Running mills
Bygger	Based	Faner	Veneer
Byggnader	Buildings	Fanerat trä	Wood faced with veneer sheets
Byggnadsplattor	Building boards	Fanerskivor	Veneer sheets
Byggnadssnickerier	Joinery products	Fanerstock	Veneer log
Båtnad	Advantage	Fartyg	Ship
C			
Campingeldar	Camping fires	Fasta priser	Solid ground
Cellulosafabrik	Chemical pulpmill	Fastighetsplaner	Fixed prices
Centralplanerade	Centrally planned (economics)	Fiberplattor	Working plans for holdings
D			
Del	Part	Fjäll	Board
Diameterklass	Diameter class	Fjällbarrskog	High mountains
Diken	Ditches	Fjärran Östern	Subalpine woodland
Dikning	Ditching	Flis	Far East
Dissolvingmassa	Dissolving pulp	Flottande	Waste edgings or chips
Diverse mark	Various land	Flottgods	Floating member
Domänverket	Forest Service	Flottled	Floated wood, river driven wood
Driftsekonomisk	Covering managerial economy	Flottläggning	Floatway
Driftskostnader	Working costs	Flottning	Raft building
Drivningsår	Felling season	Flottningsarbete	Floating
Därav	Of which	Flottningskostnader	Floating, driving
Dödsbo	Estate of a deceased person	Flyttningsersättning	Floating costs
Dödsfall	Fatal cases	Forskning	Transfer allowance
E			
Ecklesiastik myndighet	Ecclesiastical authority	Forskningsstiftelsen	Research
Efter	After	Skogsarbeten	The Logging Research Foundation
Eget	Own	Fortsättning	Further training
Ej specificerat (angivet)	Unspecified	Fortifikationsförvaltningen	Fortification administration
Ej vidare bearbetat	Not further processed	Fosfor	Phosphorus
Ek	Oak (<i>Quercus robur</i> , <i>Q. petraea</i>)	Framåt	Ahead
Eld	Fire	Fritt	Free
Elevdagar	School days	Främjande av skogsvård	Promotion of silviculture
Elever	Students	Främre Orienten	Near East
Eller	Or	Frö	Seed
Enheter	Units	Fröplantage	Seed orchard
Enkelt bolag	Ordinary partnership	Furu	Pine
Enkätsvar	Questionnaire replies	Fysik	Physics
Enligt	According to	Fysisk person	Natural person

Fördelning	Of which, distribution	Hyvleri	Planing mill
Förening	Association	Hårda	Hard
Föreningen Skogsbruks Arbetsgivare	The Association of Forestry Employers	Häradsallmänning	Community forest, district common (land)
Företag	Company, holding, undertaking	Häst	Horse
Förmanuskurs	Training course for foremen	Högskolebehörighet	Eligibility for university studies
Församling	Parish	Högst	Not more than
Förtjänst	Earnings	Höjd över havet	Altitude
Förvaltning	Management	Höjdzon	Altitude zone
Förvaltningspersonal	Administrative personnel	I	
Föryngring	Regeneration	ICke jordbruksmark	Non agricultural land
Förädlingsvärdé	Value added	I-länder	Developed market economies
G			
Galiring	Thinning	Impediument	Waste land or other non-productive land
Gallringsskog	Thinning stands	Importland	Country of destination
Genetik	Genetics	Impregneringsverk	Manufacture of impregnated wood
Genomsnittlig	Average, mean	Industri	Industry
Godkärd	Accepted	Industrigren	Branch of industry
Grafisk industri	Printing industry	Industriproduktion	Industrial production
Gran	Spruce (<i>Picea abies</i>)	Ingående	Included
Gren	Branch	Inklusive	Including
Griplastare	Grapple loader	Inkomst	Income
Grovtt kanthugget	Roughly squared	Inmätt volym	Measured volume
Grundskolan	The 9 year compulsory school	Inom	Inside
Grundutbildning	Basic education	Inre	Inner
Grupp	Group	Inrätnningar	Institutions
Gråal	Alder (<i>Alnus incana</i>)	Insekt	Insect
Gymnasieskolor	Upper secondary schools	Institution	Department
Gödsling	Fertilizing	Integrerad	Integrated
H			
Hack	Chips or chaff	Intensifierad	Intensified
Halvkemisk	Semi-chemical	Internleveranser	Internal deliveries
Handverktyg (redskap)	Handtool	Invaliditetsfall	Cases of disability
Hektar	Hectare	Invaliditetsprocent	Percentage of disablement
Hela	Whole	Inventarier	Effects
Hela landet	The whole country	Inventeringstillfälle	Time of inventory
Historisk	Historical	Investeringar	Investments
Hjälpplantering	Beeting up	Invånarantal	Number of inhabitants
Huggare	Feller	Inägor	Agricultural land
Huggningsarbete	Logging work		
Huggningsklass	Cutting class		
Husbehovsvirke	Wood for domestic use		
Huvudsaklig	Main	J	
Hyggesbränning	Controlled burning	Jordbrukare	Farmer
Hyggesrensning	Cleaning, pre-regeneration	Jordbruksmark	Agricultural land
Hyggesstorlek	Size of clear-felled area	Jordbruksstraktor	Farm tractor
Hyvelspän	Shavings	Justerade	Adjusted
Hyvlade trävaror	Planed sawnwood	Jägmästarutbildning (-linje)	Education of masters of science in forestry
		Jämföra	Compare
		Järnväg	Railway

K		Lantbruksstyrelsen	The National Board of Agriculture
Kalium	Potassium	Lastbil	Lorry
Kalmark	Unstocked forest	Lastning	Loading
Kanin	Rabbit	Leveransplats	Delivery place
Kapning	Cross cutting	Lind	Limetree (<i>Tilia cordata, T. platyphylla</i>)
Kartongretur	Waste paperboard	Linje	Line
Kemi	Chemistry	Lista	List
Kemisk	Chemical	Lokaliseringsslån	Localization loans
Klibbal	Alder (<i>Alnus glutinosa</i>)	Lådor	Boxes
Klämbankslunnare	Clam-bunk skidder	Lådämnen	Boxboards
Kombinerade skogs- och jordbruksföretag	Here: Training course for farmers managing forest and agriculture jointly	Låg	Low
Kommun	Municipalities	Lån	Loan
Konsumentprisindex	Consumer price index	Lånegaranti	Loan guarantee (security)
Konsumtion	Consumption	Län	County
Kontrakt	Contract	Längd	Length
Kortvägstransport	Extraction	Lön	Salary
Kostnader	Costs	Lönsamhet	Profitability
Kottar	Cones	Löpande (priser)	Current (prices)
Kraftpapp	Kraft paper board	Löv (-träd)	Broadleaved (trees)
Kraftpapper	Kraft paper	Lövvirke	Hardwood
Kronan	The State		
Kronor	Swedish crowns		
Kryssfaner	Plywood	M	
Kurs	Training course	Mark	Land
Kursverksamhet	Courses	Markanvändningsplaner	Land use plans
Kustland	Coast area, coastal zone	Markberedning	Scarification
Kvalitet	Quality, grade	Marknad	Market
Kvantitet	Quantity	Marklära (skoglig)	Pedology
Kvartal	Quarter of a year	Maskin	Machine
Kvistare	Limber	Maskinförare	Machine operator
Kvistare-kapare	Limber—slasher	Maskinlära	Here: Training course for machine operators
Kvistning	Limbining	Massa	Pulp
Kväve	Nitrogen	Massaindustri	Pulp industry
Kyrkan	The church	Massatillverkning	Pulping
Källa	Source	Massaved	Pulpwood
Köpsågverk	Sawmill depending on bought raw material	Matematik	Mathematics
Körning	Transport	Medel (-tal)	Mean, average
Körning med skogstraktör	Here: Tractor course	Medlemmar	Members
L		Mekanisk	Mechanical
Lag	Law, act	Mellersta	Central
Lager	Stock, inventory	Mera än	More than
Lamellträ	Blockboard	Meter ö h (över havet)	Altitude (in meter) above sea-level
Land (länder)	Country	Metod	Method
Landareal	Land area	Milj (-oner)	Million (-s)
Landsdel	Group of counties	Motormannuellt	Motor-manual
Landsting	County council	Myr	Swamp
Lantarbetare	Farm worker	Månad	Month
Lantbruksföretag	Agricultural enterprise	Mättenhet	Unit of measurement
		Mängd	Quantity

Mätmetod	Measurement method	Plantskola	Nursery
Mätplatstyp	Type of measurement place	Porös board	Insulating board
Mätning	Measurement	Preliminär	Preliminary
Möbelindustri	Manufacture of furniture	Preparandkurs	Preparatory course
N		Pris	Price
Nedlagd (industri)	Closed down (industry)	Prisavdrag	Price reduction
Nedlagd (jordbruksmark)	Abandoned (agricultural land)	Prisområde	Price region
Nettoimport	Net import	Pristillägg	Price additions
Nettotal	Weighted net figures	Prisutveckling	Price trend
Norra	Northern	Privata	Private
Nybyggnad av vägar	Completed roads (last year)	Privata skogsägare och deras föreningar	Private forest owners and their associations
Nydikning	Completed ditches (last year)	Privatskogar	Other private forests
Nyinvestering	Investments	Procent	Per cent
Näringsgrenar	Branches of industry	Procentuell	Percentage
O		Producent	Producer
Obarkat (Ob)	Unbarked	Produkt	Product
Oblekt	Unbleached	Produktion	Production
Och	And	Produktionsvärde	Gross output
Olika	Different	Produktiv	Productive
Olycksfall	Accident	Prognos	Forecast
Omgödsling	Refertilizing	Pålar	Poles, piling, piles
Omplantering	Replantation		
Område	Region	R	
Områdesplan	Total forest area management plan	Rambelopp	Upper limit amounts, basic general amount
Omslagspapper	Wrapping paper	Rationalisering	Rationalization
Ovanstående nr	The numbers above	Relativ	Relative
P		Reparationer	Repairs
Papp	Paperboard	Returkraftpapper	Waste kraftpaper
Papper	Paper	Returpapper	Waste paper
Pappersavfall, pappers-makulatur	Waste paper	Reviderad	Revised
Pappersbruk	Paper mill	Ribbved	Edgings
Pappersindustri	Paper industry	Riket	The whole country
Pappersmassa	Wood pulp	Riksskogstaxeringen	National Forest Survey
Pappersvaruindustri	Manufacture of paper products	Rotförsäljningar	Sales of standing timber
Papper till förpackning	Packing paper	Rundvirke	Roundwood
Pappindustri	Paperboard industry	Rundvirkesförbrukning	Roundwood consumption
Pappvaruindustri	Manufacture of card-board products	Rådgivning	Extension service
Pga	Because of	Rånettovärde	Gross revenue, crude net
Planer	Plans	Råvarubehov	Raw material consumption
Planterad	Planted	Röjning	Precommercial thinning, cleaning
Plantering	Plantation		
Plantor	Plants	S	
Plantskog	Thicket stage	Samma	Same
		Samtliga	All
		Samverkansområde	Co-operation area
		Separata arbeten	Other work
		Sjukdom	Sickness
		Sjukersättningsdagar	Sickness benefit days

Skada	Injury damage	Skogsskydd	Forest protection
Skador på skogen	Forest damages	Skogsskötsel	Silviculture
Skiljning	Sorting	Skogsstyrelsen	The National Board of Forestry
Skivor, skivprodukter	Wood based panels	Skogstaxering	Forest survey
Skog	Forest	Skogsteknik	Operational efficiency
Skoglig	Forestry	Skogsteknikerkurs (-linje)	Course for forestry technicians
Skogsarbetare	Loggers and other forestry workers	Skogstraktor	Forestry tractor
Skogsavverkning	Logging, felling	Skogsvård	Forest management, silviculture
Skogsbilvägar	Forest roads	Skogsvårdsarbeten	Regeneration work
Skogsbolag	Forest company	Skogsvårdsområden	Units of cooperative forestry
Skogsbruk	Forestry	Skogsvårdsstyrelser	County Forestry Boards
Skogsbrukslinje	Forestry line	Skogsvägsanslaget	Grants for road building
Skogsbruksplaner	Forest management plans	Skogsägare	Forest owners
Skogsbruksvärde	Value of forest land and growing stock	Skogsägareföreningar	Forest Owners Associations
Skogsdiken	Draining ditches	Skolform	Type of school
Skogsekonomi	Forest economics	Skotare	Forwarder
Skogsförbättringar	Forest improvements	Skrivpapper	Writing paper
Skoggödsling	Soil fertilizing on forest land	Skäppmätning	Loose volume measuring
Skogshögskolan	The Swedish University of Agricultural Sciences, Faculty of Forestry	Skördare	Harvester
Skogsindelning	Management planning of forest land	Slipmassa av trä	Mechanical wood pulp
Skogsindustri	Forest industry	Sliprar	Sleepers, ties
Skogsinstitut	Forest Institute	Slutavverkning	Final felling
Skogsinventering	Forest survey	Slutskilja	In final sorting
Skogsmark	Forest land	Småskogsbruk	Small-scale forestry
Skogsmarksareal	Area of forest	Snickerifabriker	Manufactures of wooden articles
Skogsmarksinnehav	Forest area held	Snickerivaror	Joiner's work, joinery products
Skogsmaskin	Forest machine	Snytbagge	Pine weevil (<i>Hylobius abietis</i>)
Skogsmästarskolan	School for Forest Engineers	Socken	Parish
Skogsmästarutbildning (-linje)	Education of Forest Engineers (Senior Forest Rangers)	Sork	Field mouse
Skogsnäringen	The forestry sector	Sortering	Sorting
Skogs- och byggnadsarbetare med ryggbesvär	Workers with back injury	Sortiment	Assortment
Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen	The Swedish Forestry and Agricultural Employers' Association	Sortimentsfördelning	Assortment
Skogsodlad areal	Area artificially regenerated	Sortimentsmetod	Assortment system
Skogsodling	Planting and sowing, artificial regeneration	Specialkurs	Special course
Skogsodlingsgräns	Cutting boundary for regeneration	Spånskivor	Particle boards
Skogsproduktion	Forest production	Stam(-)inar	Stem(-s)
		Stammetod	Whole-stem system
		Staten	The State
		Statistik	Statistics
		Statsbidrag	Government grants
		Stavaskog	Stand in check
		Stiftsnämnder	Diocesan boards

Stiftsskogar	Diocesan forests	Torränkt vikt	Air dry weight
Stockmätning	Total measurement of solid volume	Torvmark	Peat land
Stolpar	Posts	Totalt	Total
Storlek	Size	Trafik	Traffic
Storleksgrupp (klass)	Size group	Trafikerad längd	Used length
Stormskador	Storm damage	Traktor	Tractor
Storskogsbruk	Large-scale forestry	Transportarbete	Transport work
Stropplunnare	Choker skidding	Travmätning	Stacked wood measuring, measurement of pile
Stubbinventering	Stump enumeration	Tryck	Printing
Studieväg	Course of study	Tryckeriretur	Waste printing paper
Stängselstolpar	Fencing wood	Trä	Wood
Stödområde	Supporting area	Träd	Trees
Större	Larger	Trädmetod	Whole tree method
Sulfatmassa	Sulphate pulp	Trädslag	Tree species
Sulfitmassa	Sulphite pulp	Träfibermassa	Wood pulp
Summa	Total	Träfiberskivor	Fibreboards
Svenska	Swedish	Träförpackningsindustri	Wood-packing industry
Svårhetstal	Severity rates	Träimpregneringsverk	Wood preservation plant
Sysselsatta	Employed	Träindustrier	Wood industries
Sysselsättningsfrämjande	Promotion of employment	Träkol	Charcoal
Sådd	Sowing	Trämaterialindustri	Wood-material industry
Sågade trävaror (virke)	Sawnwood	Trämöbelvaruindustri	Wood-furniture industry
Sågavfall	Saw mill waste	Träsliperi	Wood pulp mill
Sågspån	Saw dust	Träull	Wood wool
Sågtimmer	Sawlogs	Trävaror	Wood products
Sågverk	Sawmills	Trävaruindustri	Wood processing industries
Sågverksflis	Hogges chips	TS-mätning	Measurement by random samples, stacked volume and log samples
Särskild	Special	Tusental	Thousands
Säsong	Season	Typ av	Type of
Södra	Southern		
Sökt	Applicated		
T			
Tall	Pine (<i>Pinus silvestris</i>)	U	
Tecknade	Signed	UF-mätning	Counting and determining the solid volume by a sample of logs
Terränggående	Cross-county		
Terrängtransport	Off-road transport	U-länder	Developing market economies
Tidningspapper	Newspaper		
Tidskrift	Journal		
Tillfällig	Temporary	Under 1979	During the year 1979
Tillförsel	Supply	Underhåll	Maintenance
Tillgång	Supply	Under året	During the year
Tillredningsarbete	Primary conversion	Ungfärlig	Approximate
Tillsläppt	Admitted (transported)	Ungskog	Young stands
Tillverkning	Production	Universitet	University
Tillverkningsindustri	Manufacturing industries	Uppgiften	The figures
Tillväxt	Growth	Uppräkning	Counting of all logs
Timförtjänst	Wage per hour	Ursprungliga	Original
Timme	Hour	Utanför	Outside
Timmer	Timber	Utbildning	Education
Tjocklek	Thickness	Utbildningsanordnare	Organizing body of education
Torra	Dry, dead (trees)		

Utom Utskilt Utveckling	Except Separated Development, trend	Wallboardsindustri Well- och solidpappretur	Fibreboard industry Waste of corrugated cardboard
V			
Varav	Of which	X	
Varsel	Advance notice	Yrken	Occupations
Vattendomstols- och flodområde	Water Rights Court area and river basin	Yrkesfarenhet	Professional experience
Vattenfallsverket	State Power Administra- tion	Yrkeskunniga	Skilled
Vattenlösliga	Water soluble	Yrkesmässig	Commercial
Veckor	Weeks	Yrkessjukdomar	Occupational diseases
Ved	Wood	Yrkesskademått	Measure of industrial in- jury
Vedrävvara	Wood raw material	Yrkesverksamhet	Professional work
Verksamhet	Activity	Z	
VF-mätning	Weighing and determin- ing the solid volume by a sample of logs	Zon	Zone
Vid industri	At industry	Å	
Vid skilje	In sorting	Åker, åkermark	Arable land
Vidareutbildning	Continued education	Älder	Age
Viltekologi	Wildlife ecology	Äldersklass	Age class
Virke	Wood, log, timber	År	Year
Virkesfångst	Here: Volume of wood cut per annum	Årlig	Annual
Virkesförråd	Growing stock	Årsarbetare	Full-time workers
Virkeslära	Wood technology, sci- ence of forest products	Årsarbetstimmar	Hours worked per year
Virkesmätningsförening	Timber measurement as- sociation	Årsavverkning	Annual fellings
Virkesuttag	Removal	Årskurs	Grade
Volym	Volume	Årsmedeltal	Yearly average
Volymenhet	Volume unit	Åsknedslag	Stroke of lightning
Väderkorrigeringad tillväxt	Growth, adjusted to nor- mal weather conditions	Återstående	Remaining
Vägar	Roads	Återväxtåtgärder	Regeneration measures
Vägbyggnader	Roads constructions	Åtgärder	Measures
Vägning	Weighing	Åtgärdskategori	Silvicultural measure
Värde	Value	Ä	
Världen	World	Ägare	Owner
Västeuropa	Western Europe	Ägarkategori (-grupp)	Ownership category
Växande skog	Growing forest	Ägoslag	Land-use category
Växtfysiologi	Plant physiology	Ö	
Växtnäringssämne	Mineral nutrients	Ökad	Increased
W		Östeuropa	Eastern Europe
Wallboard	Fibreboard	Över	Over, more than
		Överskott	Surplus
		Övrig (övr)	Other
		Övrig arbetskraft	Hired and other labour

Sakregister

A	B	F	G
Administrativa områden 19	Avverkningskostnads- områden 19	Familjemedlemmar 151	Gallring 64, 174
Adresser 20	Avverkningsvolymer 85	FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) 27, 35, 201	Gallringsareal 65
Aktiebolagsskogar 31	B	Fastighetstaxeringen 45, 173	Gallringsskog 45
Allmänna fastighetstaxe- ringen 45, 173	Barrträdsfrö 62	Fiberplattindustrin 31	Gammelkroppa 33
Allmänna skogar 31	Befattningsgrupper 151	Flispriser 139	Genbankutredningen 62
Allmänningsskogar 36	Bekämpningsmedel 26, 37	Flottleder 106	Glasbjörk 45
Ammoniumnitrat 65	Beviljade statsbidrag 182, 183, 184	Flottning 106	Gran 63
Anmälda slutavverkning- ar 85	Bidrag 174	Floppningsföreningar 19, 27, 106	Granbarkborreskador 67
Arbetarskydd 163	Bokskog 37	Flygbesprutning 26, 64, 66	Granfrö 62
Arbetarskyddsstyrelsen 32	Bolagsskogsbruk 34	Folk- och bostadsräkning 31, 150	Gödsling 64
Arbetsgivare 35	Bonitet 45	Forskning 33	H
Arbetskraften 150	Bonitetsklasser 44	Forskningsstiftelsen Skogsarbeten 27, 33	Handelsstatistik 26
Arbetskraftsundersök- ningar 150	Bruttoavverkning 84	Fortifikationsförvaltning- en 25	Havsflottning 107
Arbetslösa 150	Bruttomarginal 188	Fraktfart 107	Herbicider 66
Arbetsmarknadsstyrel- sen 26	Bruttopriser 143	Frihandelsavtal 128	Hjälpplantering 63, 64
Arbetsolycksfall 163	Brännaved 96	Fröanskaffning 62	Huggningsklass 44, 45
Arbetssjukdomar 163	Byggnadslagen § 136 a 95	Fröplantager 62	Hyggesanmälningar 63
Arbetsskadearmälningar 164	Båtnadsareal 64	Fröskörd 62	Hyggesbränning 63
Arbetsskadeförsäkring 163	C	Fungicider 66	Hyggesrensning 63
Arbetsskadestatistik 163	CCC-nomenklaturen 128	Förbrukning av returpap- per 117	Idealbonitet 45
Arbetsskador 163	Contorta 63	Förbrukning av rund- virke 95	ILO (The International Labour Organization) 35
Arbetstagare 35	D	Föreningen Sågverkens Biprodkuter (SÅBI) 139	I-länder 201
Arbetsstillfälle 151	Dagsverksåtgången 84	Föreskrifter 35	Import 132, 135, 136, 137
ATP 163	Dikning 64	Företagstaxering 29	Industridepartementet 32
Avgränsningssvårigheter 44	DIS-systemet 188	Förordningar 35	Industristatistik 26
Avsaluproduktion 128	Domänverket 25, 32, 159	Försöksparkar 33	Industristruktur 41
Avsatt tillväxt 45	Drivningsmetoder 84, 87	Förvärvsarbetande 150	Inhemsk tillgång 128, 138
Avskräckningsmedel 66	Dödsfall 164	Föryngringsåtgärder 36	Inrikes fartygstrans- porter 107
Avtal 159	E	Förädlingsvärdet 172, 187, 196	Inrikes varutrafik 107
Avverkning 36, 84	ECE (Economic Com- mission for Europe) 27	Föreskrifter 35	Insatsvaror 195
Avverkningarnas brutto- värde 172	ECE Timber Committee 35	Företagstaxering 29	Insekticider 66
Avverkningsavfall 67	Ecklesiastika skogar 31	Förordningar 35	Insektsangrepp 36
Avverkningsenheter 87	Enskilda skogar 31	Försöksparkar 33	Insektsfällor 67
Avverkningskostnader 171, 178	Enskilda skogsbruket 150	Förvärvsarbetande 150	Insektskador 66, 67
	Export 131, 133, 136, 137	Föryngringsåtgärder 36	Institutet för skogsförbättring 27, 33
	Exportpriser 140, 148, 149	Förädlingsvärdet 172, 187, 196	Institutionen för skogstaxering 201

- I**
 Internationell statistik 27
 Internationella publikationer 29
 Invaliditetsprocent 166
 Investerings 171, 177, 187
 IUFRO (International Union of Forestry Research Organizations) 35
- J**
 Jordbehandling 66
 Jordbruksdepartementet 32
 Jägmästarlinje 33
 Järnvägstransporter 107
- K**
 Kalmark 45
 Kontroller 44
 Kontrolltaxering 28, 44
 Kostnader 171
 Kronoskogar 31
 Kungl Skogs- och Lantbruksakademien 65
 Kutterspänpriser 140
 Kvävepreparat 65
- L**
 Lagar 35
 Lager av rundvirke 95
 Lagtillsyn 25, 28
 Lamellträindustrin 31
 Landareal 44
 Lantbrukets företagsregister 26, 150
 Lantbrukskooperationen (LRF) 34
 Lantbruksnämnderna 25, 27
 Lantbruksregistret 26, 44
 Lantbruksräkningen 26, 31
 Lantbruksstyrelsen 26
 Lastbilstransporter 107
 Leveranspremier 144
 Leveranspriser 139
 Leveransramar 128
 Lokaliseringstöd 26, 188
 Långtidsutredningen 1980 171, 196
 Lönekostnader 188
- M**
 Löner 159
 Lönsamhet 188
 Lövträdförråd 45
 Lövvegetation 66
- N**
 Nationalräkenskaper 195
 Naturvård 36
 Naturvårdsförordning 37
 Naturvårdsinriktad skogsbruksplan 28
 Naturvårdsslag 37
 Nettoavverkning 84
 Noggrannhet 44
 Nordiska skogsunionen 35
 Nämnden för skoglig flygbildteknik 36
- O**
 OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) 27
 Offentlig administration 32
 Olycksfall 163
 Områdesindelningar 18
- P**
 Pappersindustrin 31
 Pappersvaruindustrin 31
 Pappindustrin 32
 Pappvaruindustrin 31
 Personskadeskydd 163
 Plantproduktion 62
 Plantskog 36
 Plantlämning 62, 63
 Plywoodindustrin 31
 Plywoodproduktion 116
 Prisavdrag 143
- R**
 Rambelopp för bidragsheviling 181
 Regionalpolitiskt stöd 187
 Relativa priser 139
 Riksföräkringsverket 26
 Riksskogstaxeringen 25–29, 31, 44, 45, 63, 65
 Riksskogstaxeringens stubbinventering 85
 Rikssågverksskolan 33
 Riktvärdetaheller 173
 Rotposter 140
 Rotpostpriser 140
 Rundvirkesförbrukning 117
 Rådgivning 28
 Rånettvärde 172
 Råvarukostnader 188
 Råvarupriser 139
 Röjning 64
 Rörelseresultat 188
- S**
 Samhällsplanering 28
 Semesterlön 159
 Självrakverksamma skogsägare 164
- T**
 Priser 139
 Pris-index 139
 Prisområden 19
 Prisområdesöverenskommelser 139
 Pristillägg 143
 Prisuppgörelse 139
 Prisutveckling 139
 Privatskogar 31
 Produktion av flis och biprodukter 124
 papper och papp 117
 spånskivor 117
 träfiberskivor 117
 Produktionsförmåga 45
 Produktionskostnader 188
 Produktionsvärde 172, 195, 196
 Produktkontrollnämnden 26, 64, 66
 Produktpriser 140
 Provyta 44, 45
- V**
 Skatteintäkter 195
 Skogen 34
 Skogens taxerade värde 173
 Skoglig statistikinformation 25
 Skogsarbete 150
 Skogsbivägar 107
 Skogsbivägnätet 107
 Skogsbolag 25
 Skogsbranschrådet 33
 Skogsbrukets datacentral (SDC) 34
 Skogsbrukets ekonomi 171
 Skogsbrukets Motortransportkommitté 27
 Skogsbruslinje 33
 Skogsbruksplaner 28
 Skogsbruksvärde 173
 Skogsbränder 66
 Skogsgödsling 36, 65
 Skogshygien 67
 Skogsindelning 28
 Skogsindustriernas Samarbetsutskott (SISU) 34
 Skogsindustrin 27, 31, 34
 Skogsindustrins Utbildningscentrum 33
 Skogsinstitut 33
 Skogskartor 28
 Skogskontolag 36
 Skogsmark 44
 Skogsmarksareal 44
 Skogsmästarskolan i Skinnskatteberg 33
 Skognäringens ägareförländan 41
 Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet (SLA) 159
 Skogs- och Lantbruksakademien, Kungl 65
 Skogs- och skogsindustriprodukter 133, 135
 Skogsodling 63
 Skogsodlingsmaterial 36
 Skogspolitik 25, 32, 36
 Skogsprodukternas utnyttjande 128
 Skogsskyddsbestämmelser 67

- Skogsstyrelsen 32
 Skogsstyrelsens prognos-
 avdelning 25
 Skogssällskapet 25, 34
 Skogsteknikerlinje 33
 Skogsvård 62
 Skogsvårdsavgift 36
 Skogsvårdsförordningen
 36
 Skogsvårdskonsulenter
 25
 Skogsvårdslagen 32, 36,
 44, 45
 Skogsvårdsorganisationen
 25, 32, 63
 Skogsvårdsstyrelser 25,
 32
 Skogsvårdsstyrelsernas
 årsredogörelser 25
 Skogsvägbyggnad 184
 Skogsvägföretag 107
 Skogsägareföreningar 19,
 34
 Skyddsutrustning 164
 Slutavverkad areal 63
 Slutavverkningsskog 45
 Slutenhet 45
 Släckningskostnad 66
 Småskogsbruk 63, 65
 Snyttbaggeskador 64, 67
 Sociala kostnader 159,
 172
 Sorkskador 68
 SOS-publikationer 29
 Statens naturvårdsverk
 26, 33
 Statens råd för skogs-
 och jordbruksforsk-
 ning 33
 Statistikorganisationer 25
 Statistikproducenter 25
 Statistiska centralbyrån
 (SCB) 25, 26
 Statligt stöd 36
 Statligt stöd till skogsbru-
 ket 174
 Statsbidrag 65
 Statsbidrag till gallring
 186
 Stickprovinventering 44
 Stiftsnämnder 25
 Storskogsbruk 63, 65,
 150
 Stubbinventering 63, 64
- Stödområde 174
 Svensk Skog 18, 25
 Svenska Cellulosa- och
 Pappersbruks-
 föreningen 27
 Svenska Sägverks- och
 Trävaruexport-
 föreningen 27
 Svenska Träforsknings-
 institutet (STFI) 33
 Sveriges lantbruksuni-
 versitet 26, 33
 Sveriges Skogsvårdsför-
 bund 34
 Sveriges Skogsvårdsför-
 bunds Tidskrift 34
 Sveriges Skogsägareföre-
 ningars Riksförbund
 (SSR) 34
 Svåröryngrad skog 36
 Svärhetstal 166
 Sysselsättning 150, 187
 Systematiska fel 44
 Sågspännspriser 139
 Sägtimmerpriser 139
 Sägverksflis 139
 Sägverksföreningar 139
 Sägverksinventering 116
 Sägverksnäringens pro-
 duktion 116
 Söksystemet 18
- T
 Tall 63
 Tekniska högskolan 33
 Terrängtransportenheter
 87
 Tillväxt 44, 45
 Tillväxt på avverkat
 virke 46
 Torvmark 65
 Totalavverkning 179
 Transportolyckor 164
 Transportområden 107
 Tras- och skräpskog 45
 Tryckimpregnering 116
 Trädantal 44, 45
 Trävaruindustrin 31
- U
 U-länder 201
 Underhåll 171
 Underhållskostnader
 177, 187
 Ungskog 36, 45
- Uppsala universitet 25
 Utbildning 33
 Utbildningsstöd 26
 Utrikeshandel 128
 Utveckling 33
- V
 Varsel om nedläggningar
 187
 Vattenfallsverket 25
 Vildkanin 68
 Viltskador 68
 Virkesförbrukning 27
 Virkesföreningar 139
 Virkesförråd 44, 45
 Virkesmätning 86
 Virkesmätningsförening-
 ar 19, 27, 35
 Virkesmätningsföre-
 skrifter 37
 Virkesmätningstag 37
 Virkesmätningsrådet 34,
 86
 Virkespriser 139
 Virkesråd 27, 34
 Virkestransporter 106
 Virkesuttag 84
 Vårbjörk 45
 Väderkorrigerad tillväxt
 45
 Vägbyggnad 107
 Väg- och bärighets-
 klasser 107
 Väglag 37
 Vägtrafikkungörelse 37
 Värderingsmodell 173
 Världens produktion av
 skogsindustripro-
 dukter 201
 Världens skogsresurser
 201
 Världens virkesuttag 201
 Världshandeln med
 skogsprodukter 201
- Y
 Yrkesinspektionen 32,
 164
 Yrkeskunnig personal
 151
 Yrkesskadeförsäkring
 163
 Yrkesskadestatistik 163
 Yrkesskador 26